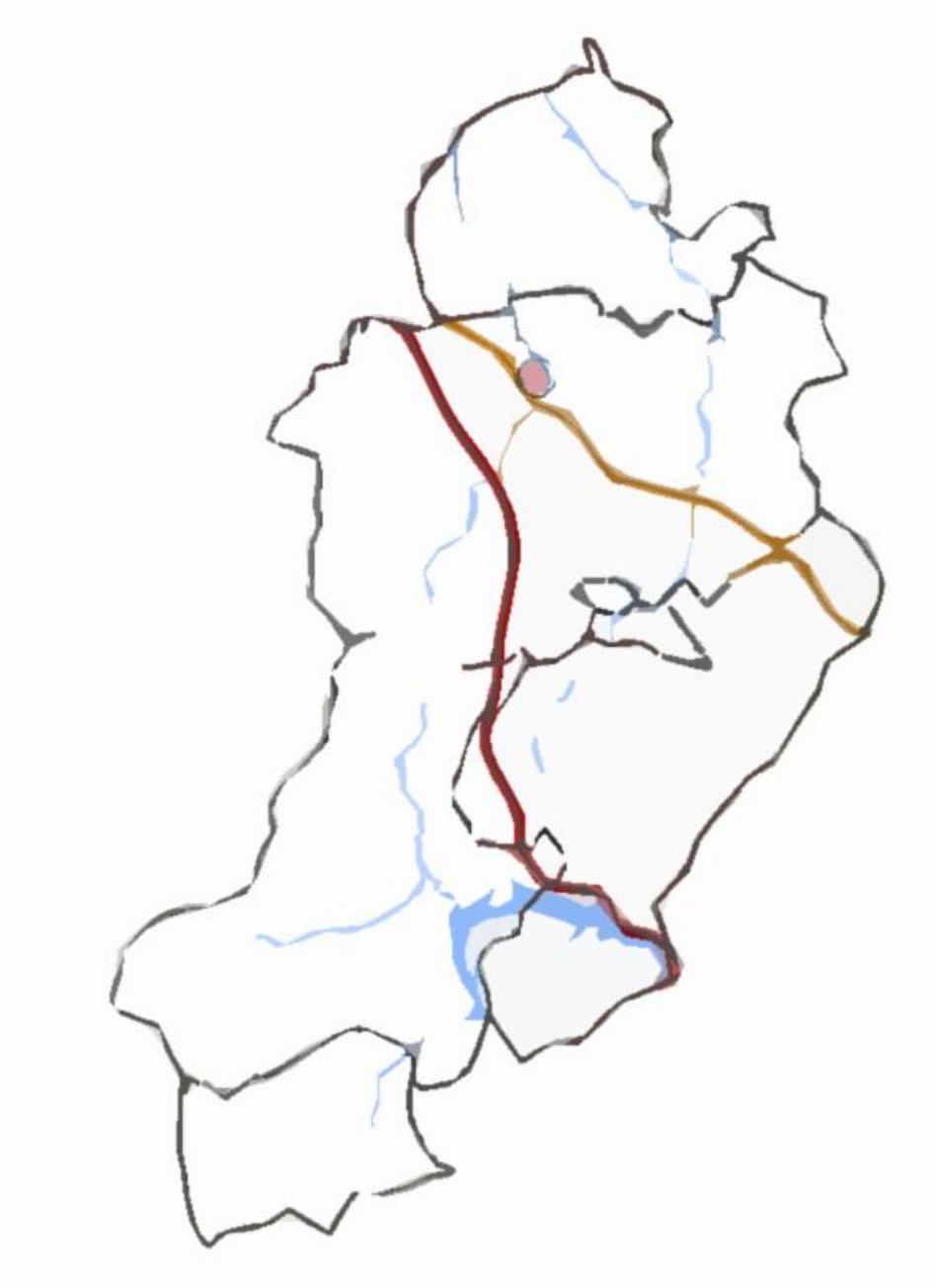

ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Σοφάδων 2025-2029
ΦΑΣΗ Α': ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Οκτώβριος 2025

Project4
cooperation | development

Περιεχόμενα

ΦΑΣΗ Α: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ.....	6
1. Εισαγωγή.....	6
2. Συνοπτική περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης	8
2.1. Βασικά Χαρακτηριστικά, Χωροταξική Ένταξη και Διοικητική Οργάνωση.....	8
2.1.1. Χωροταξική ενταξη – Διοικητική Οργάνωση.....	8
2.1.2. Δημογραφικά Χαρακτηριστικά.....	12
2.1.3. Κοινωνικά Χαρακτηριστικά.....	25
2.2. Τοπική Οικονομία και Απασχόληση	30
2.2.1. Απασχόληση-Ανεργία	30
2.2.2. Οικονομική διάρθρωση-Παραγωγικοί τομείς.....	34
2.3. Περιβάλλον και ποιότητα ζωής.....	37
2.3.1. Φυσικό περιβάλλον	37
2.3.1.1. Τοπολογικά χαρακτηριστικά	37
2.3.1.2. Κλίμα.....	38
2.3.1.3. Δασικά Οικοσυστήματα	39
2.3.1.4. Περιοχές προστασίας	39
2.3.1.5. Χλωρίδα – Πανίδα	41
2.3.1.6. Χρήσεις γης.....	42
2.3.2. Αστικό περιβάλλον	48
2.3.2.1. Πολεοδομική Οργάνωση.....	48
2.3.2.2. Στοιχεία Δομημένου Περιβάλλοντος	52
2.3.2.3. Πράσινο και Κοινόχρηστοι χώροι.....	54
2.3.3. Βασικά δίκτυα υποδομής	54
2.3.3.1. Μεταφορές.....	54
2.3.3.2. Περιβαλλοντικές υποδομές.....	58
2.3.3.3. Ενεργειακές υποδομές	60
2.3.3.4. Ψηφιακές υποδομές	60
2.3.4. Πολιτική Προστασία	61
2.4. Κοινωνική πολιτική, υγεία, παιδεία, πολιτισμός, αθλητισμός	64
2.4.1. Υγεία και κοινωνική πρόνοια.....	64
2.4.2. Παιδεία	66
2.4.3. Πολιτισμός	67

2.4.4.	Αθλητισμός	73
2.5.	Εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου	73
2.5.1.	Οργανόγραμμα Δήμου	73
2.5.2.	Διάρθρωση Κεντρικών και Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών	76
2.5.3.	Όργανα διοίκησης Δήμου.....	78
2.5.4.	Νομικά πρόσωπα Δήμου	79
2.5.5.	Ανθρώπινο Δυναμικό.....	80
2.6.	Δημοτική περιουσία και οικονομική διαχείριση	90
2.6.1.	Ακίνητη περιουσία.....	90
2.6.2.	Εξοπλισμός – υλικά.....	97
2.6.3.	Οικονομικά στοιχεία.....	100
2.6.3.1.	Έσοδα	100
2.6.3.2.	Δαπάνες.....	103
2.6.3.3.	Τεχνικό Πρόγραμμα Δήμου Σοφάδων	105
2.7.	Δίκτυα και συνεργασίες	111
3.	Αξιολόγηση υφιστάμενης κατάστασης - Ανάλυση SWOT	113
3.1.	Άξονας 1: Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής.....	113
3.2.	Άξονας 2: Κοινωνική πολιτική, υγεία, παιδεία, πολιτισμός και αθλητισμός.....	115
3.3.	Άξονας 3: Τοπική Οικονομία και Αναπτυξη	117
3.4.	Άξονας 4: Διοικητική ικανότητα-εσωτερική ανάπτυξη Δήμου	118
3.5.	Αναγνώριση κρίσιμων θεμάτων αναπτυξιακού δυναμικού της περιοχής	119
4.	Σύνθεση Κατευθύνσεων Υπερκείμενου και Στρατηγικού Σχεδιασμού	121
4.1.	Ευρωπαϊκά πλαίσια.....	121
4.2.	Περιφερειακά Πλαίσια.....	122
4.3.	Στρατηγικές και σχέδια Δήμου Σοφάδων	127
5.	Καθορισμός της στρατηγικής του Δήμου Σοφάδων	130
5.1.	Αποστολή του Δήμου	131
5.2.	Το όραμα και οι αρχές του Δήμου	131
5.3.	Άξονες, μέτρα και στόχοι του στρατηγικού σχεδίου	133

Πίνακας Εικόνων

Εικόνα 1: Διοικητική διαίρεση Περιφέρειας Θεσσαλίας.....	8
Εικόνα 2: Διοικητική διαίρεση Δήμου Σοφάδων.....	9
Εικόνα 3: Τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους – Βιότοποι Δήμου Σοφάδων.....	41
Εικόνα 4: Χάρτης ΓΠΣ Δ.Ε. Σοφάδων.....	50
Εικόνα 5: Διοικητική ιεράρχηση οδικού δικτύου.....	56
Εικόνα 6: Κάλυψη χαλκού στον Δήμο Σοφάδων και την ευρύτερη περιοχή.....	61
Εικόνα 7: Ιστοσελίδα του Δήμου Σοφάδων.....	99
Εικόνα 8: Ιστοσελίδα των Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών του Δήμου Σοφάδων.....	100
Εικόνα 9: Πρότυπο Χωρικής Ανάπτυξης Περιφέρειας Θεσσαλίας.....	123
Εικόνα 10: Χωροταξική οργάνωση της Περιφέρειας Θεσσαλίας.....	123
Εικόνα 11: Θεματικοί άξονες Επιχειρησιακού Σχεδίου.....	130

Πίνακας Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1: Κατανομή του πληθυσμού ανά φύλο (ποσοστό).....	17
Διάγραμμα 2: Κατανομή πληθυσμού ανά φύλο για τους λοιπούς οικισμούς.....	18
Διάγραμμα 3: Εξέλιξη της πληθυσμιακής πυκνότητας ανά διοικητική διαίρεση και ρυθμός μεταβολής (απογραφή 2011 και 2021).....	19
Διάγραμμα 4: Πυραμίδες ηλικιών ανά διοικητική ενότητα για την απογραφή του 2021 (ανάλυση ποσοστών).....	21
Διάγραμμα 5: Κατανομή των ηλικιακών πυραμίδων ανά φύλο.....	23
Διάγραμμα 6: Οικογενειακή κατάσταση των Δημοτικών Κοινοτήτων του Δήμου Σοφάδων.....	27
Διάγραμμα 7: Ανάλυση των παντρεμένων ζευγαριών και των Συμβιούντων.....	28
Διάγραμμα 8: Νοικοκυριά ανά μέγεθος οικογενειακού πυρήνα (ποσοστά).....	29
Διάγραμμα 9: Επίπεδο εκπαίδευσης των δύο φύλων.....	30
Διάγραμμα 10: Ποσοστιαία κατανομή του μη ενεργού και ενεργού οικονομικά πληθυσμού.....	31
Διάγραμμα 11: Διάρθρωση του οικονομικά μη ενεργού πληθυσμού.....	33
Διάγραμμα 12: Συμβολή των Δ.Ε. στο σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων του Δήμου.....	34
Διάγραμμα 13: Απασχολούμενοι ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας.....	35
Διάγραμμα 14: Κατανομή εργαζομένων ανά ειδικότητα.....	36
Διάγραμμα 15: Οργανόγραμμα Δήμου Σοφάδων.....	75
Διάγραμμα 16: Ποσοστιαία κατανομή προβλεπόμενου προσωπικού ΟΕΥ ανά κατηγορία θέσης στο.....	89
Διάγραμμα 17: Ποσοστιαία κατανομή υφιστάμενου προσωπικού (2025) ανά κατηγορία θέσης στο.....	89
Διάγραμμα 18: Συμμετοχή κατηγορίας εσόδων στα συνολικά έσοδα του Δήμου Σοφάδων 2020 ..	102
Διάγραμμα 19: Συμμετοχή κατηγορίας εσόδων στα συνολικά έσοδα του Δήμου Σοφάδων 2025 ..	103
Διάγραμμα 20: Συμμετοχή κατηγορίας εξόδων στα συνολικά έξοδα για το έτος 2020.....	105
Διάγραμμα 21: Συμμετοχή κατηγορίας εξόδων στα συνολικά έξοδα για το έτος 2025.....	105
Διάγραμμα 22: Διάρθρωση Επιχειρησιακού Σχεδίου Δήμου Σοφάδων.....	135

Πίνακας Πινάκων

Πίνακας 1: Διοικητική διαίρεση Δήμου Σοφάδων.....	9
Πίνακας 2: Κατανομή της έκτασης των Δήμων ανά Δημοτικό Κοινότητα.....	11

Πίνακας 3: Εξέλιξη του μόνιμου πληθυσμού (Απογραφές 2001, 2011 & 2021).....	13
Πίνακας 4: Μεταβολή πληθυσμού και μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής για το Δήμο Σοφάδων.....	13
Πίνακας 5: Ανάλυση του πληθυσμού του Δ. Σοφάδων και έκταση	14
Πίνακας 6: Στοιχεία καταγραφής πληθυσμού οικισμών Ρομά 2021	16
Πίνακας 7: Πληθυσμός κατά φύλο	17
Πίνακας 8: Εξέλιξη της πυκνότητας πληθυσμού	19
Πίνακας 9: Πυραμίδες ηλικιών ανά διοικητική ενότητα.....	21
Πίνακας 10: Πυραμίδες ηλικιών ανά διοικητική ενότητα για τους Άρρενες	22
Πίνακας 11: Πυραμίδες ηλικιών ανά διοικητική ενότητα για τις Θήλεις.....	22
Πίνακας 12: Δημογραφικοί Δείκτες και Μέσος Όρος Ηλικίας	24
Πίνακας 13: Δημογραφικοί Δείκτες και Μέσος Όρος Ηλικίας ανά φύλο.....	25
Πίνακας 14: Οικογενειακή κατάσταση στο Δήμο Σοφάδων και στις Δημοτικές Ενότητες	26
Πίνακας 15: Ανάλυση των οικογενειακών πυρήνων του Δ. Σοφάδων.....	28
Πίνακας 16: Νοικοκυριά ανά μέγεθος οικογενειακού πυρήνα	28
Πίνακας 17: Μόνιμος Πληθυσμός κατά κατάσταση Ασχολίας, 2021.....	31
Πίνακας 18: Μόνιμος Πληθυσμός κατά κατάσταση Ασχολίας, 2021.....	32
Πίνακας 19: Εξέλιξη απασχόλησης και ανεργίας 2011-2021	33
Πίνακας 20: Μηνιαίες τιμές της μέσης, μέγιστης και ελάχιστης θερμοκρασίας καθώς και της μέσης βροχόπτωσης, μέσης έντασης ανέμων και επικρατούσας διεύθυνσης ανέμων, για την χρονική περίοδο 2014-2024.....	38
Πίνακας 21: Κατανομή καλύψεων γης 1ου επιπέδου στην περιοχή μελέτης του Δήμου Σοφάδων ..	42
Πίνακας 22: Κατανομή αγροτεμαχίων (στρ) και ομάδα καλλιέργειας ανά Δημοτική Ενότητα της περιοχής μελέτης του Δήμου Σοφάδων	44
Πίνακας 23: Κατανομή αγροτεμαχίων (στρ) και ομάδα καλλιέργειας της περιοχής μελέτης του Δήμου Σοφάδων	46
Πίνακας 24: Κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις και αριθμός ζώων, κατά είδος στην περιοχή μελέτης του Δήμου Σοφάδων	48
Πίνακας 25: Συγκεντρωτική καταγραφή βασικών θεσμικών χαρακτηριστικών οικιστικού δικτύου ..	49
Πίνακας 26: Μέσος ΣΔ και Γενικές χρήσεις γης ανά Π.Ε, Δ.Ε. Σοφάδων.....	51
Πίνακας 27: Χώροι καταφυγής πληθυσμού από σεισμό στον Δήμο Σοφάδων.....	62
Πίνακας 28: Δυναμικό Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης κατά την τρέχουσα περίοδο	66
Πίνακας 29: Κατανομή υφιστάμενου προσωπικού ανά υπηρεσία στον Δήμο Σοφάδων (2025).....	81
Πίνακας 30: Κατανομή προσωπικού ανά ειδικότητα και επίπεδο εκπαίδευσης Δήμου Σοφάδων	86
Πίνακας 31: Κατανομή προσωπικού ανά κατηγορία θέσης και ανά προβλεπόμενες και υφιστάμενες	89
Πίνακας 32: Εκτάσεις γηπέδων Δήμου Σοφάδων	91
Πίνακας 33: Κτίρια και εγκαταστάσεις Δήμου Σοφάδων	91
Πίνακας 34: Απογραφή υφιστάμενων οχημάτων & μηχανημάτων Δήμου Σοφάδων	97
Πίνακας 35: Πλήθος οχημάτων ανά τύπο οχήματος.....	98
Πίνακας 36: Συνολικά Έσοδα 2020 -2025 Δήμου Σοφάδων.....	101
Πίνακας 37: Συμμετοχή Κατηγορίας Εσόδων στα Συνολικά Έσοδα 2020 -2025 Δήμου Σοφάδων....	101
Πίνακας 38: Συνολικές Δαπάνες 2020 – 2025 Δήμου Σοφάδων	104
Πίνακας 39: Τεχνικό Πρόγραμμα Δήμου Σοφάδων 2025.....	106
Πίνακας 40: Ανάλυση SWOT- Άξονας 1: Περιβάλλον και ποιότητα ζωής.....	113

Πίνακας 41: Ανάλυση SWOT-Άξονας 2: Κοινωνική πολιτική, υγεία, παιδεία, πολιτισμός και αθλητισμός	115
Πίνακας 42: Ανάλυση SWOT- Άξονας 3: Τοπική οικονομία και ανάπτυξη.....	117
Πίνακας 43: Ανάλυση SWOT-Άξονας 4: Διοικητική ικανότητα-εσωτερική ανάπτυξη Δήμου.....	118
Πίνακας 44: Καταγραφή Κοινόχρηστων και Κοινωφελών Χώρων οικισμών (πλην οικισμού Σοφάδων) Δ. Σοφάδων	127
Πίνακας 45: Διάρθρωση αξόνων-μέτρων-στόχων.....	136

ΦΑΣΗ Α: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Πενταετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΕΠ) του Δήμου αποτελεί το ολοκληρωμένο πλαίσιο τοπικής και οργανωτικής ανάπτυξης για την επόμενη δημοτική περίοδο. Καλύπτει το σύνολο των αρμοδιοτήτων του Δήμου και, δυνητικά, όλες τις τοπικές υποθέσεις, συνδέοντας τις παρεμβάσεις σε υποδομές και επενδύσεις με τη βελτίωση της εσωτερικής οργάνωσης και της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες. Το ΕΠ καταρτίζεται και εγκρίνεται από το Δημοτικό Συμβούλιο, περιλαμβάνει δε και τις δράσεις των Νομικών Προσώπων του Δήμου, ώστε να διασφαλίζεται ενιαία στρατηγική και συντονισμένος προγραμματισμός. Μετά τον έλεγχο νομιμότητας, αναρτάται στην ιστοσελίδα του Δήμου και δημοσιοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο.

Σχετικά με το θεσμικό πλαίσιο των ΕΠ, με την Υπουργική απόφαση 18183, ΦΕΚ 534, Β, 13/4/2007 καθορίστηκε η δομή και το περιεχόμενο τους, η οποία τροποποιήθηκε με την 5694/03.02.2011 απόφαση του ΥΠΕΣΑΗΔ. Με τα άρθρα 203–207 (ΦΕΚ 114 Α/8.6.2006) του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006), θεσπίστηκε για πρώτη φορά, η υποχρέωση κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α.. Με το άρθρο 266 ν. 3852/2010 (Πρόγραμμα Καλλικράτης) επιβεβαιώνεται η υποχρέωση κατάρτισης Επιχειρησιακών προγραμμάτων από του Ο.Τ.Α. Α΄ Βαθμού και καθορίζεται η διαδικασία κατάρτιση καθώς και των Ετήσιων Προγραμμάτων Δράσης που τα εξειδικεύουν όπως αναδιατυπώθηκε με την παρ. 10 του άρθρου 18 του Ν. 3870/2010 (ΦΕΚ Α 138/9.8.2010) και τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 79 του Ν. 4172/2013 (ΦΕΚ Α 167/23.7.2013). Το Υπουργείο Εσωτερικών (ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α) με σχετικές υπουργικές αποφάσεις και εγκυκλίους που εξέδωσε, έδωσε κατευθύνσεις στους ΟΤΑ Α΄ βαθμού για την κατάρτιση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων:

1. Την Υπουργική Απόφαση 41179/23.10.2014 (ΦΕΚ Β΄ 2970/4.11.2014) (, παρεχόμενο, δομή και τρόπος υποβολής των Πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των ΟΤΑ Α΄ βαθμού για τη δημοτική περίοδο 2014–2019,
2. την υπ΄ αριθ. 45/58939/25.10.2006 Εγκύκλιο του Υφυπουργού Εσωτερικών για το σκοπό, τη διάρθρωση και τους στόχους ΕΠ,
3. το Προεδρικό Διάταγμα 185/2007 «Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α βαθμού» με το οποίο καθορίστηκε η διαδικασία κατάρτισης των ΕΠ,
4. το Προεδρικό Διάταγμα 89/2011 με το οποίο τροποποιείται το ΠΔ 185/2007 «Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α βαθμού»,
5. το υπ΄ αριθ. 8586/31.3.2015 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών περί της παράτασης του χρόνου ολοκλήρωσης των διαδικασιών εκπόνησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων,
6. τα εδάφια δ και θ του άρθρου 58 του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ Α/87/7.7.2010) «Νέα αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», σύμφωνα με τα οποία ο δήμαρχος είναι προϊστάμενος των υπηρεσιών του Δήμου και συνιστά ομάδες διοίκησης έργου και

7. το άρθρα 175 του Ν. 4555/19.7.2018 «Κλεισθένης 1»

Επισημαίνεται πως με το Ν. 4804/2021 (ΦΕΚ Α' 90), η νέα (τρέχουσα) Δημοτική Περίοδος έχει πενταετή διάρκεια, οπότε τα Επιχειρησιακά Προγράμματα έχουν αντίστοιχη διάρκεια.

Σκοπός του ΕΠ είναι να αποτυπώσει και να αξιολογήσει συστηματικά την υφιστάμενη κατάσταση της δημοτικής περιοχής και του ίδιου του οργανισμού, να διατυπώσει σαφές όραμα και κατευθυντήριες αρχές διακυβέρνησης, να προσδιορίσει ρεαλιστική στρατηγική με άξονες, μέτρα και στόχους και να την εξειδικεύσει σε συγκεκριμένα σχέδια δράσης με χρονοδιάγραμμα, προϋπολογισμό, πηγές χρηματοδότησης και δείκτες παρακολούθησης. Η φιλοσοφία του προγράμματος είναι ολοκληρωμένη και πολυθεματική: δεν περιορίζεται στα τεχνικά έργα, αλλά καλύπτει πολιτικές περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής, κοινωνικής μέριμνας, παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού, τοπικής οικονομίας και απασχόλησης, καθώς και βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας του Δήμου.

Η δομή του Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος είναι τριμερής. Πρώτον, το «Στρατηγικό Σχέδιο» περιλαμβάνει την αποτύπωση και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης τόσο της γεωγραφικής ενότητας του Δήμου (δημογραφικά, κοινωνικά, οικονομικά, χωρικά/περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, υποδομές) όσο και του ίδιου του οργανισμού και των νομικών του προσώπων (οργάνωση, ανθρώπινοι πόροι, συστήματα, οικονομικά), με στόχο τον εντοπισμό κρίσιμων ζητημάτων, πλεονεκτημάτων, αδυναμιών, ευκαιριών και περιορισμών. Στο ίδιο μέρος διατυπώνονται το αναπτυξιακό όραμα, οι κατευθυντήριες αρχές λειτουργίας/διακυβέρνησης και οι άξονες προτεραιότητας με τα αντίστοιχα μέτρα και στρατηγικούς στόχους. Η αποτύπωση αξιοποιεί, όπου είναι δυνατό, γεωχωρικά δεδομένα σύμφωνα με το ν. 3882/2010.

Δεύτερον, το «Επιχειρησιακό Σχέδιο» εξειδικεύει τη στρατηγική σε σχέδια δράσης ανά υπηρεσία και νομικό πρόσωπο, προσδιορίζοντας για κάθε δράση υπεύθυνους, φάσεις και χωροθέτηση, χρονοδιάγραμμα πενταετίας, απαιτούμενους ανθρώπινους και υλικούς πόρους, προϋπολογισμό δαπανών και πηγές χρηματοδότησης. Τα στοιχεία αυτά καταγράφονται σε τυποποιημένα έντυπα-πίνακες προγραμματισμού· οι δράσεις ομαδοποιούνται και ιεραρχούνται ώστε να επιτυγχάνονται οι στόχοι των μέτρων και των αξόνων.

Τρίτον, ορίζεται το «Σύστημα Δεικτών Παρακολούθησης και Αξιολόγησης», με δείκτες εισροών (π.χ. δαπάνες), εκροών (παραγόμενα αποτελέσματα ανά δράση) και αποτελέσματος (μεταβολές στην κατάσταση της περιοχής ή/και του οργανισμού), καθώς και τιμές-στόχους ανά δράση, ώστε να παρακολουθείται η πρόοδος, να τεκμηριώνεται η αποτελεσματικότητα και να υποστηρίζεται η ενδιάμεση και τελική αξιολόγηση. Η ΥΑ προβλέπει ότι το Πενταετές ΕΠ μπορεί να αναθεωρηθεί μετά την ενδιάμεση αξιολόγηση.

2. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

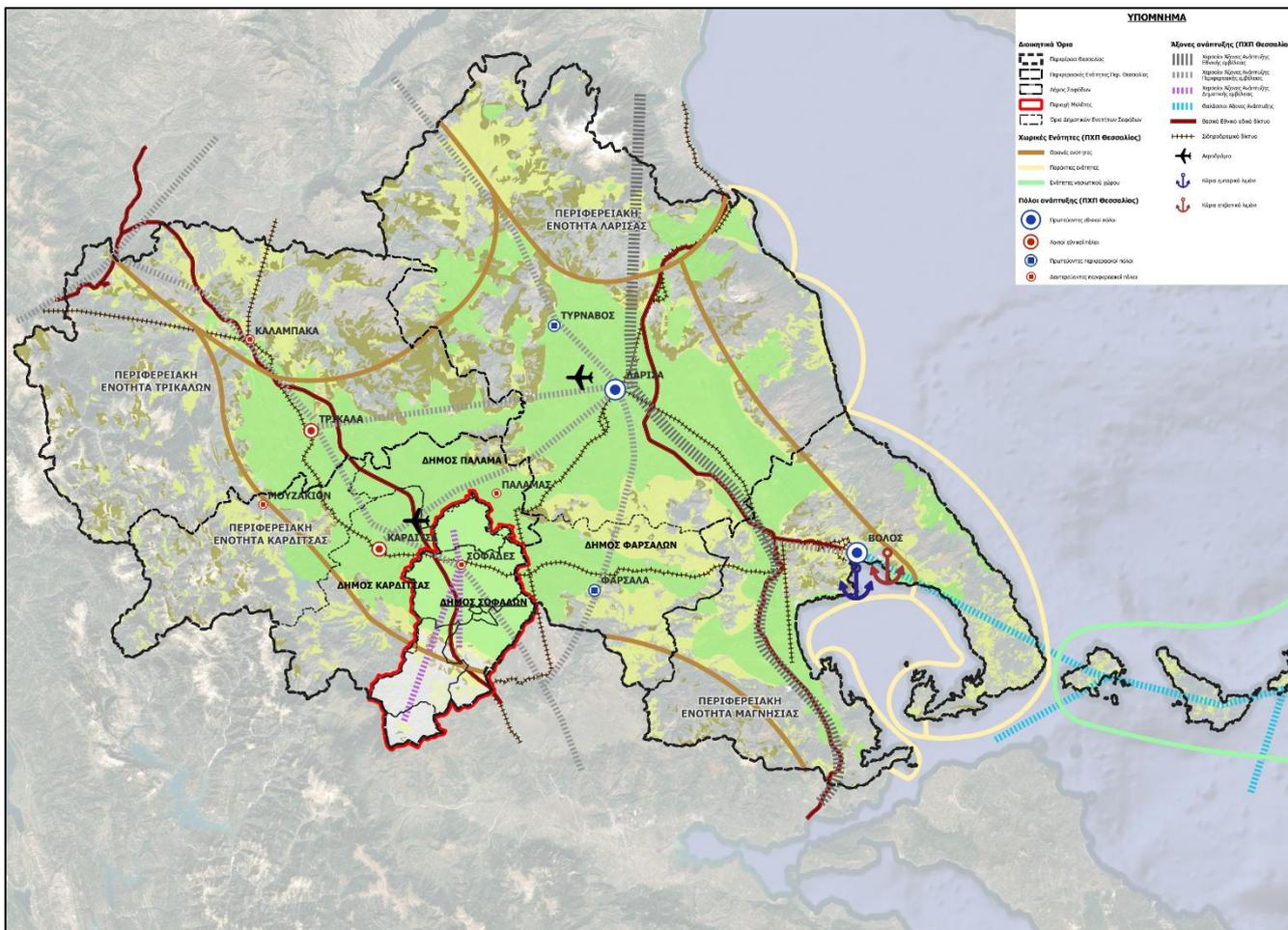
2.1. ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΈΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

2.1.1. ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ – ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Ο Δήμος Σοφάδων εντοπίζεται στο νοτιοανατολικό τμήμα της Π.Ε. Καρδίτσας, στο γεωγραφικό πλαίσιο της δυτικής Θεσσαλίας που συνδυάζει αστικά και αγροτικά χαρακτηριστικά, καθώς και ήπια τουριστική ανάπτυξη γύρω από ορεινές περιοχές και την λίμνη Σμοκόβου. Συνορεύει βόρεια με τον Δήμο Παλαμά, δυτικά με τον Δήμο Καρδίτσας, νοτιοδυτικά με τον Δήμο Καρπενησίου (Π.Ε. Ευρυτανίας), νότια με τον Δήμο Μακρακώμης (Π.Ε. Φθιώτιδας) και ανατολικά με τους Δήμους Φαρσάλων (Π.Ε. Λάρισας) και Δομοκού (Π.Ε. Φθιώτιδας).

Διοικητικά υπάγεται στην Περιφέρεια Θεσσαλίας. Με τη μεταρρύθμιση «Καλλικράτης» (Ν. 3852/2010), από 1/1/2011 αναμορφώθηκε η διοικητική διαίρεση: τα τέσσερα νομαρχιακά διαμερίσματα μετασηματίστηκαν σε τέσσερις Περιφερειακές Ενότητες με τα ίδια όρια και ιδρύθηκε η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας–Στερεάς Ελλάδας με έδρα τη Λάρισα και αρμοδιότητα στις αντίστοιχες Π.Ε. (Καρδίτσας, Λάρισας, Μαγνησίας, Τρικάλων, Βοιωτίας, Εύβοιας, Ευρυτανίας, Φθιώτιδας, Φωκίδας).

Εικόνα 1: Διοικητική διαίρεση Περιφέρειας Θεσσαλίας

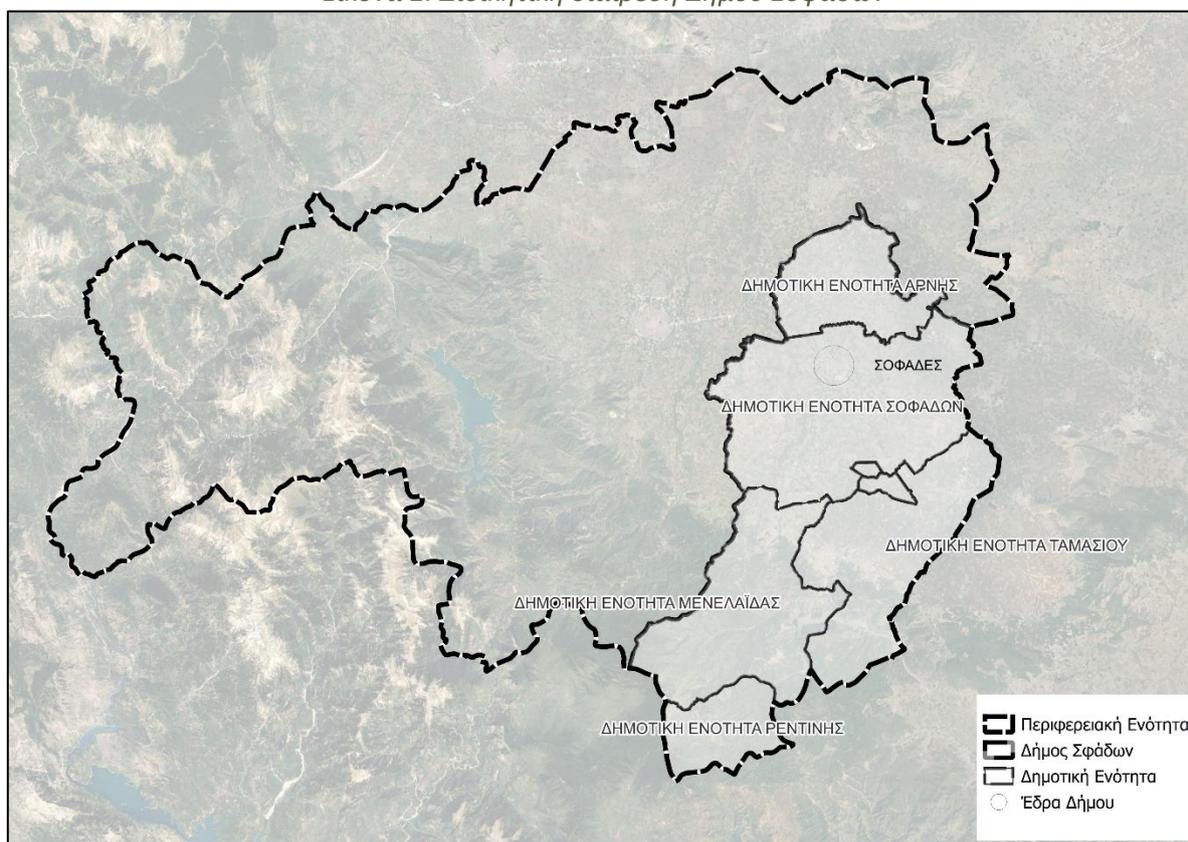
Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Ο «Καλλικρατικός» Δήμος Σοφάδων προέκυψε από τη συνένωση των προϋπαρχόντων Δήμων Άρνης, Μενελαΐδας, Ρεντίνας και Ταμασίου, με έδρα τις Σοφάδες. Κατά την απογραφή 2001 ο πληθυσμός ήταν 21.759 κάτοικοι (έκταση 720.586 στρ.). Σήμερα ο νέος Δήμος έχει έκταση 720,586 km² και μόνιμο πληθυσμό 16.927 κατοίκους (ΕΛΣΤΑΤ 2021). Είναι σημαντικός από ιστορική, γεωγραφική και αναπτυξιακή άποψη, καθώς περιλαμβάνει μια εύφορη πεδινή περιοχή αλλά και μια ορεινή περιοχή με πλούσια παράδοση, φυσική ομορφιά και σημαντική πολιτιστική κληρονομιά.

Με την εφαρμογή του «Καλλικράτη», ο Δήμος συγκροτείται από πέντε (5) Δημοτικές Ενότητες με τις εξής εκτάσεις και αριθμό οικισμών:

- **Δ.Ε. Σοφάδων:** 239.961 στρ. (16 οικισμοί)
- **Δ.Ε. Άρνης:** 89.942 στρ. (4 οικισμοί)
- **Δ.Ε. Ρεντίνας:** 56.834 στρ. (2 οικισμοί)
- **Δ.Ε. Ταμασίου:** 163.081 στρ. (8 οικισμοί)
- **Δ.Ε. Μενελαΐδας:** 169.840 στρ. (9 οικισμοί)

Εικόνα 2: Διοικητική διαίρεση Δήμου Σοφάδων

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Συγκεντρωτικά, οι οικισμοί του Δήμου είναι οι κάτωθι (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2021):

Πίνακας 1: Διοικητική διαίρεση Δήμου Σοφάδων

Δημοτικές Ενότητες	Δημοτικές Κοινότητες	Οικισμοί
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΟΦΑΔΩΝ	Δημοτική Κοινότητα Σοφάδων	Σοφάδες,οι
		Νέα Ζωή,η
		Ταυρωπός,ο

Δημοτικές Ενότητες	Δημοτικές Κοινότητες	Οικισμοί
	Δημοτική Κοινότητα Αγίας Παρασκευής	Αγία Παρασκευή,η
	Δημοτική Κοινότητα Αγίου Βησσαρίου	Άγιος Βησσαρίος,ο
	Δημοτική Κοινότητα Αμπέλου	Άμπελος,η
	Δημοτική Κοινότητα Ανωγείου	Ανώγειον,το
	Δημοτική Κοινότητα Γεφυρίων	Γεφύρια,τα
	Δημοτική Κοινότητα Δασοχωρίου	Δασοχώριον,το
	Δημοτική Κοινότητα Καππαδοκικού	Καππαδοκικόν,το
	Δημοτική Κοινότητα Καρποχωρίου	Καρποχώριον,το
	Δημοτική Κοινότητα Μασχολουρίου	Μασχολούριον,το
	Δημοτική Κοινότητα Μαυραχάδων	Μαυραχάδες,οι
	Δημοτική Κοινότητα Μελισσοχωρίου	Μελισσοχώριον,το
	Δημοτική Κοινότητα Πασχαλίτσης	Πασχαλίτσα,η
Δημοτική Κοινότητα Φιλίας	Φιλία,η	
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΝΗΣ	Δημοτική Κοινότητα Ματαράγκας	Ματαράγκα,η
	Δημοτική Κοινότητα Ερμητσίου	Ερμήτσιον,το
	Δημοτική Κοινότητα Κυψέλης	Κυψέλη,η
	Δημοτική Κοινότητα Πύργου Κιερίου	Πύργος Κιερίου,ο
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΡΕΝΤΙΝΗΣ	Δημοτική Κοινότητα Ρεντίνας	Ρεντίνα,η
		Μονή Ρεντίνας,η
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΑΜΑΣΙΟΥ	Δημοτική Κοινότητα Λεονταρίου	Λεοντάριον,το
	Δημοτική Κοινότητα Ανάβρας	Ανάβρα,η
	Δημοτική Κοινότητα Ασημοχωρίου	Ασημοχώριον,το
	Δημοτική Κοινότητα Αχλαδέας	Αχλαδέα,η
	Δημοτική Κοινότητα Γραμματικού	Γραμματικόν,το
		Νέον Ικόνιον,το
Δημοτική Κοινότητα Κτιμένης	Κάτω Κτιμένη,η	
	Κτιμένη,η	
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΕΝΕΛΛΙΔΑΣ	Δημοτική Κοινότητα Κέδρου	Κέδρος,ο
	Δημοτική Κοινότητα Αηδονοχωρίου	Αηδονοχώριον,το
		Θέρμα,τα
		Κάρπη,η
	Δημοτική Κοινότητα Βαθυλάκκου	Βαθύλακκος,ο
	Δημοτική Κοινότητα Θραψιμίου	Θραψίμιον,το
	Δημοτική Κοινότητα Λουτροπηγής	Λουτροπηγή,η
Λουτρά Σμοκόβου,τα		
Δημοτική Κοινότητα Λουτρού	Λουτρόν,το	

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, 2021, Ιδία επεξεργασία

Δημοτική Ενότητα Σοφάδων:

Η Δ.Ε. Σοφάδων περιλαμβάνει την πόλη των Σοφάδων, η οποία είναι η δεύτερη σε πληθυσμό πόλη του νομού, μετά την Καρδίτσα. Αποτελεί τη μεγαλύτερη σε έκταση και πληθυσμό Δ.Ε. του Δήμου. Βρίσκεται στο κεντρικό και πεδινό τμήμα του Δήμου, αποτελεί μια αστική και αγροτική χωρική ενότητα, ενώ το φυσικό στοιχείο στη πόλη είναι έντονο, αφού ο οικισμός οριοθετείται από τον Σοφαδίτη (ή Ονώχονο) ποταμό. Η ΔΕ έχει πληθυσμό 10.591 κατοίκους και καταλαμβάνει έκταση περίπου 240 τ.χλμ. (απογραφή ΕΛΣΤΑΤ 2021).

Δημοτική Ενότητα Άρνης:

Η Δ.Ε. Άρνης βρίσκεται στο βόρειο τμήμα του Δήμου και έχει έδρα το χωριό Ματαράγκα. Είναι η δεύτερη μικρότερη, από πλευράς έκτασης, Δ.Ε. του Δήμου Σοφάδων και περιλαμβάνει και το δεύτερο μικρότερο αριθμό οικισμών από όλες της Δημοτικές Ενότητες. Είναι πεδινή, αγροτική και κτηνοτροφική ενότητα σε επίπεδο ΠΕ Καρδίτσας. Η Δ.Ε. Άρνης έχει 2.140 κατοίκους και η συνολική έκταση της ενότητας ξεπερνά τα 90 τ.χλμ. (απογραφή ΕΛΣΤΑΤ 2021).

Δημοτική Ενότητα Ρεντίνας:

Η Δ.Ε. Ρεντίνας βρίσκεται στο νότιο τμήμα του Δήμου και συνορεύει μόνο με τη Δ.Ε. Μενελαΐδας στα βόρεια, ενώ τα υπόλοιπα σύνορά της είναι με Δημοτικές Ενότητες της ΠΕ Φθιώτιδας. Έχει έδρα τη Ρεντίνα, η οποία αποτελεί την ιστορική έδρα του Δήμου και είναι χαρακτηρισμένη ως παραδοσιακός οικισμός, και αποτελεί τη μικρότερη σε έκταση πληθυσμό και αριθμό οικισμών Δ.Ε. του Δήμου Σοφάδων. Χαρακτηρίζεται ορεινή αφού αποτελεί κομμάτι της περιοχής των Αγράφων. Η Δ.Ε. Ρεντίνας έχει 261 κατοίκους και συνολική έκταση σχεδόν 57 τ.χλμ. (απογραφή ΕΛΣΤΑΤ 2021).

Δημοτική Ενότητα Ταμασίου:

Η Δ.Ε. Ταμασίου βρίσκεται γεωγραφικά στα νοτιοανατολικά του Δήμου και έχει έδρα τον οικισμό Λεοντάρι. Στα βόρεια συνορεύει με τη Δ.Ε. Σοφάδων, στα δυτικά με τη Δ.Ε. Μενελαΐδας, στα βορειοανατολικά και τα ανατολικά με ΔΕ των ΠΕ Λάρισας και Φθιώτιδας αντίστοιχα. Η ευρύτερη περιοχή είναι γνωστή για τη λίμνη Σμοκόβου, που εγκαινιάστηκε το 2002, καταλαμβάνει έκταση περίπου 8,5 τ.χλμ, έχει χωρητικότητα 237.000.000 κυβικά μέτρα νερού και ο πρωταρχικός σκοπός κατασκευής της είναι να αρδεύει το νοτιοανατολικό τμήμα του κάμπου της ΠΕ Καρδίτσας. Ένα τμήμα της λίμνης βρίσκεται στη Δ.Ε. Ταμασίου και ένα στη Δ.Ε. Μενελαΐδας. Η Δ.Ε. Ταμασίου έχει 2.421 κατοίκους και συνολική έκταση κοντά στα 163 τ.χλμ. (απογραφή ΕΛΣΤΑΤ 2021).

Δημοτική Ενότητα Μενελαΐδας:

Η Δ.Ε. Μενελαΐδας βρίσκεται γεωγραφικά στα νοτιοδυτικά του Δήμου και έχει έδρα τον οικισμό Κέδρο. Στα βόρεια συνορεύει με τη Δ.Ε. Σοφάδων, στα ανατολικά με ΔΕ Ταμασίου και νότια με την ΔΕ Ρεντίνας. Έχει έδρα τον οικισμό Κέδρο, με συνολικό πληθυσμό 1.514 κατοίκους και συνολική έκταση 170,768 τχ (απογραφή ΕΛΣΤΑΤ 2021). Είναι ορεινή, αγροτική και κτηνοτροφική ενότητα σε επίπεδο ΠΕ Καρδίτσας.

Πίνακας 2: Κατανομή της έκτασης των Δήμων ανά Δημοτικό Κοινότητα

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΑΝΑΓΛΥΦΟ (Π=Πεδινά, Η=Ημιορεινά, Ο=Ορεινά)	ΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ (1=Αστικά, 2=Αγροτικά)	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ (τετρ. χλμ.)	% επί της συνολικής έκτασης
ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ	Π		720,586	100%
Δ.Ε. ΣΟΦΑΔΩΝ	Π		239,961	33%
Δ.Κ. Σοφάδων	Π	1	57,847	8%
Δ.Κ. Αγίας Παρασκευής	Π	2	10,223	1%
Δ.Κ. Αγίου Βησσαρίου	Π	2	12,745	2%
Δ.Κ. Αμπέλου	Π	2	16,284	2%
Δ.Κ. Ανωγείου	Π	2	4,386	1%
Δ.Κ. Γεφυριών	Π	2	25,888	4%
Δ.Κ. Δασοχωρίου	Π	2	8,072	1%
Δ.Κ. Καππαδοκικού	Π	2	9,569	1%
Δ.Κ. Καρποχωρίου	Π	2	16,048	2%
Δ.Κ. Μασχολουρίου	Π	2	12,960	2%

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΑΝΑΓΛΥΦΟ (Π=Πεδινά, Η=Ημιορεινά, Ο=Ορεινά)	ΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ (1=Αστικά, 2=Αγροτικά)	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ (τετρ. χλμ.)	% επί της συνολικής έκτασης
Δ.Κ. Μαυραχάδων	Π	2	14,311	2%
Δ.Κ. Μελισσοχωρίου	Π	2	9,096	1%
Δ.Κ. Πασχαλίτσης	Π	2	22,309	3%
Δ.Κ. Φιλίας	Π	2	20,223	3%
Δ.Ε. ΑΡΝΗΣ	Π	2	89,942	12%
Δ.Κ. Ματαράγκας	Π	2	30,124	33%
Δ.Κ. Ερμητσίου	Π	2	25,502	28%
Δ.Κ. Κυψέλης	Π	2	21,590	24%
Δ.Κ. Πύργου Κιερίου	Π	2	12,726	14%
Δ.Ε. ΜΕΝΕΛΑΪΔΑΣ	Ο	2	170,768	24%
Δ.Κ. Κέδρου	Π	2	27,393	16%
Δ.Κ. Αηδοχωρίου	Ο	2	26,699	16%
Δ.Κ. Βαθυλάκκου	Ο	2	25,780	15%
Δ.Κ. Θραψιμίου	Ο	2	31,191	18%
Δ.Κ. Λουτροπηγής	Ο	2	49,288	29%
Δ.Κ. Λουτρού	Π	2	10,417	6%
Δ.Ε. ΡΕΝΤΙΝΗΣ	Ο	2	56,834	8%
Δ.Κ. Ρεντίνας	Ο	2	56,834	100%
Δ.Ε. ΤΑΜΑΣΙΟΥ	Π	2	163,081	23%
Δ.Κ. Λεονταρίου	Π	2	30,089	18%
Δ.Κ. Ανάβρας	Π	2	32,723	20%
Δ.Κ. Ασημοχωρίου	Π	2	9,264	6%
Δ.Κ. Αχλαδέας	Π	2	19,323	12%
Δ.Κ. Γραμματικού	Π	2	32,655	20%
Δ.Κ. Κτιμένης	Π	2	39,027	24%

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, 2021, Ιδία επεξεργασία

Συμπερασματικά, όσον αφορά το ανάγλυφο της περιοχής, από τα στοιχεία του παραπάνω πίνακα γίνεται φανερό ότι πρόκειται για περιοχή με διττό χαρακτήρα. Η Δημοτική Ενότητα Μενελαΐδας σχεδόν στο σύνολό της είναι ορεινή όπως και η Δημοτική Ενότητα Ρεντίνας ενώ αντίθετα η Δημοτική Ενότητα Σοφάδων, Ταμασίου και Άρνης είναι πεδινές.

2.1.2. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Πληθυσμός

Η μεταβολή του πληθυσμού στον Δήμο Σοφάδων την περίοδο 2001–2021 ευθυγραμμίζεται με τις ευρύτερες τάσεις σε χώρα, Περιφέρεια Θεσσαλίας και Π.Ε. Καρδίτσας. Σε εθνικό επίπεδο, ο μόνιμος πληθυσμός μειώθηκε κατά 3,09% το 2011–2021, ενώ η Θεσσαλία υποχώρησε κατά 6,07% και η Π.Ε. Καρδίτσας κατά 6,38%. Στον Δήμο Σοφάδων η μείωση την ίδια δεκαετία ήταν 10,27% (από 18.864 σε 16.927), αποτυπώνοντας έντονη καθοδική πορεία. Σημειώνεται ότι στην απογραφή 2001 ίσχυε το «Καποδίστριας», άρα ο «Καλλικρατικός» Δήμος προκύπτει από το άθροισμα των τότε Δήμων Σοφάδων, Άρνης, Μενελαΐδας, Ρεντίνας και Ταμασίου.

Σε επίπεδο Δημοτικών Ενοτήτων, η περίοδος 2001–2011 ήταν αρνητική για όλες, ενώ το 2011–2021 συνεχίζεται η πτώση, με διαφορετική ένταση: Δ.Ε. Σοφάδων -5,04%, Άρνης -17,82%, Ρεντίνας -11,53%, Ταμασίου -18,26%, Μενελαΐδας -10,51%. Ο μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής για τον Δήμο ήταν -1,33% (2001–2011) και -1,03% (2011–2021).

Σημειώνεται πως στην απογραφή του 2001, για τη διοικητική διαίρεση της χώρας ήταν σε εφαρμογή το σχέδιο «Καποδίστριας», με το οποίο οι τρέχουσες Δ.Ε. αποτελούσαν ξεχωριστούς Δήμους. Συνεπώς, για τον υπολογισμό του «Καλλικρατικού» Δήμου Σοφάδων προστέθηκε ο πληθυσμός από τους Καποδιστριακούς Δήμους Σοφάδων, Άρνης, Μενελαΐδας, Ρεντίνας και Ταμασίου.

Πίνακας 3: Εξέλιξη του μόνιμου πληθυσμού (Απογραφές 2001, 2011 & 2021)

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	2001	2011	2021	Μεταβολή (2011-2021)
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	10.934.097	10.816.286	10.482.487	-3,09%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	753.888	732.762	688.255	-6,07%
Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	120.265	113.544	106.302	-6,38%
ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ	21.759	18.864	16.927	-10,27%
Δ.Ε. ΣΟΦΑΔΩΝ	12.377	11.153	10.591	-5,04%
Δ.Ε. ΑΡΝΗΣ	3.164	2.604	2.140	-17,82%
Δ.Ε. ΡΕΝΤΙΝΑΣ	484	295	261	-11,53%
Δ.Ε. ΤΑΜΑΣΙΟΥ	3.722	2.962	2.421	-18,26%
Δ.Ε. ΜΕΝΕΛΑΪΔΑΣ	2.012	1.850	1.514	-18,16%

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, Στατιστικά Απογραφών Πληθυσμού, Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 4: Μεταβολή πληθυσμού και μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής για το Δήμο Σοφάδων

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Μεταβολή (2001-2011)	Μεταβολή (2011-2021)	Μέση Μεταβολή (2001-2011)	Μέση Μεταβολή (2011-2021)
ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ	-13,30%	-10,27%	-1,33%	-1,03%
Δ.Ε. ΣΟΦΑΔΩΝ	-9,89%	-5,04%	-0,99%	-0,50%
Δ.Ε. ΑΡΝΗΣ	-17,70%	-17,82%	-1,77%	-1,78%
Δ.Ε. ΡΕΝΤΙΝΑΣ	-39,05%	-11,53%	-3,90%	-1,15%
Δ.Ε. ΤΑΜΑΣΙΟΥ	-20,42%	-18,26%	-2,04%	-1,83%
Δ.Ε. ΜΕΝΕΛΑΪΔΑΣ	-39,05%	-10,51%	-3,90%	-1,05%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Στατιστικά απογραφών πληθυσμού, Ιδία Επεξεργασία

Συνοψίζοντας, ο Δήμος Σοφάδων παρουσιάζει συνολική πληθυσμιακή κάμψη. Δεν κατόρθωσε να συγκρατήσει σε χαμηλά επίπεδα τις απώλειες μόνιμου πληθυσμού, ακολουθώντας τη γενικότερη πτωτική τάση που καταγράφεται στο σύνολο της χώρας.

Οι μεγαλύτεροι οικισμοί είναι οι **Σοφάδες** (5.747 κάτοικοι) και η **Ματαράγκα** (1.225 κάτοικοι). Μαζί συγκεντρώνουν πάνω από το 40% του συνολικού πληθυσμού του Δήμου, κάτι αναμενόμενο, δεδομένου ότι οι Σοφάδες είναι η έδρα του Δήμου και η δεύτερη σε μέγεθος πόλη της Περιφερειακής Ενότητας. Ειδικότερα, οι Σοφάδες την περίοδο **2011–2021** κατέγραψαν αύξηση σχεδόν **200** κατοίκων (+3,44%), εξέλιξη που δεν παρατηρήθηκε την προηγούμενη δεκαετία (**2001–2011**), όταν ο πληθυσμός είχε μειωθεί κατά **-12,57%** — τέσσερις φορές μεγαλύτερη μεταβολή σε σχέση με τη

νεότερη περίοδο. Αντίθετα, η Ματαράγκα εμφανίζει αρνητικό ισοζύγιο και στις δύο δεκαετίες (-15,21% και -13,79% αντίστοιχα), διατηρώντας πλέον λιγότερους από 1.500 κατοίκους.

Στους επόμενους μεγαλύτερους οικισμούς, με βάση τον πληθυσμό, περιλαμβάνονται το **Καρποχώρι** (839 κάτοικοι), η **Ανάβρα** (693), το **Λεοντάρι** (684), ο **Κέδρος** (539), η **Νέα Ζωή** (463) και η **Κυψέλη** (456). Οι περισσότεροι αποτελούν βασικούς οικιστικούς πόλους και έδρες των πεδινών ή ημιορεινών Δημοτικών Ενοτήτων· εξαίρεση συνιστά η **Νέα Ζωή**, οικισμός Ρομά νοτιοανατολικά των Σοφάδων, που εμφανίζεται για πρώτη φορά στην απογραφή του **2011**. Μάλιστα, η **Νέα Ζωή** είναι ο μοναδικός οικισμός με **σημαντική αύξηση** πληθυσμού την τελευταία δεκαετία (+6,93%). Αντιθέτως, οι περισσότεροι από τους παραπάνω οικισμούς συρρικνώνονται και στις δύο περιόδους, με μειώσεις που ξεκινούν από -4,5% και φθάνουν έως και -42% το **2021**. Εξαιρέσεις για το **2011** αποτελούν η **Μονή Ρεντίνας (+600%)**, το **Νέο Ικόνιο (+10,10%)**, ο **Ταυρωπός (+9,84%)** και το **Ανώγειο**.

Συνολικά, στο Δήμο Σοφάδων υπάρχουν 22 οικισμοί έως 300 κατοίκους, 14 οικισμοί από 301 έως 700 κατοίκους, 2 οικισμοί από 701 έως 2.000 κατοίκους και φυσικά η πόλη των Σοφάδων.

Πίνακας 5: Ανάλυση του πληθυσμού του Δ. Σοφάδων και έκταση

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Πληθυσμός 2001	Πληθυσμός 2011	Πληθυσμός 2021	Μεταβολή πλ. (2001-2011)	Μεταβολή πλ. (2011-2021)
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	10.934.097	10.816.286	10.482.487	-1,08%	-3,09%
ΠΕΡ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	753.888	732.762	688.255	-2,80%	-6,07%
Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	120.265	113.544	106.305	-5,59%	-6,38%
ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ	21.759	18.864	16.927	-13,30%	-10,27%
Δ.Ε. ΣΟΦΑΔΩΝ	12.377	11.153	10.591	-9,89%	-5,04%
Δ.Κ. Σοφάδων	6.416	6.056	6.269	-5,61%	3,52%
Σοφάδες,οι	6.355	5.556	5.747	-12,57%	3,44%
Νέα Ζωή,η	0	433	463	0%	6,93%
Ταυρωπός,ο	61	67	59	9,84%	-11,94%
Δ.Κ. Αγίας Παρασκευής	393	343	281	-12,72%	-18,08%
Αγία Παρασκευή,η	393	343	281	-12,72%	-18,08%
Δ.Κ. Αγίου Βησσαρίου	159	134	134	-15,72%	0,00%
Άγιος Βησσαίριος,ο	159	134	134	-15,72%	0,00%
Δ.Κ. Αμπέλου	469	425	352	-9,38%	-17,18%
Άμπελος,η	469	425	352	-9,38%	-17,18%
Δ.Κ. Ανωγείου	120	122	72	1,67%	-40,98%
Ανώγειον,το	120	122	72	1,67%	-40,98%
Δ.Κ. Γεφυρίων	492	377	360	-23,37%	-4,51%
Γεφύρια,τα	492	377	360	-23,37%	-4,51%
Δ.Κ. Δασοχωρίου	379	336	266	-11,35%	-20,83%
Δασοχώριον,το	379	336	266	-11,35%	-20,83%
Δ.Κ. Καππαδοκικού	500	457	366	-8,60%	-19,91%
Καππαδοκικόν,το	500	457	366	-8,60%	-19,91%
Δ.Κ. Καρποχωρίου	1.082	999	839	-7,67%	-16,02%
Καρποχώριον,το	1.082	999	839	-7,67%	-16,02%
Δ.Κ. Μασχολουρίου	459	431	377	-6,10%	-12,53%
Μασχολούριον,το	459	431	377	-6,10%	-12,53%
Δ.Κ. Μαυραχάδων	547	413	371	-24,50%	-10,17%

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Πληθυσμός 2001	Πληθυσμός 2011	Πληθυσμός 2021	Μεταβολή πλ. (2001- 2011)	Μεταβολή πλ. (2011- 2021)
Μαυραχάδες,οι	547	413	371	-24,50%	-10,17%
Δ.Κ. Μελισσοχωρίου	326	291	229	-10,74%	-21,31%
Μελισσοχώριον,το	326	291	229	-10,74%	-21,31%
Δ.Κ. Πασχαλίτσης	475	347	320	-26,95%	-7,78%
Πασχαλίτσα,η	475	347	320	-26,95%	-7,78%
Δ.Κ. Φιλίας	560	422	355	-24,64%	-15,88%
Φιλία,η	560	422	355	-24,64%	-15,88%
Δ.Ε. ΑΡΝΗΣ	3.164	2.604	2.140	-17,70%	-17,82%
Δ.Κ. Ματαράγκας	1.676	1.421	1.225	-15,21%	-13,79%
Ματαράγκα,η	1.676	1.421	1.225	-15,21%	-13,79%
Δ.Κ. Ερμητσίου	294	262	191	-10,88%	-27,10%
Ερμητσίον,το	294	262	191	-10,88%	-27,10%
Δ.Κ. Κυψέλης	745	580	456	-22,15%	-21,38%
Κυψέλη,η	745	580	456	-22,15%	-21,38%
Δ.Κ. Πύργου Κιερίου	449	341	268	-24,05%	-21,41%
Πύργος Κιερίου,ο	449	341	268	-24,05%	-21,41%
Δ.Ε. ΜΕΝΕΛΑΪΔΑΣ	2.012	1.850	1.514	-8,05%	-18,16%
Δ.Κ. Κέδρου	808	682	539	-15,59%	-20,97%
Κέδρος,ο	808	682	539	-15,59%	-20,97%
Δ.Κ. Αηδονοχωρίου	135	230	147	70,37%	-36,09%
Αηδονοχώριον,το	126	226	140	79,37%	-38,05%
Θέρμα,τα	5	2	5	-60,00%	150,00%
Κάρπη,η	4	2	3	-50,00%	50,00%
Δ.Κ. Βαθυλάκκου	160	126	127	-21,25%	0,79%
Βαθύλακκος,ο	160	126	127	-21,25%	0,79%
Δ.Κ. Θραψιμίου	187	196	170	4,81%	-13,27%
Θραψίμιον,το	187	196	170	4,81%	-13,27%
Δ.Κ. Λουτροπηγής	423	313	320	-26,00%	2,24%
Λουτροπηγή,η	411	310	314	-24,57%	1,29%
Λουτρά Σμοκόβου,τα	12	3	8	-75,00%	166,67%
Δ.Κ. Λουτρού	299	303	215	1,34%	-29,04%
Λουτρόν,το	299	303	215	1,34%	-29,04%
Δ.Ε. ΡΕΝΤΙΝΗΣ	484	295	261	-39,05%	-11,53%
Δ.Κ. Ρεντίνας	484	295	261	-39,05%	-11,53%
Ρεντίνα,η	483	288	257	-40,37%	-10,76%
Μονή Ρεντίνας,η	1	7	4	600,00%	-42,86%
Δ.Ε. ΤΑΜΑΣΙΟΥ	3.722	2.962	2.421	-20,42%	-18,26%
Δ.Κ. Λεονταρίου	1.129	881	684	-21,97%	-22,36%
Λεοντάριον,το	1.129	881	684	-21,97%	-22,36%
Δ.Κ. Ανάβρας	1.043	759	693	-27,23%	-8,70%
Ανάβρα,η	1.043	759	693	-27,23%	-8,70%
Δ.Κ. Ασημοχωρίου	240	222	160	-7,50%	-27,93%
Ασημοχώριον,το	240	222	160	-7,50%	-27,93%
Δ.Κ. Αχλαδέας	426	349	312	-18,08%	-10,60%

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Πληθυσμός 2001	Πληθυσμός 2011	Πληθυσμός 2021	Μεταβολή Πλ. (2001-2011)	Μεταβολή Πλ. (2011-2021)
Αχλαδέα,η	426	349	312	-18,08%	-10,60%
Δ.Κ. Γραμματικού	480	449	349	-6,46%	-22,27%
Γραμματικόν,το	282	231	187	-18,09%	-19,05%
Νέον Ικόνιον,το	198	218	162	10,10%	-25,69%
Δ.Κ. Κτιμένης	404	302	223	-25,25%	-26,16%
Κάτω Κτιμένη,η	326	249	181	-23,62%	-27,31%
Κτιμένη,η	78	53	42	-32,05%	-20,75%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Στατιστικά απογραφών πληθυσμού, Ιδία Επεξεργασία

Οικισμοί Ρομά

Ο Δήμος Σοφάδων αποτελεί σημείο αναφοράς για τους οικισμούς Ρομά τόσο στη Θεσσαλία όσο και σε εθνικό επίπεδο. Στα διοικητικά του όρια περιλαμβάνονται δύο εγκαταστάσεις: ο παλιός οικισμός εντός του αστικού ιστού της πόλης και ο οικισμός «Νέα Ζωή», περίπου 4 χλμ. από το κέντρο.

Οικισμός Σοφάδων

Με βάση την επικαιροποιημένη Περιφερειακή Στρατηγική για την Ένταξη των Ρομά στη Θεσσαλία (Περιφέρεια Θεσσαλίας, 2015), ο μόνιμος πληθυσμός του οικισμού εκτιμήθηκε σε περίπου 2.000 άτομα. Επιπλέον, καταγράφηκε μικρός αριθμός περιστασιακών κατοίκων (περί τα 30 άτομα) προερχόμενων κυρίως από την Αλβανία. Ο πληθυσμός Ρομά εμφανίζει ετήσιο μέσο ρυθμό αύξησης 9–10%, σε αντίθεση με τον λοιπό πληθυσμό που βαίνει μειούμενος. Η ηλικιακή διάρθρωση είναι ισομερώς κατανομημένη: περίπου 960 ανήλικοι και 980 ενήλικοι.

Νέα Ζωή Σοφάδων

Σύμφωνα με την ίδια στρατηγική (2015), ο οικισμός αριθμούσε 96 κατοικίες, με περίπου 500 μόνιμους κατοίκους. Αναφέρονται επίσης δύο οικογένειες ως περιστασιακοί κάτοικοι, προερχόμενες κυρίως από την Αλβανία. Και εδώ η ηλικιακή κατανομή είναι σχεδόν ισορροπημένη: 248 ανήλικοι και 271 ενήλικοι.

Η μελέτη του ΥΠΕΚΥΠ «Καταγραφή Οικισμών και Πληθυσμού Ρομά σε Εθνικό Επίπεδο» κατέγραψε στη Δ.Ε. Σοφάδων 2.900 Ρομά, εκ των οποίων περί τους 2.400 στον οικισμό των Σοφάδων.

Πίνακας 6: Στοιχεία καταγραφής πληθυσμού οικισμών Ρομά 2021

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Συνολικός Πληθυσμός 2021	Πληθυσμός Ρομά 2021	Ποσοστό (%)
Νέα Ζωή	463	463*	100%
Σοφάδες	5.744	2.435	42,4%
Δ.Ε. Σοφάδων	10.591	2.900**	27,4%
ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ	16.927	2.900	17,1%

Πηγή: *ΕΛΣΤΑΤ, Στατιστικά απογραφών πληθυσμού & **ΥΠΕΚΥΠ, Καταγραφή Οικισμών και Πληθυσμού Ρομά σε εθνικό επίπεδο, Ιδία Επεξεργασία

Συνολικά, από το 2015 έως το 2021, μεταξύ των δύο καταγραφών, ο πληθυσμός του οικισμού της Νέας Ζωής παρουσιάζει μια μείωση της τάξης του 10%, από 519 σε 465 άτομα, ενώ, αντίθετα, ο

πληθυσμός του οικισμού Σοφάδων παρουσιάζει αύξηση της τάξης του 25%, από 1.940 σε 2.435 άτομα.

Πληθυσμός κατά φύλο

Από την ανάλυση του πληθυσμού του Δήμου Σοφάδων κατά φύλο, καταδεικνύονται μικρές διαφοροποιήσεις μεταξύ ανδρών και γυναικών, τόσο στο σύνολο του δήμου όσο και στις επιμέρους Δ.Ε.

Συγκεκριμένα, το 50,1% του πληθυσμού είναι άνδρες και το 49,9% γυναίκες, επομένως το συνολικό φύλο-μείγμα χαρακτηρίζεται ισορροπημένο. Για την αποτύπωση της κατανομής ανά φύλο στους λοιπούς οικισμούς (πέρα από τις έδρες των Δ.Ε.), οι οικισμοί ταξινομήθηκαν με βάση τον πληθυσμό του 2021. Γενικά, δεν παρατηρούνται έντονες αποκλίσεις, κάτι αναμενόμενο δεδομένου ότι πρόκειται κυρίως για μικρού μεγέθους οικισμούς (σχεδόν όλοι κάτω από 700 κατοίκους). Ωστόσο, οι μεγαλύτερες υπεροχές υπέρ των ανδρών εμφανίζονται σε Κάρπη (100%), Νέο Ικόνιο (11,3%), Ταυρωπό (8,5%) και Αγία Παρασκευή (7,9%), ενώ υπέρ των γυναικών σε Θέρμα (20%), Κάτω Κτιμένη (8,1%), Νέα Ζωή (6,7%) και Δασοχώρι (6,4%). Τέλος, σημειώνεται ειδικά η Μονή Ρεντίνας (Ιερά Μονή Κοιμήσεως της Θεοτόκου Ρεντίνας), η οποία από το 2000 λειτουργεί ως γυναικεία κοινοβιακή μονή, υπαγόμενη στην Ι. Μητρόπολη Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφαρσάλων.

Πίνακας 7: Πληθυσμός κατά φύλο

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Συνολικός Πληθυσμός Απογραφής 2021	Άρρενες	Θήλειες
ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ	16.927	8.479	8.446
Δ.Ε. ΣΟΦΑΔΩΝ	10.591	5.318	5.271
Σοφάδες,οι	5.747	2.864	2.883
Δ.Ε. ΑΡΝΗΣ	2.140	1.072	1.071
Ματαράγκα,η	1.225	610	609
Δ.Ε. ΜΕΝΕΛΑΙΔΑΣ	1.514	761	755
Κέδρος,ο	539	258	284
Δ.Ε. ΡΕΝΤΙΝΗΣ	261	127	134
Ρεντίνα,η	257	126	131
Δ.Ε. ΤΑΜΑΣΙΟΥ	2.421	1.202	1.219
Λεοντάριον,το	684	347	337

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Στατιστικά απογραφών, Ιδία Επεξεργασία

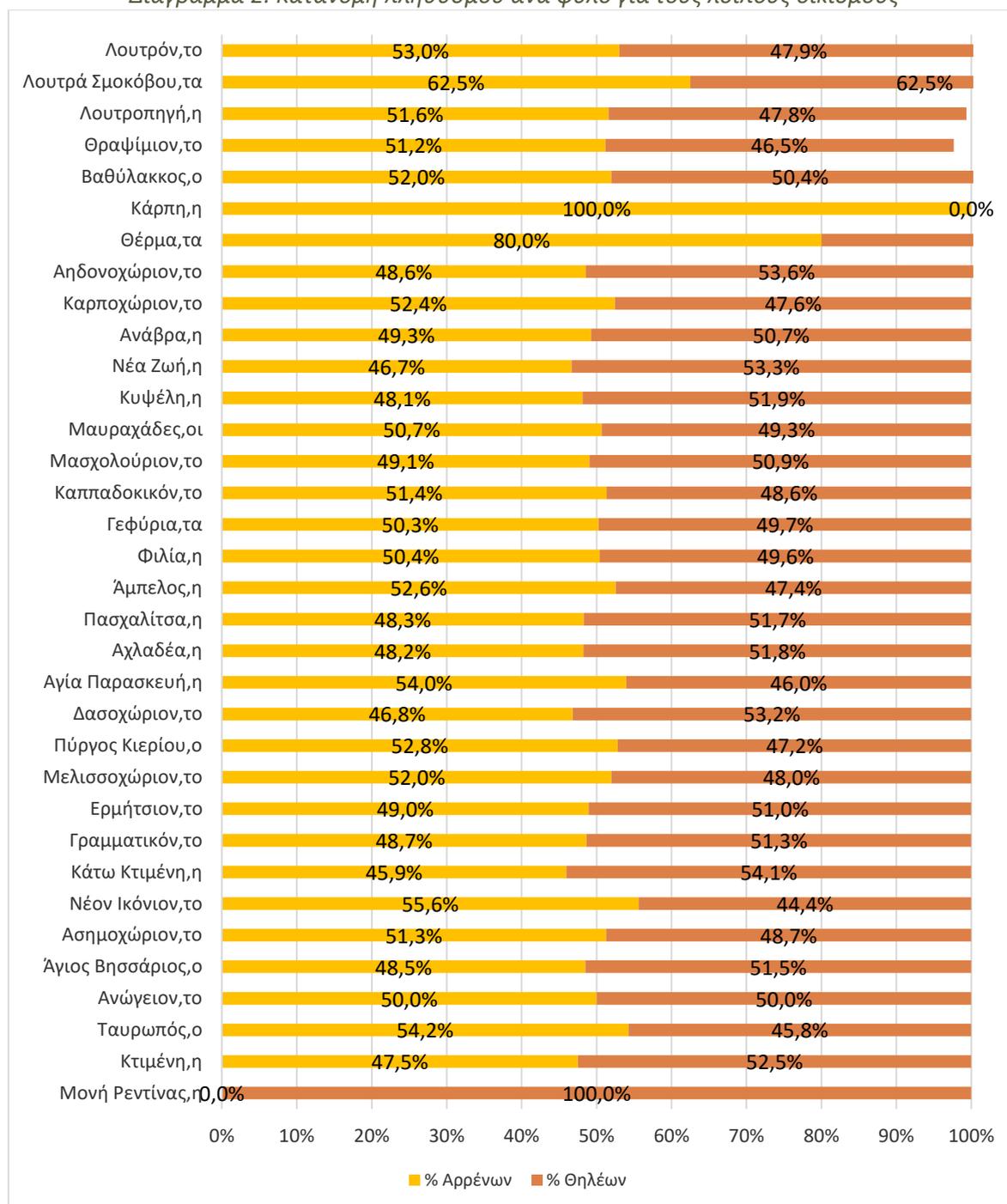
Σε γενικές γραμμές, συμπεραίνεται ότι ο πληθυσμός είναι ισομερώς κατανομημένος κατά φύλο.

Διάγραμμα 1: Κατανομή του πληθυσμού ανά φύλο (ποσοστό)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Στατιστικά απογραφών, Ιδία Επεξεργασία

Διάγραμμα 2: Κατανομή πληθυσμού ανά φύλο για τους λοιπούς οικισμούς

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Στατιστικά απογραφών, Ιδία Επεξεργασία

Πληθυσμιακή πυκνότητα

Στη συνέχεια, εξετάζεται η πληθυσμιακή πυκνότητα (κάτοικοι ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο) σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας το 2011 και το 2021. Σε εθνικό επίπεδο, παρατηρείται μείωση της πληθυσμιακής πυκνότητας από 82 σε 79 κατοίκους ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο (μείωση κατά 3,1%). Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, η πυκνότητα παρέμεινε σχεδόν σταθερή, με ελαφριά πτώση από 52 σε 49, όπως και στην Π.Ε. Καρδίτσας. Στον Δήμο Σοφάδων, η πυκνότητα παρέμεινε και εδώ σχεδόν σταθερή στους 23 κατοίκους ανά τετ. χλμ.

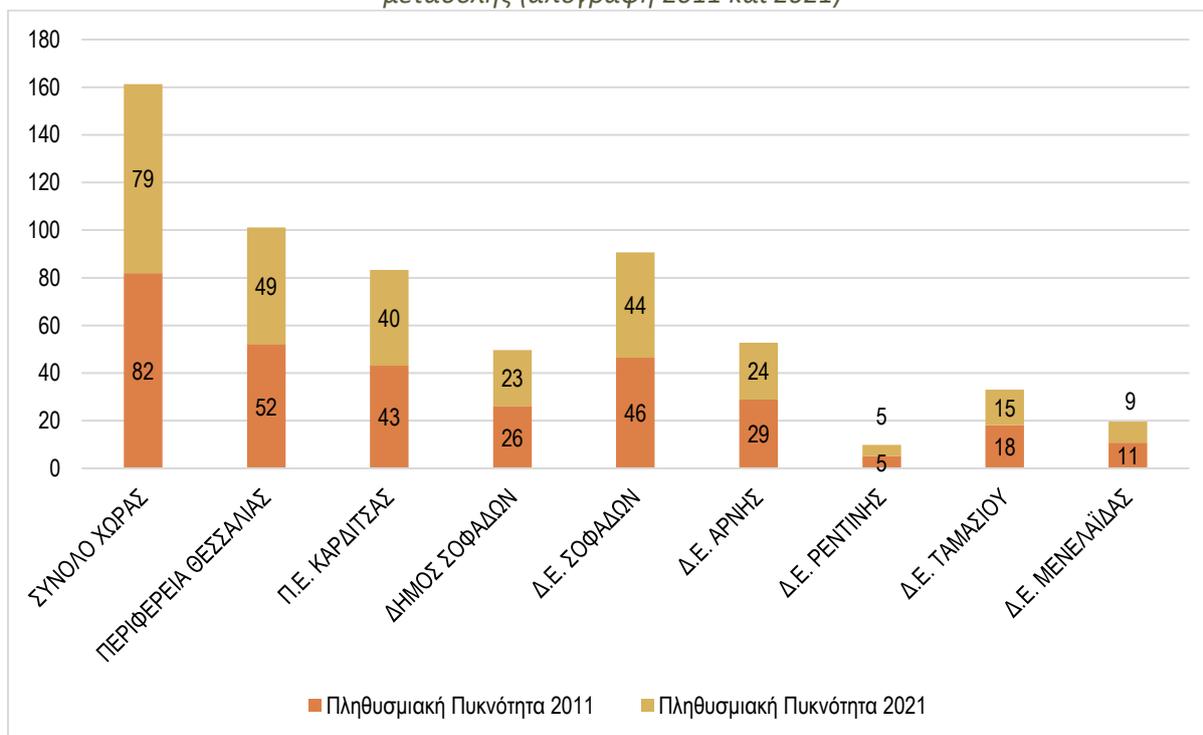
Πίνακας 8: Εξέλιξη της πυκνότητας πληθυσμού

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Έκταση (τ.χλμ)	Πληθυσμός 2011	Πληθυσμός 2021	Πληθυσμιακή Πυκνότητα 2011	Πληθυσμιακή Πυκνότητα 2021
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	132.017,427	10.816.286	10.482.487	82	79
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	14.050,895	732.762	688.255	52	49
Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	2.637,46	113.544	106.302	43	40
ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ	720,586	18.864	16.927	26	23
Δ.Ε. ΣΟΦΑΔΩΝ	239,961	11.153	10.591	46	44
Δ.Ε. ΑΡΝΗΣ	89,942	2.604	2.140	29	24
Δ.Ε. ΡΕΝΤΙΝΗΣ	56,834	295	261	5	5
Δ.Ε. ΤΑΜΑΣΙΟΥ	163,081	2.962	2.421	18	15
Δ.Ε. ΜΕΝΕΛΑΪΔΑΣ	170,768	1850	1.514	11	9

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Στατιστικά απογραφών, Ιδία Επεξεργασία

Το ίδιο παρατηρείται και εντός των Δ.Ε. Συγκεκριμένα, η Δ.Ε. Σοφάδων μείωσε την πληθυσμιακή της πυκνότητα από 46 σε 44 άτομα (-4,3%), και παρόμοιες μειώσεις, αλλά μεγαλύτερες ποσοστιαία, είχαν και η Δ.Ε. Άρνης, Δ.Ε. Μενελαΐδας και Δ.Ε. Ταμασίου. Εξαιρεση αποτελεί η Δ.Ε. Ρεντίνας που διατήρησε την πυκνότητά της σταθερή.

Διάγραμμα 3: Εξέλιξη της πληθυσμιακής πυκνότητας ανά διοικητική διαίρεση και ρυθμός μεταβολής (απογραφή 2011 και 2021)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Στατιστικά απογραφών, Ιδία Επεξεργασία

Ηλικιακή διάρθρωση

Για πληρέστερη κατανόηση της δημογραφικής εικόνας, εξετάζονται οι πυραμίδες ηλικιών για: Σύνολο Χώρας, Περιφέρεια Θεσσαλίας, Π.Ε. Καρδίτσας και Δήμο Σοφάδων.

Με βάση την Απογραφή 2021, στον Δήμο Σοφάδων κυριαρχεί η ηλικιακή ομάδα 75+ ετών με 3.030 άτομα, αριθμό που υπερβαίνει κατά 3 έως 4 φορές τις περισσότερες λοιπές ομάδες. Έπονται οι ομάδες 50–54, 60–64 και 65–69 ετών. Στον αντίποδα, οι μικρότερες πληθυσμιακά ομάδες είναι οι 0–4, 30–34 και 25–29 ετών, καθεμία με λιγότερα από 800 άτομα.

Σε γενικές γραμμές, ο Δήμος εμφανίζει διακριτές διαφοροποιήσεις στην εσωτερική κατανομή ηλικιών σε σχέση με τα υπόλοιπα επίπεδα αναφοράς (Χώρα, Περιφέρεια Θεσσαλίας, Π.Ε. Καρδίτσας). Η ανάγνωση των πυραμίδων ηλικιών και των ποσοστιαίων αποκλίσεων αναδεικνύει σαφείς τάσεις και ιδιαιτερότητες της περιοχής.

Σε σύγκριση με την Π.Ε. Καρδίτσας: ο Δήμος Σοφάδων εμφανίζει υψηλότερα ποσοστά έως 29 ετών και στην ομάδα 75+, ενώ υστερεί στις υπόλοιπες ηλικιακές κλάσεις.

Σε σύγκριση με την Περιφέρεια Θεσσαλίας: υπερέχει ποσοστιαία στις ηλικίες έως 14 ετών και από 65+, ενώ υπολείπεται στις λοιπές ομάδες.

Σε σύγκριση με το Σύνολο της Χώρας: καταγράφει μεγαλύτερα ποσοστά έως 19 ετών και από 65+, με χαμηλότερες αναλογίες στις υπόλοιπες ηλικίες.

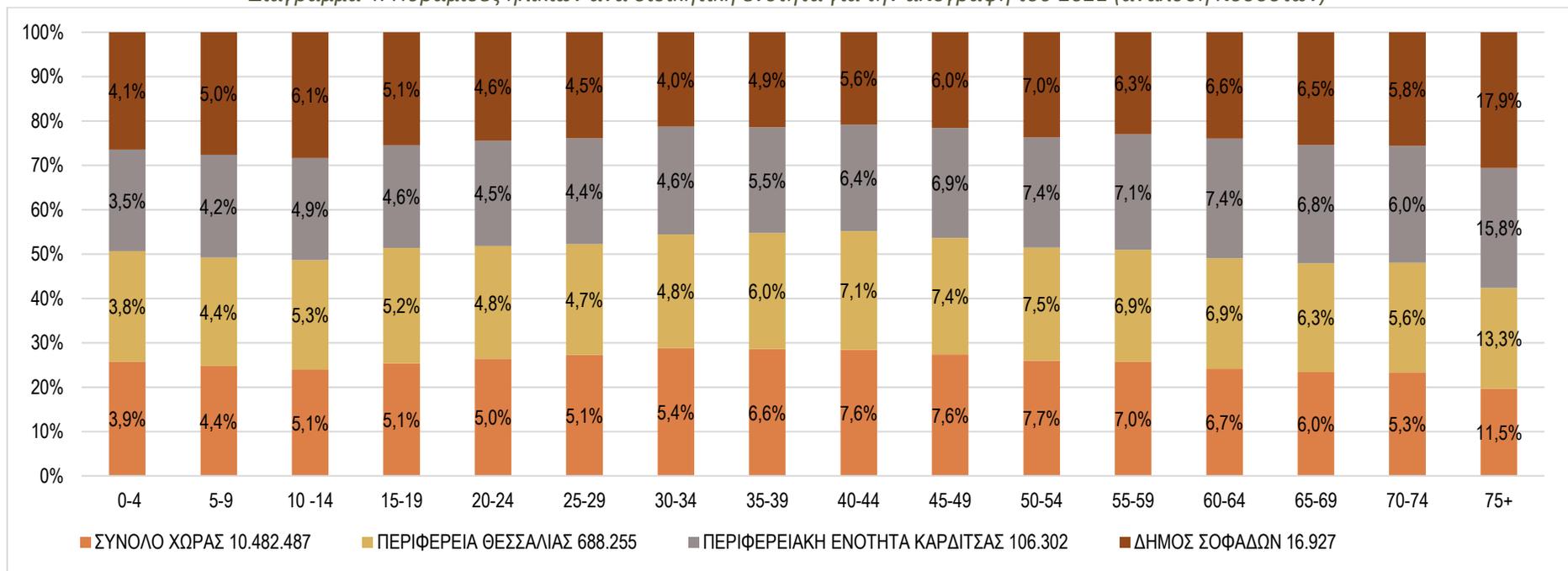
Συνοψίζοντας, το προφίλ του Δήμου δεν αποκλίνει σημαντικά από το εθνικό μοτίβο ως προς τη δομή ηλικιών: επικρατούν οι μεγαλύτερες ηλικίες (75+), ενώ ακολουθούν οι 50–54. Παράλληλα, σε σχετική βάση, ο Δήμος παρουσιάζει υψηλότερο μερίδιο νεότερων σε σχέση με Περιφέρεια και Π.Ε., καθώς και υψηλότερο ή παρόμοιο μερίδιο στις μεγαλύτερες ηλικίες (ιδίως 65+). Το συνδυαστικό αυτό σχήμα υπογραμμίζει τις δημογραφικές τάσεις και τις προκλήσεις που θέτει για τον αναπτυξιακό σχεδιασμό της περιοχής.

Πίνακας 9: Πυραμίδες ηλικιών ανά διοικητική ενότητα

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	0-4	5-9	10 -14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75+
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	412.75	465.74	538.49	529.72	520.61	532.68	569.59	686.79	794.31	801.71	807.12	736.21	698.20	626.42	555.55	1.206.52
	2	0	0	6	9	2	6	7	5	6	5	4	6	9	6	1
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	26.218	30.303	36.556	35.737	32.975	32.070	33.277	41.289	49.116	50.607	51.923	47.559	47.460	43.135	38.630	91.404
Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	3.724	4.430	5.243	4.910	4.761	4.717	4.861	5.815	6.803	7.349	7.819	7.567	7.913	7.235	6.366	16.791
ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ	16.927	686	841	1.032	861	780	755	680	833	942	1.023	1.191	1.064	1.121	1.101	985

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, απογραφή 2021, Ιδία Επεξεργασία

Διάγραμμα 4: Πυραμίδες ηλικιών ανά διοικητική ενότητα για την απογραφή του 2021 (ανάλυση ποσοστών)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Στατιστικά απογραφών, Ιδία Επεξεργασία

Στη συνέχεια παρουσιάζεται η κατανομή πληθυσμού ανά **ηλικιακή ομάδα** και **φύλο** στον Δήμο Σοφάδων, σε αντιπαραβολή με το σύνολο της χώρας και τα λοιπά επίπεδα ανάλυσης.

Παιδιά και νέοι (0–9, 10–19)

Στις ηλικίες 0–9, οι αναλογίες είναι σχεδόν ισοβαρείς: **4,6% άνδρες** και **4,4% γυναίκες**. Παρόμοια εικόνα και στα 10–19, με **5,8%** για τους άνδρες και **5,4%** για τις γυναίκες. Τα ποσοστά αυτά είναι υψηλότερα από το μέσο της χώρας και των άλλων περιοχών, ιδίως σε σύγκριση με την **Π.Ε. Καρδίτσας**, όπου παιδιά και έφηβοι αποτελούν μικρότερο μερίδιο.

Νέοι ενήλικες (20–29, 30–39)

Στους 20–29 παραμένει η σχετική ισορροπία (**4,8% άνδρες, 4,3% γυναίκες**). Αντίστοιχα, στην ομάδα 30–39 καταγράφονται **4,9%** για τους άνδρες και **4,1%** για τις γυναίκες.

Μέση ηλικία (40–49, 50–59)

Στην ομάδα 40–49 οι δύο φυλές βρίσκονται πρακτικά στο ίδιο επίπεδο (**5,8%** έκαστο, διαφορά ενός μόνο ατόμου). Στις ηλικίες 50–59, οι **άνδρες (7,2%)** υπερβαίνουν τις γυναίκες κατά περίπου **1 ποσοστιαία μονάδα**.

Ηλικιωμένοι (60+)

Στις μεγαλύτερες ηλικίες εμφανίζεται διττή εικόνα. Στους 60–69 επικρατεί ισορροπία (**6,6%** έναντι **6,5%**). Αντίθετα, από τα 70+ και πάνω, οι **γυναίκες** υπερέχουν: στις 70–79 με **6,7%** έναντι **5,8%** των ανδρών και στις 80+ με **6,7%** έναντι **4,6%**. Η διαφοροποίηση αυτή συνδέεται πιθανότατα με το **υψηλότερο προσδόκιμο ζωής** των γυναικών, τάση που καταγράφεται και αλλού.

Πίνακας 10: Πυραμίδες ηλικιών ανά διοικητική ενότητα για τους Άρρενες

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Άρρενες								
	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	451.49 1	551.14 9	546.92 9	633.91 5	797.72 0	753.59 8	630.15 0	455.93 7	305.09 3
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	29.221	37.051	33.875	37.695	50.112	49.263	44.385	33.437	23.550
Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	4.247	5.072	4.953	5.463	7.129	7.794	7.790	5.954	4.285
ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ	783	975	818	822	982	1.211	1.122	982	779

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Στατιστικά απογραφών, Ιδία Επεξεργασία

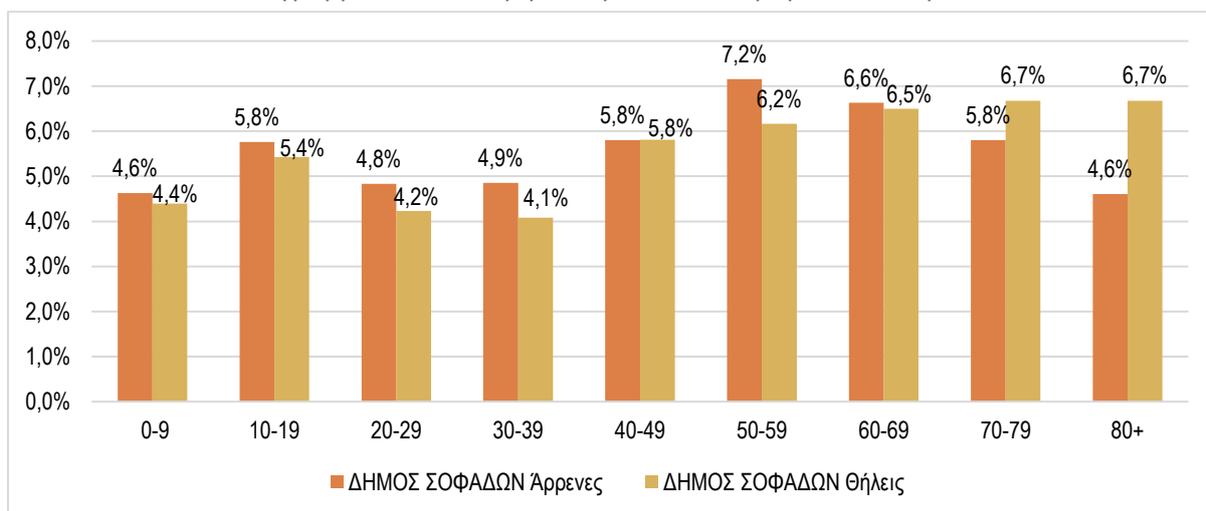
Πίνακας 11: Πυραμίδες ηλικιών ανά διοικητική ενότητα για τις Θήλειες

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Θήλειες								
	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	427.00 1	517.06 8	506.37 3	622.47 7	798.30 6	789.74 6	694.48 5	540.10 0	460.95 3
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	27.300	35.242	31.170	36.865	49.611	50.223	46.216	38.681	34.365

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Θήλεις								
	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+
Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	3.906	5.087	4.525	5.213	7.023	7.587	7.363	6.438	6.480
ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ	744	919	716	691	983	1.043	1.100	1.130	1.130

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Στατιστικά απογραφών, Ιδία Επεξεργασία

Διάγραμμα 5: Κατανομή των ηλικιακών πυραμίδων ανά φύλο

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Στατιστικά απογραφών, Ιδία Επεξεργασία

Στη συνέχεια, ακολουθεί η ανάλυση δημογραφικών δεικτών καθώς και της μέσης ηλικίας για το σύνολο της χώρας, της Περιφέρειας Θεσσαλίας, της Π.Ε. Καρδίτσας, του Δήμου Σοφάδων και τις Δ.Ε (Σοφάδων, Άρνης, Μενελαΐδας, Ρεντίνας και Ταμασίου). Συγκεκριμένα, για το σύνολο του πληθυσμού:

- Δείκτης Γήρανσης

Ο Δείκτης Γήρανσης αποτυπώνει πόσα άτομα 65+ αντιστοιχούν σε 100 άτομα 0–14. Στον Δήμο Σοφάδων ο δείκτης είναι 199,92, υψηλότερος από της Χώρας (168,56), πολύ κοντά στην Περιφέρεια Θεσσαλίας (186,05) και χαμηλότερος από την Π.Ε. Καρδίτσας (226,86). Αυτό μεταφράζεται σε νεότερο πληθυσμό σε σχέση με την Π.Ε. Καρδίτσας, παρόμοια εικόνα με την Περιφέρεια και γηραιότερο προφίλ έναντι του εθνικού συνόλου. Η διαφορά από την Π.Ε. Καρδίτσας (26,93 μονάδες) είναι αισθητή και δηλώνει βαρύτερη δημογραφική επιβάρυνση σε επίπεδο περιφερειακής ενότητας. Στο εσωτερικό του Δήμου, η Δ.Ε. Ρεντίνας εμφανίζει τον υψηλότερο δείκτη (673,33), υποδηλώνοντας έντονη γήρανση. Ακολουθούν οι Δ.Ε. Ταμασίου και Άρνης, ενώ η Δ.Ε. Σοφάδων έχει τη χαμηλότερη τιμή (122,87), μάλιστα χαμηλότερη και από τον μέσο όρο της Χώρας.

- Δείκτης Αντικατάστασης

Ο Δείκτης Αντικατάστασης δείχνει τα άτομα 10–14 ανά 100 άτομα 60–64. Στον Δήμο Σοφάδων, ο δείκτης φθάνει τις 92,06 μονάδες, υπερβαίνοντας την Ελλάδα (77,12), τη Θεσσαλία (77,02) και την Π.Ε. Καρδίτσας (66,26). Το γεγονός αυτό παραπέμπει σε ευνοϊκότερες προοπτικές αναπλήρωσης του πληθυσμού συγκριτικά με τα λοιπά επίπεδα. Ενδοδημοτικά, η Δ.Ε. Ρεντίνας καταγράφει τη χαμηλότερη τιμή (10,71), που δηλώνει σοβαρή υστέρηση αντικατάστασης. Οι Δ.Ε. Ταμασίου και

Άρνης εμφανίζουν σαφώς καλύτερες επιδόσεις, ενώ η Δ.Ε. Σοφάδων έχει την υψηλότερη τιμή (127,48), υπερκαλύπτοντας τον μέσο όρο Χώρας, Περιφέρειας και Π.Ε.

- Μέσος Όρος Ηλικίας

Ο Μ.Ο. ηλικίας αποτυπώνει συνολικά τη δομή ηλικιών. Για τον Δήμο Σοφάδων είναι 50,13 έτη, υψηλότερος από Χώρα (46,19) και Θεσσαλία (47,63), και σχεδόν ίσος με την Π.Ε. Καρδίτσας (50,34) — στοιχείο που υποδεικνύει λιγότερο νεανικό πληθυσμό. Εντός Δήμου, η Δ.Ε. Ρεντίνας έχει τον υψηλότερο Μ.Ο. (61,79), επιβεβαιώνοντας τη συγκέντρωση ηλικιωμένων· ακολουθούν Ταμασίου και Άρνης. Η Δ.Ε. Σοφάδων εμφανίζει τον χαμηλότερο Μ.Ο. (43,44), κάτω και από τα αντίστοιχα μέσα της Χώρας, της Περιφέρειας και της Π.Ε.

Πίνακας 12: Δημογραφικοί Δείκτες και Μέσος Όρος Ηλικίας

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Δείκτης Γήρανσης 2021	Δείκτης Αντικατάστασης 2021	Μέσος Όρος Ηλικίας 2021
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	168,56	77,12	46,19
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	186,05	77,02	47,63
Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	226,86	66,26	50,34
ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ	199,92	92,06	50,13
Δ.Ε. ΣΟΦΑΔΩΝ	122,87	127,48	43,44
Δ.Ε. ΑΡΝΗΣ	395,00	56,38	56,61
Δ.Ε. ΜΕΝΕΛΑΙΔΑΣ	952,63	28,32	90,05
Δ.Ε. ΡΕΝΤΙΝΗΣ	673,33	10,71	61,79
Δ.Ε. ΤΑΜΑΣΙΟΥ	473,76	45,45	58,00

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Στατιστικά απογραφών, Ιδία Επεξεργασία

Αντίστοιχη ανάλυση ανά φύλο

- Δείκτης Γήρανσης

Σε γενικές γραμμές, ο δείκτης είναι υψηλότερος στις γυναίκες, επιβεβαιώνοντας το μεγαλύτερο προσδόκιμο ζωής. Στον Δήμο Σοφάδων, οι τιμές είναι 176,04 (άνδρες) και 225,53 (γυναίκες). Η γυναικεία τιμή είναι χαμηλότερη από της Π.Ε. Καρδίτσας, αλλά όχι από Χώρα και Περιφέρεια. Για τους άνδρες, ο δείκτης του Δήμου είναι υψηλότερος από Χώρα (145,26) και Περιφέρεια, αλλά χαμηλότερος από την Π.Ε. Καρδίτσας. Εντός Δήμου, οι γυναίκες στη Δ.Ε. Ταμασίου εμφανίζουν την υψηλότερη τιμή (569,15), ενώ οι άνδρες στη Δ.Ε. Ρεντίνας καταγράφουν κορυφαία τιμή 1020. Η Δ.Ε. Σοφάδων έχει τις χαμηλότερες τιμές (136,07 γυναίκες, 110,80 άνδρες), χαμηλότερες και από Χώρα, Περιφέρεια και Π.Ε.

- Δείκτης Αντικατάστασης

Ο δείκτης τείνει να είναι υψηλότερος στους άνδρες σε όλα τα επίπεδα, με εξαίρεση ορισμένες μικρές Δ.Ε.

Στον Δήμο Σοφάδων οι τιμές είναι 96,76 (άνδρες) και 86,80 (γυναίκες), υψηλότερες και για τα δύο φύλα από Χώρα (83,30/71,50 αντίστοιχα), Περιφέρεια Θεσσαλίας και Π.Ε. Καρδίτσας. Εντός Δήμου, η Δ.Ε. Σοφάδων και οι λοιπές ενότητες ακολουθούν το προαναφερόμενο μοτίβο. Εξαίρεση αποτελεί η Δ.Ε. Ρεντίνας, όπου ο δείκτης είναι μεγαλύτερος για τις γυναίκες και μηδενικός για τους άνδρες, καταδεικνύοντας έντονη ιδιαιτερότητα που σχετίζεται με τη μεγάλη συγκέντρωση γηραιότερων

ανδρών στις μικρότερες πληθυσμιακά ενότητες.

- **Μέσος Όρος Ηλικίας**

Συνεπώς προς τα παραπάνω ευρήματα, ο Μ.Ο. ηλικίας είναι υψηλότερος στις γυναίκες σε όλα τα επίπεδα. Στον Δήμο Σοφάδων: 48,58 έτη (άνδρες) και 51,69 έτη (γυναίκες). Η διαφορά 3,11 ετών υπερβαίνει τη διαφορά που παρατηρείται σε Χώρα, Περιφέρεια και Π.Ε. Εντός Δήμου, η Δ.Ε. Μενελαΐδας εμφανίζει τον υψηλότερο Μ.Ο. για τις γυναίκες, έπονται Ταμασίου, Άρνης, Ρεντίνας, Σοφάδων. Για τους άνδρες, πρώτη η Μενελαΐδας, και ακολουθούν Ρεντίνας, Ταμασίου, Άρνης, Σοφάδων.

Πίνακας 13: Δημογραφικοί Δείκτες και Μέσος Όρος Ηλικίας ανά φύλο

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Φύλο	Δείκτης Γήρανσης 2021	Δείκτης Αντικατάστασης 2021	Μέσος Όρος Ηλικίας 2021
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	Άρρενες	145,26	83,30	44,77
	Θήλειες	193,23	71,50	47,60
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	Άρρενες	163,03	80,48	46,36
	Θήλειες	210,47	73,68	48,93
Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Άρρενες	202,47	66,63	49,31
	Θήλειες	253,03	66,02	51,36
ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ	Άρρενες	176,04	96,76	48,58
	Θήλειες	225,53	86,80	51,69
Δ.Ε. ΣΟΦΑΔΩΝ	Άρρενες	110,80	139,61	42,01
	Θήλειες	136,07	118,26	45,14
Δ.Ε. ΑΡΝΗΣ	Άρρενες	350,50	60,56	54,41
	Θήλειες	438,00	53,75	57,94
Δ.Ε. ΜΕΝΕΛΑΪΔΑΣ	Άρρενες	553,85	32,79	75,71
	Θήλειες	408,33	28,57	93,72
Δ.Ε. ΡΕΝΤΙΝΗΣ	Άρρενες	1.020,00	0,00	61,62
	Θήλειες	441,67	21,43	57,00
Δ.Ε. ΤΑΜΑΣΙΟΥ	Άρρενες	422,22	45,45	55,69
	Θήλειες	569,15	45,45	61,58

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Στατιστικά απογραφών, Ιδία Επεξεργασία

2.1.3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Οικογενειακή κατάσταση

Παρουσιάζεται η κατανομή των άγαμων, έγγαμων/σε σύμφωνο συμβίωσης, χήρων και διαζευγμένων για τον Δήμο Σοφάδων, τις Δημοτικές Ενότητες (Δ.Ε.) και τις Δημοτικές Κοινότητες.

Άγαμοι

Στο σύνολο του Δήμου, οι άγαμοι ανέρχονται σε 37,6%. Η Δ.Ε. Σοφάδων καταγράφει το υψηλότερο

ποσοστό (43,3%), ενώ η Δ.Ε. Μενελαΐδας το χαμηλότερο (23,4%). Στις υπόλοιπες Δ.Ε. οι τιμές είναι συγκρίσιμες, με μέγιστη απόκλιση περίπου 3%.

Έγγαμοι / Σύμφωνα συμβίωσης

Πρόκειται για την επικρατούσα κατηγορία σε όλες τις χωρικές ενότητες. Στον Δήμο Σοφάδων το ποσοστό είναι 48,6%. Η Δ.Ε. Μενελαΐδας εμφανίζει τη μεγαλύτερη τιμή (57,6%), ενώ η Δ.Ε. Σοφάδων τη χαμηλότερη (45,2%).

Χήροι/ες

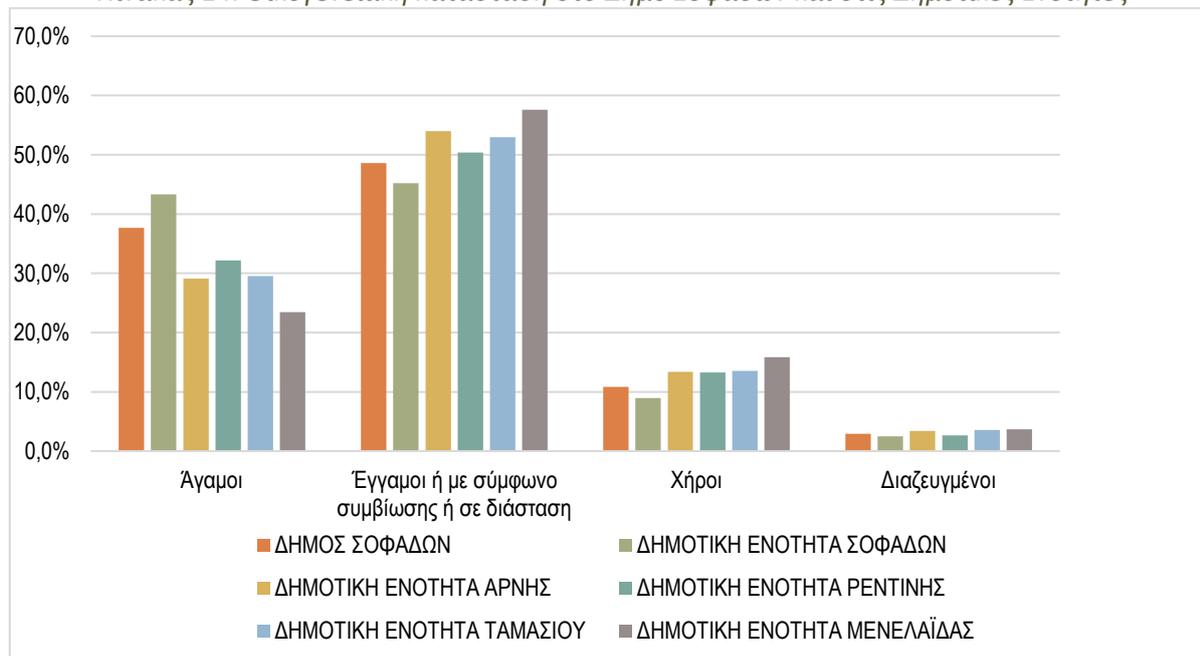
Τα ποσοστά παραμένουν σχεδόν σταθερά στις περισσότερες Δ.Ε., με εξαίρεση τη Δ.Ε. Σοφάδων, η οποία ακολουθεί την τάση του συνολικού Δήμου. Σε επίπεδο Δήμου, οι χήροι/ες ανέρχονται σε 10,8%· στη Δ.Ε. Σοφάδων το ποσοστό είναι 8,9%. Μεταξύ των λοιπών ενοτήτων, η Δ.Ε. Μενελαΐδας έχει το υψηλότερο ποσοστό (15,9%), ενώ η Δ.Ε. Ρεντίνας το χαμηλότερο (13,3%).

Διαζευγμένοι/ες

Καταγράφονται μικρές διακυμάνσεις. Στο σύνολο του Δήμου το ποσοστό είναι 2,9%. Η Δ.Ε. Μενελαΐδας εμφανίζει το υψηλότερο (3,7%), ενώ η Δ.Ε. Σοφάδων το χαμηλότερο (2,5%).

Σε όλες τις χωρικές κλίμακες, κυριαρχούν οι έγγαμοι/σε σύμφωνα συμβίωσης, ένδειξη ότι αυτή παραμένει η συνηθέστερη οικογενειακή κατάσταση. Τα ποσοστά διαζευγμένων και χήρων κινούνται πολύ κοντά μεταξύ των ενοτήτων, υποδηλώνοντας περιορισμένες διαφοροποιήσεις μεταξύ τους.

Πίνακας 14: Οικογενειακή κατάσταση στο Δήμο Σοφάδων και στις Δημοτικές Ενότητες

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, Απογραφή Πληθυσμού 2021, Ιδία Επεξεργασία

Στη συνέχεια ακολουθεί η ίδια ανάλυση για τις Δημοτικές Κοινότητες, και κατ' επέκταση τους οικισμούς, του Δήμου.

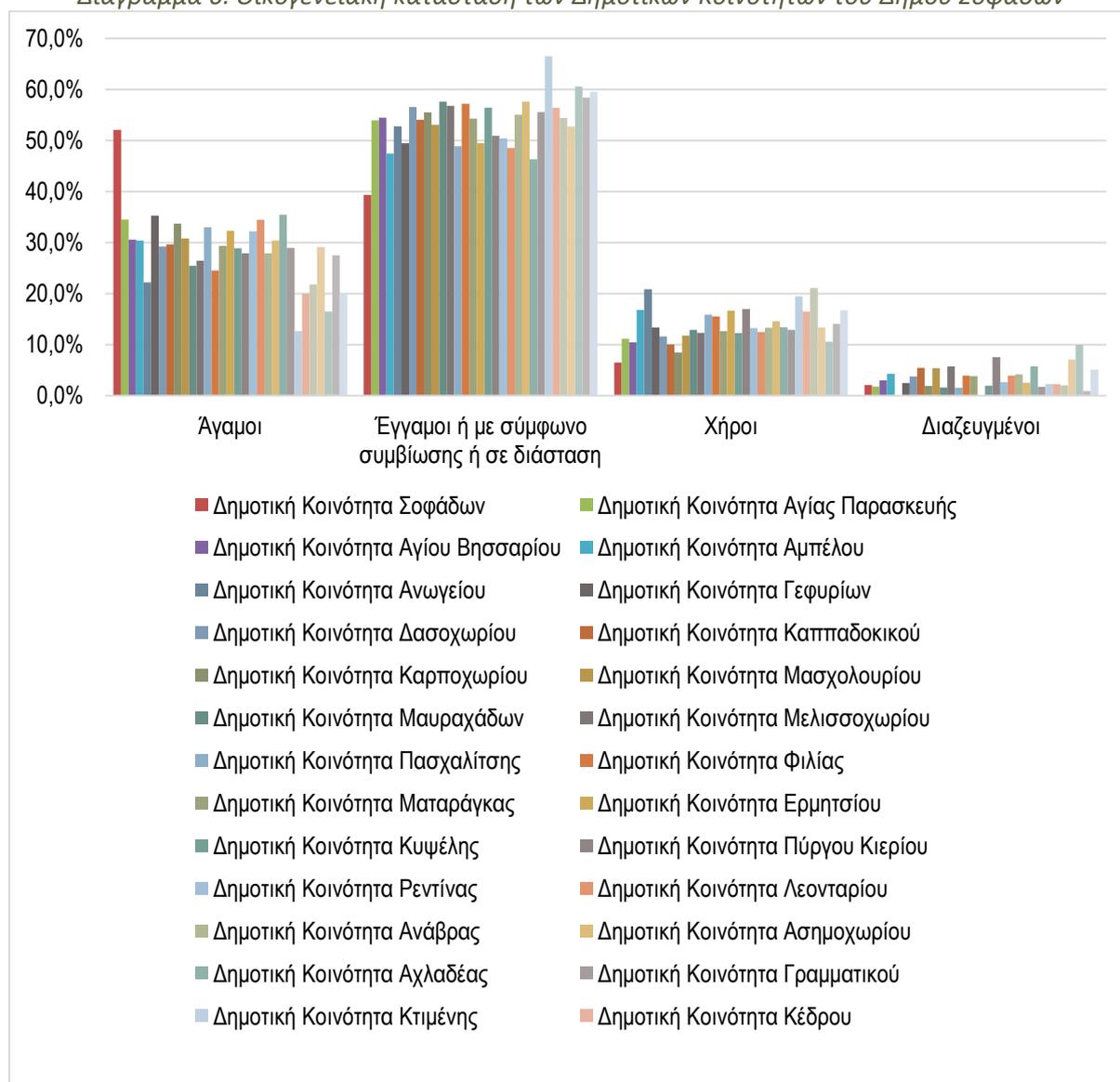
Στη Δ.Κ. Σοφάδων παρουσιάζεται το μεγαλύτερο ποσοστό άγαμου πληθυσμού (52,1%) με την Αχλαδέα να ακολουθεί με 35,5%, ενώ το μικρότερο ποσοστό εμφανίζεται στη Δ.Κ. Κτιμένης (12,7%). Ακριβώς αντίστροφα με την περίπτωση του άγαμου πληθυσμού, στη Δ.Κ. Κτιμένης, παρουσιάζεται το μεγαλύτερο ποσοστό έγγαμου πληθυσμού (66,5%), ενώ το μικρότερο ποσοστό εμφανίζεται στην

Δ.Κ. Σοφάδων (39,4%), με τα ποσοστά στις υπόλοιπες Δ.Κ. να κυμαίνονται γύρω από ένα μέσο όρο 53,2%. Για τις έδρες των Δημοτικών Ενοτήτων τα ποσοστά ακολουθούν το ίδιο μοτίβο, περίπου στο 48,5-54,3%.

Στη Δ.Κ. Αηδονοχωρίου παρουσιάζεται το μεγαλύτερο ποσοστό χήρων (21,1%), ενώ το μικρότερο ποσοστό εμφανίζεται στην Δ.Κ. Σοφάδων (6,5%). Για τις έδρες των Δημοτικών Ενοτήτων τα ποσοστά και πάλι κυμαίνονται περίπου στο 12,5-13,3%.

Στη Δ.Κ. Θραψιμίου παρουσιάζεται το μεγαλύτερο ποσοστό διαζευγμένων (10,0%), ενώ το μικρότερο ποσοστό εμφανίζεται στις Δ.Κ. Ερμητσίου και Ανωγείου με μηδενικό ποσοστό. Για τις έδρες των Δημοτικών Ενοτήτων τα ποσοστά κυμαίνονται από 2,1-3,9%.

Διάγραμμα 6: Οικογενειακή κατάσταση των Δημοτικών Κοινοτήτων του Δήμου Σοφάδων

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, Απογραφή Πληθυσμού 2021, Ιδία Επεξεργασία

Ανάλυση οικογενειακών πυρήνων κατά τύπο

Παρακάτω αναλύονται οι οικογενειακοί πυρήνες κατά τύπο. Συγκεκριμένα, στο Δήμο Σοφάδων, υπάρχουν 4.848 οικογενειακοί πυρήνες. Εξ αυτών, το μεγαλύτερο ποσοστό (78,5%) αποτελούνται από παντρεμένα ζευγάρια, και το μικρότερο ποσοστό από μόνους πατέρες (3,8%).

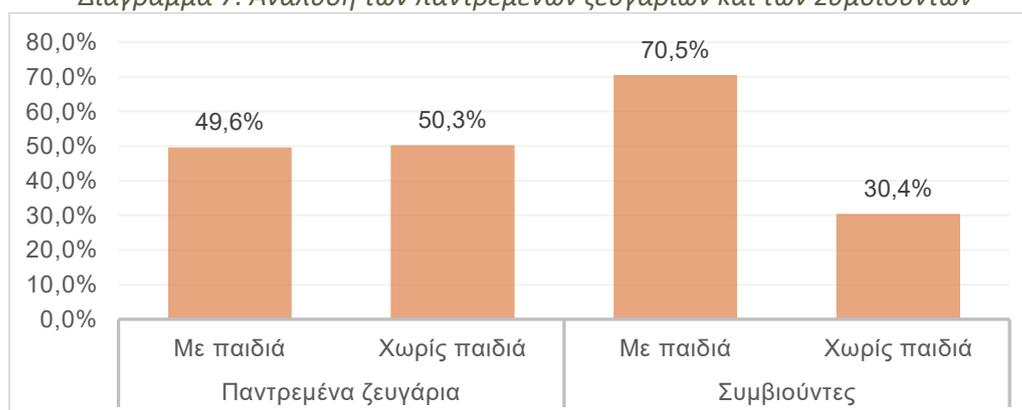
Πίνακας 15: Ανάλυση των οικογενειακών πυρήνων του Δ. Σοφάδων

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Σύνολο	Παντρεμένα ζευγάρια	Συμβιούντες	Μόνος πατέρας	Μόνη μητέρα
ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ	4.848	3.808	227	184	626
% ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ		78,5%	4,7%	3,8%	12,9%

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, Απογραφή Πληθυσμού 2021, Ιδία Επεξεργασία

Στον Δήμο Σοφάδων, το 50,3% των παντρεμένων ζευγαριών δεν έχουν παιδιά, αν και τα ζευγάρια που έχουν αγγίζουν το ίδιο ποσοστό (49,6%), ενώ για τα ζευγάρια που συμβιώνουν, το 70,5% έχει παιδιά.

Διάγραμμα 7: Ανάλυση των παντρεμένων ζευγαριών και των Συμβιούντων

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, Απογραφή Πληθυσμού 2021, Ιδία Επεξεργασία

Νοικοκυριά

Η ανάλυση συνεχίζεται με τη διερεύνηση του μεγέθους των νοικοκυριών σε επίπεδο Δήμου και Δ.Ε. Συγκεκριμένα, παρακάτω παρουσιάζεται το μέγεθος των οικογενειακών πυρήνων, παρουσιάζοντας το σύνολο τους και την κατανομή τους σε πυρήνες με 2 μέλη, 3 μέλη και 4+ μέλη.

Πίνακας 16: Νοικοκυριά ανά μέγεθος οικογενειακού πυρήνα

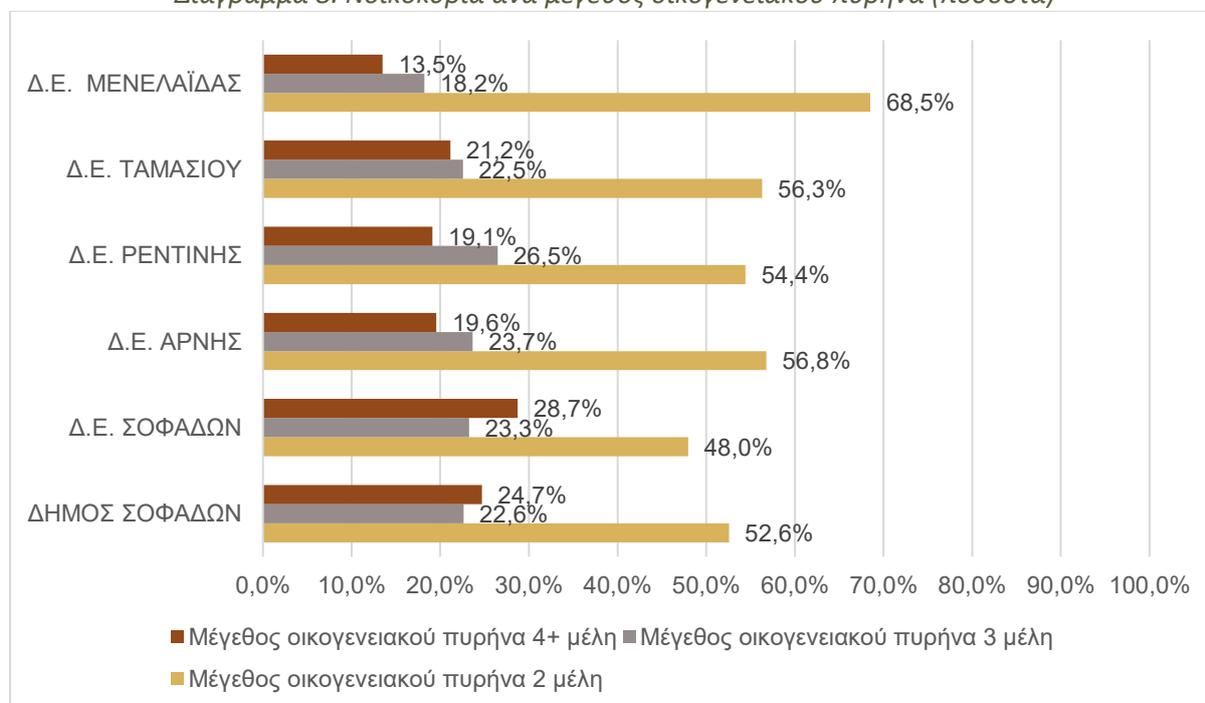
Περιγραφή	Μέγεθος οικογενειακού πυρήνα			
	Σύνολο	2 μέλη	3 μέλη	4+ μέλη
ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ	4.848	52,6%	22,6%	24,7%
Δ.Ε. ΣΟΦΑΔΩΝ	2.929	48,0%	23,3%	28,7%
Δ.Ε. ΑΡΝΗΣ	634	56,8%	23,7%	19,6%
Δ.Ε. ΜΕΝΕΛΑΪΔΑΣ	489	68,5%	18,2%	13,5%
Δ.Ε. ΡΕΝΤΙΝΗΣ	68	54,4%	26,5%	19,1%
Δ.Ε. ΤΑΜΑΣΙΟΥ	723	56,3%	22,5%	21,2%

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, Απογραφή Πληθυσμού 2021, Ιδία Επεξεργασία

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι στο σύνολο του Δήμου Σοφάδων, η πλειοψηφία των οικογενειακών πυρήνων αποτελείται από 2 μέλη (52,6%), ακολουθούμενη από 4+ μέλη (24,7%) και τα 3 μέλη (22,6%). Στις Δ.Ε. Σοφάδων το μοτίβο είναι ίδιο με τους πυρήνες των 2 μελών με το μεγαλύτερο ποσοστό και των 4+ μελών να ακολουθούν, αλλά στις υπόλοιπες οι πυρήνες των 3 μελών έρχονται στην δεύτερη θέση.

Σε γενικές γραμμές, και στις πέντε Δ.Ε. του Δήμου η πλειοψηφία των πυρήνων αποτελείται από 2 μέλη, με ποσοστά που κυμαίνεται από 48% έως 68,5%. Οι οικογενειακοί πυρήνες με 3 μέλη παρουσιάζουν το μεγαλύτερο ποσοστό στη Δ.Ε. Ρεντίνας (26,5%). Οι οικογένειες με 4+ μέλη παρουσιάζουν τα μεγαλύτερα ποσοστά στη Δ.Ε. Σοφάδων και τα μικρότερα στη Δ.Ε. Μενελαΐδας.

Διάγραμμα 8: Νοικοκυριά ανά μέγεθος οικογενειακού πυρήνα (ποσοστά)

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, Απογραφή Πληθυσμού 2021, Ιδία Επεξεργασία

Επίπεδο εκπαίδευσης

Τριτοβάθμια εκπαίδευση

Στον Δήμο Σοφάδων, οι πτυχιούχοι τριτοβάθμιας ανέρχονται σε 6,9%, ποσοστό αισθητά χαμηλότερο από το Σύνολο Χώρας (21,1%), την Περιφέρεια Θεσσαλίας (18,8%) και την Π.Ε. Καρδίτσας (15,0%). Η απόκλιση αυτή καταδεικνύει έλλειμμα υψηλού εκπαιδευτικού επιπέδου σε σχέση με τα λοιπά γεωγραφικά επίπεδα. Αντίστοιχη τάση καταγράφεται και στη μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση, αν και οι διαφορές είναι ηπιότερες σε σχέση με την τριτοβάθμια.

Λυκειακή εκπαίδευση

Το ποσοστό αποφοίτων Λυκείου στον Δήμο Σοφάδων είναι 19%, χαμηλότερο από τη Χώρα (27,2%), τη Θεσσαλία (25,1%) και την Π.Ε. Καρδίτσας (23,2%). Το εύρημα υποδηλώνει ότι, παρότι υπάρχει διάθεση για λυκειακή φοίτηση, οι μεταβάσεις προς την τριτοβάθμια παραμένουν περιορισμένες σε σχέση με Περιφέρεια και Π.Ε.

Γυμνασιακή εκπαίδευση

Οι απόφοιτοι Γυμνασίου στον Δήμο ανέρχονται σε 11,7%, τιμή ολίγον χαμηλότερη από την Π.Ε. Καρδίτσας (12,7%) και την Περιφέρεια Θεσσαλίας (12,8%) — διαφορά περίπου μίας ποσοστιαίας μονάδας. Αυτό συνηγορεί ότι σημαντικό μέρος του πληθυσμού δεν διακόπτει τις σπουδές στο Γυμνάσιο.

Δημοτικό

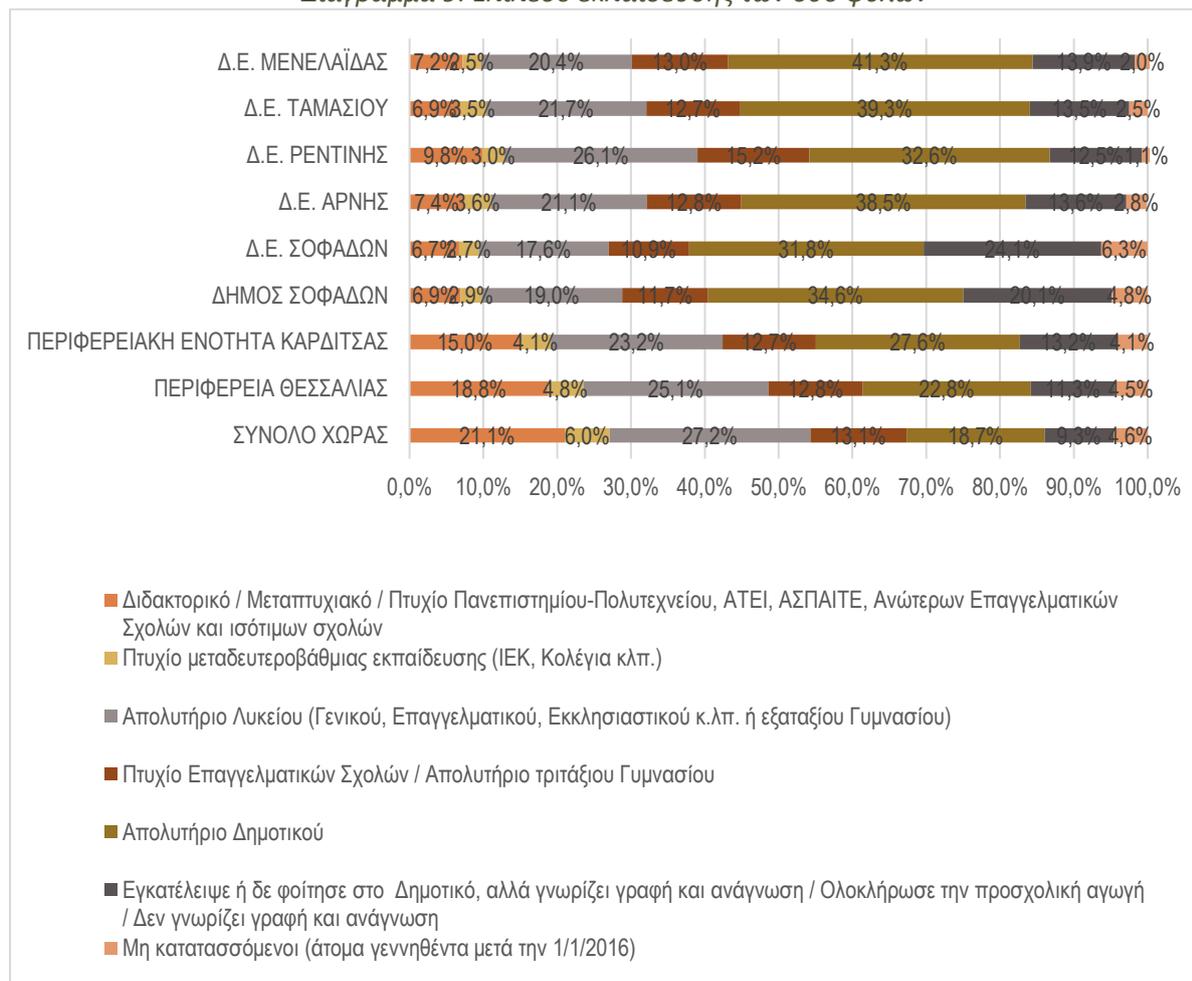
Το ποσοστό όσων έχουν μόνο απολυτήριο Δημοτικού φτάνει στον Δήμο Σοφάδων το 34,6%, υψηλότερο από την Περιφέρεια Θεσσαλίας (22,8%), αισθητά πάνω από το Σύνολο Χώρας (18,7%) και

μεγαλύτερο από την Π.Ε. Καρδίτσας. Η κατηγορία αυτή αποτελεί και το κυρίαρχο εκπαιδευτικό επίπεδο τόσο στον Δήμο όσο και στις περισσότερες Δ.Ε.

Εσωτερικές διαφοροποιήσεις (ανά Δ.Ε.)

Στο εσωτερικό του Δήμου, η Δ.Ε. Ρεντίνας παρουσιάζει το υψηλότερο ποσοστό τριτοβάθμιας (9,8%) σε σχέση με τις υπόλοιπες ενότητες. Η μεγαλύτερη απόκλιση μεταξύ Δ.Ε. καταγράφεται στους αποφοίτους Δημοτικού, όπου όλες εμφανίζουν αυξημένα ποσοστά (30–40%). Το μοτίβο αυτό δείχνει ότι για μεγάλο τμήμα του πληθυσμού η εκπαιδευτική διαδρομή τερματίζει στο Δημοτικό, εύρημα που συνδέεται και με τη γηρασμένη ηλικιακή δομή των συγκεκριμένων ενοτήτων.

Διάγραμμα 9: Επίπεδο εκπαίδευσης των δύο φύλων

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Στατιστικά απογραφών, Ιδία Επεξεργασία

2.2. ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

2.2.1. ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ-ΑΝΕΡΓΙΑ

Ο συνολικός πληθυσμός του Δήμου Σοφάδων ανέρχεται σε 16.927 άτομα, εκ των οποίων οι 6.100 είναι οικονομικά ενεργοί (36%), ενώ οι υπόλοιποι 10.831 (64%) είναι οικονομικά μη ενεργοί. Αυτή η αναλογία δείχνει ότι λιγότερο από το μισό του πληθυσμού συμμετέχει στην αγορά εργασίας, με την πλειοψηφία να είναι εκτός οικονομικής δραστηριότητας.

Στην Δ.Ε. Σοφάδων, ο πληθυσμός είναι 10.591 άτομα, εξ αυτών οι 3.793 είναι οικονομικά ενεργοί, αντιπροσωπεύοντας το 35,8% του πληθυσμού, ενώ οι οικονομικά μη ενεργοί ανέρχονται σε 6.797 (64,2%). Η Δ.Ε. Άρνης έχει πληθυσμό 2.140 ατόμων, εκ των οποίων οι 827 (38,6%) είναι οικονομικά ενεργοί και οι 1.311 (61,3%) είναι οικονομικά μη ενεργοί. Η Δ.Ε. Μενελαΐδας έχει πληθυσμό 1.514, εκ των οποίων οι 484 (32,0%) είναι οικονομικά ενεργοί και οι 1.033 (68,2%) οικονομικά μη ενεργοί. Για την Δ.Ε. Ταμασίου, ο συνολικός πληθυσμός είναι 2.421 άτομα, με τους οικονομικά ενεργούς να αποτελούν το 37,7% (913 άτομα), ενώ οι οικονομικά μη ενεργοί φτάνουν το 62,2% (1.507 άτομα). Η Δ.Ε. Ρεντίνας έχει πληθυσμό 261 ατόμων, εκ των οποίων οι 83 (31,4%) είναι οικονομικά ενεργοί και οι 177 (67%) είναι οικονομικά μη ενεργοί.

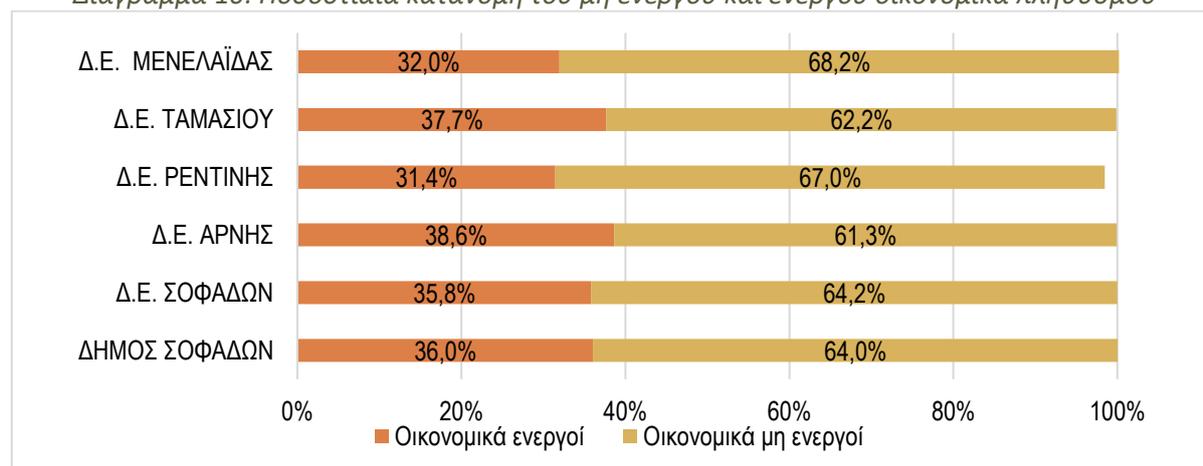
Η γενική εικόνα που προκύπτει από τα δεδομένα είναι ότι, σε όλες τις Ενότητες του Δήμου Σοφάδων, η πλειονότητα των κατοίκων είναι οικονομικά μη ενεργοί. Τα ποσοστά συμμετοχής στην αγορά εργασίας κυμαίνονται από 31,4% έως 38,6%, με την Δ.Ε. Άρνης να έχει το υψηλότερο ποσοστό οικονομικά ενεργών ατόμων (38,6%), ενώ τα ποσοστά αυτών που δε μετέχουν στην αγορά εργασίας κυμαίνονται από 61,3% έως 68,2%.

Πίνακας 17: Μόνιμος Πληθυσμός κατά κατάσταση Ασχολίας, 2021

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Συνολικός πληθυσμός	Οικονομικά ενεργοί	Οικονομικά μη ενεργοί
ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ	16.927	6.100	10.831
Δ.Ε. ΣΟΦΑΔΩΝ	10.591	3.793	6.797
Δ.Ε. ΑΡΝΗΣ	2.140	827	1.311
Δ.Ε. ΜΕΝΕΛΑΪΔΑΣ	1.514	484	1.033
Δ.Ε. ΡΕΝΤΙΝΗΣ	261	83	177
Δ.Ε. ΤΑΜΑΣΙΟΥ	2.421	913	1.507

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ (απογραφή πληθυσμού 2021), Ιδία Επεξεργασία

Διάγραμμα 10: Ποσοστιαία κατανομή του μη ενεργού και ενεργού οικονομικά πληθυσμού

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, απογραφή πληθυσμού 2021, Ιδία Επεξεργασία

Στη συνέχεια εξετάζεται αναλυτικότερα η διάρθρωση των οικονομικά ενεργών καθώς και των οικονομικά μη ενεργών πολιτών στο Δήμο Σοφάδων. Οι οικονομικά ενεργοί πολίτες, χωρίζονται σε απασχολούμενους, κατανεμημένους στους τομείς της πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς παραγωγής, και στους ανέργους. Σε εθνικό επίπεδο, το 7,8% δραστηριοποιείται στον πρωτογενή

τομέα, το 12,8% στον δευτερογενή και το 65,2% στον τριτογενή,. Στην Θεσσαλία, στο σύνολο των απασχολούμενων, το 13,9% εργάζεται στον πρωτογενή, το 13,7% στον δευτερογενή και το 56,6% στον τριτογενή. Αντίστοιχα στην Π.Ε. Καρδίτσας, από τους απασχολούμενους, το 20,4% ανήκει στον πρωτογενή τομέα, το 10,8% στον δευτερογενή και το 51% στον τριτογενή.

Στον Δήμο Σοφάδων, οι απασχολούμενοι ανέρχονται σε 4.950 άτομα, με το 40,1% να εργάζεται στον πρωτογενή τομέα, το 8,2% στον δευτερογενή και το 32,9% στον τριτογενή.

Σε εθνικό επίπεδο, η Ελλάδα καταγράφει ποσοστό ανεργίας 14,2%, στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, η ανεργία είναι υψηλότερη, στο 15,7%, ενώ η Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας παρουσιάζει ακόμη χειρότερη εικόνα, με ποσοστό ανεργίας 17,9.

Παρομοίως, στον Δήμο Σοφάδων παρατηρείται η ίδια εικόνα, καθώς το ποσοστό ανεργίας ανέρχεται στο 18,8%, το οποίο υπερβαίνει τόσο τον εθνικό όσο και τον περιφερειακό μέσο όρο. Ειδικότερα, στον δήμο υπάρχουν 4.950 απασχολούμενοι και 1.147 άνεργοι.

Σε επίπεδο δημοτικών ενοτήτων, η Δ.Ε. Ρεντίνας εμφανίζει εξαιρετικά υψηλή ανεργία, φτάνοντας το 26,5%, με 22 άνεργους και μόλις 60 απασχολούμενους. Ακολουθεί η Δ.Ε. Μενελαΐδας που παρουσιάζει ανεργία 23,4%, η Δ.Ε. Σοφάδων με ποσοστό 20,0%, η Δ.Ε. Άρνης με ποσοστό 18,3%, και τέλος, με τη μικρότερη ανεργία, η Δ.Ε. Ταμασίου με 13,5%, ποσοστό κάτω και από το μέσο όρο της Χώρας.

Η ανάλυση δείχνει ότι ο Δήμος Σοφάδων, και ιδιαίτερα η Δ.Ε. Σοφάδων, αντιμετωπίζει έντονα προβλήματα ανεργίας, γεγονός που απαιτεί στοχευμένες πολιτικές απασχόλησης και ανάπτυξης.

Πίνακας 18: Μόνιμος Πληθυσμός κατά κατάσταση Ασχολίας, 2021

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Οικονομικά ενεργοί	Απασχολούμενοι	Άνεργοι	Ποσοστό Ανεργίας
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	4.645.760	3.986.515	659.248	14,2%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	283.247	238.749	44.495	15,7%
Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	42.189	34.660	7.531	17,9%
ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ	6.100	4.950	1.147	18,8%
Δ.Ε. ΣΟΦΑΔΩΝ	3.793	3.036	759	20,0%
Δ.Ε. ΑΡΝΗΣ	827	680	151	18,3%
Δ.Ε. ΜΕΝΕΛΑΪΔΑΣ	389	394	91	23,4%
Δ.Ε. ΡΕΝΤΙΝΗΣ	83	60	22	26,5%
Δ.Ε. ΤΑΜΑΣΙΟΥ	913	786	123	13,5%

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ (απογραφή πληθυσμού 2021), Ιδία Επεξεργασία

Για την ανάλυση της εξέλιξης των μεγεθών που αφορούν τους απασχολούμενους και τους άνεργους, μεταξύ του 2011 και του 2021, αξιοποιήθηκαν δεδομένα από την ΕΛ.ΣΤΑΤ που αφορούν την Ελλάδα, την Περιφέρεια Θεσσαλίας, την Π.Ε. Καρδίτσας και τον Δήμο Σοφάδων.

Ο Δήμος Σοφάδων παρουσίασε αύξηση στον αριθμό των εργαζομένων την περίοδο 2011-2021, με ρυθμό μεταβολής ίσο με 3,3%, χωρίς να ξεπερνά τη συνολική αύξηση της χώρας (6,9%), της Περιφέρειας Θεσσαλίας (3,6%) και της Π.Ε. Καρδίτσας (5,0%). Το 2021, οι απασχολούμενοι στο Δήμο ανήλθαν σε 4.950, έναντι 4.793 το 2011, γεγονός που συνεπάγεται με σταθερή βελτίωση της

απασχόλησης, τη δεκαετία που μεσολάβησε μεταξύ του 2011 και του 2021.

Αντίστοιχα, η ανεργία στον Δήμο μειώθηκε κατά 20,8% την ίδια περίοδο, φτάνοντας τους 1.147 ανέργους το 2021 από 1.449 το 2011. Η μείωση αυτή ευθυγραμμίζεται με τα αντίστοιχα ποσοστά και σε εθνικό επίπεδο (-23,3%) και είναι μεγαλύτερη της Π.Ε. Καρδίτσας (-10,3%) και της Περιφέρειας Θεσσαλίας (-16,1%).

Πίνακας 19: Εξέλιξη απασχόλησης και ανεργίας 2011-2021

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Απασχολο ύμενοι 2011	Άνεργοι 2011	Απασχολο ύμενοι 2021	Άνεργοι 2021	Απασχολούμεν οι (Ρυθμός Μεταβολής 2011-2021)	Άνεργοι (Ρυθμός Μεταβολής 2011-2021)
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	3.727.633	859.003	3.986.515	659.248	6,9%	-23,3%
ΠΕΡ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	230.405	53.022	238.749	44.495	3,6%	-16,1%
Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	33.024	8.397	34.660	7.531	5,0%	-10,3%
ΔΗΜΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ	4.793	1.449	4.950	1.147	3,3%	-20,8%

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ (απογραφή 2011, 2021), Ιδία Επεξεργασία

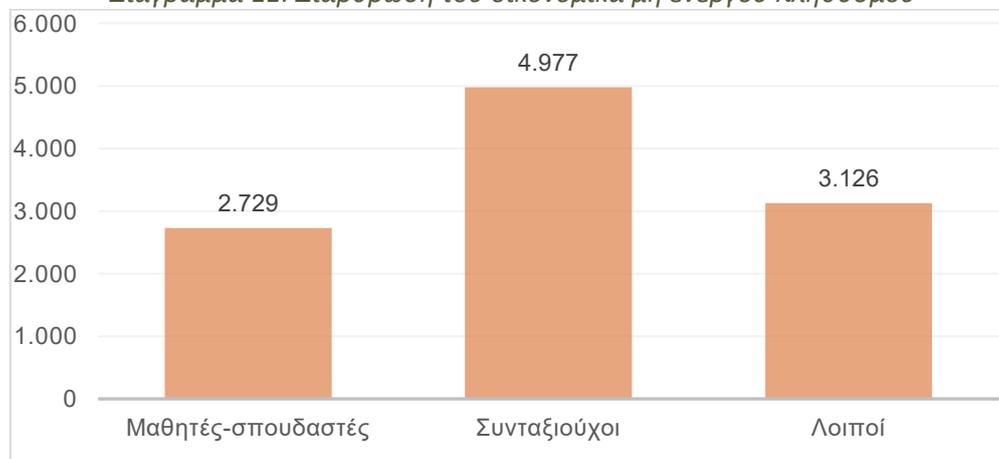
Στη συνέχεια γίνεται ανάλυση αναφορικά με τη διάρθρωση του οικονομικά μη ενεργού πληθυσμού του Δήμου Σοφάδων, ο οποίος ανέρχεται συνολικά σε 10.831:

Μαθητές-Σπουδαστές: Αποτελούν 2.729 άτομα, που αντιστοιχεί στο 25,2% του συνόλου. Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει νεαρά άτομα που βρίσκονται σε στάδιο εκπαίδευσης και δεν συμμετέχουν ακόμα στην αγορά εργασίας.

Συνταξιούχοι: Οι συνταξιούχοι είναι η μεγαλύτερη κατηγορία, με 4.977 άτομα, που αποτελούν το 45,9% του συνολικού οικονομικά μη ενεργού πληθυσμού στο δήμο. Πρόκειται για άτομα που έχουν αποχωρήσει από την ενεργό επαγγελματική δραστηριότητα λόγω ηλικίας ή άλλων παραγόντων.

Λοιποί: Στην κατηγορία των «λοιπών» ανήκουν 3.126 άτομα, που αντιστοιχεί στο 28,9% του συνόλου. Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει άτομα που δεν ανήκουν στις δύο προηγούμενες ομάδες, όπως άτομα που ασχολούνται με οικιακά καθήκοντα, ή που για άλλους λόγους δεν συμμετέχουν στην οικονομική δραστηριότητα.

Διάγραμμα 11: Διάρθρωση του οικονομικά μη ενεργού πληθυσμού

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, απογραφή πληθυσμού 2021, Ιδία Επεξεργασία

2.2.2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ-ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ

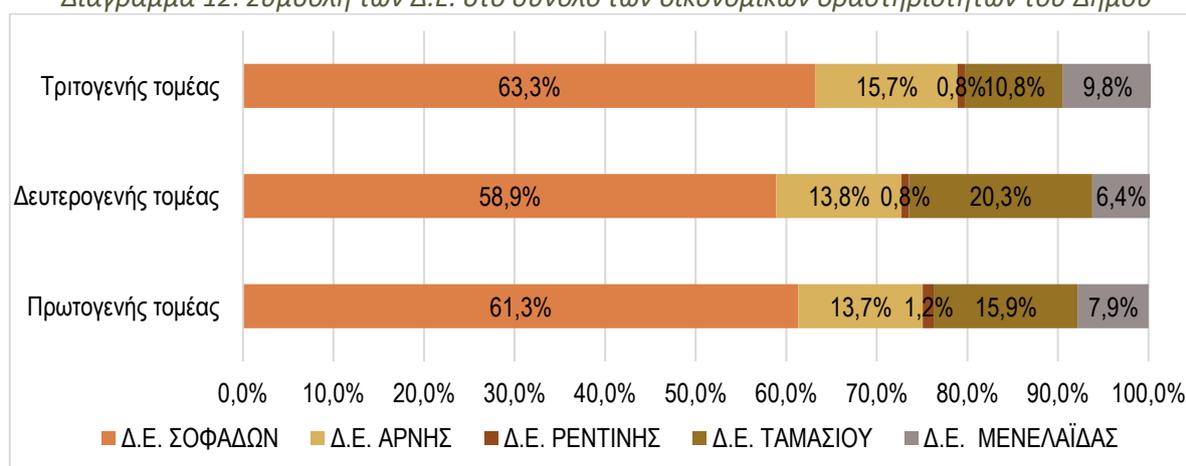
Η οικονομία του Δήμου Σοφάδων είναι κατεξοχήν αγροτοκεντρική, με τον πρωτογενή τομέα να διαμορφώνει την ταυτότητα και το κύριο αποτύπωμα στην απασχόληση. Η μεταποίηση λειτουργεί υποστηρικτικά προς την αγροτική παραγωγή και τοπικά επαγγέλματα, ενώ ο τριτογενής τομέας συγκεντρώνεται κυρίως στην έδρα και πλαισιώνει τις καθημερινές ανάγκες κατοίκων και επιχειρήσεων.

Η κατανομή των δραστηριοτήτων ανά τομέα και Δημοτική Ενότητα παρουσιάζεται ακολούθως:

- **Πρωτογενής τομέας:** Η Δ.Ε. Σοφάδων συγκεντρώνει τη μεγαλύτερη συμμετοχή (63,3%), ακολουθούν οι Δ.Ε. Άρνης (15,7%), Ταμασίου (10,8%) και Μενελαΐδας (9,8%), ενώ η Δ.Ε. Ρεντίνας έχει οριακή συνεισφορά (0,8%).
- **Δευτερογενής τομέας:** Η Δ.Ε. Σοφάδων κυριαρχεί (58,9%), με τη Δ.Ε. Ταμασίου να ακολουθεί (20,3%), έπειτα η Δ.Ε. Άρνης (13,8%) και η Δ.Ε. Μενελαΐδας (6,4%), ενώ η Ρεντίνα παραμένει πολύ χαμηλά (0,8%).
- **Τριτογενής τομέας:** Η Δ.Ε. Σοφάδων καλύπτει τη μερίδα του λέοντος (61,3%). Σημαντική είναι η συνεισφορά της Δ.Ε. Ταμασίου (15,9%) και της Δ.Ε. Άρνης (13,7%), με χαμηλότερη παρουσία της Δ.Ε. Μενελαΐδας (7,9%) και της Δ.Ε. Ρεντίνας (1,2%).

Συμπερασματικά, στον πρωτογενή τομέα, η Δ.Ε. Σοφάδων έχει το μεγαλύτερο ειδικό βάρος και ακολουθούν, με σημαντικά μικρότερο όγκο, οι Δ.Ε. Άρνης, Ταμασίου και Μενελαΐδας. Η Δ.Ε. Ρεντίνας συμμετέχει οριακά. Αντίστοιχη εικόνα καταγράφεται και στον δευτερογενή τομέα, όπου η συγκέντρωση μονάδων στην έδρα καθιστά τη Δ.Ε. Σοφάδων κυρίαρχο πόλο, με τη Δ.Ε. Ταμασίου να συνεισφέρει αισθητά και τις Δ.Ε. Άρνης και Μενελαΐδας να ακολουθούν. Στις υπηρεσίες, η Δ.Ε. Σοφάδων «κερδίζει» τη μερίδα του λέοντος, ενώ η Δ.Ε. Ταμασίου αποτελεί τον δεύτερο σε σημασία πόλο, με την Άρνη και τη Μενελαΐδα να έχουν μικρότερη αλλά υπαρκτή παρουσία και τη Ρεντίνα να παραμένει χαμηλά. Συνολικά, ο ρόλος της έδρας είναι κεντρικός και στους τρεις τομείς, με την Δ.Ε. Ταμασίου να λειτουργεί σταθερά ως συμπληρωματικός άξονας και την Δ.Ε. Άρνης να διατηρεί το σχετικό της βάρος κυρίως στην πρωτογενή παραγωγή.

Διάγραμμα 12: Συμβολή των Δ.Ε. στο σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων του Δήμου

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, απογραφή πληθυσμού 2021, Ιδία Επεξεργασία

Στον Δήμο Σοφάδων, ο πιο σημαντικός οικονομικός κλάδος για την απασχόληση είναι η γεωργία, η δασοκομία και η αλιεία (49,4%), με τεράστια διαφορά από το δεύτερο, που είναι το χονδρικό και

λιανικό εμπόριο, που απασχολεί το 12,5% των εργαζομένων. Αυτός ο κλάδος φαίνεται να κυριαρχεί στην τοπική οικονομία, αποδεικνύοντας την ιδιαίτερη σημασία του αγροτικών δραστηριοτήτων στην περιοχή, αλλά και την συμβατότητα με την ύπαρξη περισσότερων εργαζομένων στο πρωτογενή τομέα στο Δήμο, σε σχέση με την περιφερειακή ενότητα, την περιφέρεια και την χώρα.

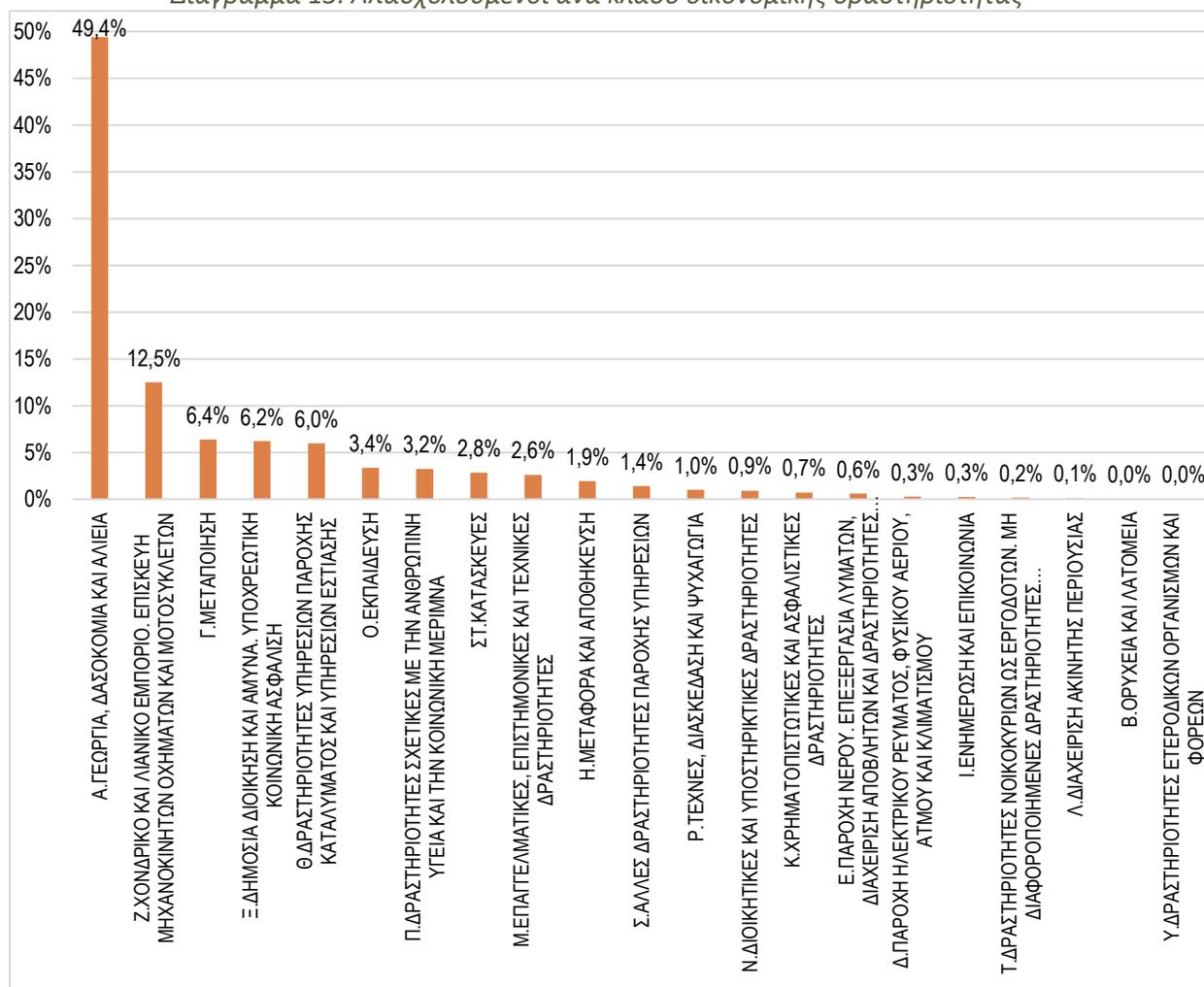
Στη συνέχεια ξεχωρίζουν, δημιουργώντας μια συστάδα κλάδων με παρόμοιο ποσοστό (6%), η μεταποίηση, η δημόσια διοίκηση και άμυνα και οι δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης.

Μικρότερη συμβολή, περίπου στο 3%, στην απασχόληση παρατηρείται σε τομείς όπως:

- της εκπαίδευσης,
- των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα,
- των κατασκευών και
- επαγγελματικών, επιστημονικών και τεχνικών δραστηριοτήτων.

Ακόμα μικρότερη συμβολή στην απασχόληση παρατηρείται σε τομείς όπως μεταφορά και αποθήκευση (1,9%), άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών (1,4%), τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία (1%), ενώ οι υπόλοιπες κατηγορίες κατέχουν ποσοστά κάτω από 1%. Μηδενική παρουσία εμφανίζουν κλάδοι όπως οι δραστηριότητες ετερόδικων οργανισμών και φορέων και τα ορυχεία και λατομεία.

Διάγραμμα 13: Απασχολούμενοι ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας

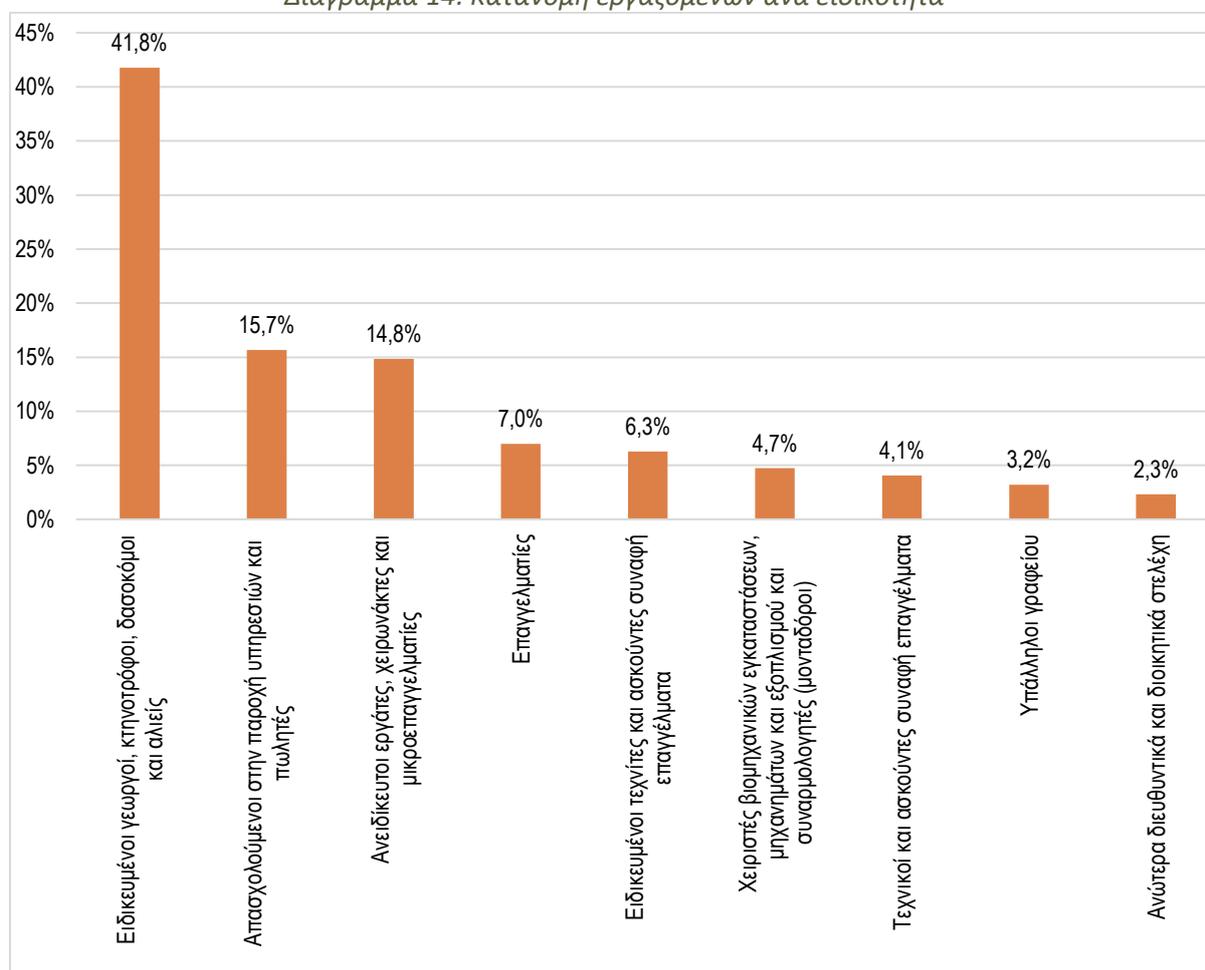
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ (απογραφή 2021), Ιδία Επεξεργασία

Στο Δήμο Σοφάδων, η πιο σημαντική ειδικότητα των απασχολούμενων είναι ειδικευμένοι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, δασοκόμοι και αλιείς, που συγκεντρώνει το 41,8% των εργαζομένων, επιβεβαιώνοντας τη μεγάλη συμμετοχή του πρωτογενούς τομέα στην απασχόληση της περιοχής.

Οι υπόλοιπες επαγγελματικές κατηγορίες κατανέμονται ως εξής:

- Οι απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές συγκεντρώνουν το 15,7%.
- Οι ανειδίκευτοι εργάτες και μικροεπαγγελματίες κατέχουν το 14,8%.
- Οι επαγγελματίες καλύπτουν το 7%.
- Οι ειδικευμένοι τεχνίτες συγκεντρώνουν το 6,3%, ενώ οι χειριστές βιομηχανικών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού κατέχουν το 4,7% του συνόλου των απασχολούμενων.
- Οι τεχνικοί και οι υπάλληλοι γραφείου αποτελούν αντίστοιχα το 4,1% και το 3,2% των θέσεων.
- Τα ανώτερα διευθυντικά και διοικητικά στελέχη ανέρχονται σε 2,3%.

Διάγραμμα 14: Κατανομή εργαζομένων ανά ειδικότητα

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ (απογραφή 2021), Ιδία Επεξεργασία

Στον τομέα του τουρισμού, η μοναδική οργανωμένη δραστηριότητα εντός των ορίων του Δήμου εντοπίζεται στο συγκρότημα των **Ιαματικών Πηγών Σμοκόβου**. Η τουριστική κίνηση είναι χρονικά περιορισμένη — από Ιούνιο έως Οκτώβριο — και απευθύνεται σχεδόν αποκλειστικά σε εγχώριους επισκέπτες. Ιδιαίτερη περίπτωση αποτελούν τα **Λουτρά Καϊτσας**: οι πηγές υπάγονται διοικητικά στον

πρώην Δήμο Ταμασίου (Δ.Δ. Κτιμένης), ενώ οι ξενοδοχειακές μονάδες βρίσκονται στα όρια του πρώην Δήμου Ξυνιάδος (Ν. Φθιώτιδας). Η εκμετάλλευση γίνεται μέσω διαδημοτικής επιχείρησης. Αντίθετα, οι **Ιαματικές Πηγές Σουλαντά** στον πρώην Δήμο Μενελαΐδας (μεταξύ Αηδονοχωρίου και Βαθυλάκκου) παραμένουν ανενεργές/αναξιοποίητες.

Παρά ταύτα, ο τουρισμός συνιστά κρίσιμο πεδίο ευκαιρίας για τον Δήμο Σοφάδων. Οι θερμομεταλλικές πηγές (Σμοκόβου, Σουλαντά, Καΐτσα), σε συνδυασμό με το ιδιόμορφο φυσικό τοπίο των ορεινών όγκων και το ιστορικό-αρχαιολογικό απόθεμα της περιοχής, συγκροτούν βασικούς τουριστικούς πόρους που μπορούν να λειτουργήσουν ως μοχλός οικονομικής και κοινωνικής ανάκαμψης. Επιπλέον, υφίσταται σημαντικός αριθμός μνημείων (αναλυτικά καταγεγραμμένων ανωτέρω), τα οποία όμως απαιτούν συστηματική προβολή και συντήρηση. Στο πεδίο των εναλλακτικών μορφών τουρισμού, δεν έχει ακόμη πραγματοποιηθεί ουσιαστική διερεύνηση του ρόλου του Δήμου, παρότι διαφαίνεται δυναμικό για αγροτουριστική ανάπτυξη.

2.3. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

2.3.1. ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

2.3.1.1. ΤΟΠΟΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Ο Θεσσαλικός κάμπος αποτελεί την μεγαλύτερη ενιαία πεδινή έκταση της Ελλάδας. Περιβάλλεται από σημαντικούς ορεινούς όγκους: προς βορρά δεσπόζουν ο Όλυμπος (στα σύνορα Θεσσαλίας–Μακεδονίας) και ο Τίταρος, δυτικά απλώνονται το Αυγό και τα Θεσσαλικά Άγραφα, νότια η Όθρυς και ανατολικά η Όσσα (Κίσσαβος), το Μαυροβούνι και το Πήλιο. Το μέσο υψόμετρο της Θεσσαλίας ανέρχεται στα 285 μ.

Η περιοχή μελέτης οργανώνεται σε τρεις κύριες φυσικογεωμορφολογικές ζώνες:

- **Ορεινή ζώνη** (254.940 στρ.), που καταλαμβάνει το νοτιοανατολικό και νοτιοδυτικό τμήμα του δήμου και περιλαμβάνει τις Τ.Κ. Κέδρου, Αηδονοχωρίου, Βαθύλακκου, Θραψιμίου, Λουτροπηγής, Ρεντίνας και Κτιμένης.
- **Πεδινή ζώνη** (433.004 στρ.), αποτελούμενη από τις Τ.Κ. Ματαράγκας, Ερμητσίου, Κυψέλης, Πύργου Κιερίου, Λουτρού, Ασημοχωρίου, Αχλαδέας, Γραμματικού, Λεονταρίου, Σοφάδων, Αγίας Παρασκευής, Αγίου Βησσαρίου, Αμπέλου, Γεφυριών, Δασοχωρίου, Καππαδοκικού, Καρποχωρίου, Μασχολουρίου, Μαυραχάδων, Μελισσοχωρίου, Πασχαλίτσας και Φίλιας.
- **Ημιορεινή ζώνη** (32.808 στρ.), που αντιστοιχεί στο ανατολικό τμήμα του δήμου (Τ.Κ. Ανάβρας).

Τα υψόμετρα κυμαίνονται από 100 μ. στην πεδιάδα έως 1.653 μ. (κορφή Βουλγάρα, όρια με Π.Ε. Ευρυτανίας). Ο ορεινός όγκος αποτελεί τμήμα της Πίνδου, με έντονο, πολυσχιδές ανάγλυφο και υψηλή οικολογική ποικιλότητα.

Από την ορεινή ζώνη (πρώην Δήμοι Ρεντίνας–Μενελαΐδας) πηγάζει ο Σοφαδίτης/Ονόχωνος και πλήθος ρεμάτων. Τα Ρεντινιώτικο, Παπούσα και τα νερά της Ξυνιάδας τροφοδοτούν την τεχνητή λίμνη Σμοκόβου, απ' όπου ο Ονόχωνος, δεχόμενος και τα Αγίας Μαρίας–Σμοκοβίτικο και Λάμαρι/Μαντάνι, διασχίζει τον Δήμο και μέσω του Ενιπέα καταλήγει στον Πηνειό. Την περιοχή διατρέχει και ο Φαρσαλίτης, με προέλευση από την Π.Ε. Φθιώτιδας και εκβολή επίσης στον Ενιπέα. Κατά ΔΕΥΑΣ, η χρήση υδατικών πόρων κατανέμεται σε 5% ύδρευση και 95% άρδευση.

Η λίμνη Σμοκόβου δημιουργήθηκε με χωμάτινο φράγμα (1981–1994) ύψους 104 μ., μήκους 450 μ. και πλάτους στέψης 11 μ. καταλαμβάνει ~8,5 τ.χλμ. με χωρητικότητα 237 εκ. κ.μ. Στόχος είναι η άρδευση ~250.000 στρ. στον ΝΑ κάμπο της Π.Ε. Καρδίτσας και στο ΒΔ της Π.Ε. Φθιώτιδας (Δομοκός), μέσω σήραγγας μεταφοράς, ΥΗΕ και κλειστών δικτύων, καθώς και η ύδρευση 42 οικισμών (~55.000 κάτοικοι). Το υδρογραφικό δίκτυο είναι πυκνό, με αποστραγγιστικά κανάλια κάθετα/παράλληλα στους μαιανδρικούς κλάδους των ποταμών και αναχώματα για την αποφυγή χειμερινών πλημμυρών. Επιπλέον, απαντούν σημαντικοί χείμαρροι όπως ο Ξεριάς, ο Ρογόζινος, ο Βρένικος, ο Λείψιμος και το Μακρύρεμα.

2.3.1.2. ΚΛΙΜΑ

Σε γενικές γραμμές το κλίμα χαρακτηρίζεται ως ηπειρωτικό. Ο χειμώνας είναι συνήθως υγρός με φαινόμενα αυξημένης υγρασίας και παγωνιάς κατά τις νυχτερινές ώρες, ενώ το καλοκαίρι είναι θερμό και ξηρό με θερμοκρασίες που πολλές φορές ξεπερνούν τους 40οC.

Για την εξαγωγή των συμπερασμάτων, σχετικά με τα κλιματολογικά δεδομένα της περιοχής μελέτης, αξιολογήθηκαν τα μετεωρολογικά δεδομένα της χρονικής περιόδου 2014-2024, έτσι όπως αυτά καταγράφηκαν στο Μετεωρολογικό Σταθμό Καρδίτσας¹ του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών. Ο εν λόγω σταθμός τοποθετείται στην περιοχή Καρδίτσομαγόουλα και σε υψόμετρο 91 m. Σημειώνεται ότι για την χρονική περίοδο Σεπτέμβριος 2023 έως Νοέμβριος 2023, αξιοποιήθηκαν οι καταγραφές του σταθμού της πόλης της Καρδίτσας, καθώς ο πρώτος σταθμός υπέστη βλάβη. Τα στοιχεία τα οποία προέκυψαν παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 20: Μηνιαίες τιμές της μέσης, μέγιστης και ελάχιστης θερμοκρασίας καθώς και της μέσης βροχόπτωσης, μέσης έντασης ανέμων και επικρατούσας διεύθυνσης ανέμων, για την χρονική περίοδο 2014-2024.

Μήνες	Θερμοκρασία (°C)			Μέση Βροχόπτωση (mm)	Μέση Ένταση Ανέμου (km/hr)	Επικρατούσα Διεύθυνση Ανέμου
	Μέση	Μέση Μέγιστη	Μέση Ελάχιστη			
Ιανουάριος	5,1	17,8	-6,6	82,4	3,8	W
Φεβρουάριος	8,2	20,6	-3,1	62,1	4,4	W
Μάρτιος	10,8	24,5	0,3	71,8	4,2	W
Απρίλιος	15,1	29,1	3,6	43,3	4,4	W
Μάιος	19,9	32,9	8,9	46,8	4,6	W
Ιούνιος	24,4	37,6	13,1	40,3	3,9	W
Ιούλιος	26,1	38,1	16,0	31,1	2,6	ESE
Αύγουστος	25,2	36,9	14,7	25,1	2,4	ESE
Σεπτέμβριος	21,4	34,7	10,0	139,6	2,6	W
Οκτώβριος	16,2	28,9	5,5	58,8	2,1	W
Νοέμβριος	11,6	23,8	1,3	74,1	2,0	W
Δεκέμβριος	7,2	18,2	-1,8	67,6	3,1	W

Πηγή: Ιστορικό κλιματικό αρχείο ΕΑΑ

¹Στην επικράτεια του Δήμου Σοφάδων δεν διατίθεται Μετεωρολογικός Σταθμός του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών. Ως εκ τούτου για την εξαγωγή συμπερασμάτων χρησιμοποιήθηκαν τα στοιχεία του πλησιέστερου Μετεωρολογικού Σταθμού, ήτοι αυτού της Καρδίτσας.

Εξετάζοντας τα θερμοκρασιακά δεδομένα διαπιστώνεται ότι η μέση ετήσια θερμοκρασία κυμαίνεται μεταξύ των τιμών 5,2°C και 26,1°C. Ο μήνας Ιανουάριος παρουσιάζει τη μέση χαμηλότερη θερμοκρασία (-6,6°C), ενώ η μέση υψηλότερη καταγράφεται τον μήνα Ιούλιο (38,1°C).

Ως προς τα βροχομετρικά στοιχεία της υπό εξέτασης περιοχής διαπιστώνεται ότι το μέσο ετήσιο ύψος βροχής είναι 754,20mm. Η δοθείσα τιμή δεν λαμβάνει υπόψη το έτος 2014 καθότι δεν διατίθενται δεδομένα πλήρους χρονοσειράς. Οι μέσες μηνιαίες υψηλότερες τιμές βροχοπτώσεων καταγράφονται κατά τους μήνες Σεπτέμβριος (139,6mm) και Ιανουάριος (82,4mm). Το μικρότερο μέσο ύψος υετού σημειώνεται τον μήνα Αύγουστο με τιμή 25,1 mm.

2.3.1.3. ΔΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Στην Π.Ε. Καρδίτσας απαντούν 21 διαχειριζόμενα δημόσια δάση (περίπου 44.365 ha), 82 μη δημόσια (δημοτικά, μοναστηριακά, εκκλησιαστικά, συνιδιόκτητα, διακατεχόμενα· περίπου 109.254 ha) καθώς και 6 καταφύγια άγριας ζωής (5.290 ha). Στον ορεινό όγκο των Σοφάδων (Άγραφα) αναπτύσσονται εκτεταμένα δάση με μωσαϊκό οικοσυστημάτων υψηλής βιοποικιλότητας: έχουν καταγραφεί 456 ταξινομικές μονάδες φυτών και, βάσει βιβλιογραφίας, 43 είδη χαρακτηρίζονται ως ενδιαφέροντα/σπάνια/απειλούμενα. Η βλάστηση κυριαρχείται από δρυοκοινότητες (πλατύφυλλη, ευθύφυλλια, απόδισκη, χνοώδης, ποδισκοφόρα) και, σε μεγαλύτερα υψόμετρα, από υβριδογενή ελάτη. Ως υπόροφος ή διάσπαρτα είδη συναντώνται νεροπλάτανος, οστρυά, φράξος, γαύρος, καστανιά, φτελιά, πρίνος, φιλικί, ρείκια, κουμαριές, σορβιά, καρυδιά, κρυνιά, σφένδαμος κ.ά., ενώ κατά μήκος των ρεμάτων κυριαρχούν πλάτανος και ιτιά.

Στις ορεινές-ημιορεινές ζώνες απαντούν δάση και χορτολιβαδικές εκτάσεις συνολικής έκτασης 210.000 στρ., στις οποίες περιλαμβάνονται: το διακατεχόμενο δάσος Λουτροπηγής, Αηδονοχωρίου, Βαθυλάκκου, το δημοτικό Θραψιμίου, τα συνιδιόκτητα Κέδρου και Λουτρού, το διακατεχόμενο Ρεντίνας, το συνδιακατεχόμενο Κτιμένης, καθώς και τα δημόσια Ανάβρας και Λεονταρίου.

Στην πεδινή ζώνη ξεχωρίζει ο Πλατανεύνας Ανωγείου (δημοτικό, παρόχθιο δάσος κατά μήκος του Σοφαδίτη), με κυρίαρχο είδος τον πλάτανο (*Platanus orientalis*). Συνολικά —μαζί με την υδάτινη επιφάνεια και τα διάκενα— καταλαμβάνει 96,8 ha, εκ των οποίων 60 ha είναι δασοσκεπή.

Σημαντικοί επιμέρους πυρήνες είναι: το δάσος Ρεντίνας (~57.000 στρ.) με ελάτη και δρυς και ιδιαίτερη αισθητική αξία· το ελατοδάσος Βαθυλάκκου (~12.000 στρ.), με πανίδα όπως αγριόχοιρος, λύκος, αλεπού, λαγός, πέρδικα, ζαρκάδι και ορειβατικό καταφύγιο στη θέση «Τσουνάκα»· και το δάσος Κτιμένης (~50.000 στρ.), με δρυς, πλατάνια, κέδρους, πρίνους, κουμαριές και πλούσια αρχαιολογικά ευρήματα.

2.3.1.4. ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Εντός των ορίων του Δήμου εντοπίζονται τα εξής σημαντικά στοιχεία και προστατευόμενες περιοχές φυσικού περιβάλλοντος. Στην περιοχή οι πιο εκτεταμένες και σημαντικές είναι η περιοχή **Ειδικής Προστασίας για την Ορνιθοπανίδα- SPA : Περιοχή Θεσσαλικού Κάμπου - GR1420011**.

Σε περιφερειακή κλίμακα (Θεσσαλία), το δίκτυο Natura 2000 περιλαμβάνει 16 ΕΖΔ (εκ των οποίων 5 εξ ολοκλήρου εντός Περιφέρειας), 19 ΖΕΠ (8 εξ ολοκλήρου) και 4 περιοχές με διπλό χαρακτηρισμό ΕΖΔ/ΖΕΠ (1 εξ ολοκλήρου). Τη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών της περιοχής μελέτης, μετά την ενσωμάτωση του ΦΔ Κάρλας–Μαυροβουνίου–Κεφαλόβρυσου Βελεσίνου–Δέλτα Πηνειού, ασκεί η Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Θεσσαλίας του ΟΦΥΠΕΚΑ, με έδρα

Καλαμπάκα και παράρτημα στα Κανάλια Μαγνησίας. Δεν υφίστανται εντός της περιοχής εκτάσεις χαρακτηρισμένες ως Εθνικοί Δρυμοί ή Εθνικά Πάρκα.

Περιοχή GR1420011 - Περιοχή Θεσσαλικού Κάμπου

Εντός του Δήμου το σημαντικότερο καθεστώς προστασίας είναι η Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ/SPA) “Περιοχή Θεσσαλικού Κάμπου” (GR1420011), έκτασης 955,96 km² η οποία περιλαμβάνει ένα τμήμα της παλιάς κοίτης του ποταμού Φαρσαλιώτη καθώς και τον οικισμό του Ερμητισίου. Η περιοχή εντάσσεται υδρογραφικά στη λεκάνη Πηνειού (EL16) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (EL08) και παρουσιάζει υψομετρικό εύρος 65–725 m (μέσο 197,5 m). Αποτελεί κρίσιμο τόπο αναπαραγωγής του παγκοσμίως απειλούμενου Falco naumanni και σημαντικό βιότοπο για είδη όπως Buteo rufinus, Nycticorax, Egretta alba, Ardea cinerea, Ciconia, Burhinus oedipnemus, Bubo, Merops apiaster, Coracias garrulus, Melanocorypha calandra, καθώς και για διαχειμάζοντα Falco columbarius και Otis tarda.

Καταφύγια Άγριας Ζωής

Θεσμοθετημένη περιοχή προστασίας στην περιοχή, είναι και το Μόνιμο Καταφύγιο Άγριας Ζωής στη θέση Ξηροβούνι Κτιμένης (Τ.Κ. Κτιμένης, πρώην Δ. Ταμασίου), έκτασης 5.500 στρ. (Απ. Δ/σης Δασών Π.Ε. Καρδίτσας 2002/08, ΦΕΚ 1164/Β/25-6-2008).

Περιοχές Απόλυτης Προστασίας της Φύσης

Εντός των ορίων της Περιφέρειας Θεσσαλίας και κατ' επέκταση στην περιοχή μελέτης, δεν εντοπίζονται περιοχές χαρακτηρισμένες ως Περιοχές Απόλυτης Προστασίας της Φύσης. Ωστόσο, εντός των ορίων της Περιφέρειας Θεσσαλίας, εντοπίζονται περιοχές χαρακτηρισμένες ως Περιοχές Προστασίας της Φύσης και πιο συγκεκριμένα σχεδόν όλη η ζώνη ΙΓ και ΙΔ του Εθνικού Πάρκου Τζουμέρκων - Περιστερίου και χαράδρας Αράχθου (πλέον Εθνικό Πάρκο Τζουμέρκων, κοιλάδας Αχελώου, Αγράφων και Μετεώρων) καθώς και επτά (7) ζώνες (Ζώνες Α1,Α2,Α3,Α4, Α5, Α6, Α7) που περιλαμβάνονται μέσα στα όρια του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Βορείων Σποράδων.

Βιότοπος Λουτροπηγής

Στην περιοχή μελέτης συναντάται επίσης ο βιότοπος με την ονομασία «Μεταξύ Κέδρου και Λουτροπηγής Καρδίτσας». Η συνολική έκταση του βιοτόπου είναι 3.206,97 ha και τοποθετείται σε υψόμετρο μεταξύ 280-984m, σε ορεινή/ημιορεινή περιοχή και η οικολογική του αξία οφείλεται στα τρωτά είδη χλωρίδας και το φυτό Onosma euboicum.

Τα Λουτρά Σμοκόβου

Τα Λουτρά Σμοκόβου βρίσκονται στην τ.κ. Λουτροπηγής, σε υψόμετρο 450 μέτρων, σε εξαιρετική θέση με φυσικό κάλλος τοποθετημένα σε λόφους με βελανιδιές και μικρά ποτάμια και έχουν χαρακτηριστεί ως βιότοπος CORINE (A00020008). Η συνολική έκταση του βιοτόπου είναι 805,37 ha σε υψόμετρο 400-800m. Στην περιοχή απαντά ένας μικρός πληθυσμός από τα σπάνια πουλιά Aquilla pomarina (Κραυγαετός). Επίσης συναντώνται τα πτηνά Caprimulgus europaeus (Γυδοβυζάχτρα) Lanius collurio (Αητόμαχος), ενώ υπόλοιπη πανίδα δεν έχει μελετηθεί ακόμη καλά. Τα θειούχα ιαματικά νερά των πηγών κατατάσσουν τα συγκεκριμένα λουτρά στις πρώτες θέσεις των ελληνικών λουτροπόλεων και λειτουργούν με υποδομές από το 1662.

Οι πηγές Σουλαντά

Ανακηνυγμένες ως ιαματικές από τον ΕΟΤ, βρίσκονται στα όρια των τ.κ. Αηδονοχωρίου και Βαθυλάκκου της Δ.Ε. Μενελαΐδας, δίπλα σε παραπόταμο του ποταμού Ονόχωνου σε υψόμετρο 480 μέτρων, σε θέση με ιδιαίτερο φυσικό κάλλος.

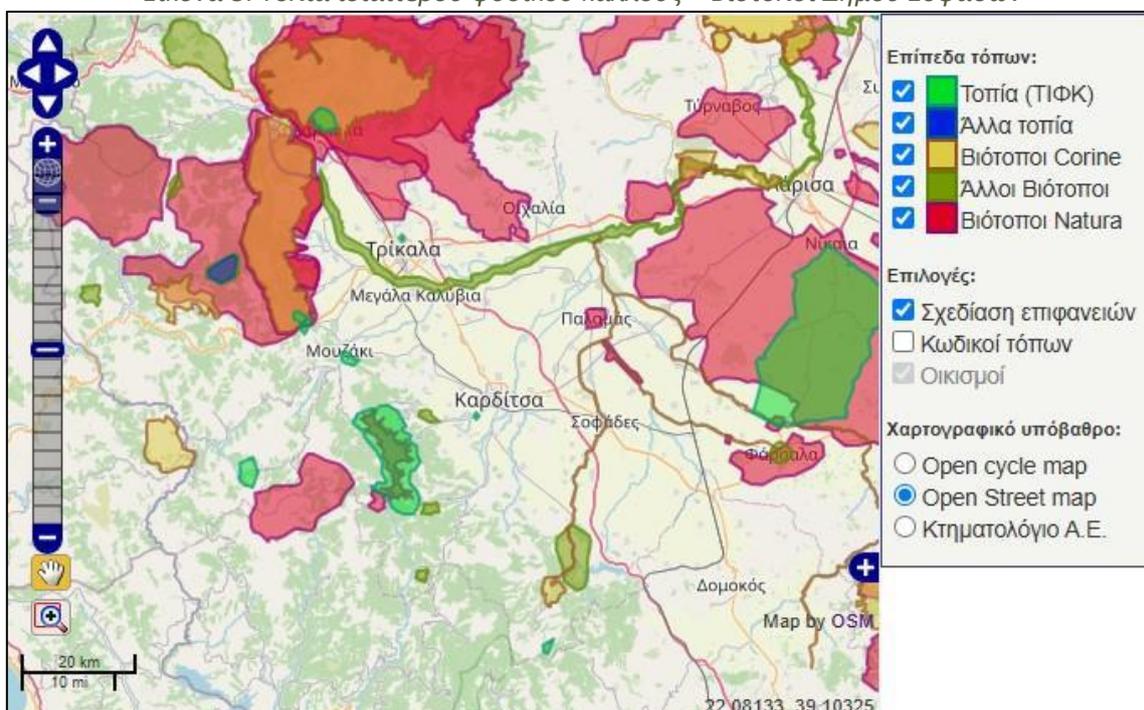
Τα Λουτρά Δρανίτσας - Καϊτσας

Βρίσκονται σε μια καταπράσινη, τοποθεσία στην περιοχή της τ.κ. Κτιμένης, σε υψόμετρο 440 μέτρων, ενώ οι κτιριακές τους εγκαταστάσεις βρίσκονται σε εδαφική έκταση της τ.κ. Μακρυράχης Φθιώτιδας.

Ο ποταμός Ονώχωνος (Σοφαδίτης)

Αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους υγροτόπους της Ελλάδας, σύμφωνα με τον κατάλογο που εξέδωσε το Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων – Υγροτόπων (ΕΚΒΥ – 1994), με κωδικό 141109000. Είναι όμως σε μεγάλο βαθμό υποβαθμισμένος καθώς η κοίτη και τα πρηνή του, αποτελούν τον αποδέκτη λυμάτων και απορριμμάτων.

Εικόνα 3: Τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους – Βιότοποι Δήμου Σοφάδων

Πηγή: filotis.itia.ntua.gr/biotopes/?sort=site_code&dir=asc

2.3.1.5. ΧΛΩΡΙΔΑ – ΠΑΝΙΔΑ

Στην Π.Ε. Καρδίτσας (χαρακτηριστικά στη ζώνη της Λίμνης Πλαστήρα) κυριαρχεί η υβριδογενής ελάτη (*Abies borisii-regis*), σχηματίζοντας εκτεταμένα ελατοδάση. Παράλληλα απαντούν δρυσκοινωνίες (*Quercus frainetto* με παρουσίες *Q. rubescens*, *Q. cerris*, *Q. dalechampii*), μαύρη πεύκη (*Pinus nigra* subsp. *pallasiana*) και κατά θέσεις καστανιά (*Castanea sativa*). Ως μίγμα ή υπόροφος εμφανίζονται σφενδάμια (*Acer campestre*, *A. pseudoplatanus*), οστριά (*Ostrya carpinifolia*) και γαύρος (*Carpinus betulus*). Στις παραλίμνιες/παρόχθιες ζώνες επικρατούν πλάτανος (*Platanus orientalis*) και ιτιά (*Salix alba*). Σπανιότερα τοπικά είδη είναι η υποκαστανιά (*Aesculus hippocastanum*) και η αγριοτριανταφυλλιά (*Rosa arvensis*, καταγεγραμμένη ως απειλούμενη κατά IUCN, 1993).

Στον ορεινό όγκο των Αγραφών, τα χαμηλότερα υψόμετρα καλύπτονται από δρυοδάση (*Q. frainetto*, *Q. petraea*), ενώ στα υψηλότερα κυριαρχεί η υβριδογενής ελάτη. Σε δασικά διάκενα αναπτύσσονται λειμώνες της ορεινής υπερμεσογειακής ζώνης με *Nardus stricta*· πάνω από τα δασοόρια, στην κατώτερη αλπική ζώνη δεσπόζει η *Festuca varia*, ενώ στην ανώτερη απαντούν *Luzula spicata* και εκ νέου *Nardus stricta*. Το μωσαϊκό συμπληρώνεται από ελώδεις θέσεις με *Blysmus compressus* και βραχώδεις οικότοπους με πόες των *Gallion degeni* και *Achillea pindicola*. Στις πεδινές παραποτάμιες συστάδες (υδροφιλα δένδρα/θάμνοι) έχουν καταγραφεί πάνω από 100 ταξινομικές μονάδες φυτών. Σε περιφερειακή κλίμακα (Θεσσαλία) απαντούν, μεταξύ άλλων, ο λύκος (*Canis lupus*, τρωτό), η καφέ αρκούδα (*Ursus arctos*, τρωτό), το ζαρκάδι (*Capreolus*, τρωτό), το αγριόγιδο (*Rupicapra balcanica*), αγριόχοιρος, ασβός, νυφίτσα, βίδα (*Lutra*, τρωτό), καθώς και ποικιλία χειροπτέρων. Την ερπετοπανίδα και αμφιβιοπανίδα εκπροσωπούν φρύνοι, χελώνες (γραιοχελώνα, ονυχοχελώνα), βάτραχοι, σαύρες και φίδια (δενδρογαλιά, τυφλίτης, σαίτα, οχιά, νερόφιδα).

Στους ορεινούς όγκους του Δήμου Σοφάδων έχουν καταγραφεί 60 είδη ασπόνδυλων, 9 ειδών ψαριών, 5 ειδών αμφιβίων, πλήθος ερπετών, 68 είδη πτηνών και 13 είδη θηλαστικών — αρκετά εκ των οποίων προστατεύονται από διεθνείς συμβάσεις, ευρωπαϊκές οδηγίες και την εθνική νομοθεσία. Στις γεωργικές γαίες, υγροτόπους και υδάτινες επιφάνειες (αρδευτικά κανάλια, ποτάμια Φαρσαλιώτης και Ονόχωνος) απαντούν τυπικά είδη ορνιθοπανίδας (π.χ. καρακάξα, τρυγόνι, κότσυφας, καρδερίνα), αρπακτικά (κραυγαετός, κικινέζι), καθώς και μικρά θηλαστικά, ερπετά, αμφίβια και ιχθυοπανίδα. Ιδίως το κικινέζι (*Falco naumanni*) —παγκοσμίως απειλούμενο και είδος του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ— εξαρτά τη διαβίωση και αναπαραγωγή του από αγροτικούς οικισμούς με παραδοσιακά πλινθόκτιστα κτίσματα και στέγες κατάλληλες για φώλιασμα, σε γειτνίαση με καλλιέργειες όπου τρέφεται κυρίως με ακρίδες και άλλα μεγάλα έντομα.

2.3.1.6. ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ

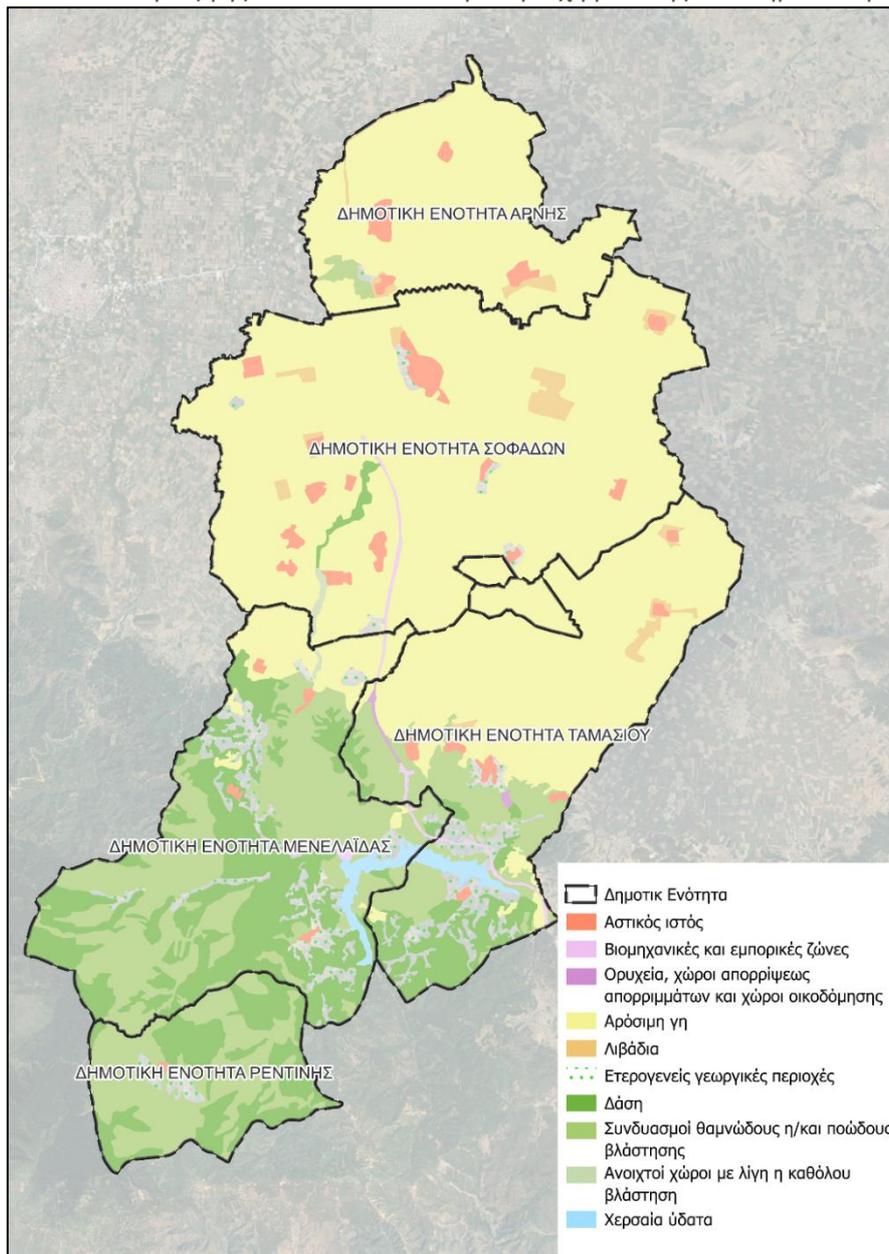
Σύμφωνα με τα στοιχεία του προγράμματος Copernicus Land Cover 2018, η κυριότερη κατηγορία κάλυψης γης 1^{ου} επιπέδου στην περιοχή μελέτης του Δήμου Σοφάδων είναι οι «Γεωργικές περιοχές», οι οποίες καταλαμβάνουν 1.680 τ.χλμ, δηλαδή το 77% της συνολικής έκτασης. Η δεύτερη σημαντικότερη κατηγορία αφορά τα «Δάση και ημι-φυσικές περιοχές», που εκτείνονται σε 468 τ.χλμ, καλύπτοντας το 22% της συνολικής έκτασης. Οι «Τεχνητές επιφάνειες», που περιλαμβάνουν αστικές περιοχές, βιομηχανικές περιοχές και υποδομές, αντιπροσωπεύουν μόλις το 1,1% της συνολικής έκτασης, καλύπτοντας 23 τ.χλμ. Επιπλέον, καταγράφεται παρουσία των «Υδάτινων επιφανειών», οι οποίες καλύπτουν 6,3 τ.χλμ, ενώ οι «Υγρότοποι» απουσιάζουν εντελώς από την καταγραφή. Στον πίνακα που ακολουθεί, παρουσιάζεται αναλυτικά η κατανομή των κατηγοριών κάλυψης γης 1ου επιπέδου στην περιοχή μελέτης.

Πίνακας 21: Κατανομή καλύψεων γης 1ου επιπέδου στην περιοχή μελέτης του Δήμου Σοφάδων

Κωδικός κατηγορίας κάλυψης	Κατηγορία κάλυψης γης 1 ^{ου} επιπέδου	Επιφάνεια (τ.χλμ.)	Ποσοστιαία κάλυψη (%)
1	Τεχνητές επιφάνειες	23,1	1,1%
2	Γεωργικές περιοχές	1680,1	77%
3	Δάση και ημι-φυσικές περιοχές	468,6	22%
5	Υγρότοποι	0,0	0,0%
4	Υδάτινες επιφάνειες	6,3	0,3%
ΣΥΝΟΛΟ		550,1	2.178,1

Πηγή: Copernicus Land Cover 2018, Ιδία επεξεργασία

Εικόνα 4 : Καλύψεις γης 1ου επιπέδου στην περιοχή μελέτης του Δήμου Σοφάδων

Πηγή: Copernicus Land Cover 2018, Ιδία επεξεργασία

Αγροτική δραστηριότητα

Η Γεωργικές περιοχές καταλαμβάνουν την μεγαλύτερη έκταση του Δήμου όπως παρουσιάστηκε και παραπάνω και σύμφωνα με στοιχεία του ΟΠΕΚΕΠΕ για το 2024, καταγράφηκαν συνολικά 28.419 αγροτεμάχια στο πλαίσιο της Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης 2024, εκ των οποίων 23.709 είναι ξηρικά και 4.710 ποτιστικά. Η συνολική έκταση αυτών των αγροτεμαχίων ανέρχεται σε 415.328 στρέμματα, τα οποία κατανέμονται ως εξής: 191.202 στρέμματα βρίσκονται στη ΔΕ Σοφάδων, 96.800 στρέμματα στη ΔΕ Ταμασίου, 70.456 στρέμματα στην ΔΕ Άρνης, 4.412 στρέμματα στη ΔΕ Ρεντίνας και ΔΕ Μενελαΐδας 52.360 στρέμματα. Παρατηρείται ότι η πλειοψηφία των αγροτεμαχίων είναι βαμβάκια (40%) και βρίσκονται κατά κύριο λόγο στην ΔΕ Σοφάδων και ΔΕ Ταμασίου. Παρακάτω αναφέρονται ανά ΔΕ και ομάδα καλλιέργειας τα στρέμματα αγροτεμαχίων που δόθηκαν για ενίσχυση το 2024.

Πίνακας 22: Κατανομή αγροτεμαχίων (στρ) και ομάδα καλλιέργειας ανά Δημοτική Ενότητα της περιοχής μελέτης του Δήμου Σοφάδων

Χωρική Ενότητα	Κωδικός ομάδας καλλιέργειας αγροτεμαχίων της ΕΑΕ 2024	Έκταση (στρ.)	Ποσοστό (%)
ΔΕ ΑΡΝΗΣ	ΒΑΜΒΑΚΙ	26.145	38%
	ΣΙΤΑΡΙ	19.984	29%
	ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	11.243	16%
	ΛΟΙΠΑ ΣΙΤΗΡΑ	5.390	8%
	ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ	2.631	4%
	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ ΠΟΤΙΣΤΙΚΟΣ	814	1,2%
	ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΗ	827	1,2%
	ΣΠΟΡΟΙ ΣΠΟΡΑΣ	673	1,0%
	ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ	456	0,7%
	ΝΤΟΜΑΤΕΣ ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	228	0,3%
	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	193	0,3%
	ΟΣΠΡΙΟΕΙΔΗ	185	0,3%
	ΚΑΡΠΟΙ ΜΕ ΚΕΛΥΦΟΣ	163	0,2%
	ΛΟΙΠΟΙ ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΙΝΟΥ	40	0,1%
	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ ΕΝΣΙΡΩΣΗΣ	36	0,1%
	ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ	27	0,04%
	ΛΟΙΠΟΙ ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑ ΧΡΗΣΗ	26	0,04%
	ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΜΕ ΑΠΕ	17	0,02%
	ΕΛΑΙΩΝΕΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΕΛΑΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	16	0,02%
	ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ	8	0,01%
	ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	7	0,01%
	ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ ΥΠΟ ΚΑΛΥΨΗ	4	0,01%
ΠΥΡΗΝΟΚΑΡΠΑ	3	0,004%	
ΓΕΩΜΥΛΑ ΑΜΥΛΟΠΟΙΙΑΣ	2	0,003%	
ΔΕ ΣΟΦΑΔΩΝ	ΒΑΜΒΑΚΙ	67.510	35,48%
	ΣΙΤΑΡΙ	43.947	23,10%
	ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	29.562	15,54%
	ΛΟΙΠΑ ΣΙΤΗΡΑ	15.967	8,39%
	ΚΑΠΝΟΣ	7.011	3,68%
	ΣΠΟΡΟΙ ΣΠΟΡΑΣ	6.082	3,196%
	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ ΠΟΤΙΣΤΙΚΟΣ	5.958	3,13%
	ΝΤΟΜΑΤΕΣ ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	4.326	2,27%
	ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΗ	2.831	1,49%
	ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ	2.489	1,31%
	ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ	1.358	0,71%
	ΚΑΡΠΟΙ ΜΕ ΚΕΛΥΦΟΣ	625	0,328%
	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ ΕΝΣΙΡΩΣΗΣ	474	0,25%
	ΟΣΠΡΙΟΕΙΔΗ	433	0,23%
	ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΜΕ ΑΠΕ	325	0,17%
	ΛΟΙΠΟΙ ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΙΝΟΥ	316	0,17%
	ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ	280	0,15%
	ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ - ΔΑΣΙΚΑ ΔΕΝΤΡΑ	211	0,111%
	ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	208	0,11%
	ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ - ΔΕΝΔΡΩΔΕΙΣ	159	0,08%

Χωρική Ενότητα	Κωδικός ομάδας καλλιέργειας αγροτεμαχίων της ΕΑΕ 2024	Έκταση (στρ.)	Ποσοστό (%)
	ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ	69	0,04%
	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	55	0,03%
	ΠΥΡΗΝΟΚΑΡΠΑ	27	0,01%
	ΕΛΑΙΩΝΕΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΕΛΑΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	26	0,014%
	ΛΟΙΠΟΙ ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑ ΧΡΗΣΗ	26	0,01%
	ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ ΥΠΟ ΚΑΛΥΨΗ	6	0,003%
	ΦΥΤΩΡΙΑ	2	0,001%
	ΓΕΩΜΥΛΑ ΑΜΥΛΟΠΟΙΙΑΣ	1	0,001%
	ΜΗΛΟΕΙΔΗ	1	0,001%
ΔΕ ΤΑΜΑΣΙΟΥ	ΒΑΜΒΑΚΙ	45.052	48%
	ΣΙΤΑΡΙ	17.152	18%
	ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	10.147	11%
	ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ	7.945	8%
	ΛΟΙΠΑ ΣΙΤΗΡΑ	5.060	5%
	ΣΠΟΡΟΙ ΣΠΟΡΑΣ	2.232	2%
	ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΗ	2.167	2%
	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ ΠΟΤΙΣΤΙΚΟΣ	1.854	2%
	ΝΤΟΜΑΤΕΣ ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	722	0,8%
	ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ	484	0,5%
	ΚΑΡΠΟΙ ΜΕ ΚΕΛΥΦΟΣ	313	0,3%
	ΛΟΙΠΟΙ ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΙΝΟΥ	209	0,2%
	ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ	197	0,2%
	ΟΣΠΡΙΟΕΙΔΗ	178	0,2%
	ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ - ΔΑΣΙΚΑ ΔΕΝΤΡΑ	174	0,2%
	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ ΕΝΣΙΡΩΣΗΣ	134	0,1%
	ΚΑΠΝΟΣ	104	0,11%
	ΕΛΑΙΩΝΕΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΕΛΑΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	57	0,06%
	ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ	54	0,06%
	ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΜΕ ΑΠΕ	51	0,05%
	ΓΗ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΣΕ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	27	0,03%
	ΛΟΙΠΟΙ ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑ ΧΡΗΣΗ	14	0,01%
	ΠΥΡΗΝΟΚΑΡΠΑ	14	0,01%
	ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ - ΔΕΝΔΡΩΔΕΙΣ	10	0,01%
	ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ ΥΠΟ ΚΑΛΥΨΗ	6	0,006%
	ΓΕΩΜΥΛΑ ΑΜΥΛΟΠΟΙΙΑΣ	2	0,002%
	ΜΗΛΟΕΙΔΗ	2	0,002%
	ΦΥΤΩΡΙΑ	1	0,001%
ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	0	0%	
ΔΕ ΡΕΝΤΙΝΑΣ	ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ	3.658	97,2%
	ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	32	0,9%
	ΚΑΡΠΟΙ ΜΕ ΚΕΛΥΦΟΣ	19	0,5%
	ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΗ	14	0,4%
	ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ - ΔΕΝΔΡΩΔΕΙΣ	12	0,3%
	ΓΗ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΣΕ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	11	0,3%
	ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ	9	0,2%

Χωρική Ενότητα	Κωδικός ομάδας καλλιέργειας αγροτεμαχίων της ΕΑΕ 2024	Έκταση (στρ.)	Ποσοστό (%)
	ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ	4	0,1%
	ΓΕΩΜΥΛΑ ΑΜΥΛΟΠΟΙΙΑΣ	3	0,1%
	ΛΟΙΠΟΙ ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΙΝΟΥ	1	0,03%
ΔΕ ΜΕΝΕΛΛΙΔΑΣ	ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΗ	793	1,52%
	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ ΕΝΣΙΡΩΣΗΣ	17	0,03%
	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ ΠΟΤΙΣΤΙΚΟΣ	40	0,08%
	ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ	32	0,06%
	ΒΑΜΒΑΚΙ	6.223	11,89%
	ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ	32.981	62,99%
	ΓΕΩΜΥΛΑ ΑΜΥΛΟΠΟΙΙΑΣ	0	0,00%
	ΓΗ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΣΕ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	11	0,02%
	ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΜΕ ΑΠΕ	19	0,04%
	ΕΛΑΙΩΝΕΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΕΛΑΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	113	0,22%
	ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ ΠΕΡΙΣΤΑΣΗ	37	0,07%
	ΖΟΟΤΡΟΦΕΣ	5.349	10,22%
	ΚΑΡΠΟΙ ΜΕ ΚΕΛΥΦΟΣ	414	0,79%
	ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ	89	0,17%
	ΛΟΙΠΑ ΣΙΤΗΡΑ	1.874	3,58%
	ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	52	0,10%
	ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ - ΔΑΣΙΚΑ ΔΕΝΤΡΑ	98	0,19%
	ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ - ΔΕΝΔΡΩΔΕΙΣ	8	0,02%
	ΛΟΙΠΟΙ ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑ ΧΡΗΣΗ	38	0,07%
	ΛΟΙΠΟΙ ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΙΝΟΥ	262	0,50%
	ΜΗΛΟΕΙΔΗ	21	0,04%
	ΠΥΡΗΝΟΚΑΡΠΑ	5	0,01%
	ΣΙΤΑΡΙ	3.771	7,20%
ΣΠΟΡΟΙ ΣΠΟΡΑΣ	112	0,21%	

Πηγή: ΟΠΕΚΕΠΕ., Ιδία επεξεργασία

Πίνακας 23: Κατανομή αγροτεμαχίων (στρ) και ομάδα καλλιέργειας της περιοχής μελέτης του Δήμου Σοφάδων

Κωδικός ομάδας καλλιέργειας αγροτεμαχίων της ΕΑΕ 2024	Έκταση (στρ.)	Ποσοστό (%)
ΦΥΤΩΡΙΑ	3	0,0%
ΓΕΩΜΥΛΑ ΑΜΥΛΟΠΟΙΙΑΣ	8	0,0%
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ ΥΠΟ ΚΑΛΥΨΗ	16	0,0%
ΜΗΛΟΕΙΔΗ	24	0,0%
ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ ΠΕΡΙΣΤΑΣΗ	37	0,0%
ΓΗ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΣΕ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	49	0,0%
ΠΥΡΗΝΟΚΑΡΠΑ	49	0,0%
ΛΟΙΠΟΙ ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑ ΧΡΗΣΗ	104	0,0%
ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ - ΔΕΝΔΡΩΔΕΙΣ	189	0,0%
ΕΛΑΙΩΝΕΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΕΛΑΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	212	0,1%
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	248	0,1%
ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	267	0,1%
ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ	310	0,1%

Κωδικός ομάδας καλλιέργειας αγροτεμαχίων της ΕΑΕ 2024	Έκταση (στρ.)	Ποσοστό (%)
ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ	361	0,1%
ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΜΕ ΑΠΕ	412	0,1%
ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ - ΔΑΣΙΚΑ ΔΕΝΤΡΑ	483	0,1%
ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ ΕΝΣΙΡΩΣΗΣ	661	0,2%
ΟΣΠΡΙΟΕΙΔΗ	796	0,2%
ΛΟΙΠΟΙ ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΙΝΟΥ	828	0,2%
ΚΑΡΠΟΙ ΜΕ ΚΕΛΥΦΟΣ	1.534	0,4%
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ	3.527	0,9%
ΝΤΟΜΑΤΕΣ ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	5.276	1,3%
ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΗ	6.632	1,6%
ΚΑΠΝΟΣ	7.115	1,7%
ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ ΠΟΤΙΣΤΙΚΟΣ	8.666	2,1%
ΣΠΟΡΟΙ ΣΠΟΡΑΣ	9.099	2,2%
ΛΟΙΠΑ ΣΙΤΗΡΑ	28.291	6,9%
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ	48.573	11,9%
ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	56.333	13,7%
ΣΙΤΑΡΙ	84.854	20,7%
ΒΑΜΒΑΚΙ	144.930	35,4%

Πηγή: ΟΠΕΚΕΠΕ., Ιδία επεξεργασία

Η πλειονότητα της έκτασης της περιοχής μελέτης βρίσκεται εντός των Ενοτήτων Αναφοράς του ΟΠΕΚΕΠΕ για το 2024, οι οποίες καθορίζουν τις περιοχές που λαμβάνονται υπόψη για την παροχή ενισχύσεων και τις δηλώσεις καλλιέργειας. Στο πλαίσιο αυτό, οι γεωργικές περιοχές, όπως αποτυπώνονται με βάση την κάλυψη γης πρώτου επιπέδου του Copernicus Land Cover 2018, περιλαμβάνουν τις κύριες αγροτικές εκτάσεις όπου αναπτύσσεται η γεωργική δραστηριότητα, οι οποίες εντοπίζονται κυρίως στην ΔΕ Σοφάδων, ΔΕ Άρνης και ΔΕ Ταμασίου, πλην όμως το νοτιοδυτικό τμήμα που εμφανίζει διάσπαρτες γεωργικές περιοχές. Παράλληλα, είναι εμφανές ότι μεγάλο μέρος του Δήμου έχει υποστεί αναδασμούς, οι οποίοι εντοπίζονται κυρίως στα ανατολικά και βόρεια τμήματα, υποδεικνύοντας οργανωμένες παρεμβάσεις αναδιάρθρωσης της αγροτικής γης. Αντίθετα στις περιοχές Ρεντίνα, Κτιμένη, Κάτω Κτιμένη καθώς και νότια των οικισμών Ανάβρα, Αχλαδιά, Λεοντάρι και Ασημοχώρι και στην ΔΕ Μενελαΐδας δεν υπάρχουν αγροτεμάχια αναδασμών. Συμπερασματικά, η κατανομή της γεωργικής περιοχής ακολουθεί σε μεγάλο βαθμό τα αγροτεμάχια αναδασμού, γεγονός που επιβεβαιώνει ότι οι αναδασμοί συνέβαλαν στη βελτίωση της δομής και αξιοποίησης της γεωργικής γης.

Η κτηνοτροφία είναι επίσης διαδεδομένη σε όλα τα Δημοτικά Διαμερίσματα, με διαφοροποιήσεις ως προς το είδος και την μορφή των εκμεταλλεύσεων (βλ. Πίνακα Α.3.3.2-4). Στα ορεινά, κατά κύριο λόγο εκτρέφονται αίγες, ενώ στα πεδινά πρόβατα, βοοειδή και χοίροι. Σημειώνεται ότι όλη η Περιφέρεια Θεσσαλίας αποτελεί περιοχή Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) για τα τυριά φέτα, γαλοτύρι, κασέρι και μανούρι (ΦΕΚ 8/Β/11-01-94), μπάτζος (ΦΕΚ 18/Β/14-01-94), ενώ τα Δ.Δ. Κέδρου, Αηδοχωρίου, Βαθύλακκου, Θραψιμίου, Λουτροπηγής, Ρεντίνας, Λεονταρίου, Ανάβρας, Ασημοχωρίου, Αχλαδέας και Κτιμένης περιλαμβάνονται στην περιοχή ΠΟΠ της γραβιέρας Αγράφων (ΦΕΚ 16/Β/14-01-94).

Σύμφωνα με στοιχεία του ΟΠΕΚΕΠΕ για το 2024, οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις όπως αποτυπώθηκαν στην Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης για το έτος 2024 από τους δηλούντες και εμπίπτουν

στην περιοχή μελέτης στον Δήμο Σοφάδων, ανέρχονται συνολικά σε 372. Η πλειοψηφία αφορά αιγοειδή με 316 εγκαταστάσεις και πληθυσμό 40.070 ζώων, γεγονός που καταδεικνύει την κυριαρχία της αιγοπροβατοτροφίας στην περιοχή. Ακολουθούν τα βοοειδή με 35 εγκαταστάσεις και 941 ζώα, ενώ οι υπόλοιπες κατηγορίες (χοίροι, ιπποειδή, ορνιθοειδή) εμφανίζουν μικρότερη παρουσία τόσο ως προς τον αριθμό εγκαταστάσεων όσο και ως προς τον αριθμό ζώων, με χαρακτηριστικό παράδειγμα τα υποειδή που καταγράφονται σε μόλις 11 εγκαταστάσεις με συνολικό αριθμό 38 ζώων.

Πίνακας 24: Κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις και αριθμός ζώων, κατά είδος στην περιοχή μελέτης του Δήμου Σοφάδων

Είδος Ζώων	Κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις	Αριθμός ζώων
Βοοειδή	35	941
Αιγοειδή	316	40.070
Χοίροι	9	33
Ιπποειδή	11	38
Ορνιθοειδή	1	80
ΣΥΝΟΛΟ	372	41.162

Πηγή: ΟΠΕΚΕΠΕ 2024, ίδια επεξεργασία

2.3.2. ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

2.3.2.1. ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Η Δ.Ε. Σοφάδων υπάγεται σε εγκεκριμένο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ), το οποίο εγκρίθηκε με την απόφαση Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας αριθ. 8903/193281 (ΦΕΚ 155/ΑΑΠ/16-06-2011). Το ισχύον ΓΠΣ περιλαμβάνει την έκταση του προγενέστερου ΓΠΣ που εγκρίθηκε με την 34986/1365/12.05.1986 απόφαση του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (ΦΕΚ 891/Δ'/1986), το οποίο αναθεωρείται/τροποποιείται από την παρούσα έγκριση, καθώς και την υπόλοιπη έκταση του πρώην Καποδιστριακού Δήμου Σοφάδων (νυν Δ.Ε. Σοφάδων). Ειδικότερα, χωροθετούνται οι αναγκαίοι οικιστικοί υποδοχείς πρώτης κατοικίας με ορίζοντα 2022 και πληθυσμιακό μέγεθος 15.641 κατοίκων. Για τον Δήμο Σοφάδων (Δ.Ε. Σοφάδων, Ρεντίνας, Ταμασίου, Άρνης) βρίσκεται σε εξέλιξη η εκπόνηση Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΤΠΣ).

Το οικιστικό δίκτυο του Δήμου αποτελείται από 29 οικισμούς και μία Μονή (Ι. Μονή Ρεντίνας). Η ανάπτυξή του βασίστηκε σε ολοκληρωμένο σχεδιασμό (ΓΠΣ), σχέδια διανομής του Υπουργείου Γεωργίας, εγκεκριμένα ρυμοτομικά σχέδια και οριοθετήσεις με αποφάσεις Νομάρχη. Συγκεκριμένα:

- 16 οικισμοί βρίσκονται εντός ΓΠΣ (κατά το πλαίσιο του ν. 2508/1997).
- 22 οικισμοί είναι οριοθετημένοι με Απόφαση Νομάρχη (Π.Δ. 24-4-1985).
- 16 οικισμοί διαθέτουν ρυμοτομικό σχέδιο από Διανομή Υπουργείου Γεωργίας.
- 1 οικισμός έχει χαρακτηριστεί Παραδοσιακός.

Πίνακας 25: Συγκεντρωτική καταγραφή βασικών θεσμικών χαρακτηριστικών οικιστικού δικτύου

ΟΙΚΙΣΜΟΙ	ΓΠΣ 2508/97	Εγκεκριμένο σχέδιο	Οριοθετημένοι οικισμοί ΠΔ/1985	Οικισμοί με Διανομή	Οικισμοί προ του 1923	Ειδικό καθεστώς
Δ.Ε. ΣΟΦΑΔΩΝ						
Σοφάδες,οι	▪	ΡΣ/ΠΜ/ΤΡΣ	-		▪	
Νέα Ζωή,η	▪	ΤΡΣ	-			
Ταυρωπός,ο	▪		-	▪		
Αγία Παρασκευή,η	▪		ΦΕΚ 760/Δ/1986	▪		
Άγιος Βησσαρίος,ο	▪		ΦΕΚ 385/Δ/1988	▪	▪	
Άμπελος,η	▪		ΦΕΚ 302/Δ/1988		▪	
Ανώγειον,το	▪		ΦΕΚ 302/Δ/1988	▪	▪	
Γεφύρια,τα	▪		ΦΕΚ 690/Δ/1986	▪ (σε τμήμα του)	▪	
Δασοχώριον,το	▪		ΦΕΚ 302/Δ/1988	▪ (σε τμήμα του)	▪	
Καππαδοκικόν,το	▪		ΦΕΚ 659/Δ/1986	▪		
Καρποχώριον,το	▪		ΦΕΚ 987/Δ/1986	▪	▪	
Μασχολούριον,το	▪	ΡΣ	-	▪	▪	
Μαυραχάδες,οι	▪		ΦΕΚ 511/Δ/1986	▪ (σε τμήμα του)	▪	
Μελισσοχώριον,το	▪		ΦΕΚ 309/Δ/1988		▪	
Πασχαλίτσα,η	▪		ΦΕΚ 1004/Δ/1986	▪	▪	
Φιλία,η	▪		ΦΕΚ 302/Δ/1988		▪	
Δ.Ε. ΑΡΝΗΣ						
Ματαράγκα,η			ΦΕΚ 687/Δ/1986	▪	▪	
Ερμήτσιον,το			ΦΕΚ 559/Δ/1986		▪	
Κυψέλη,η			ΦΕΚ 687/Δ/1986		▪	
Πύργος Κιερίου,ο			ΦΕΚ 987/Δ/1986	▪	▪	
Δ.Ε. ΜΕΝΕΛΑΪΔΑΣ						
Κέδρος,ο			ΦΕΚ 740/Δ/1986		▪	
Αηδονοχώριον,το			ΦΕΚ 361/Δ/1990		▪	
Θέρμα,τα			ΦΕΚ 1613/Δ/1993		▪	
Κάρπη,η			-		▪	
Βαθύλακκος,ο			ΦΕΚ 360/Δ/1990		▪	
Θραψίμιον,το			-		▪	
Λουτροπηγή,η			ΦΕΚ 531/Δ/1986		▪	
Λουτρά Σμοκόβου,τα			ΦΕΚ 1613/Δ/1993		▪	
Λουτρόν,το			ΦΕΚ 635/Δ/1986		▪	
Δ. Ε. ΡΕΝΤΙΝΑΣ						
Ρεντίνα,η (Ιστορική Έδρα Δήμου)			-		▪	Παραδοσιακός οικισμός
Μονή Ρεντίνας,η			-			
Δ. Ε. ΤΑΜΑΣΙΟΥ						
Λεοντάριον,το			ΦΕΚ 735/Δ/1986		▪	
Ανάβρα,η			ΦΕΚ 116/Δ/1986	▪	▪	
Ασημοχώριον,το			ΦΕΚ 117/Δ/1990		▪	
Αχλαδέα,η			ΦΕΚ 579/Δ/1986		▪	
Γραμματικόν,το			-	▪	▪	
Νέον Ικόνιον,το			-	▪		
Κάτω Κτιμένη,η			ΦΕΚ 578/Δ/1986			
Κτιμένη,η			ΦΕΚ 579/Δ/1986		▪	

Πηγή: ίδια επεξεργασία

Σύμφωνα με το ισχύον ΓΠΣ η πολεοδομική οργάνωση της **Δημοτικής Ενότητας Σοφάδων** διακρίνεται:

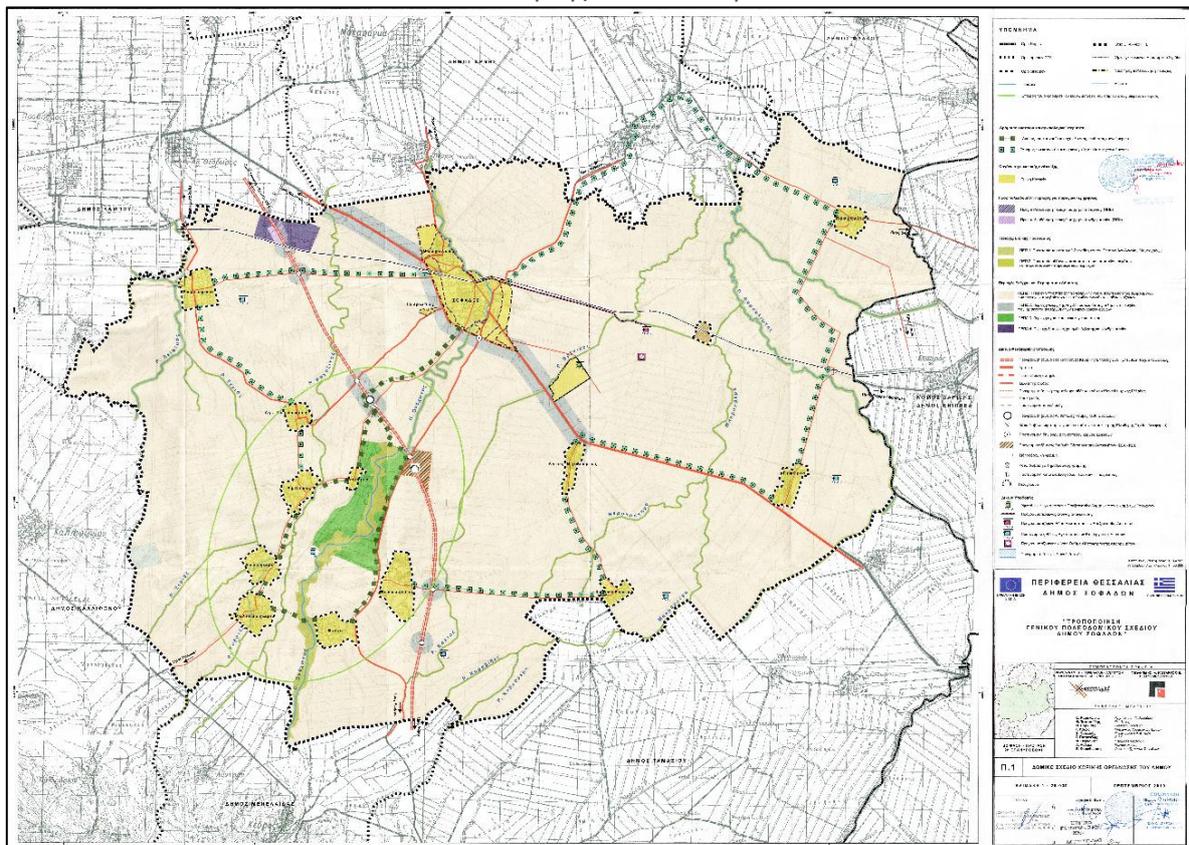
1. Στο Οικιστικό κέντρο Σοφάδων-Ταυρωπού-Μασχολουρίου

- A. Πολεοδομική Ενότητα 1 (Μασχολουρί)
- B. Πολεοδομική Ενότητα 2 (Σοφάδες – Ταυρωπός)
- Γ. Πολεοδομική Ενότητα 3 (Νέα γειτονιά Ρομά)

2. Στους Λοιπούς οικισμούς ΔΕ Σοφάδων

- Αγία Παρασκευή
- Άγιος Βησσάριος
- Άμπελος
- Φίλια
- Μαυραχάδες
- Καρποχώρι
- Ανώγειο
- Γεφύρια
- Δασοχώρι
- Καππαδοκικό
- Μελισσοχώρι
- Πασχαλίτσα

Εικόνα 4: Χάρτης ΓΠΣ Δ.Ε. Σοφάδων

Πηγή: ΦΕΚ 155/ΑΑΠ/2011-06-16

Για τους οικισμούς της Δ.Ε. Σοφάδων σύμφωνα με το ισχύον ΓΠΣ, καθορίστηκαν γενικές χρήσεις, όροι και περιορισμοί δόμησης όπως παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 26: Μέσος ΣΔ και Γενικές χρήσεις γης ανά Π.Ε, Δ.Ε. Σοφάδων

Π.Ε.	Τομέας	Μέσος ΣΔ	Χρήσεις γης
ΠΕ 1. Μασχολούρι	Τομέας Ι (επέκταση)	0,8	Πολεοδομικό Κέντρο άρθρο 4 του από 23.2.87 Π.Δ/τος (ΦΕΚ 166 Δ')
	Τομέας Θ (επέκταση)		Κοινωνικές εξυπηρετήσεις άρθρο 10 του από 23/02/87 Π.Δ/τος (ΦΕΚ 166 Δ')
	Τομέας Γ		Τοπικό Κέντρο άρθρο 4 του από 23/02/87 Π.Δ/τος (ΦΕΚ 166 Δ') Γενική κατοικία άρθρο 3 του από 23/02/87 Π.Δ/τος (ΦΕΚ 166 Δ') Ελεύθεροι χώροι-Αστικό Πράσινο άρθρο 9 του από 23/02/87 Π.Δ/τος (ΦΕΚ 166 Δ')
ΠΕ2. Σοφάδες- Ταυρωπός	Τομέας Α	0,89	Πολεοδομικό Κέντρο άρθρο 4 του από 23.2.87 Π.Δ/τος (ΦΕΚ 166 Δ')
	Τομέας Β		Γενική κατοικία άρθρο 3 του από 23/02/87 Π.Δ/τος (ΦΕΚ 166 Δ')
	Τομέας Γ		Κοινωνικές εξυπηρετήσεις άρθρο 10 του από 23/02/87 Π.Δ/τος (ΦΕΚ 166 Δ') Ελεύθεροι χώροι-Αστικό Πράσινο άρθρο 9 του από 23/02/87 Π.Δ/τος (ΦΕΚ 166 Δ')
	Τομέας Δ (επέκταση)		Γενική κατοικία άρθρο 3 του από 23/02/87 Π.Δ/τος (ΦΕΚ 166 Δ')
	Τομέας Ε (επέκταση)		Γενική κατοικία άρθρο 3 του από 23/02/87 Π.Δ/τος (ΦΕΚ 166 Δ')
	Τομέας Ζ (επέκταση)		Κοινωνικές εξυπηρετήσεις άρθρο 10 του από 23/02/87 Π.Δ/τος (ΦΕΚ 166 Δ')
	Τομέας Η (επέκταση)		Τουρισμός-Αναψυχή άρθρο 8 του από 23/02/87 Π.Δ/τος (ΦΕΚ 166 Δ')
	ΠΕ3. Νέα Γειτονιά Ρομά		-
Λοιποί οικισμοί		0,8	Γενική κατοικία άρθρο 3 του από 23/02/87 Π.Δ/τος (ΦΕΚ 166 Δ')

Πηγή: ΦΕΚ 155/ΑΑΠ/2011, Ιδία επεξεργασία

Ως προς την οργάνωση των χρήσεων γης του Δ.Ε. Σοφάδων, καθορίστηκαν Περιοχές Ελέγχου ή Περιορισμού Δόμησης (Π.Ε.Π.Δ.) και Περιοχές Ειδικής Προστασίας (Π.Ε.Π.), οι οποίες είναι:

- **ΠΕΠΔ Ι:** Περιοχή προστασίας της γεωργικής γης πρώτης προτεραιότητας εξαιρουμένων των περιοχών που βρίσκονται εκατέρωθεν των εθνικών οδικών αξόνων.
- **ΠΕΠΔ ΙΙ:** Περιοχή γεωργικής γης πρώτης προτεραιότητας, πλησίον περιοχών που βρίσκονται εκατέρωθεν των εθνικών οδικών αξόνων
- **ΠΕΠΔ ΙΙΙ:** Οικολογικό – Αγροτικό Πάρκο
- **ΠΕΠΔ ΙV:** Περιοχή βιοτεχνίας χαμηλής όχλησης και χονδρεμπορίου
- **Προς Πολεοδόμηση Περιοχή με χρήση Βιοτεχνίας (ΠΠΒ)**
- **Προς Πολεοδόμηση Περιοχή με χρήση Χονδρεμπορίου (ΠΠ-Χ)**

- **Π.Ε.Π. Ι:** Περιοχή προστασίας του Σοφαδίτη Ποταμού και του Πλατανεώνα Ανωγείου – Μαυραχάδων.
- **Π.Ε.Π. ΙΙ:** Περιοχή προστασίας υδάτινων οικοσυστημάτων ποταμών – ρεμάτων και παραποτάμιων – παραρεμάτων περιοχών.

Ο Δήμος Σοφάδων, χαρακτηρίζεται από την παρουσία μικρών αγροτικών οικισμών, με εξαίρεση τους Σοφάδες που είναι η κύρια αστική μονάδα της περιοχής. Ο Δήμος αποτελείται, κατεξοχήν, από μικρούς πληθυσμιακά οικισμούς, κάτω των 1.000 κατοίκων με πανομοιότυπη πολεοδομική οργάνωση. Ειδικότερα, η οργάνωσή τους είναι συγκεκριμένη, βασίζεται κυρίως στην κατοικία, με χαμηλή δόμηση και περιορισμένη ανάπτυξη χρήσεων Εμπορίου-Αναψυχής-Εστίασης, οι οποίες είναι κυρίως μικρής κλίμακας και εξυπηρετούν τις καθημερινές ανάγκες των κατοίκων. Πέραν της κατοικίας, που είναι η κυρίαρχη χρήση, εντοπίζονται και αρκετές αποθήκες οι οποίες λειτουργούν κατά κανόνα ως βοηθητικοί χώροι για τις γεωργικές δραστηριότητες. Η πλειονότητα των οικισμών διαθέτουν πλατεία (συνήθως στο κέντρο τους), Ιερό Ναό, παιδική χαρά, σχολείο (νηπιαγωγείο – δημοτικό) που σε αρκετές περιπτώσεις δεν λειτουργεί, κοινοτικό κατάστημα και υποτυπώδεις αθλητικές υποδομές. Η κυριότερη πολεοδομική διάρθρωση των οικισμών ακολουθεί ένα κοινό πρότυπο, με την πλατεία να αποτελεί το κεντρικό σημείο, γύρω από το οποίο συγκεντρώνονται οι βασικές κοινωνικές και εμπορικές δραστηριότητες. Παράλληλα, παρατηρείται μια ανάπτυξη μικτών χρήσεων κατά μήκος του κύριου οδικού δικτύου που διασχίζει κάθε οικισμό. Στην πλειοψηφία τους, οι κατοικίες είναι διώροφες, με στέγη ή πλάκα, προσφέροντας έναν παραδοσιακό χαρακτήρα στην περιοχή.

Στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Σοφάδων υπάρχει ένας χαρακτηρισμένος παραδοσιακός οικισμός, αυτός της Ρεντίνας (ΥΠΕΧΩΔΕ Δ-594α/13-11-1978), οποίος διαθέτει ενδιαφέροντα αρχιτεκτονικά στοιχεία.

Η εκτός σχεδίου δόμηση είναι περιορισμένη και συναντάτε κυρίως κατά μήκος του εθνικού άξονα Λαμίας- Καρδίτσας με την εγκατάσταση κυρίως επαγγελματικών δραστηριοτήτων. Άναρχη και αυθαίρετη δόμησης συναντάται σε έντονο βαθμό σε οικιστικό θύλακα της Δ.Κ. Σοφάδων στην οποία διαβιεί πληθυσμός Ρομά. Σε σχέση με τον πληθυσμό Ρομά, ο Δήμος υλοποίησε πρόγραμμα μετεγκατάστασης σε νέο οικισμό (Νέα Ζωή), με στόχο την αποσυμφόρηση του παλιού και τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης. Ο νέος οικισμός, όπου κατασκευάστηκαν 90 κατοικίες, διαθέτει σύγχρονα δίκτυα υποδομών και επαρκείς κοινόχρηστους χώρους, χωρίς τα φαινόμενα υποβάθμισης που χαρακτήριζαν τον παλιό (πυκνή και άναρχη δόμηση, έλλειψη ΚΧ, πρόχειρες κατασκευές). Παρά ταύτα, η εξυγίανση του παλιού οικισμού παραμένει ανοικτό ζήτημα και, δεδομένου ότι ο πληθυσμός Ρομά εκτιμάται περίπου στο ένα τρίτο της ΔΚ Σοφάδων με τάση αύξησης, καθίσταται αναγκαία η εξασφάλιση πρόσθετων πόρων για την επέκταση του προγράμματος στέγασης και την κατασκευή νέων κατοικιών, ώστε να διασφαλιστούν καλύτερες συνθήκες και να ενισχυθεί η αίσθηση μόνιμης εγκατάστασης στον τόπο.

2.3.2.2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΟΜΗΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Αναλύονται στοιχεία του δομημένου περιβάλλοντος του Δήμου με βάση διαθέσιμα στοιχεία απογραφής της ΕΛ.ΣΤΑΤ 2011, 2021.

Βάσει της **απογραφής κτιρίων 2011 της ΕΛ.ΣΤΑΤ** τα συμπεράσματα που εξαγονται για το κτιριακό απόθεμα είναι τα εξής:

- Το **συνολικό κτιριακό απόθεμα** του Δήμου (συμπεριλαμβανομένων όλων των Δ.Ε.) ανέρχεται στα **13.264 καταγεγραμμένα κτίρια**, από τα οποία Δημοτική Ενότητα Σοφάδων διαθέτει το **48%** αυτού. Μετά ακολουθεί η Δημοτική Ενότητα Ταμασίου με **19%**, η Δημοτική Ενότητα Άρνης με **16%**, η Δημοτική Ενότητα Μενελαΐδας με 13% και τέλος η Δημοτική Ενότητα Ρεντίνας με μόλις 3%.
- Στην πλειονότητά τους (**96%**) τα κτίρια στην περιοχή μελέτης έχουν **αποκλειστική χρήση**.
- **Κυρίαρχη χρήση είναι η κατοικία**. Στο σύνολο των κτιρίων της περιοχής μελέτης το ποσοστό των κτιρίων **κατοικίας ανέρχεται σε 65%**, το **30%** σε άλλες μη αστικές χρήσεις και **5%** σε άλλες αστικές χρήσεις.
- Το **κτιριακό απόθεμα** του Δήμου είναι σχετικά παλιό καθώς το **78%** των κτιρίων κατασκευάστηκε πριν το 1980 και μετά παρατηρείται πτωτική οικοδομική ανάπτυξη. Το μεγαλύτερο ποσοστό των κτιρίων είναι κατασκευασμένα την περίοδο 1946-1960. Αναφορικά με τη ΔΕ Σοφάδων, το μεγαλύτερο ποσοστό ανοικοδόμησης ήταν την περίοδο 1946-1960. Στη ΔΕ Άρνης η μεγαλύτερη οικοδομική ανάπτυξη παρατηρείται την περίοδο 1961-1970. Στη ΔΕ Ρεντίνας, τα περισσότερα κτίρια κατασκευάστηκαν την περίοδο 1919-1945 και τέλος στην ΔΕ Ταμασίου η περίοδος με το μεγαλύτερο ποσοστό ανοικοδόμησης ήταν 1946-1960.
- Όσον αφορά τα **υλικά κατασκευής** των κτιρίων, το μεγαλύτερο ποσοστό (**64%**) στην περιοχή μελέτης, είναι κατασκευασμένα από τούβλα καιτσιμεντόλιθο και το **52%** από μπετόν. Η ΔΕ Ρεντίνας μεγαλύτερο ποσοστό ως προς το υλικό κατασκευής έχει την πέτρα (**76%**) όπως και το **Δ.Δ Κτιμένης** με ποσοστό (**65%**).
- Όσον αφορά τους **ορόφους** η πλειονότητα των κτιρίων όλων των Δημοτικών Ενοτήτων της περιοχής μελέτης είναι ισόγεια και κατόπιν είναι μονώροφα, με εξαίρεση τη ΔΕ Ρεντίνας, όπου τα κτίρια με ένα όροφο κατέχουν την πλειοψηφία (86,4%) και ακολουθούν τα ισόγεια (13,1%).

Βάσει της **απογραφής κατοικιών 2021 της ΕΛ.ΣΤΑΤ** τα συμπεράσματα που εξάγονται για το κτιριακό απόθεμα είναι τα εξής:

- Η κατανομή των κατοικιών ανά περίοδο κατασκευής αναδεικνύει την οικιστική ανάπτυξη της περιοχής τις τελευταίες δεκαετίες, με το μεγαλύτερο μέρος των κατοικιών να έχει χτιστεί μεταξύ 1946 και 1980.
- Το ποσοστό των **κατοικούμενων κτιρίων** στο σύνολο του Δήμου είναι **64%**, ενώ οι κενές κατοικίες ανέρχονται στο **36%**. Αυτό σημαίνει ότι περίπου τα δύο τρίτα των κατοικιών είναι κατοικημένες, κάτι που δείχνει μια τάση χρήσης μεγάλου μέρους του κτιριακού αποθέματος.
- Ο Δήμος Σοφάδων παρουσιάζει υψηλό ποσοστό **ιδιοκατοίκησης (92%)**, ενώ οι **ενοικιαζόμενες** κατοικίες αποτελούν το **6%**.
- Η ανάλυση των κατοικιών κατά τύπο κτιρίου στον Δήμο Σοφάδων δεν παρουσιάζει σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των δημοτικών ενοτήτων. Σε επίπεδο δήμου, το **87%** των κτιρίων είναι **μονοκατοικίες**, το **9%** **διπλοκατοικίες**, το **3%** **πολυκατοικίες**, ενώ μόνο το **0,5%** των κτιρίων έχει κύρια χρήση που **δεν είναι η κατοικία**.
- Στο σύνολο του Δήμου, η **πυκνότητα κατοίκησης** κατανέμεται με μεγαλύτερα ποσοστά στις κατηγορίες των **40-59 τ.μ.** (24%), **80+ τ.μ.** (17%) και **20-29 τ.μ.** (17%) ανά κάτοικο, γεγονός που δείχνει μια ισχυρή παρουσία μεσαίου και μεγάλου μεγέθους κατοικιών.

2.3.2.3. ΠΡΑΣΙΝΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟΙ ΧΩΡΟΙ

Στον Δήμο Σοφάδων έχουν αποτυπωθεί 134 κοινόχρηστοι χώροι. Από αυτούς, οι 93 είναι θεσμοθετημένοι και οι 58 έχουν υλοποιηθεί. Στον κεντρικό οικισμό των Σοφάδων καταγράφονται 54 κοινόχρηστοι χώροι, εκ των οποίων οι 47 είναι θεσμοθετημένοι και οι 20 υλοποιημένοι. Η σύγκριση των μεγεθών δείχνει ότι η υλοποίηση υπολείπεται της θεσμοθέτησης, με εντονότερη απόκλιση στον κεντρικό οικισμό.

Σε Σοφάδες και Μασχολούρι εμφανίζεται σημαντικός αριθμός κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων που παραμένουν αναξιοποίητοι. Το φαινόμενο αυτό συνδέεται με τη διατήρηση δεσμεύσεων χωρίς αντίστοιχες διαμορφώσεις και με την ύπαρξη εκτάσεων που, παρότι έχουν χαρακτηριστεί, δεν έχουν ενταχθεί σε λειτουργία. Παράλληλα, καταγράφεται κίνδυνος απώλειας χώρων που έχουν χαρακτηριστεί ως κοινόχρηστοι ή κοινωφελείς μέσω διαδικασιών άρσης απαλλοτριώσεων, ιδίως εντός οικισμών.

Στο θεσμικό επίπεδο, σύμφωνα με το ΦΕΚ 155/Δ/16-06-2011 για το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο του Δήμου Σοφάδων, καθορίζονται αστικοί χώροι πρασίνου και γραμμικό πράσινο εκτός εγκεκριμένου ρυμοτομικού. Προβλέπεται ζώνη αστικού και γραμμικού πρασίνου κατά μήκος του τμήματος του ποταμού Σοφαδίτη που διατρέχει την Π.Ε. 2· το ακριβές πλάτος της ζώνης θα καθοριστεί μετά την οριοθέτηση της κοίτης και την ειδική μελέτη που θα προκύψει από αρχιτεκτονικό διαγωνισμό. Επίσης προβλέπεται ζώνη πρασίνου μεταβαλλόμενου πλάτους, από μηδενικό έως πενήντα μέτρα από το όριο απαλλοτρίωσης, κατά μήκος των προτεινόμενων επεκτάσεων προς την πλευρά της Εθνικής Οδού Λαμίας–Καρδίτσας· η ζώνη αυτή δύναται να τροποποιηθεί από την πολεοδομική μελέτη, λαμβάνοντας υπόψη υφιστάμενα κτίσματα και το ισοζύγιο γης.

Η κατανομή των δεδομένων δείχνει συγκέντρωση κοινόχρηστων χώρων στον οικισμό των Σοφάδων, όπου εντοπίζεται και το μεγαλύτερο πλήθος θεσμοθετημένων χώρων σε σχέση με τους λοιπούς οικισμούς του Δήμου. Παρά ταύτα, ο αριθμός των υλοποιημένων χώρων είναι χαμηλότερος από τον αριθμό των θεσμοθετημένων, γεγονός που αποτυπώνεται τόσο στο σύνολο του Δήμου όσο και ειδικότερα στον κεντρικό οικισμό. Στις λοιπές ενότητες, όπως το Μασχολούρι, οι αναξιοποίητες δεσμεύσεις καταγράφονται χωρίς να έχει προκύψει αντίστοιχη διαμόρφωση.

2.3.3. ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

2.3.3.1. ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Οδικό δίκτυο

Για την περιοχή μελέτης η διάκριση του θεσμοθετημένου εθνικού και επαρχιακού δικτύου βάσει των ακόλουθων νομοθετημάτων:

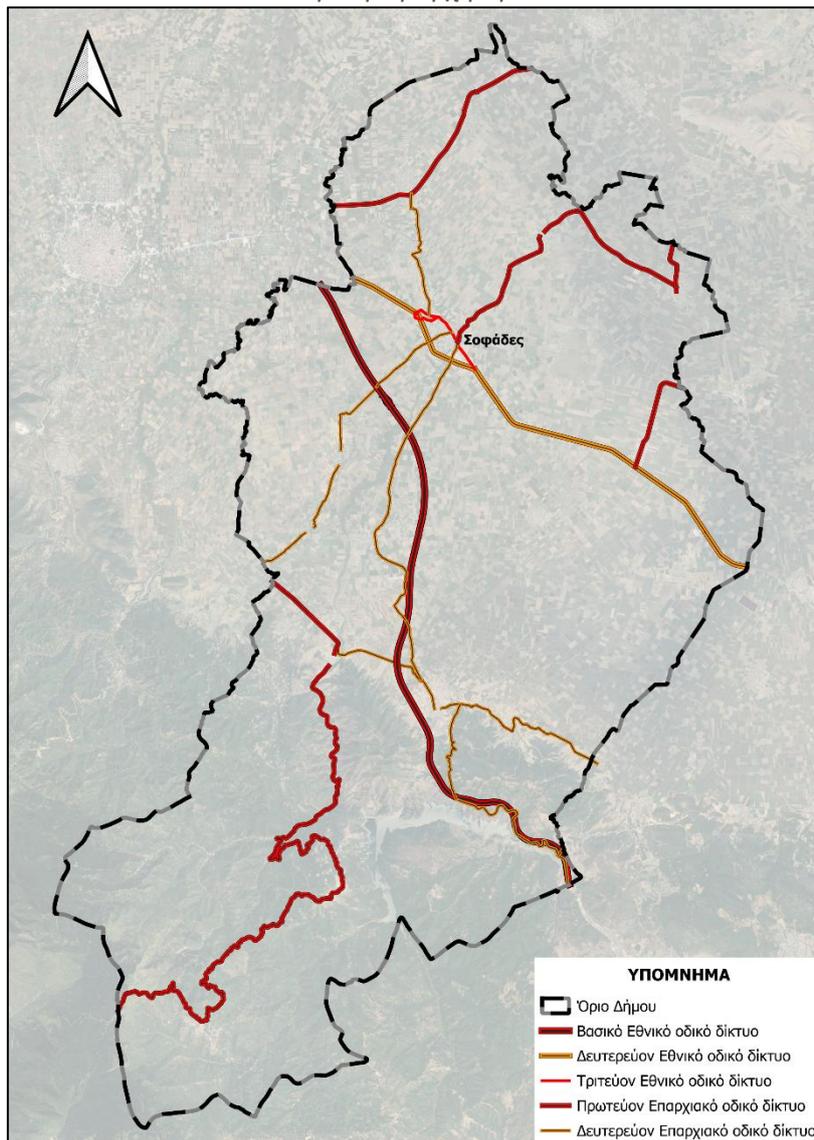
- Βασιλικό Διάταγμα 1955 (ΦΕΚ 222/Α'/1955),
- Βασιλικό Διάταγμα 1956 (ΦΕΚ 47/Α'/1956),
- Βασιλικό Διάταγμα 1963 (ΦΕΚ 319/Β'/23-07-1963),
- Ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101/Α'/31-07-1990).

Με βάση τα παραπάνω, η διοικητική ιεράρχηση του οδικού δικτύου στην περιοχή μελέτης συνίσταται στα εξής:

- Στο Βασικό (Πρωτεύον) Εθνικό οδικό δίκτυο ανήκει το τμήμα του Αυτοκινητοδρόμου (Α3) της Κεντρικής Ελλάδας που διατρέχει την περιοχή μελέτης.

- Στο Δευτερεύον Εθνικό οδικό δίκτυο ανήκει το τμήμα της Ε.Ο.30 «Άρτα - Βουλγαρέλιον - Τρίκαλα - Καρδίτσα - Ν. Μοναστήριον - Φάρσαλα - Μικροθήβαι - Αγχίαλος – Βόλος» / «τμήμα Ν. Μοναστήρι – Σοφάδες (μέσω παράκαμψης) – Καρδίτσα (μέσω ανατολικής παράκαμψης) -»
- Στο Τριτεύον Εθνικό οδικό δίκτυο ανήκει το διερχόμενο από τον οικισμό των Σοφάδων τμήμα της Ε.Ο. 30 «Άρτα - Βουλγαρέλιον - Τρίκαλα - Καρδίτσα - Ν. Μοναστήριον - Φάρσαλα - Μικροθήβαι - Αγχίαλος – Βόλος».
- Στο Πρωτεύον Επαρχιακό οδικό δίκτυο ανήκουν:
 - Το τμήμα της Επαρχιακής οδού «Δέλτα - Αγ. Θεοδώρων - Κατσαρή, προς Λάρισαν, από 8ου χλμ. εθν. οδού Καρδίτσας - Φαρσάλων και διά Αστριτσίου» με αριθ. 17.
 - Το τμήμα της Επαρχιακής οδού «Καρδίτσα - Ρεντίνα προς Μακρακώμη μέσω Κέδρου, Λουτρών Σμοκόβου και Αυχένα Ζαχαράκη» με αριθ.1.
 - Η Επαρχιακή οδός «Σοφάδες – Κυψέλη – Πασχαλίτσα» με αριθ. 24.
 - Η Επαρχιακή οδός με αριθ. 26 στο τμήμα του «Γεφύρια – Σ.Σ. Σταυρού».
 - Η Επαρχιακή οδός με αριθ. 25 στο τμήμα του «26^ο χλμ. Εθν. Οδού «Καρδίτσας – Φαρσάλων – Γεφύρια».
- Στο Δευτερεύον Επαρχιακό οδικό δίκτυο ανήκουν:
 - Η Επαρχιακή οδός «Σοφάδες – Πύργος Κιερίου – Ματαράγκα».
 - Το τμήμα της Επαρχιακής οδού «Δέλτα - Αγ. Θεοδώρων - Κατσαρή, προς Λάρισαν, από 8^{ου} χλμ. εθν. οδού Καρδίτσας - Φαρσάλων και διά Αστριτσίου» με αριθ. 17 που διέρχεται από τον οικισμό Ασπίτσα.
 - Η Επαρχιακή οδός «Κέδρος - Ανάβρα προς Δομοκόν δί' Αχλαδιάς, Λεονταρίου και Ασημοχωρίου».
 - Η Επαρχιακή οδός «Σοφάδες - Ανάβρα προς Ομβριακήν διά Μαυραχάδων, Φίλιας, Κάτω Κτιμένης, Λουτρών Καϊτσης, Μακρυράχης και Σ.Σ. Αγγίων».
 - Η Επαρχιακή οδός «Σοφάδες - Κασνέσι - Κέδρος διά Χαρχανάδων και Κουβανάδων μέχρις επαρχ. οδού 1».
 - Η Επαρχιακή οδός «Σοφάδες - Ανάβρα προς Ομβριακήν διά Μαυραχάδων, Φίλιας, Κάτω Κτιμένης, Λουτρών Καϊτσης, Μακρυράχης και Σ.Σ. Αγγίων».

Εικόνα 5: Διοικητική ιεράρχηση οδικού δικτύου

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Αναφορικά με το δημοτικό/ κοινοτικό δίκτυο, δεν καταγράφονται χαρακτηρισμένες δημοτικές οδοί με πράξεις αναγνώρισης. Δημοτικό οδικό δίκτυο δύναται να θεωρηθεί το οδικό δίκτυο εντός εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων, εντός οριοθετημένων οικισμών και εντός ορίων διανομών του Υπουργείου Γεωργίας, το οποίο δεν ενέχει κάποιο άλλο χαρακτηρισμό.

Σχετικά με τις εγκεκριμένες οδοί από ρυμοτομικό σχεδιασμό ισχύουν τα εξής: για τους οικισμούς Σοφάδων και Μασχολούρι πρόκειται για το εσωτερικό οδικό δίκτυο όπως καθορίζεται από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο και τις τροποποιήσεις αυτού, ενώ για τους οικισμούς Ματαράγκα, Πύργος Κιερίου, Άγιος Βησσαρίων, Αγία Παρασκευή, Πασχαλίτσα, Γεφύρια, Καππαδοκικό, Μαυραχάδες, Ανώγειο, Δασσώρι, Νέο Ικόνιο, Γραμματικό, Καρποχώρι, Ταυρωπός πρόκειται για το εσωτερικό οδικό δίκτυο των διανομών του Υπουργείου Γεωργίας τα σχέδια των οποίων επέχουν θέση ρυμοτομικών σχεδίων. Έτσι, οι οδοί των παραπάνω σχεδίων είναι κατά κανόνα ευθείας διεύθυνσης και οριοθετούν τα οικοδομικά τετράγωνα των προαναφερόμενων οικισμών που ξεχωρίζουν για την ορθογωνική τους διάταξη.

Άμεση συνάρτηση της ρυμοτομίας μιας περιοχής είναι η γεωμετρία του οδικού δικτύου. Γενικότερα, στο σύνολο της πολεοδομημένης περιοχής έχει τηρηθεί η υφιστάμενη ρυμοτομία με σημειακές αποκλίσεις και έχει διανοιχθεί η πλειονότητα των προβλεπόμενων οδών, οι οποίες είναι ικανοποιητικού πλάτους καθόσον το μεγαλύτερο ποσοστό του δικτύου αντιστοιχεί σε οδούς με πλάτος 6,0 – 8,0μ.

Σιδηροδρομικό δίκτυο

Εντός των ορίων της περιοχής μελέτης διέρχεται τμήμα της σιδηροδρομικής γραμμής Παλαιοφάρσαλος–Καλαμπάκα (κύρια γραμμή κανονικού εύρους), η οποία στο σύνολό της είναι ενεργό δίκτυο και εντάσσεται στο βασικό δίκτυο (core network) του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ), εξυπηρετώντας τη σύνδεση της περιοχής με την υπόλοιπη Ελλάδα και τις διεθνείς συνδέσεις.

- **Καταστροφές 2023 & κατάσταση 2024:** Ο άξονας υπέστη σοβαρές ζημιές από τις θεομηνίες «Daniel» και «Elias» (φθινόπωρο 2023). Ως εκ τούτου, στη Δήλωση Δικτύου 2024 του ΟΣΕ η γραμμή κατατάχθηκε ως «Δίκτυο υπό Κατασκευή». Οι εργασίες ανακατασκευής βρίσκονται σε εξέλιξη, όπως και οι προγενέστερες εργολαβίες για ηλεκτροκίνηση–τηλεδιοίκηση και συναφείς παρεμβάσεις.
- **Σταθμοί/κόμβοι:** Στα όρια της περιοχής χωροθετείται ο Σιδηροδρομικός Σταθμός Σοφάδων, στο βόρειο άκρο του οικισμού. Στη Δήλωση Δικτύου 2024 οι Σοφάδες αναφέρονται ως σιδηροδρομική στάση (όχι επιβατικός ή εμπορευματικός σταθμός).
- **Υφιστάμενη εξυπηρέτηση:** Λόγω των ζημιών της γραμμής, η μετακίνηση από τον Σταθμό Σοφάδων προς τον Σταθμό Παλαιοφάρσαλου πραγματοποιείται με λεωφορεία υποκατάστασης της Hellenic Train. Η πλέον πρακτική πρόσβαση τόσο προς τον σταθμό των Σοφάδων από τους λοιπούς οικισμούς, όσο και προς τον Παλαιοφάρσαλο, γίνεται με Ι.Χ. μέσω του εθνικού και επαρχιακού οδικού δικτύου.

Αστικά δίκτυα ΜΜΜ

Στην περιοχή μελέτης, τα συλλογικά μέσα μεταφοράς λειτουργούν κυρίως με υπεραστικό προσανατολισμό, διασυνδέοντας την έδρα και τις Δημοτικές Ενότητες με τους οικισμούς, παρά καλύπτοντας καθαρά αστικές/ενδοδημοτικές ανάγκες.

- **Ματαράγκα & Καρποχώρι:** Λόγω γειννίασης με την Καρδίτσα, εξυπηρετούνται από το Αστικό ΚΤΕΛ με στόχο τη σύνδεση με την πόλη.
 - ✓ *Ματαράγκα:* 7 καθημερινά δρομολόγια (ανά ~2 ώρες, 07:45–21:20), 3 το Σάββατο (πρωί–μεσημέρι), κανένα την Κυριακή.
 - ✓ *Καρποχώρι:* 8 καθημερινά (κάθε 1,5–2 ώρες πρωί/μεσημέρι και ανά ~3 ώρες το απόγευμα, 07:00–21:40), 3 το Σάββατο, κανένα την Κυριακή.
- **Λοιποί οικισμοί:** Εξυπηρετούνται από Υπεραστικό ΚΤΕΛ Καρδίτσας με γραμμές προσανατολισμένες επίσης στη σύνδεση με την πόλη:
 - ✓ Καρδίτσα–Σοφάδες (καθημερινά, ενισχυμένη συχνότητα πρωί/μεσημέρι τις εργάσιμες),
 - ✓ Καρδίτσα–Κέδρος–Λουτροπηγή–Ρεντίνα (κάθε Τετάρτη, 2 δρομολόγια: πρωί & μεσημέρι),
 - ✓ Καρδίτσα–Πασχαλίτσα (καθημερινά 2 δρομολόγια: πρωί & μεσημέρι),
 - ✓ Καρδίτσα–Ν. Μοναστήρι–Καλπαδοκικό (καθημερινά 2 δρομολόγια). Ενδιάμεσοι οικισμοί κατά μήκος των αξόνων (π.χ. Πύργος Κιερίου από τη γραμμή Καρδίτσα–Σοφάδες) εξυπηρετούνται επίσης, ενώ οικισμοί πάνω στους διαδρόμους Καρδίτσα–Λαμία και Καρδίτσα–Βόλος μπορούν να χρησιμοποιούν τα αντίστοιχα υπεραστικά δρομολόγια.

- Επάρκεια εξυπηρέτησης: Παρά την υφιστάμενη κάλυψη, η ενδοδημοτική συνδεσιμότητα και η πυκνότητα δρομολογίων παραμένουν ανεπαρκείς για καθημερινές μετακινήσεις, ιδίως εκτός αιχμής και τα Σαββατοκύριακα. Ως μερική αντιστάθμιση τη θερινή περίοδο, προστίθενται κάθε Τετάρτη τοπικά δρομολόγια:
 - ✓ Καρδίτσα–Μελισσοχώρι & Μελισσοχώρι–Σοφάδες,
 - ✓ Σοφάδες–Πασχαλίτσα,
 - ✓ Σοφάδες–Γραμματικό–Καππαδοκικό, έκαστο με 2 δρομολόγια (πρωί & μεσημέρι).

2.3.3.2. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Βασικό δίκτυο ύδρευσης

Δεν υπάρχει πλήρης και ενιαία αποτύπωση (σχέδια/καταγραφή) για ολόκληρο το δίκτυο ύδρευσης του Δήμου, πέρα από τα τμήματα που κατασκευάστηκαν πρόσφατα. Σύμφωνα με τη ΔΕΥΑΣ, το δίκτυο της πόλης των Σοφάδων έχει μήκος περί τα 40 km, ενώ το δίκτυο των λοιπών οικισμών ανέρχεται σε περί τα 85 km. Το νερό χλωριώνεται και, με βάση τη ΔΕΥΑΣ, δεν εμφανίζει ποιοτικά προβλήματα. Έλεγχοι ποιότητας διενεργούνται από τον Σύνδεσμο Ύδρευσης Καρδίτσας–Σοφάδων & Πέριξ Κοινοτήτων, όχι όμως σε συνεχή/συστηματική βάση, αλλά κατά περίπτωση όταν εντοπίζονται ζητήματα. Προβλήματα επαρκούς παροχής πόσιμου νερού παρουσιάζονται συχνότερα το καλοκαίρι (και πιο περιορισμένα το υπόλοιπο έτος), λόγω περιστασιακής χρήσης του δικτύου ύδρευσης για άρδευση και της πτώσης του υδροφόρου ορίζοντα.

Βασικό δίκτυο αποχέτευσης ομβρίων

Το δίκτυο των όμβριων εξυπηρετεί το μεγαλύτερο τμήμα της πόλης των Σοφάδων. Η κατασκευή του πραγματοποιήθηκε με στοιχειώδη σχεδιασμό και οι διατομές των αγωγών εφαρμόστηκαν χωρίς υπολογισμό. Στους υπόλοιπους οικισμούς της ΔΕ, εκτός από τον Άγ. Βησσάριο, το δίκτυο όμβριων εξυπηρετεί κυρίως τις κατοικίες των κεντρικών δρόμων. Αποδέκτες των δικτύων όμβριων είναι ποτάμια, ρέματα και αποστραγγιστικά κανάλια.

Βασικό δίκτυο αποχέτευσης ακαθάρτων

Δίκτυο ακαθάρτων δεν υπάρχει στους οικισμούς της Δ.Ε. Σοφάδων εκτός της πόλης των Σοφάδων. Στις υπόλοιπες κοινότητες, τα λύματα προβλέπεται να οδηγούνται σε απορροφητικούς βόθρους, ωστόσο συχνά–πυκνά καταγράφονται παράνομες συνδέσεις με το δίκτυο ομβρίων (με συνέπεια δυσοσμίες) ή ανεξέλεγκτες απορρίψεις σε γειτονικά ρέματα, ποτάμια ή αρδευτικά κανάλια. Στη ΔΕ Ρεντίνας επίσης δεν υπάρχει δίκτυο αποχέτευσης αστικών υγρών αποβλήτων.

ΕΕΛ (Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων)

Η ΕΕΛ Σοφάδων βρίσκεται στη θέση «Τσεκαρλί» και έχει σχεδιαστεί για να δέχεται τα λύματα Σοφάδων και Μασχολουρίου, με πληθυσμό αιχμής 5.952 κατοίκων. Τα αστικά λύματα οδηγούνται στην ΕΕΛ μέσω χωριστικού αποχετευτικού δικτύου. Επιπλέον, η εγκατάσταση δέχεται και επεξεργάζεται βοθρολύματα από την ευρύτερη περιοχή του Δήμου που δεν εξυπηρετείται από δίκτυο αποχέτευσης.

Δίκτυα άρδευσης

Στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Σοφάδων λειτουργεί το αρδευτικό δίκτυο κλειστών αγωγών της Λίμνης Σμοκόβου που καλύπτει έκταση 6.000 τ.μ. στις Τ.Κ. Λεονταρίου και Αχλαδιάς. Επίσης έχει ολοκληρωθεί το κλειστό δίκτυο του Κέδρου (περιοχής Αμπέλια) ενώ κατασκευάζονται τμήματα κλειστού υπόγειου δικτύου και στην περιοχή του Λουτρού. Στην υπόλοιπη έκταση του Δήμου οι ανάγκες σε άρδευση καλύπτονται από ιδιωτικές γεωτρήσεις.

Η τεχνητή λίμνη Σμοκόβου κατασκευάστηκε για να αρδεύσει το νοτιοανατολικό τμήμα του κάμπου της ΠΕ Καρδίτσας και το βορειοδυτικό τμήμα του κάμπου της ΠΕ Φθιώτιδας (περιοχή Δομοκού), περίπου 250.000 στρέμματα γεωργικών εκτάσεων, μέσω σήραγγας μεταφοράς υδάτων, λειτουργίας υδροηλεκτρικού εργοστασίου και συστήματος κλειστών αρδευτικών δικτύων. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι έχουν γίνει σειρά ενεργειών για την επέκταση του αρδευτικού δικτύου κλειστών αγωγών του δικτύου Σμοκόβου.

ΧΥΤΑ (Χώρος Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων)

Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, έχουν ολοκληρωθεί και λειτουργούν όλοι οι ΧΥΤΑ που προβλέπονταν στην τελευταία αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ. Στην περιοχή μελέτης δεν εντοπίζεται ΧΥΤΑ. Ο Δήμος Σοφάδων εξυπηρετείται από το ΧΥΤΑ Δυτικής Θεσσαλίας (Π.Ε. Τρικάλων και Καρδίτσας) μέσω του ΣΜΑ Σοφάδων, στον οποίο συλλέγονται τα σύμμεικτα απορρίμματα πριν μεταφερθούν στον Χώρο Υγειονομικής Ταφής.

ΣΜΑ (Σταθμός Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων)

Ο **Σ.Μ.Α. Σοφάδων** βρίσκεται στη θέση «Τσεκαρλί» ανατολικά του οικισμού «Νέα Ζωή». Εξυπηρετεί το Δήμο Σοφάδων. Σχεδιάστηκε με ικανότητα να εξυπηρετεί τη μεταφόρτωση απορριμμάτων που φτάνουν τους 6.035 τόνων το χρόνο.

Εγκαταστάσεις ανακύκλωσης συσκευασιών και υλικών

Δεν εντοπίζονται στην περιοχή μελέτης εγκαταστάσεις ανακύκλωσης συσκευασιών και υλικών. Στην Τοπική Κοινότητα Αρτεσιανού Καρδίτσας λειτουργεί το Κέντρο Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ) Δυτικής Θεσσαλίας, στο οποίο καταλήγουν τα απόβλητα μέσω διαλογής στην πηγή (μπλε κάδοι) του Δήμου.

Γωνιές ανακύκλωσης και πράσινα σημεία (μικρά, μεγάλα)

Πράσινο Σημείο πρόκειται να κατασκευασθεί και λειτουργήσει, δίπλα (όμορα) από τον υφιστάμενο λειτουργούντα Σταθμό Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων Σοφάδων επί του τμήματος αγροτεμαχίου με αριθμό 472 Αναδασμού Σοφάδες Καρδίτσας 1968.

2.3.3.3. ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Στον εξωοικιστικό χώρο στην περιοχή μελέτης του Δήμου Σοφάδων χωροθετούνται βασικές ενεργειακές υποδομές, όπως αγωγός φυσικού αερίου του ΔΕΣΦΑ, εναέριες γραμμές υψηλής τάσης του ΑΔΜΗΕ και ο Υδροηλεκτρικός Σταθμός Λεονταρίου. Παράλληλα, καταγράφεται έντονη δραστηριότητα στον τομέα των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, με πλήθος φωτοβολταϊκών σταθμών εγκατεστημένων εντός των ορίων του Δήμου.

Ειδικότερα:

- Εντός των Δημοτικών Ενοτήτων Σοφάδων (βόρειο τμήμα) και Άρνης (νότιο τμήμα) διέρχεται εν λειτουργία αγωγός μεταφοράς φυσικού αερίου του ΔΕΣΦΑ.
- Ο Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ), ο οποίος διαχειρίζεται το Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ), διαθέτει στο Δήμο Σοφάδων εναέριες γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος υψηλής τάσης, στα 400 kV και 150 kV.

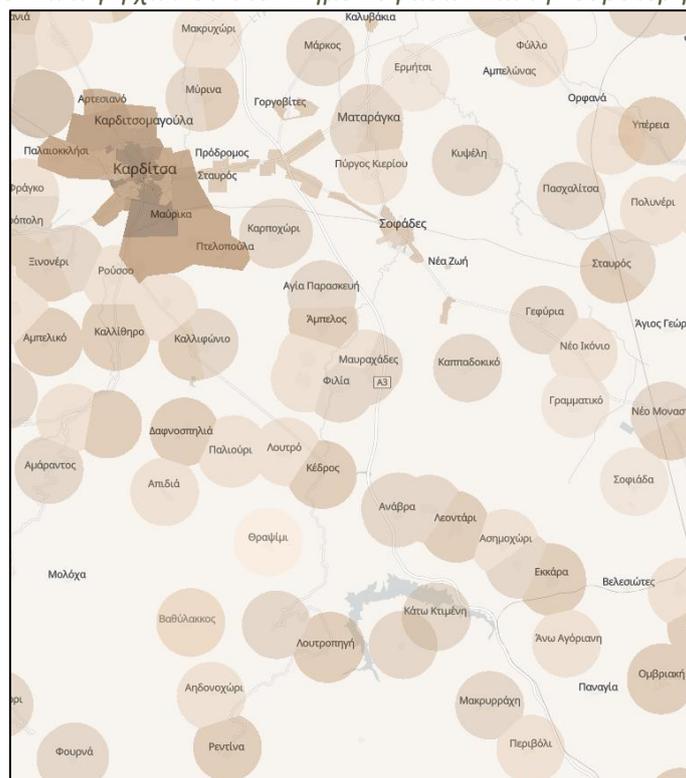
Συγκεκριμένα, το δίκτυο περιλαμβάνει τις παρακάτω εναέριες γραμμές που διέρχονται πλησίον των οικισμών Ανάβρα, Αχλαδέα, Λεοντάριο και Ασημοχώρι:

- Εναέρια γραμμή 400kV «Τρίκαλα - Δίσοτομο».
- Εναέρια γραμμή 150kV «Σύστημα (ΤΛ) – Υ/Σ Σοφάδων».
- Εναέρια γραμμή 150kV «Ταυρωπός - Λαμία».

2.3.3.4. ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Στην περιοχή του Δήμου Σοφάδων υπάρχει κάλυψη από δίκτυα xDSL, όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα όπου απεικονίζονται οι ταχύτητες σύνδεσης μέσω xDSL δικτύων. Οι αποχρώσεις δείχνουν τις διαθέσιμες ταχύτητες, από πολύ χαμηλές (<2 Mbps) έως υψηλότερες (>100 Mbps), με τις πιο σκούρες περιοχές να υποδηλώνουν καλύτερη κάλυψη. Στην πόλη των Σοφάδων, η κάλυψη φαίνεται να είναι μέτρια έως καλή, με τις ταχύτητες κυρίως μεταξύ 2 Mbps έως 30 Mbps. Στα χωριά του Δήμου Σοφάδων η κάλυψη φαίνεται να είναι κυρίως χαμηλότερη, με ταχύτητες κάτω από 10 Mbps ή ακόμα και λιγότερο από 2 Mbps σε ορισμένα σημεία. Η γενική εικόνα δείχνει ότι ο Δήμος Σοφάδων δεν έχει ιδιαίτερα υψηλές ταχύτητες σύνδεσης μέσω χαλκού, ενώ οι περιοχές εκτός του κέντρου των Σοφάδων υπολείπονται σημαντικά. Δεν φαίνεται να υπάρχει κάλυψη VDSL (>30 Mbps) σε μεγάλο βαθμό. Αυτό σημαίνει ότι η περιοχή πιθανώς χρειάζεται βελτίωση στις υποδομές ευρυζωνικότητας, είτε μέσω αναβάθμισης των xDSL γραμμών είτε με εναλλακτικές τεχνολογίες (π.χ. οπτικές ίνες ή δίκτυα 5G).

Εικόνα 6: Κάλυψη χαλκού στον Δήμο Σοφάδων και την ευρύτερη περιοχή

Πηγή: <https://www.broadband-assist.gov.gr/>

Βασικά τηλεπικοινωνιακά κέντρα

Η πλειονότητα της περιοχής καλύπτεται με ταχύτητες από 30 έως 100 Mbit/s, γεγονός που υποδηλώνει ικανοποιητική πρόσβαση σε ψηφιακές υπηρεσίες για τους κατοίκους. Ωστόσο, σε ορισμένες περιοχές, κυρίως στα νοτιοδυτικά και νοτιοανατολικά, παρατηρούνται ζώνες με πολύ χαμηλές ταχύτητες (κάτω από 2 Mbit/s) ή και πλήρη απουσία κάλυψης, γεγονός που αναδεικνύει την ανάγκη για ενίσχυση της δικτυακής υποδομής. Αξιοσημείωτο είναι επίσης ότι δεν εμφανίζονται περιοχές με πολύ υψηλές ταχύτητες (άνω των 300 Mbit/s), στοιχείο που φανερώνει περιορισμένη ή ανύπαρκτη παρουσία δικτύων 5G. Συνολικά, η περιοχή διαθέτει βασική κάλυψη, αλλά υπάρχουν περιθώρια σημαντικής βελτίωσης, κυρίως στις απομακρυσμένες ή λιγότερο ανεπτυγμένες ζώνες.

2.3.4. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Ο Δήμος Σοφάδων έχει αναπτύξει ένα σύνολο ειδικών σχεδίων και δράσεων για την αντιμετώπιση καταστροφών, όπως:

- Σχέδιο Αντιμετώπισης Έκτακτων Αναγκών και άμεση / βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων του Δήμου Σοφάδων (ΑΔΑ: ΩΝ2ΩΩ1Μ-ΞΓΚ).
- Σχέδιο Αντιμετώπισης Έκτακτων Αναγκών και άμεσης/βραχείας διαχείρισης των συνεπειών από την εκδήλωση χιονοπτώσεων και παγετού του Δήμου Σοφάδων (ΑΔΑ: ΩΧΡΚΩ1Μ-Η51).
- Σχέδιο Αντιμετώπισης Έκτακτων Αναγκών εξαιτίας δασικών πυρκαγιών με την κωδική ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ» του Δήμου Σοφάδων (ΑΔΑ: ΨΡΗΙΩ1Μ-ΩΘΕ).
- Σχέδιο Αντιμετώπισης Έκτακτων Αναγκών και άμεσης/βραχείας διαχείρισης των συνεπειών από την εκδήλωση σεισμών του Δήμου Σοφάδων (ΑΔΑ: ΨΣ9ΒΩ1Μ-ΚΘΥ).

Επίσης, σύμφωνα με την Αυτοτελή Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Θεσσαλίας, στον Δήμο Σοφάδων εφαρμόζεται το «Άτυπο εξωτερικό σχέδιο αντιμετώπισης τεχνολογικών ατυχημάτων μεγάλης έκτασης (ΣΑΤΑΜΕ)» για την ΝΤΑΜΑΒΑΝΤ Α.Ε, διασφαλίζοντας τη λήψη προληπτικών μέτρων για την αντιμετώπιση έκτακτων τεχνολογικών συμβάντων. Το συγκεκριμένο σχέδιο έχει στόχο την άμεση και αποτελεσματική ανταπόκριση σε περίπτωση ατυχήματος μεγάλης κλίμακας, με όλα τα δεδομένα και τα μέτρα ασφαλείας να προέρχονται από τη Μελέτη Ασφαλείας και τον Φάκελο Κοινοποίησης που έχει συνταχθεί.

Σύμφωνα με την Αυτοτελής Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Θεσσαλίας, το Σχέδιο αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών και άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από εκδήλωση σεισμών του Δήμου Σοφάδων και το Σχέδιο αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών εξαιτίας δασικών πυρκαγιών του Δήμου Σοφάδων έχουν εντοπιστεί και καταγραφεί οι χώροι καταφυγής για την συγκέντρωση του πληθυσμού, σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών λόγω σεισμών και δασικών πυρκαγιών, οι οποίοι παρουσιάζονται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας 27: Χώροι καταφυγής πληθυσμού από σεισμό στον Δήμο Σοφάδων

A/A	ΕΙΔΟΣ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΕΜΒΑΔΟΝ
1	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ)	ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	1927,22
2	ΣΕΙΣΜΟΥ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓΙΟΣ ΒΗΣΣΑΡΙΟΣ)	ΑΓΙΟΣ ΒΗΣΣΑΡΙΟΣ	1077,5
3	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΓΗΠΕΔΟ ΑΓΙΟΣ ΒΗΣΣΑΡΙΟΣ)	ΑΓΙΟΣ ΒΗΣΣΑΡΙΟΣ	7367,6
4	ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΡΟΑΥΛΙΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ)	ΑΓΙΟΣ ΒΗΣΣΑΡΙΟΣ	999,39
5	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΜΠΕΛΟΣ)	ΑΜΠΕΛΟΣ	2471,16
6	ΣΕΙΣΜΟΥ (ΓΗΠΕΔΟ ΑΜΠΕΛΟΣ)	ΑΜΠΕΛΟΣ	7623,5
7	ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΜΠΕΛΟΣ)	ΑΜΠΕΛΟΣ	339,4
8	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΝΑΒΡΑ)	ΑΝΑΒΡΑ	4142,09
9	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΝΩ ΚΤΙΜΕΝΗ)	ΑΝΩ ΚΤΙΜΕΝΗ	539,16
10	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΝΩΓΕΙΟ)	ΑΝΩΓΕΙΟ	2208,3
11	ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΛΑΤΕΙΑ)	ΑΣΗΜΟΧΩΡΙ	756,6
12	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΧΛΑΔΙΑ)	ΑΧΛΑΔΙΑ	733,47
13	ΣΕΙΣΜΟΥ (ΓΗΠΕΔΟ ΑΧΛΑΔΙΑ)	ΑΧΛΑΔΙΑ	7332,98
14	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΓΕΦΥΡΙΑ)	ΓΕΦΥΡΙΑ	1041,14
15	ΣΕΙΣΜΟΥ (ΓΗΠΕΔΟ ΓΕΦΥΡΙΑ)	ΓΕΦΥΡΙΑ	13332,6
16	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟ)	ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟ	2751,62
17	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΔΑΣΟΧΩΡΙ)	ΔΑΣΟΧΩΡΙ	1557,46
18	ΣΕΙΣΜΟΥ (ΓΗΠΕΔΟ ΔΑΣΟΧΩΡΙ)	ΔΑΣΟΧΩΡΙ	7722,38
19	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΕΡΜΗΤΣΙ)	ΕΡΜΗΤΣΙ	2998,79
20	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΑΛΘΗΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΙΚΟΝΟ)	ΙΚΟΝΙΟ	2072,89
21	ΣΕΙΣΜΟΥ (ΓΗΠΕΔΟ ΙΚΟΝΙΟ)	ΙΚΟΝΙΟ	7757,68
22	ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ)	ΙΚΟΝΙΟ	396,3
23	ΣΕΙΣΜΟΥ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΚΟ)	ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΚΟ	8432,93
24	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΑΡΠΟΧΩΡΙ)	ΚΑΡΠΟΧΩΡΙ	2631,42
25	ΣΕΙΣΜΟΥ (ΓΗΠΕΔΟ ΚΑΡΠΟΧΩΡΙ)	ΚΑΡΠΟΧΩΡΙ	13806,92
26	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΑΤΩ ΚΤΙΜΕΝΗ)	ΚΑΤΩ ΚΤΙΜΕΝΗ	1081,67
27	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΥΨΕΛΗ)	ΚΥΨΕΛΗ	1000,33
28	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΓΗΠΕΔΟ ΚΥΨΕΛΗ)	ΚΥΨΕΛΗ	13879,07
29	ΣΕΙΣΜΟΥ (ΓΗΠΕΔΟ ΛΕΟΝΤΑΡΙΟ)	ΛΕΟΝΤΑΡΙΟ	15260,57

A/A	ΕΙΔΟΣ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΕΜΒΑΔΟΝ
30	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΡΟΑΥΛΙΟ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΛΕΟΝΤΑΡΙΟ)	ΛΕΟΝΤΑΡΙΟ	2737,25
31	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΛΕΟΝΤΑΡΙΟ)	ΛΕΟΝΤΑΡΙΟ	1454,28
32	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΑΣΧΟΛΟΥΡΙ)	ΜΑΣΧΟΛΟΥΡΙ	2322,16
33	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ)	ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ	2015,52
34	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ)	ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ	6580,87
35	ΣΕΙΣΜΟΥ (ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ)	ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ	2691,43
36	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΑΥΡΑΧΑΔΕΣ)	ΜΑΥΡΑΧΑΔΕΣ	2593,81
37	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΡΟΑΥΛΙΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΜΑΥΡΑΧΑΔΕΣ)	ΜΑΥΡΑΧΑΔΕΣ	1148,22
38	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΕΛΙΣΣΟΧΩΡΙ)	ΜΕΛΙΣΣΟΧΩΡΙ	1991,68
39	ΣΕΙΣΜΟΥ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΠΑΣΧΑΛΙΤΣΑ)	ΠΑΣΧΑΛΙΤΣΑ	3462,17
40	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΓΗΠΕΔΟ ΠΑΣΧΑΛΙΤΣΑ)	ΠΑΣΧΑΛΙΤΣΑ	3403,13
41	ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΕΚΚΛΗΣΙΑ)	ΠΑΣΧΑΛΙΤΣΑ	396,3
42	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΡΟΑΥΛΙΟ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΠΥΡΓΟΣ ΚΙΕΡΙΟΥ)	ΠΥΡΓΟΣ ΚΙΕΡΙΟΥ	1029,35
43	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΠΥΡΓΟΣ ΚΙΕΡΙΟΥ)	ΠΥΡΓΟΣ ΚΙΕΡΙΟΥ	1341,46
44	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΠΥΡΓΟΣ ΚΙΕΡΙΟΥ)	ΠΥΡΓΟΣ ΚΙΕΡΙΟΥ	1029,35
45	ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ)	ΡΑΝΤΙΝΑ	491,94
46	ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΑΛΩΝΑΚΙΑ)	ΡΑΝΤΙΝΑ	685,57
47	ΣΕΙΣΜΟΥ (ΓΗΠΕΔΟ ΡΕΝΤΙΝΑ)	ΡΕΝΤΙΝΑ	2416,03
48	ΣΕΙΣΜΟΥ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΡΕΝΤΙΝΑ)	ΡΕΝΤΙΝΑ	406,48
49	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΡΟΑΥΛΙΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΣΟΦΑΔΕΣ)	ΣΟΦΑΔΕΣ	897,72
50	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΣΟΦΑΔΕΣ)	ΣΟΦΑΔΕΣ	2165,3
51	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ ΣΟΦΑΔΕΣ)	ΣΟΦΑΔΕΣ	857,75
52	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΡΟΑΥΛΙΟ 1ΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΟΦΑΔΕΣ)	ΣΟΦΑΔΕΣ	1240,58
53	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΣΟΦΑΔΕΣ)	ΣΟΦΑΔΕΣ	1518,56
54	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΡΟΑΥΛΙΟ 4ΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΟΦΑΔΕΣ)	ΣΟΦΑΔΕΣ	1153,69
55	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΣΟΦΑΔΕΣ)	ΣΟΦΑΔΕΣ	1009,34
56	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΦΙΛΙΑ)	ΦΙΛΙΑ	1134,73
57	ΣΕΙΣΜΟΥ (ΓΗΠΕΔΟ ΦΙΛΙΑ)	ΦΙΛΙΑ	10617,95
58	ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ)	ΦΙΛΙΑ	467,26
59	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ)	ΑΗΔΟΝΟΧΩΡΙ	405,48
60	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΣΧΟΛΕΙΟ)	ΒΑΘΥΛΑΚΚΟΣ	546,18
61	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΡΟΑΥΛΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ)	ΘΡΑΨΙΜΙ	779,90
62	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΡΟΑΥΛΙΟ ΣΧΟΛΕΙΟΥ)	ΚΕΔΡΟΣ	6751,91
63	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΓΗΠΕΔΟ)	ΚΕΔΡΟΣ	6870,95
64	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΣΧΟΛΕΙΟ)	ΛΟΥΤΡΟ	1290,85
65	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΓΗΠΕΔΟ)	ΛΟΥΤΡΟ	6726,57
66	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΠΛΑΤΕΙΑ)	ΛΟΥΤΡΟΠΗΓΗ	498,29
67	ΣΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ (ΓΗΠΕΔΟ)	ΛΟΥΤΡΟΠΗΓΗ	1221,72

Πηγή: Έγκριση Σχεδίου Αντιμετώπισης Έκτακτων Αναγκών και άμεσης/βραχείας διαχείρισης των συνεπειών από εκδήλωση σεισμών του Δήμου Σοφάδων , Σχέδιο αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών εξαιτίας δασικών πυρκαγιών του Δήμου Σοφάδων, ίδια επεξεργασία

Σύμφωνα με το Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και άμεση / βραχεία διαχείριση των συνεπειών από εκδήλωση χιονοπτώσεων και παγετού του Δήμου Σοφάδων έχει προσδιορίσει κατά τη χειμερινή περίοδο τους κάτωθι θερμαινόμενους χώρους για τη φιλοξενία και προστασία πολιτών από τα ακραία καιρικά φαινόμενα και για όσο διαρκούν αυτά. Οι χώροι αυτοί είναι:

- **Σοφάδες:**
 - Δημαρχείο
 - ΚΑΠΗ
- **Ματαράγκα:**
 - Πρώην Δημαρχείο
 - ΚΑΠΗ
- **Λεοντάριο:**
 - Πρώην Δημαρχείο
- **Ρεντίνα:**
 - Πρώην Δημαρχείο

2.4. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΥΓΕΙΑ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

2.4.1. ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ

Η κάλυψη των αναγκών υγείας για τους κατοίκους του Δήμου ικανοποιείται σε μεγάλο βαθμό από το Κέντρο Υγείας και τα ιδιωτικά ιατρεία που λειτουργούν στην έδρα του Δήμου. Το ΚΥ παρουσιάζει ελλείψεις στο στελεχιακό δυναμικό του, ενώ η ανεπάρκειά του συμπληρώνεται με ελλείψεις χώρων, εξοπλισμού και χώρων στάθμευσης. Πέρα από το ΚΥ, στο Δήμο λειτουργούν και περιφερειακά αγροτικά ιατρεία σε ορισμένες Τοπικές Κοινότητες.

Για τις ανάγκες που αδυνατούν να καλύψουν οι υφιστάμενες υποδομές και υπηρεσίες, οι κάτοικοι του Δήμου απευθύνονται στο Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο Καρδίτσας το οποίο απέχει 18 km από την έδρα του Δήμου και αποτελεί ταυτόχρονα την πλησιέστερη νοσοκομειακή μονάδα. Τέλος, στην έδρα του Δήμου λειτουργεί, υπό την υποστήριξη του Γενικού Νομαρχιακού Νοσοκομείου Καρδίτσας, Τράπεζα Αίματος που βασίζεται στην εθελοντική συγκέντρωση αίματος με σκοπό τη δωρεάν κάλυψη των αναγκών των δημοτών, σε αίμα.

Στο Δήμο Σοφάδων λειτουργούν σήμερα 2 ΚΑΠΗ (1 στον οικισμό των Σοφάδων και από 1 στον οικισμό Γεφύρια) 4 ΚΑΠΗ (στους οικισμούς² Σοφάδων, Ματαράγκας, Λουτροπηγής και Θραψιμίου) για τις ανάγκες του ηλικιωμένου πληθυσμού. Επίσης μεγάλη υποστήριξη στους ηλικιωμένους της περιοχής, παρέχεται με τη λειτουργία του προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι». Στο Δήμο λειτουργούν δημοτικοί παιδικοί σταθμοί (Δ.Κ. Σοφάδων, τ.κ. Ματαράγκας, τ.κ. Λεονταρίου, τ.κ. Ανάβρας), με σκοπό την φύλαξη των παιδιών ηλικίας 2,5 έως 5 ετών, προκειμένου να διευκολυνθούν κυρίως οι εργαζόμενοι γονείς. Λειτουργεί επίσης Κέντρο Κοινότητας με παράρτημα Ρομά και Ευπαθών

² Ο όρος **οικισμός** αφορά σε πολεοδομική ορολογία και «είναι ένα σύνολο κατοικιών, που βρίσκονται σε σχετικά μικρή απόσταση μεταξύ τους, έτσι ώστε να δημιουργούνται ανάμεσα τους ορισμένες χωρικές και λειτουργικές σχέσεις.» (Α. Αραβαντινός, 1997, Πολεοδομικός Σχεδιασμός για μια βιώσιμη ανάπτυξη του αστικού χώρου, εκδ. Συμμετρία, Αθήνα, σελ.28-29).

ομάδων, για την υποστήριξη κυρίως των Ρομά που διαβιούν στην περιοχή και πρόγραμμα διανομής τροφίμων προς τον ευπαθή πληθυσμό.

2.4.2. ΠΑΙΔΕΙΑ

Σε ότι αφορά τις σχολικές υποδομές, στο σύνολο του Δήμου Σοφάδων λειτουργούν σήμερα 1 Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης ΕΕΕΕΚ, 1 Επαγγελματικό Γυμνάσιο-Λύκειο, 2 Γενικά Λύκεια, 4 Γενικά Γυμνάσια, 10 Δημοτικά Σχολεία, 11 Νηπιαγωγεία. Στο σύνολό τους τα κτίρια που υποδέχονται το μαθητικό δυναμικό είναι παλιά και σε μέτρια κατάσταση (εξαιρείται το κτίριο του ΕΠΑΛ).

Πίνακας 28: Δυναμικό Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης κατά την τρέχουσα περίοδο

Οικισμός	Επίπεδο εκπαίδευσης/Ονομασία	Αριθμός μαθητών (2024)
Πρωτοβάθμια εκπαίδευση		
Σοφάδες	1ο Νηπιαγωγείο	46
Σοφάδες	2ο Νηπιαγωγείο	66
Σοφάδες	4ο Νηπιαγωγείο	55
Νέα Ζωή	5ο Νηπιαγωγείο	31
Ανάβρα	Νηπιαγωγείο	7
Καρποχώρι	Νηπιαγωγείο	10
Ματαράγκα	Νηπιαγωγείο	11
Ρεντίνα	Νηπιαγωγείο	0
Λεοντάρι	Νηπιαγωγείο	10
Κυψέλη	Νηπιαγωγείο	5
Φιλία	Νηπιαγωγείο	0
Κέδρος	Νηπιαγωγείο	5
Λουτροπηγή	Νηπιαγωγείο	0
Γεφύρια	Νηπιαγωγείο	-
Σοφάδες	1ο Δημοτικό Σχολείο	130
Σοφάδες	2ο Δημοτικό Σχολείο	194
Σοφάδες	4ο Δημοτικό Σχολείο	282
Καρποχώρι	Δημοτικό Σχολείο	51
Κυψέλη	Δημοτικό Σχολείο	74
Λεοντάρι	Δημοτικό Σχολείο	36
Ματαράγκα	Δημοτικό Σχολείο	54
Ρεντίνα	Δημοτικό Σχολείο	5
Ανάβρα	Δημοτικό Σχολείο	35
Κέδρος	Δημοτικό Σχολείο	12
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση		
Σοφάδες	Γενικό Λύκειο	108
Σοφάδες	Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ)	190
Σοφάδες	Γυμνάσιο	349
Σοφάδες	Ειδικό Εργαστήριο Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΕΕΚ)	38
Σοφάδες	Ενιαίο Ειδικό Επαγγελματικό Γυμνάσιο – Λύκειο Σοφάδων (ΕΝΕΕΓΥΛ)	63
Ματαράγκα	Γυμνάσιο	47
Λεοντάρι	Λύκειο	49
Λεοντάρι	Γυμνάσιο	51

Οικισμός	Επίπεδο εκπαίδευσης/Όνομασία	Αριθμός μαθητών (2024)
Κέδρος	Γυμνάσιο	19

Πηγή: Δ/νση Πρωτοβάθμιας/Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης Ν. Καρδίτσας (2024)

2.4.3. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Οι κύριοι ιστορικοί - πολιτιστικοί χώροι και τα μνημεία που υπάρχουν σήμερα στην περιοχή του Δήμου Σοφάδων είναι ενδεικτικά οι παρακάτω:

Αρχαιολογικοί χώροι, ιστορικοί τόποι

- *Αρχαίο Ιερό της Ιτωνίας Αθηνάς - Χαμάμια Φιλίας (ΦΕΚ 35/Β/2-2-1962).*

Ανακαλύφθηκε κατά τη διάρκεια της δεκαετίας 1960-1970 με πλουσιότατα ευρήματα. Το ιερό ιδρύθηκε στα μυκηναϊκά χρόνια (1580-1100 π.Χ.) και ήκμασε στα υστερογεωμετρικά χρόνια. Τα ευρήματα βρίσκονται στο αρχαιολογικό μουσείο του Βόλου και αναμένεται να μεταφερθούν στο αρχαιολογικό μουσείο Καρδίτσας.

- *Αρχαιολογικός Χώρος Κιερίου (ΦΕΚ 91/Β/19-3-1964).*

Η Ακρόπολη του Αρχαίου Κιερίου (αρχαιολογικός χώρος Πύργου Κιερίου), στη Τ.Κ. Πύργου Κιερίου ήταν μία από τις τρεις σημαντικότερες πόλεις της Θεσσαλιώτιδας και βρίσκεται στην κορυφή του ασβεστολιθικού λόφου «Ογλάς». Η ανασκαφική έρευνα (1996-1997) αποκάλυψε 122,50 μ. τείχους και βρέθηκαν σημαντικά αρχιτεκτονικά ευρήματα της ύστερης εποχής του Χαλκού, νομίσματα και επιγραφές. Η περιοχή έχει ενταχθεί στο Δίκτυο Πολιτιστικών – Πολιτισμικών Διαδρομών Δυτικής Θεσσαλίας.

- *Αρχαίος οικισμός στο Σμόκοβο (ΦΕΚ 91/Β/19-3-1964).*

Ένας μεγάλος αρχαίος τειχισμένος οικισμός είναι γνωστός από παλιά στην θέση «Κάστρο» ή «Πρ.Ηλίας» στο Σμόκοβο. Τα τείχη του είναι ορατά στο μεγαλύτερο μήκος και περιτρέχουν ένα μεγάλο μέρος της κορυφής του ψηλού ασβεστολιθικού λόφου. Έχοντας υπόψη μόνον την επιφανειακή κεραμική, είναι πολύ πιθανόν ότι η αρχαία πόλη ήκμασε κατά την κλασική και ελληνιστική περίοδο.

- *Λείψανα αρχαίου τείχους Κτιμένης και Μυκηναϊκοί τάφοι Κτιμένης (ΦΕΚ 91/Β/19-3-1964).*

Τα τείχη του κάστρου στην Άνω Κτιμένη διατηρούνταν σε καλή κατάσταση που ήταν κατασκευασμένο κατά το πολυγωνικό σύστημα τειχοποιίας. Στην ακρόπολη του κάστρου το τείχος διατηρείται ακόμη και σήμερα και είναι κτισμένο από μεγάλους λίθους, επεξεργασμένους και τοποθετημένους με επιμέλεια. Ενδιάμεσα υπάρχει γέμισμα από μικρές πέτρες. Σήμερα είναι ορατοί δύο πύργοι, ο ένας, πολυγωνικός πλάτους 5,50 μ., στη βόρεια πλευρά και εξέχει από το τείχος 1,55 μ. Το διατηρημένο τμήμα του τείχους έχει πλάτος 3,40 μ. και περίμετρο 240 μ. περίπου. Κάτω από το τείχος της ακρόπολης είχαν παρατηρηθεί τμήματα τριών περιβόλων της αρχαίας πόλης. Από τον Απ. Αρβανιτόπουλο εσωτερικά του πρώτου τμήματος του τείχους ανασκάφηκε θολωτός τάφος, στον οποίο οδηγούσε δρόμος συνολικού μήκους 8,60 μ. Ήταν κατασκευασμένος με μικρούς πλακοειδείς λίθους και στεγάζονταν με μεγάλες πλάκες. Η θόλος του τάφου είχε καταπέσει ίσως στα αρχαία χρόνια, σώζονταν δε κατά την ανασκαφή σε ύψος 3,50 μ. και η κατώτερη διάμετρος του τάφου ήταν 4,70 μ.

- *Αρχαιολογικός χώρος στην περιοχή της Τ.Κ. Αγ. Βησσάριου*

Σύμφωνα με τις ανασκαφές που πραγματοποιήθηκαν το 1966 και το 2007 διαπιστώθηκε ότι στο χώρο υπήρχε συνεχιζόμενη κατοίκηση από τη μέση νεολιθική (περίπου 5.000 π.Χ.) μέχρι την Οθωμανική

περίοδο. Στην ανασκαφή βρέθηκαν νεολιθικά στρώματα (εργαλεία, ειδώλια κλπ.), αρχιτεκτονικά μέλη ελληνιστικών κτιρίων, οθωμανικού τεμένους (τζαμί) και οθωμανικά λουτρά (χαμάμ).

- *Νεολιθικός οικισμός Φίλιας (ΦΕΚ 35/Β/1962-02-02).*
- *Αρχαιολογικός Χώρος "Τζάνη Μαγούλα" (ΦΕΚ 91/Β/19-3-1964).*

Η Τζάνη μαγούλα ή λόφος Καρέλα βρίσκεται ανατολικά της πόλης των Σοφάδων, κοντά στον ποταμό Βρένικο. Ερευνήθηκε το 1909 από τους Άγγλους αρχαιολόγους Α.Ι.Β. Wace και Μ.Σ. Thomson της Αγγλικής Αρχαιολογικής Σχολής. Τα στρωματογραφικά δεδομένα πιστοποιούν την ύπαρξη οχτώ διαφορετικών οικιστικών φάσεων από την αρχαιότερη νεολιθική περίοδο έως τα μυκηναϊκά χρόνια.

- *Αρχαία Δολοπία.*

Χωρίς να γνωρίζουμε τα ακριβή όριά της, η αρχαία Δολοπία τοποθετείται γενικά στο νότιο ορεινό τμήμα των Αγράφων, το μεγαλύτερο μέρος του οποίου εμπίπτει μέσα στο δυτικό τμήμα του Νομού της Καρδίτσας. Στη Δολοπία γνωρίζουμε ότι ανήκαν οι πόλεις Αγγεΐαι (χωροθετούνται στην περιοχή της Ρεντόνας, ΦΕΚ 91/Β/19-3-1964), Κτιμένη, Μενελαΐδα, Ελλοπία και Κύπ(φ)αιρα, η θέση των οποίων μας είναι άγνωστη προς το παρόν.

- *Ερείπια Τειχών, Πελασγικής Εποχής του 13ου αι. π.χ. αρχαίας πόλης των Δολόπων.*
- *Αρχαία πόλη της Όρθης, ύψωμα Αγίου Νικολάου Λουτρού (ΦΕΚ 91/Β/19-3-1964 & 449/Β/30-5-1997).*

Στη θέση «Χελωνόκαστρο» στα όρια των κτηματικών εκτάσεων των Τ.Κ. Κέδρου και Λουτρού, βρίσκεται μία μεγάλη τειχισμένη πόλη. Η πόλη αυτή ταυτίστηκε με την αρχαία πόλη της Όρθης, Ο οικισμός ιδρύθηκε την κλασική περίοδο και κατοικήθηκε μέχρι και τα ρωμαϊκά χρόνια. Στα ελληνιστικά χρόνια κτίστηκε ένα διατείχισμα στο εσωτερικό της πόλης, το οποίο περιόρισε την έκτασή της μόνο στο πεδινό της τμήμα. Κατά τις ανασκαφές βρέθηκε μεγάλος αριθμός μικρών πήλινων ειδωλίων της Αρτέμιδος Βενδίδας, της Δήμητρας και της Κόρης, μέρος των εγκαταστάσεων ενός αρχαίου εργαστηρίου κεραμικής.

- *Αρχαίος οικισμός στην Τ.Κ. Θραψίμι (ΦΕΚ 91/Β/19-3-1964).*

Στο ύψωμα «Κάστρο» στο Θραψίμι, βρίσκεται ένας μικρός τειχισμένος οικισμός ελληνιστικών χρόνων. Σώζονται σε μικρό ύψος τα τείχη που περιβάλλουν τον οικισμό και εσωτερικά κοντά στην κορυφή του λόφου υπάρχει δεύτερος περίβολος τειχών που ορίζει την ακρόπολη. Στο μέσον περίπου του μήκους του τείχους της ακρόπολης σώζεται η μοναδική πυλίδα, πλάτους 1,80 μ, που οδηγούσε από την κάτω πόλη προς την ακρόπολη. Η πυλίδα υποστηρίζεται από δύο μικρούς πυργίσκους πλάτους 1,70 μ, που προεξέχουν προς την πλευρά της κάτω πόλης. Ο νότιος από τους δύο πυργίσκους διατηρείται σε καλύτερη κατάσταση και σώζεται σε ύψος 3,50 μ.

- *Αρχαιολογικός Χώρος Ερμητσίου (ΦΕΚ 91/Β/19-3-1964).*

Στον αρχαιολογικό χώρο του Ερμητσίου κατά το παρελθόν υπήρξαν ενδείξεις της Ύστερης Εποχής Χαλκού, καθώς και της Πρωτογεωμετρικής και Αρχαϊκής Εποχής. Η ανασκαφική έρευνα αποκάλυψε πολλά οικιστικά κατάλοιπα σε οικόπεδα, όπως τμήματα τοίχων, δύο πηγάδια κατασκευασμένα με πήλινους αγωγούς, ιπνό, ενσφράγιστες κεραμίδες, τμήματα πίθων, άφθονη κεραμική, πήλινες αγνύθες, νομίσματα και διάφορα σιδερένια, μολύβδινα και χάλκινα αντικείμενα που χρονολογούνται από τους αρχαϊκούς έως τους ελληνιστικούς χρόνους.

- *Κτιστός θολωτός τάφος πρωτογεωμετρικής εποχής στη Ματαράγκα.*

Ανασκάφθηκε κατά τις εργασίες διαπλάτυνσης της οδού Καρδίτσας- Λάρισας (2004).

- *Αρχαίο Θετώνιον ή Θητώνιο στην Τ.Κ. Γεφυριών (ΦΕΚ 91/Β/19-3-1964)*
- *Διάσπαρτοι στον κάμπο νεολιθικοί οικισμοί, χαμηλοί γήλοφοι γνωστοί ως "μαγούλες".*

Εικάζεται ότι κάθε "μαγούλα" αποτελούσε οικισμό αποτελούμενο από 40-50 κατοικίες ή καλύβες. Στη Δ.Ε. Σοφάδων έχουν εντοπιστεί περί τις 26 "μαγούλες" στις οποίες βρέθηκαν κεραμικά ευρήματα, πήλινα και οστέινα εργαλεία, εργαλεία από οψιανό, ειδώλια, σφραγίδες κ.α.

- *Αρχαία πόλη στη θέση «Ρέμα Βιολί».*

Στη θέση «Ρέμα Βιολί», στα όρια της Τ.Κ. Ανάβρας με την Τ.Κ. Σμοκόβου, υπάρχει μια τειχισμένη αρχαία πόλη, που - χρονολογείται στους κλασικούς και ελληνιστικούς χρόνους με ακρόπολη στο ψηλότερο μέρος του λόφου.

- *Αρχαία πόλη στη θέση «Γκεκοκάλυβα».*

Στη θέση «Γκεκοκάλυβα» κοντά στη Τ.Κ. Λεονταρίου βρίσκεται μεγάλη αρχαία πόλη με ισχυρά τείχη που περιβάλλουν τον αρχαίο οικισμό και χρονολογούνται στην ελληνιστική και ρωμαϊκή περίοδο αντίστοιχα.

- *Αρχαιολογικός χώρος στην Τοπική Κοινότητα Δασοχωρίου στον οποίο βρέθηκαν χρυσά νομίσματα.*
- *Αρχαίο Θεώνιον ή Θητώνιο στην Τ.Κ. Γεφυριών (ΦΕΚ 91/Β/19-3-1964).*
- *Θολωτός Γεωμετρικός Τάφος της Ματαράγκας.*

Θρησκευτικά μνημεία – Βυζαντινά και Μεταβυζαντινά μνημεία:

- *Γέφυρα της τ.κ. Μασχολουρίου στον ποταμό Ονώχονο στην Τ.Κ. Μασχολουρίου (ΦΕΚ 593/Β/4-5-2000 διόρθωση με ΦΕΚ 690/Β/5-6-2000)*

Πρόκειται για τρίτοξο γεφύρι, συνολικού μήκους 60 μ. με ελαφρώς οξυκόρυφα ανοίγματα και δύο ανακουφιστικά ανοίγματα στα μεσόβαθρα, ίδιας μορφής. Τα διαζώματα είναι κατασκευασμένα από πωρόλιθο. Τα υπόλοιπα τμήματα από ασβεστόλιθο, Πρόκειται για σημαντικό μνημείο της περιοχής με πυρήνα κατασκευής του τα βυζαντινά χρόνια και ανακαινίσεις του κυρίως στην περίοδο της Τουρκοκρατίας. Χαρακτηρίστηκε ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο με την Υ.Α. ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ32/ΚΗΡ/ 10518/266/12-4-2000 - διόρθωση με Υ.Α. ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ32/ΚΗΡ/ 10518/266/12-4-2000.

- *Ι.Μ. Ρεντίνης και Ιερός Ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου (ΦΕΚ 183/Β/16-3-1967).*

Χτίστηκε τον 9αι μ.Χ. (τελευταία ανακαίνιση το 1579 μ.Χ.). Το καθολικό, που τιμάται στην μνήμη του Αγ. Βασίλειου και της Κοίμησης της Θ/κου, είναι αγιορείτικου τύπου, με τοιχογραφίες του 1662. Οι τοιχογραφίες του νάρθηκα χρονολογούνται στα 1676, ενώ του βορείου παρεκκλησίου στα 1743. Μαρτυρίες αναφέρουν ότι κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας λειτουργούσε κρυφό σχολείο και σχολείο ανωτέρας Μόρφωσης. Χαρακτηρίστηκαν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία με την Υ.Α. 4701/3-3-1967.

- *Μουσειακός Ναός Αγίου Γεωργίου και το παρεκκλήσι του Αγίου Δημητρίου, στη Ρεντίνα (ΦΕΚ 183/Β/16-3-1967).*

Χτίστηκε το 1662 μ.Χ. με περίτεχνο τέμπλο, και ξυλόγλυπτη οροφή, αξιόλογες φορητές εικόνες και τοιχογραφίες (1719 μ.Χ.). Ο ναός είναι μονόχωρος επιμήκης με δύο παρεκκλήσια. Οι τοιχογραφίες του παρεκκλησίου του Αγίου Δημητρίου χρονολογούνται στο 1662. Χαρακτηρίστηκαν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία με την Υ.Α. 4701/3-3-1967.

- *Ιερός ναός του Προφήτη Ηλία στην Τ.Κ. Φίλιας (ΦΕΚ 166/Β/8-4-1983).*

Διαθέτει τοιχογραφίες του 1833 και έχει δάπεδο από λίθινες πλάκες, με ομφάλιο από ασπρόμαυρες ψηφίδες στο κέντρο, αξιόλογο ξυλόγλυπτο τέμπλο, άμβωνα, επισκοπικό θρόνο και οροφή (1852). Χρονολογείται στο τέλος του 18^{ου} αιώνα και ανήκει στον τύπο της δρομικής τρίλικτης βασιλικής. Χαρακτηρίστηκε ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο με την ΥΑ ΥΠΠΕ/ΑΡΧ/Β1/Φ32/80717/1737/5-1-1983.

- *Κοιμητηριακός, κεραμοσκεπής ναός του Αγ. Βησσαρίωνα στη Τοπική Κοινότητα Αγ. Βησσαρίωνα (ΦΕΚ 183/Β/16-3-1967).*

Οι τοιχογραφίες του ναού είναι του 18ου αι. και παρουσιάζουν αξιόλογο ενδιαφέρον. Χαρακτηρίστηκε ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο με την Υ.Α. 4701/3-3-1967.

- *Ιερός Ναός Αγίου Γεωργίου (ΦΕΚ 452/Β/12-4-2002).*

Πρόκειται για τρίκλιτη βασιλική με μεγάλη ημικυκλική κόγχη στην ανατολική πλευρά. Από τον άλλοτε κατάγραφο ναό σήμερα σώζονται τμήματα τοιχογραφιών στον νότιο και βόρειο τοίχο. Σπαράγματα τοιχογραφιών σώζονται και στα τύμπανα των τόξων. Οι τοιχογραφίες αυτές χρονολογούνται στα τέλη του 19ου αι. Νοτίως του ναού υψώνεται το κωδωνοστάσιο που στην ΒΔ γωνία του φέρει την χρονολογία 1861. Χαρακτηρίστηκαν ως μνημεία που χρήζουν ειδικής κρατικής προστασίας, με την Υ.Α. ΥΠΠΟ/ΓΔΑ/ΑΡΧ/Β1/Φ32/ΚΗΡ/6389/199/14-3-2002.

Κωδωνοστάσιο Ι. Ναού Αγίου Γεωργίου Τ.Κ. Ματαράγκας και ο περιβάλλοντας χώρος αυτού (ΦΕΚ 342/Β/ 10-4-1998). Αποτελεί ένα από τα λίγα δείγματα των αρχών του 20ου αιώνα, υψώνεται στα ΝΔ του Ιερού Ναού του Αγίου Γεωργίου και διαμορφώνεται σε τρεις καθ' ύψος στάθμες, με χαμηλή τετράγωνη βάση. Η κάθε στάθμη φέρει τοξωτό άνοιγμα σε κάθε πλευρά. Χαρακτηρίστηκε ως μνημείο που χρήζουν ειδικής κρατικής προστασίας με την ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ32/ΚΗΡ/11544/375/20-3-1998.

- *Ιερός Ναός Άγιος Αθανάσιος στην Τ.Κ. Κέδρου (ΦΕΚ 593/Β/4-5-2000).*

Το κύριο τμήμα του ναού είναι τρίκλιτος βασιλικού ρυθμού με ισοπλατή νάρθηκα στη δυτική πλευρά και είναι χτισμένος το έτος 1777. Στην ανατολική πλευρά φέρει απλή ημικυκλική κόγχη, στην εξωτερική πλευρά της οποίας ανοίγονται επτά τυφλά αψιδώματα Σε λιθανάγλυφη πλάκα η οποία έχει εντοιχισθεί στην ανατολική πλευρά πάνω από την κόγχη αναγράφεται το έτος ανέγερσης του ναού, 1777.

- *Ιερός Ναός Αγίου Νικολάου στη θέση "Μουλόσι (ΦΕΚ 101/Β/21-2-1996).*

Πρόκειται για τρίκλιτη βασιλική μεγάλων διαστάσεων με ημικυκλική κόγχη στην ανατολική πλευρά και νάρθηκα στη δυτική. Σήμερα διασώζονται οι εξωτερικοί τοίχοι, ο τοίχος που διαχωρίζει τον νάρθηκα από τον κυρίως ναό όπως και τμήματα των εσωτερικών κιονοστοιχιών. Στο εσωτερικό των τοίχων διασώζονται αξιόλογα τμήματα του τοιχογραφικού διακόσμου που χρονολογούνται πιθανότατα στα τέλη του 18ου αιώνα. Χαρακτηρίστηκε ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο με την Υ.Α. ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ32/61898/1780 π.ε./31-1-1996.

- *Ιερός Ναός Κοίμησης Θεοτόκου, στην Τ.Κ. Βαθυλάκκου (ΦΕΚ 70/Β/28-1-2002).*

Αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα της μεταβυζαντινής αρχιτεκτονικής στη Θεσσαλία. Πρόκειται για λιθόκτιστη βασιλική της οποίας το δυτικό ήμισυ αποτελεί επέκταση του 1901. Ο ναός είναι κατάγραφος με τοιχογραφίες εκ των οποίων οι παλιότερες χρονολογούνται στο α' ήμισυ του 18ου αι. Το ξυλόγλυπτο τέμπλο του ναού χρονολογείται, βάσει τεχνικής, στις αρχές του 17ου αι., ενώ οι προσαρμοσμένες σε αυτό δεσποτικές εικόνες ανήκουν στον 18ο αι. Χαρακτηρίστηκε ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο με την ΥΑ ΥΠΠΟ/ΓΔΑ/ΑΡΧ/Β1/Φ32/ΚΗΡ/61695/2026/3-1-2002.

Νεότερα ιστορικά μνημεία:

- *Γέφυρα Ματαράγκας, με ακτίνα προστασίας 50 μέτρα περιμετρικά (ΦΕΚ 748/Β/19-5-1999).*
- Αποτελεί αξιόλογο και αντιπροσωπευτικό δείγμα γεφυροποιίας και οδομηχανικής του περασμένου αιώνα. Χαρακτηρίστηκε ως ιστορικό διατηρητέο που χρειάζονται ειδική κρατική προστασία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν 1469/50, με την Υ.Α. ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/4148/19310/19-4-1999. *Παλαιό Δημοτικό Σχολείο της τ.κ. Ρεντίνας (ΦΕΚ 213/Β/2-4-1996).*

Αποτελεί κτίριο ειδικής λειτουργίας κατασκευασμένο βάσει συγκεκριμένων προδιαγραφών και εναρμονισμένο με το περιβάλλον. Επίσης είναι άμεσα συνδεδεμένο με τις μνήμες των κατοίκων της περιοχής και συνδέεται με σημαντικά γεγονότα της νεότερης Ελληνικής ιστορίας αφού εκεί στεγάστηκε η Σχολή Εφέδρων Αξιωματικών του ΕΛΑΣ το 1943 - 1944. Χαρακτηρίστηκε ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο, που χρειάζεται ειδική κρατική προστασία σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν 1469/1950, με την ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/9191/14204/5-3-1996.

- Κοινοτικός νερόμυλος, στην τ.κ. Κέδρου (ΦΕΚ 441/Β/11-6-1996).

Αποτελεί αξιόλογο και αντιπροσωπευτικό δείγμα βιοτεχνικής εγκατάστασης προβιομηχανικής τεχνολογίας και σημείο αναφοράς των κατοίκων της περιοχής. Χαρακτηρίστηκε ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου με την Υ.Α. ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/915/26058/4-4-1996.

- Παραδοσιακός οικισμός Ρεντίνας (ΦΕΚ 594/Δ/13-11-1978).

Μουσεία – Βιβλιοθήκες

- Μουσείο Εθνικής Αντίστασης το οποίο στεγάζεται στο πέτρινο διώροφο Διατηρητέο δημοτικό σχολείο της Τ. Κ. Ρεντίνας.
- Μουσείο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Τέχνης με σημαντικά εκθέματα του 16ου αιώνα στην Τ. Κ. Ρεντίνας
- Λαογραφικό Μουσείο στη Δ. Κ. Σοφάδων.
- Αρχαιολογική Αποθήκη Κέδρου η οποία είναι επισκέψιμη στο κοινό. Φυλάσσονται αρχαία αντικείμενα κυρίως από την αρχαία πόλη της Όρθης που εκτείνεται στους λόφους του "Χελωνόκαστρου" και στο άλσος του Αγ. Νικολάου, στα όρια των Τ.Κ. Κέδρου και Λουτρού. Υπάρχουν κείμενα και φωτογραφίες που αναφέρονται στην αρχαία πόλη και στα ευρήματα των ανασκαφών.
- Ιστορικό- Λαογραφικό Μουσείο στην Τ.Κ. Καπαδοκκικού.
- Δημοτική Βιβλιοθήκη Σοφάδων
- Βιβλιοθήκη Λεονταρίου

Πνευματικά Κέντρα- Ωδεία-Θέατρα

- Πνευματικό Κέντρο Σοφάδων
- Ωδείο Σοφάδων και παράρτημα Λεονταρίου
- Υπαίθριο Θέατρο Κτιμένης (Λίμνη Σμοκόβου)

Με την περιοχή του Δήμου Σοφάδων συνδέονται τα παρακάτω ιστορικά γεγονότα και σημαντικές προσωπικότητες όπως:

Σημαντικά γεγονότα:

1. Η υπογραφή της Συνθήκης του Ταμασίου Καρδίτσας (10-5-1525)
2. Η Μάχη της Ματαράγκας (21 Μαρτίου 1878)
3. Ο σεισμός του 1954
4. Η λειτουργία της σχολής Εφέδρων Αξιωματικών του ΕΛΑΣ στη Ρεντίνα

Σημαντικές προσωπικότητες:

1. Ο Λοχαγός Κων/νος Ι. Ισχύμαχος, πρωτεργάτης και γενικός Αρχηγός της Θεσσαλικής Επανάστασης 1878. Αποτέλεσε εμβληματική μορφή του απελευθερωτικού αγώνα και της ενσωμάτωσης της Θεσσαλίας με την υπόλοιπη Ελλάδα το 1881. Στο Λουτρό, λόγω της

πορείας του αγώνα, εγκαταστάθηκε το Γενικό Αρχηγείο της Επανάστασης υπό την στρατιωτική ηγεσία του Κωνσταντίνου Ισχύμαχου.

2. Ο Χρήστος Σάλτας από το χωριό Ανώι, πρώτος πεσόντας κατά την εξέγερση των κολίγων του κάμπου το 1908.
3. Ο ήρωας Λοχαγός (ΠΖ) Τσουκνίδας Δημήτριος, γεννημένος το 1946 στους Σοφάδες Καρδίτσας. Εισήλθε στη Στρ. Σχολή Ευέλπιδων το έτος 1964 και αποφοίτησε απ' αυτή το 1968 με το βαθμό του Ανθυπολοχαγού πεζικού. Το 1971 προήχθη στο βαθμό του Υπολοχαγού. Έλαβε μέρος στις επιχειρήσεις το 1974 κατά την εισβολή των Τούρκων, στη μαρτυρική Κύπρο μας. ΕΦΟΝΕΥΘΗ στις 21 Ιουλίου του 74, μαχόμενος ηρωικά, ως επικεφαλής του 3ου Λόχου του 281Τ.Π της Κύπρου στην περιοχή " Πέντε μίλι" Καραβά Κυρήνειας .

Στον Δήμο πραγματοποιείται ένα σύνολο καθιερωμένων πολιτιστικών, αθλητικών και κοινωνικών εκδηλώσεων, οι οποίες συμβάλλουν ουσιαστικά στη διατήρηση της τοπικής ταυτότητας και στη διαμόρφωση της συλλογικής μνήμης της περιοχής. Μεταξύ των σημαντικότερων ετήσιων δράσεων συγκαταλέγονται:

- Καρναβάλι Σοφάδων, στην έδρα του Δήμου
- Επέτειος της «Μάχης της Ματαράγκας», στις 21 Μαρτίου
- «Αφιέρωμα στην Πανσέληνο», στο Θέατρο Κτιμένης δίπλα στη Λίμνη Σμοκόβου, κάθε Αύγουστο
- Γιορτή Τσίπουρου στη Ρεντίνα, στα τέλη Οκτωβρίου
- Αγώνας Δρόμου Δολόπων, στις αρχές Ιουλίου
- Γιορτή Καραγκούνικης Πίτας στο Μασχολούρι, στα μέσα Ιουνίου
- Αντάμωμα Τρίτης Ηλικίας στη Δημοτική Ενότητα Ταμασίου
- Βραδιά του «μαντί» και παραδοσιακών γεύσεων στο Καππαδοκικό, το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουλίου
- Αγώνες αυτοκινήτου στη Λίμνη Σμοκόβου
- Αγώνες ανώμαλου δρόμου στη Δημοτική Ενότητα Ταμασίου
- «Καππαδόκεια» στο Καππαδοκικό, τον Αύγουστο (παρουσίαση εθίμων, χορών και τραγουδιών της Καππαδοκίας)
- Αγώνες σκοποβολής στην Ανάβρα
- Φεστιβάλ Νερού, με έναρξη το 2026, το οποίο θα διοργανώνεται το πρώτο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου με χρηματοδότηση της Περιφέρειας Θεσσαλίας για τα πέντε πρώτα έτη

Έχοντας αναδειχθεί ο πλούτος των πολιτιστικών και κοινωνικών δρώμενων του Δήμου, αξίζει να δοθεί έμφαση και σε ένα ακόμη θεμελιώδες στοιχείο της τοπικής ταυτότητας, το οποίο ενισχύει την εξωστρέφεια της περιοχής και αποτυπώνει τη διαχρονική της πολιτισμική κληρονομιά: τη γαστρονομική παράδοση και τα χαρακτηριστικά τοπικά προϊόντα.

Η γαστρονομία των περιοχών του Δήμου Σοφάδων συνιστά ένα πολυεπίπεδο «μωσαϊκό» τεσσάρων διακριτών μαγειρικών παραδόσεων: την κουζίνα των προσφύγων της Ανατολικής Ρωμυλίας (στην περιοχή της Ανάβρας), την κουζίνα των προσφύγων της Καππαδοκίας (στις περιοχές Καππαδοκικό, Ν. Ικόνιο, Γραμματικό), την κουζίνα των Καραγκούνιδων (σε όλες τις πεδινές περιοχές του Δήμου) και την κουζίνα των κατοίκων του ορεινού όγκου (σε όλες τις ορεινές περιοχές του Δήμου). Κάθε χρόνο διοργανώνονται εκδηλώσεις που αφορούν στη γαστρονομία της περιοχής όπως: το Φεστιβάλ Γαστρονομίας και Τοπικών Προϊόντων στα Λουτρά Σμοκόβου, τη γιορτή της Καραγκούνικης πίτας στο

Μασχολούρι και είναι η πρώτη που καθιερώθηκε στο Νομό Καρδίτσας, τη γιορτή Ρόκας στους Σοφάδες (λόγω της καλλιέργειας αραβόσιτου), τη βραδιά «μαντί» και άλλων παραδοσιακών γεύσεων στο Καππαδοκικό (οικισμός που δημιουργήθηκε το 1926 από Μικρασιάτες πρόσφυγες από το Τσουχούρ της Καππαδοκίας σημερινό Οσβατάν Καισαρείας), τις γιορτές μελιού, τομάτας, οσπρίων, λουκάνικου και τις εκδηλώσεις «Καραγκούνικες γεύσεις» που διοργανώνονται στην Κυψέλη συνδυάζοντας και την διεξαγωγή θεατρικών παραστάσεων και παρουσιάσεων βιβλίων με θέματα που αφορούν στην Καραγκούνικη παράδοση.

Στην περιοχή επίσης παράγεται εξαιρετικής ποιότητας μέλι, τυριά, παραδοσιακά γλυκά του κουταλιού, τραχανάς, χυλοπίτες, παραδοσιακό φύλλο για πίτες, μαρμελάδες και σάλτσες. Ιδιαίτερο είναι το παραδοσιακό γλυκό κουταλιού με την ονομασία «ρεντζέλι». Το γλυκό παράγεται από κολοκύθι με χυμό σταφυλιού (πετιμέζι) και η συνταγή «περνάει από γενιά σε γενιά».

Όλη η Περιφέρεια Θεσσαλίας αποτελεί περιοχή Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) για τα τυριά φέτα, γαλοτύρι, κασέρι και μανούρι (ΦΕΚ 8/Β/11-01-94), μπάτζος (ΦΕΚ 18/Β/14-01-94), ενώ οι περιοχές Κέδρου, Αηδοχωρίου, Βαθύλακκου, Θραψιμίου, Λουτροπηγής, Ρεντίνας, Λεονταρίου, Ανάβρας, Ασημοχωρίου, Αχλαδέας και Κτιμένης περιλαμβάνονται στην περιοχή ΠΟΠ της γραβιέρας Αγράφων (ΦΕΚ 16/Β/14-01-94).

2.4.4. ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Οι υφιστάμενες αθλητικές εγκαταστάσεις στο σύνολο του Δήμου Σοφάδων, καλύπτουν ένα μέρος των αναγκών των δημοτών του, χωρίς ωστόσο να θεωρούνται πλήρης και στην καλύτερη δυνατή κατάσταση. Σήμερα υπάρχουν 26 ανοιχτά γήπεδα (ποδοσφαίρου, μπάσκετ, βόλει, τένις, στίβος 400 μ.,) ενώ λειτουργεί και κλειστό γυμναστήριο στην έδρα του Δήμου. Οι περισσότεροι από τους υπάρχοντες αθλητικούς χώρους (εκτός του κλειστού γυμναστηρίου) είναι παλιοί και παρουσιάζουν προβλήματα συντήρησης και έλλειψης εξοπλισμού. Διάσπαρτες αθλητικές εγκαταστάσεις υπάρχουν στα σχολεία, οι περισσότερες εκ των οποίων όμως είναι σε κακή κατάσταση και κρίνεται σκόπιμη, η συντήρηση και η αναβάθμιση τους.

2.5. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Η οργανωτική δομή των Ο.Τ.Α. Α' βαθμού προσδιορίζεται σχεδόν αποκλειστικά από το εκάστοτε ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τις αρμοδιότητες που η Κεντρική Διοίκηση αποδίδει στην τοπική Αυτοδιοίκηση. Οι αρμοδιότητες των Ο.Τ.Α. Α' βαθμού περιγράφονται στον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων. Οι νέες πρόσθετες αρμοδιότητες στους Δήμους αναφέρονται αναλυτικά στον ν. 4555/2018 (ΦΕΚ 133/Α/19.07.2018) για την μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

2.5.1. ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ

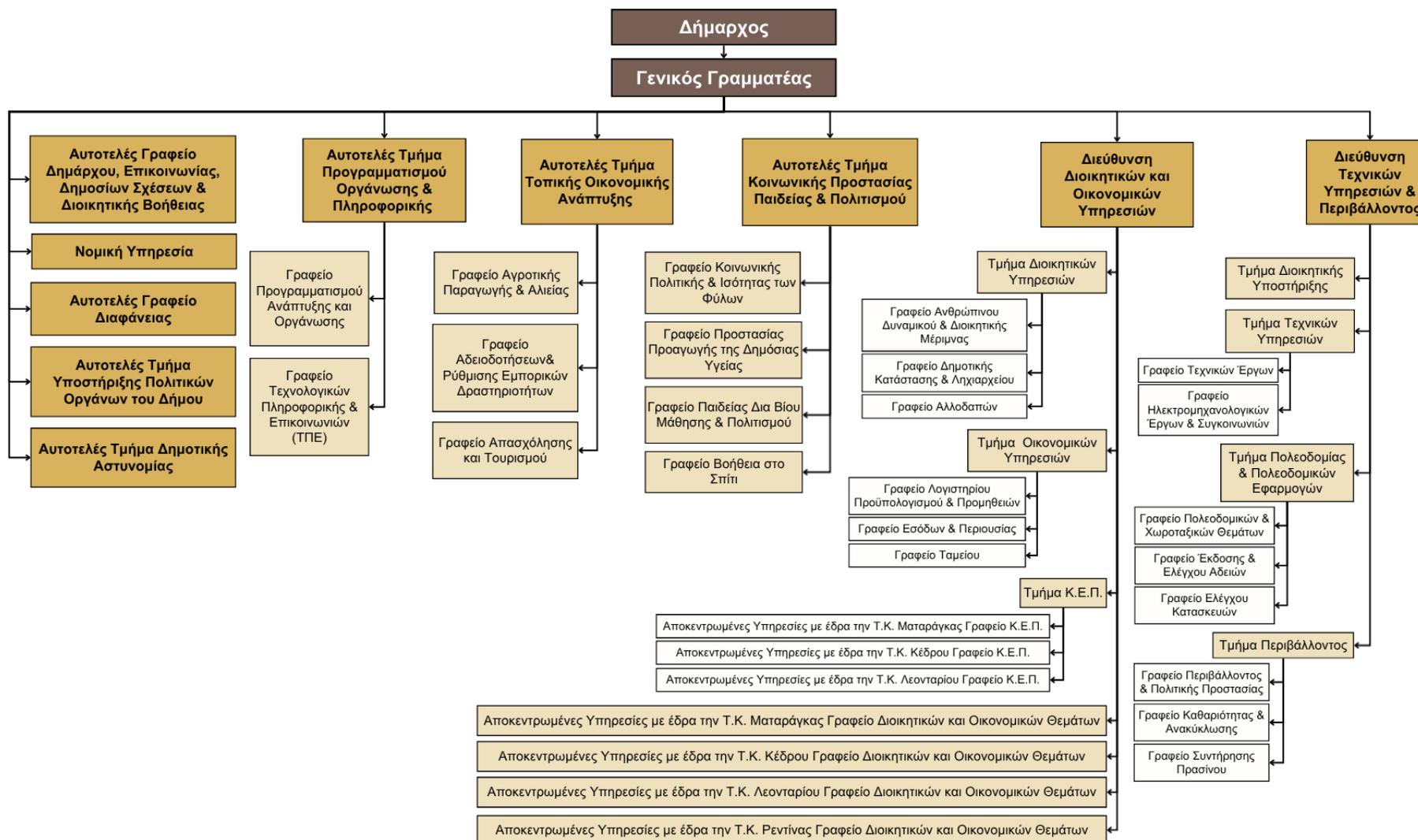
Για το Δήμο Σοφάδων υφίσταται ο εγκεκριμένος Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας (ΟΕΥ) σύμφωνα με:

1. Την υπ' αρ. 18742/114507/11 (ΦΕΚ 2397 Β/27-10-2011) απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας, αναφορικά με την έγκριση Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας Δήμου Σοφάδων.

2. Την υπ' αρ. 23566/242517/14 (ΦΕΚ 55 Β/16-1-2014) απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας- Στερεάς Ελλάδας, αναφορικά με την τροποποίηση Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) Δήμου Σοφάδων.
3. Την υπ' αρ. 5442/64863/17 (ΦΕΚ 1703 Β/18-05-2017) απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας, σχετικά μερική Τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) Δήμου Σοφάδων.
4. Την υπ' αρ. 1738/15253/19 (ΦΕΚ 491 Β/19-2-2019) απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας- Στερεάς Ελλάδας, σχετικά την Τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) Δήμου Σοφάδων.
5. Την υπ' αρ. 133812/20 (ΦΕΚ 3748 Β/7-9-2020) απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας- Στερεάς Ελλάδας, σχετικά την Τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) Δήμου Σοφάδων Ν. Καρδίτσας.
6. Την υπ' αρ. 42449/24 (ΦΕΚ 4389 Β/26-7-2024) απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας- Στερεάς Ελλάδας, σχετικά την Τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) Δήμου Σοφάδων του Ν. Καρδίτσας

Οι Υπηρεσίες του Δήμου, σύμφωνα με τον ισχύοντα ΟΕΥ, διακρίνονται σε Κεντρικές και Αποκεντρωμένες και παρουσιάζονται στα παρακάτω Διάγραμμα.

Διάγραμμα 15: Οργανόγραμμα Δήμου Σοφάδων

Πηγή: ΦΕΚ 2397 Β/27-10-2011, ΦΕΚ 491 Β/19-2-2019, ίδια επεξεργασία

Το οργανόγραμμα του Δήμου Σοφάδων απεικονίζει τη διάρθρωση των υπηρεσιών σε επιμέρους διευθύνσεις, τμήματα και αυτοτελή γραφεία. Στην κορυφή της διοικητικής πυραμίδας βρίσκεται ο Δήμαρχος, ενώ προβλέπεται και θέση Γενικού Γραμματέα του Δήμου (όπου ισχύει), για τον συντονισμό των υπηρεσιών. Κάτω από τη διοίκηση του Δημάρχου, ο ΟΕΥ ορίζει βασικές οργανικές μονάδες όπως: τη Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών, τη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών, τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών & Περιβάλλοντος, καθώς και αυτοτελή τμήματα για εξειδικευμένες λειτουργίες. Ενδεικτικά, λειτουργούν αυτοτελή τμήματα Προγραμματισμού, Οργάνωσης & Πληροφορικής, Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας & Πολιτισμού, Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης, Δημοτικής Αστυνομίας κ.ά., όπως αποτυπώνονται στο οργανόγραμμα.

2.5.2. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 2397 Β/27-10-2011 και το ΦΕΚ 491 Β/19-2-2019, Οι Κεντρικές Υπηρεσίες είναι εγκατεστημένες στην έδρα του Δήμου Σοφάδων και περιλαμβάνουν τις παρακάτω οργανικές μονάδες ομαδοποιημένες σε ενότητες συναφούς σκοπού και αντικειμένου:

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ

1. Γενικός Γραμματέας
2. Αυτοτελές Γραφείο Δημάρχου, Επικοινωνίας, Δημοσίων Σχέσεων και Διοικητικής Βοήθειας.
3. Νομική Υπηρεσία
4. Αυτοτελές Γραφείο Διαφάνειας
5. Αυτοτελές Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων του Δήμου.
6. Αυτοτελές Τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Αυτοτελές Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής που περιλαμβάνει ειδικότερα τα παρακάτω γραφεία:

1. Γραφείο Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης.
2. Γραφείο Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ).

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης που περιλαμβάνει ειδικότερα τα παρακάτω γραφεία:

1. Γραφείο Αγροτικής Παραγωγής και Αλιείας.
2. Γραφείο Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων.
3. Γραφείο Απασχόλησης και Τουρισμού.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Αυτοτελές Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού που περιλαμβάνει ειδικότερα τα παρακάτω γραφεία:

1. Γραφείο Κοινωνικής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων.
2. Γραφείο Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας.
3. Γραφείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Πολιτισμού.
4. Γραφείο Βοήθεια στο Σπίτι.

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

1. Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών, που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:
 - α) Τμήμα Διοικητικών Υπηρεσιών, που περιλαμβάνει ειδικότερα τα παρακάτω γραφεία:
 - Γραφείο Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας.
 - Γραφείο Δημοτικής Κατάστασης και Ληξιαρχείου.
 - Γραφείο Αλλοδαπών.
 - β) Τμήμα Κ.Ε.Π.
 - γ) Τμήμα Οικονομικών Υπηρεσιών, που περιλαμβάνει ειδικότερα τα παρακάτω γραφεία:
 - Γραφείο Λογιστηρίου, Προϋπολογισμού και Προμηθειών.
 - Γραφείο Εσόδων και Περιουσίας.
 - Γραφείο Ταμείου.
2. Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών και Περιβάλλοντος που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:
 - α) Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης.
 - β) Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών, που περιλαμβάνει ειδικότερα τα παρακάτω γραφεία:
 - Γραφείο Τεχνικών Έργων.
 - Γραφείο Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων και Συγκοινωνιών.
 - γ) Τμήμα Πολεοδομίας και Πολεοδομικών Εφαρμογών, που περιλαμβάνει ειδικότερα τα παρακάτω γραφεία:
 - Γραφείο Πολεοδομικών και Χωροταξικών Θεμάτων.
 - Γραφείο Έκδοσης και Ελέγχου Αδειών.
 - Γραφείο Ελέγχου Κατασκευών.
 - δ) Τμήμα Περιβάλλοντος, που περιλαμβάνει ειδικότερα τα παρακάτω γραφεία:
 - Γραφείο Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας.
 - Γραφείο Καθαριότητας και Ανακύκλωσης.
 - Γραφείο Συντήρησης Πρασίνου.

Οι Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες του Δήμου είναι εγκατεστημένες στην έδρα δημοτικών ενότητων, εξυπηρετούν τις δημοτικές / τοπικές κοινότητες της ενότητας και περιλαμβάνουν υπηρεσίες οι οποίες υπάγονται διοικητικά σε αντίστοιχες Διευθύνσεις ή Τμήματα των Κεντρικών Υπηρεσιών του Δήμου.

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΑΤΑΡΑΓΚΑΣ

1. Γραφείο Διοικητικών και Οικονομικών Θεμάτων (υπάγεται στη Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών).
2. Γραφείο ΚΕΠ (υπάγεται στο Τμήμα Κ.Ε.Π.).

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΕΔΡΟΥ

1. Γραφείο Διοικητικών και Οικονομικών Θεμάτων (υπάγεται στη Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών).
2. Γραφείο ΚΕΠ (υπάγεται στο Τμήμα Κ.Ε.Π.).

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΛΕΟΝΤΑΡΙΟΥ

1. Γραφείο Διοικητικών και Οικονομικών Θεμάτων (υπάγεται στη Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών).
2. Γραφείο ΚΕΠ (υπάγεται στο Τμήμα Κ.Ε.Π.).

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΡΕΝΤΙΝΑΣ

1. Γραφείο Διοικητικών και Οικονομικών Θεμάτων (υπάγεται στη Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών).

2.5.3. ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΔΗΜΟΥ

Οι Δήμοι διοικούνται από το Δημοτικό Συμβούλιο, τη Δημοτική Επιτροπή και το Δήμαρχο. Ο Ν. 5056/2023 «Αναμόρφωση του συστήματος διακυβέρνησης Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, κατάργηση νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου δήμων, παρακολούθηση επιδόσεων τοπικής αυτοδιοίκησης οικονομική και διοικητική διαχείριση οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ευζωία των ζώων συντροφιάς, κατασκευή και αναβάθμιση λειτουργούντων χερσαίων συνοριακών σταθμών και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Εσωτερικών» (ΦΕΚ 163/Α/6-10-2023), τροποποίησε τις διατάξεις του Ν. 3852/2010 (Α' 87) σχετικά με τη συγκρότηση και λειτουργία των οργάνων διοίκησης των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού.

Το άρθρο 26 παρ. 1 του Ν. 5056/2023 κατάργησε από 1/1/2024 την Οικονομική Επιτροπή, την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής και την Εκτελεστική Επιτροπή των Δήμων, ενώ με το άρθρο 8 συγκροτείται η Δημοτική Επιτροπή, η οποία ασκεί εφεξής τις αρμοδιότητες των καταργούμενων συλλογικών οργάνων.

Δήμαρχος

Σύμφωνα με το Άρθρο 58 του Ν.3852/2010 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ο Δήμαρχος προασπίζει τα τοπικά συμφέροντα, κατευθύνει τις δράσεις του δήμου για την υλοποίηση του σχεδίου ανάπτυξης, διασφαλίζει την ενότητα της τοπικής κοινωνίας και ασκεί τα καθήκοντά του με γνώμονα τις αρχές της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας. Στις κύριες αρμοδιότητες του ως όργανο διοίκησης συμπεριλαμβάνονται η εκπροσώπηση του Δήμου στα δικαστήρια και σε κάθε δημόσια αρχή, η εκτέλεση των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου και της Δημοτικής Επιτροπής, ο ορισμός αντιδημάρχων που επικουρούν το έργο του, η έκδοση συγκεκριμένων πράξεων ως προϊστάμενος των υπηρεσιών του Δήμου, η έγκριση δαπανών, η υπογραφή συμβάσεων που συνάπτει ο Δήμος, η έκδοση αδειών που προβλέπονται από τις διατάξεις που διέπουν τις αρμοδιότητες του Δήμου, η έκδοση συγκεκριμένων πιστοποιητικών, η σύσταση ομάδων εργασίας και ομάδων διοίκησης και η ανάθεση εποπτείας και συντονισμού συγκεκριμένων δράσεων του Δήμου σε μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου.

Δημοτικό Συμβούλιο

Σύμφωνα με το Άρθρο 65 του Ν.3852/2010 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, το Δημοτικό Συμβούλιο αποφασίζει για όλα τα θέματα του Δήμου εκτός από εκείνα που ανήκουν εκ του νόμου στην αρμοδιότητα του Δημάρχου ή άλλου οργάνου του Δήμου ή το ίδιο το Δημοτικό Συμβούλιο μεταβίβασε σε επιτροπή του. Ιδιαίτερα όσο αναφορά στους τομείς της Ανάπτυξης, του Περιβάλλοντος, της Ποιότητας ζωής και Εύρυθμης λειτουργίας των Πόλεων και Οικισμών, της Απασχόλησης, της Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης, της Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού και της Πολιτικής Προστασίας. Συζητάει επί θεμάτων που σχετίζονται γενικότερα με τη διοίκηση του Δήμου, την οικονομική του πορεία και την εν γένει λειτουργία των όποιων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των δημοτικών επιχειρήσεων που δεν καταργούνται με το νέο Ν.5056/2023 και δίνει κατευθύνσεις προς τα υπόλοιπα όργανα του Δήμου.

Το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Σοφάδων απαρτίζεται από είκοσι πέντε (25) μέλη.

Δημοτική Επιτροπή

Σύμφωνα με το νέο Ν.5056/2023 από την αυτοδιοικητική περίοδο που άρχεται την 01.01.2024, η Οικονομική Επιτροπή, η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής και η Εκτελεστική Επιτροπή των Δήμων καταργούνται και τις αρμοδιότητες τους ασκεί η Δημοτική Επιτροπή που συγκροτείται και εκλέγεται με βάση το άρθρο 8.

Η Δημοτική Επιτροπή είναι συλλογικό όργανο αρμόδιο για τον έλεγχο και την παρακολούθηση της οικονομικής και διοικητικής λειτουργίας του Δήμου. Στο πλαίσιο αυτό της έχει ανατεθεί μια σειρά αποφασιστικών, ελεγκτικών και γνωμοδοτικών αρμοδιοτήτων σύμφωνα με το Άρθρο 74Α του Ν.3852/2010, όπως αυτό προστέθηκε με το Άρθρο 9 του Ν.5056/2023. Συνακόλουθα η Δημοτική Επιτροπή λόγω της κατάργησης της Οικονομικής Επιτροπής λειτουργεί ως όργανο παρακολούθησης και ελέγχου της οικονομικής λειτουργίας του Δήμου με κύριες αρμοδιότητες τη σύνταξη και έλεγχο υλοποίησης του προϋπολογισμού, τον προέλεγχο του απολογισμού, την έγκριση των δαπανών και τη διάθεση των πιστώσεων του προϋπολογισμού, διαχειρίζεται τις δημοπρασίες του Δήμου, κάνει εισηγήσεις επί οικονομικών θεμάτων (δάνεια, τέλη, εισφορές, δικαιώματα, περιουσία, κτλ.) και αποφασίζει για ζητήματα διαφάνειας και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Αντίστοιχα λόγω της κατάργησης της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής, η Δημοτική Επιτροπή λειτουργεί ως αποφασιστικό και εισηγητικό όργανο άσκησης των σχετικών με την ποιότητα ζωής, τη χωροταξία, την πολεοδομία και την προστασία του περιβάλλοντος αρμοδιοτήτων του Δήμου και κατά την άσκηση των σχετικών αρμοδιοτήτων της λαμβάνει ειδική μέριμνα για το σχεδιασμό δράσεων που αποβλέπουν στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και εν γένει την εξυπηρέτηση των ατόμων με αναπηρίες. Λόγω της κατάργησης της Εκτελεστικής Επιτροπής η Δημοτική Επιτροπή ασκεί τις σχετικές αρμοδιότητες στις οποίες κυρίως περιλαμβάνονται η παρακολούθηση και εκτέλεση των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου, η κατάρτιση, και υλοποίηση του τεχνικού προγράμματος του Δήμου, η συγκέντρωση προτάσεων επί του προϋπολογισμού και η εισηγήση προσχεδίου αυτού, εισηγήσεις επί διαφόρων σχεδίων, όπως το σχέδιο αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών και το σχέδιο του οργανισμού εσωτερικής υπηρεσίας και η παρακολούθηση, αξιολόγηση και συντονισμός της δράσης των νομικών προσώπων και υπηρεσιών του Δήμου.

Η Δημοτική Επιτροπή του Δήμου Σοφάδων αποτελείται από τον επτά (7) μέλη.

2.5.4. Νομικά πρόσωπα Δήμου

Ο Ν. 5056/2023 σχετικά με την «Κατάργηση Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και Κοινοφελών Επιχειρήσεων των Δήμων», επέφερε αλλαγές τόσο στη δομή όσο και τη διακυβέρνηση των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' βαθμού. Εκκινώντας από τους φορείς που επηρεάζονται από τις νομοθετικές μεταβολές που επιφέρουν οι διατάξεις του Ν. 5056/2023 αυτοί είναι:

- Τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου που συστήθηκαν με οποιονδήποτε τρόπο από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' βαθμού και λειτουργούν σύμφωνα με τα άρθρα 239 έως 242 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων [Ν. 3463/2006 (ΦΕΚ 114/Α)], για τα οποία προβλέπεται η αυτοδίκαιη κατάργησή τους
- Οι Δημοτικές Κοινοφελείς Επιχειρήσεις της περ. α' της παρ.1 του άρθρου 252 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων [Ν. 3463/2006 (ΦΕΚ 114/Α)] και της παρ. 1 του άρθρου 156 του Ν. 4600/2019 (ΦΕΚ 43/Α), οι οποίες λύνονται αυτοδικαίως, κατά παρέκκλιση των διατάξεων περί λύσης ή και εκκαθάρισης.

Στον Δήμο Σοφάδων, σύμφωνα με τον υπ' αριθμ. 42449/24 (ΦΕΚ 4389 Β/26-7-2024) «Τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Σοφάδων του Ν. Καρδίτσας» έχουν καταργηθεί τα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου με τις επωνυμίες «Δημοτικός Οργανισμός Πολιτισμού Αθλητισμού και Περιβάλλοντος Σοφάδων (Δ.Ο.Π.Α.Π.Σ.)» και «Δημοτική Κοινοφελής Επιχείρηση Δήμου Σοφάδων» (ΔΗ.ΚΟΙ.Ε.Δ.Σ.) και το προσωπικό τους ενσωματώθηκε, στο Αυτοτελές Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού του Δήμου Σοφάδων.

Ωστόσο, στις εξαιρέσεις του Ν. 5056/2023 για τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και τις Κοινοφελείς Επιχειρήσεις οι οποίες δεν καταργούνται, όσο αναφορά το Δήμο Σοφάδων περιλαμβάνεται η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Σοφάδων (Δ.Ε.Υ.Α.Σ.).

Η ΔΕΥΑΣ είναι επιχείρηση ΟΤΑ ειδικού σκοπού και αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, κοινωφελούς χαρακτήρα. Το 1980, με τον Ν. 1069/1980 (ΦΕΚ Α-191), περιήλθε στη σημερινή της νομική μορφή και έκτοτε διέπεται ως προς την διοίκηση, οργάνωση, εκτέλεση, λειτουργία και συντήρηση των έργων της αρμοδιότητας της ως και τις πηγές χρηματοδότησή της, από τις διατάξεις του Ν.1069/80 «περί κινήτρων δια την ίδρυσιν Επιχειρήσεων Ύδρευσεως και Αποχετεύσεων», ο οποίος ορίζει το αντικείμενο και τις αρμοδιότητες της, που είναι: η παροχή υπηρεσιών Ύδρευσης και Αποχέτευσης, καθώς και η μελέτη, κατασκευή, συντήρηση, εκμετάλλευση, διοίκηση και λειτουργία των δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης όμβριων και ακαθάρτων υδάτων και μονάδων επεξεργασίας λυμάτων και αποβλήτων (βιολογικός καθαρισμός), στην περιοχή της αρμοδιότητάς της. Η ΔΕΥΑΣ ιδρύθηκε με το 2000, υπήρξε τροποποίηση το 2012 και τα όργανα διοίκησης της είναι 11 μέλη.

2.5.5. ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Στην παρούσα ενότητα καταγράφονται οι απασχολούμενοι στο Δήμο Σοφάδων. Στόχος είναι να διαπιστωθεί η επάρκεια του δήμου από πλευράς στελεχιακού δυναμικού καθώς επίσης και η ικανότητά του να ανταπεξέλθει στις συνεχώς αυξανόμενες απαιτήσεις.

Οι θέσεις του μόνιμου προσωπικού του Δήμου διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

- Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ)
- Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ)
- Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ)
- Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ)

Με βάση τα επίσημα στοιχεία του ΟΕΥ και της Δ/νσης Διοικητικών Υπηρεσιών του Δήμου, ο συνολικός αριθμός των υπηρετούντων υπαλλήλων ³(καλυμμένες θέσεις) το 2025 ανέρχεται σε 85 άτομα από τα οποία τα 59 είναι μόνιμοι, 16 είναι Συμβασιούχοι Αορίστου Χρόνου (ΙΔΑΧ) και 8 άτομα ειδικό προσωπικό και κατανέμονται ανά υπηρεσία ως ακολούθως:

³ Συμπεριλαμβάνονται οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού, θέσεις με σύμβαση ΙΔΑΧ, ΙΔΟΧ και ειδικές θέσεις

Πίνακας 29: Κατανομή υφιστάμενου προσωπικού ανά υπηρεσία στον Δήμο Σοφάδων (2025)

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ			ΤΑΚΤΙΚΕΣ	ΚΑΛΥΜΕΝΕΣ	
ΕΝΟΤΗΤΑ Α: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ					
1	Αυτοτελές Γραφείο Δημάρχου, Επικοινωνίας, Δημοσίων Σχέσεων και Διοικητικής Βοήθειας	ΠΕ1 Διοικητικού	1	0	
		Θέση Ιδιαίτερου Γραμματέα Δημάρχου	1	2	
		Ειδικών Συμβούλων, ή Ειδικών Συνεργατών, ή Επιστημονικών Συνεργατών	3	4	
		ΔΕ Υπάλληλος Γραφείου (Ι.Δ.Α.Χ.)	1	0	
2	Νομική Υπηρεσία	Δικηγόροι	2	1	
3	Αυτοτελές Γραφείο Διαφάνειας	ΠΕ1 Διοικητικού	1	0	
		ΠΕ 19 Μηχ/κος Η/Υ και πληροφορικής	1	0	
		Ειδικών Συμβούλων, ή Ειδικών Συνεργατών, ή Επιστημονικών Συνεργατών	2	0	
4	Αυτοτελές Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων του Δήμου	ΠΕ1 Διοικητικού	2	0	
		ΔΕ1 Διοικητικού (Ι.Δ.Α.Χ.)	2	1	
		ΥΕ Κλητήρων Θυρωρών Γενικών Καθηκόντων	1	0	
		Ειδικών Συμβούλων, ή Ειδικών Συνεργατών, ή Επιστημονικών Συνεργατών	1	0	
5	Αυτοτελές Τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας	ΠΕ 23 Δημοτικής Αστυνομίας	1	0	
		ΤΕ 23Δημοτικής Αστυνομίας	1	0	
		ΔΕ 23 Δημοτικής Αστυνομίας	1	0	
ΕΝΟΤΗΤΑ Β: ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ					
6	Αυτοτελές Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής	Γραφείο Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης	ΠΕ3 Πολιτικών Μηχανικών	1	0
			ΠΕ Μεταλλειολόγων Μηχανικών	1	0
			ΠΕ1 Διοικητικού Οικονομικού	1	0
			ΠΕ4 Αρχιτεκτόνων Μηχανικών	0	1
		Γραφείο Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)	ΠΕ11 Πληροφορικής	1	1
ΤΕ Τηλεπικοινωνιών και Δικτύων Υπολογιστών	1	0			
ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ					
7	Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης	Γραφείο Αγροτικής Παραγωγής και Αλιείας	ΠΕ9 Γεωπόνων	3	2
			ΠΕ Κτηνιάτρων	1	0
			ΠΕ14 Δασολόγων	1	1
			ΠΕ1 Διοικητικού	1	0
			Τεχνολόγων Ιχθυοκομίας – Αλιείας	1	0
			ΔΕ Γεωργικού – Κτηνοτροφικού	1	0

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ				ΤΑΚΤΙΚΕΣ	ΚΑΛΥΜΕΝΕΣ	
			ΤΕ Γεωπόνων		1	
		Γραφείο Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων	ΤΕ11 Εποπτιών Δημόσιας Υγείας	1	0	
			ΔΕ1 Διοικητικού	1	0	
		Γραφείο Απασχόλησης και Τουρισμού	ΠΕ1 Διοικητικού	1	0	
ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ						
8	Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού	Γραφείο Κοινωνικής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων	ΠΕ10 Κοινωνιολόγων	1	1	
			ΠΕ Νηπιαγωγών	2	0	
			ΤΕ Εργοθεραπείας	1	0	
			ΤΕ Παιδαγωγών Πρώιμης Παιδικής Ηλικίας	3	3	
			ΥΕ Προσωπικού Εστίασης/Προσωπικού Μαγειρείων	1	0	
			ΥΕ Προσωπικού Καθαριότητας Εσωτερικών Χώρων	1	0	
			ΔΕ Βοηθών Βρεφονηπιοκόμων	1	1	
			ΤΕ Κοινωνικής Εργασίας/Κοινωνικών Λειτουργιών (Ι.Δ.Α.Χ.)	1	1	
		Γραφείο Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας	ΤΕ Κοινωνικών Λειτουργιών	1	0	
		Γραφείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Πολιτισμού	ΠΕ1 Διοικητικού	1	0	
			ΔΕ1 Διοικητικού	1	0	
		Γραφείο Βοήθεια στο Σπίτι	ΥΕ Καθαριστριών Σχολείων		12	
			ΤΕ Κοινωνικών Λειτουργιών	4	5	
			ΤΕ Νοσηλευτών/τριών	1	1	
ΠΕ Νοσηλευτών/τριών	1		0			
ΔΕ Νοσηλευτών/τριών	3		3			
ΥΕ Οικογενειακών Βοηθών	4		3			
ΕΝΟΤΗΤΑ Ε: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ						
9	Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών	Τμήμα Διοικητικών Υπηρεσιών	Γραφείο Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας	ΠΕ1 Διοικητικού	1	2
				ΔΕ1 Διοικητικού	2	0
				ΔΕ Διοικητικού Λογιστικού	1	0
		Γραφείο Δημοτικής Κατάστασης και Ληξιαρχείου	ΠΕ1 Διοικητικού	2	1	
			ΔΕ1 Διοικητικού	2	3	
			ΔΕ Υπάλληλος Γραφείου (Ι.Δ.Α.Χ.)	1	0	
			ΔΕ Δακτυλογράφων (Ι.Δ.Α.Χ.)	1	0	
		Γραφείο Αλλοδαπών	ΠΕ1 Διοικητικού	1	0	

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ				ΤΑΚΤΙΚΕΣ	ΚΑΛΥΜΕΝΕΣ		
		Τμήμα Κ.Ε.Π.	ΔΕ1 Διοικητικού	1	0		
			ΠΕ ΔΥΠ	3	3		
			ΤΕ ΔΥΠ	1	1		
		Τμήμα Οικονομικών Υπηρεσιών	Γραφείο Λογιστηρίου, Προϋπολογισμού και Προμηθειών	ΠΕ1 Οικονομικού Λογιστικού	3	0	
				ΠΕ1 Διοικητικού	1	3	
				ΤΕ Υπάλληλος Γραφείου (Ι.Δ.Α.Χ.)	1	0	
				ΔΕ Υπάλληλος Γραφείου (Ι.Δ.Α.Χ.)	1	0	
				ΔΕ Διοικητικού		1	
				Γραφείο Εσόδων και Περιουσίας	ΠΕ1 Διοικητικού	2	0
					ΤΕ17 Διοικητικού Λογιστών (Ι.Δ.Α.Χ.)	1	1
		ΔΕ Υπάλληλος Γραφείου (Ι.Δ.Α.Χ.)	1		0		
		ΔΕ Διοικητικού			1		
		Γραφείο Ταμείου	ΤΕ17 Διοικητικού Λογιστών	2	0		
			ΔΕ1 Διοικητικού	2	1		
			ΔΕ1 Ελεγκτών	1	0		
		10	Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών και Περιβάλλοντος	Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης	ΠΕ1 Διοικητικού	1	0
ΤΕ Διοικητικού	1				0		
Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών	Γραφείο Τεχνικών Έργων			ΠΕ3 Πολιτικών Μηχανικών	2	2	
				ΠΕ4 Αρχιτεκτόνων	1	0	
				ΠΕ5 Ηλεκτρολόγων Μηχανικών, Μηχανολόγων Μηχανικών	1	0	
				ΠΕ6 Τοπογράφων Μηχανικών	1	0	
				ΤΕ3 Τεχνολόγων Πολιτικών Μηχανικών (Δομικών Έργων)	2	1	
				ΤΕ4 Τεχνολόγων Μηχανολόγων, Ηλεκτρολόγων Μηχανικών	1	0	
				Τεχνολόγων Τοπογράφων Μηχανικών	1	2	
				ΔΕ28 Χειριστών Μηχανημάτων Έργων	4	2	
				ΔΕ29 Οδηγών	2	3	
				ΔΕ24 Ηλεκτρολόγων	1	0	
				ΔΕ30 Τεχνιτών (Ι.Δ.Α.Χ.)	1	0	
				ΔΕ Υδραυλικών	1	0	
				ΔΕ30 Τεχνιτών (Ελαιοχρωματιστών)	1	0	

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ				ΤΑΚΤΙΚΕΣ	ΚΑΛΥΜΕΝΕΣ
		Γραφείο Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων και Συγκοινωνιών	ΠΕ3 Πολιτικών Μηχανικών	1	0
			ΠΕ5 Ηλεκτρολόγων Μηχανικών, Μηχανολόγων Μηχανικών	1	0
			ΤΕ3 Τεχνολόγων Πολιτικών Μηχανικών (Έργων Υποδομής)	1	1
			ΤΕ4 Τεχνολόγων Μηχανολόγων, Ηλεκτρολόγων Μηχανικών	1	1
			ΔΕ24 Ηλεκτρολόγων	1	0
			ΔΕ24 Ηλεκτρολόγων (Ι.Δ.Α.Χ.)	1	0
			ΥΕ Εργατών Οδοποιίας	2	0
	Τμήμα Πολεοδομίας και Πολεοδομικών Εφαρμογών⁴	Γραφείο Πολεοδομικών και Χωροταξικών Θεμάτων	ΠΕ Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης	1	0
			ΠΕ6 Τοπογράφων Μηχανικών	1	1
			ΤΕ5 Τεχνολόγων Τοπογράφων Μηχανικών	1	0
			ΤΕ Γεωπληροφορικής και Τοπογραφίας	1	0
		Γραφείο Έκδοσης και Ελέγχου Αδειών	ΠΕ3 Πολιτικών Μηχανικών	2	2
			ΠΕ4 Αρχιτεκτόνων	1	0
			ΠΕ5 Ηλεκτρολόγων Μηχανικών, Μηχανολόγων Μηχανικών	1	0
			ΤΕ3 Τεχνολόγων Πολιτικών Μηχανικών (Δομικών Έργων)	1	0
			ΤΕ4 Τεχνολόγων Μηχανολόγων, Ηλεκτρολόγων Μηχανικών	1	0
			ΤΕ17 Διοικητικού Λογιστών	1	0
		Γραφείο Ελέγχου Κατασκευών	ΤΕ3 Τεχνολόγων Πολιτικών Μηχανικών (Δομικών Έργων)	1	0
			ΤΕ5 Τεχνολόγων Τοπογράφων Μηχανικών	1	0
			ΔΕ29 Οδηγών	1	0
	Τμήμα Περιβάλλοντος	Γραφείο Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας	ΠΕ Μηχανικών (Διαχειρ. Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων)	1	0
			ΠΕ5 Ηλεκτρολόγων Μηχανικών, Μηχανολόγων Μηχανικών	0	1

⁴ Δεν λειτουργεί στο Δήμο Σοφάδων και η υποστήριξη γίνεται από τη Διεύθυνση Υπηρεσίας Δόμησης Καρδίτσας.

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ				ΤΑΚΤΙΚΕΣ	ΚΑΛΥΜΕΝΕΣ
			ΥΕ Φυλάκων Κοιμητηρίου (Μερικής Απασχόλησης) (Ι.Δ.Α.Χ.)	1	0
			ΥΕ Καθαριστριών Δημοτικών Κτιρίων	1	0
			ΥΕ Καθαριστριών σχολείων (Πλήρους Απασχόλησης) (Ι.Δ.Α.Χ.)	14	0
			ΥΕ Καθαριστριών Δημοτικών Κτιρίων (Μερικής Απασχόλησης) (Ι.Δ.Α.Χ.)	1	0
			ΥΕ Καθαριστριών σχολείων (Μερικής Απασχόλησης) (Ι.Δ.Α.Χ.)	11	0
		Γραφείο Καθαριότητας και Ανακύκλωσης	ΤΕ4 Τεχνολόγων Μηχανολόγων, Ηλεκτρολόγων Μηχανικών	1	0
			ΥΕ16 Εργατών Καθαριότητας	12	2
			ΔΕ29 Οδηγού Απορριμματοφόρου	7	2
		Γραφείο Συντήρησης Πρασίνου	ΠΕ9 Γεωπόνων	1	0
			ΤΕ13 Τεχνολόγων Γεωπονίας	1	0
			ΔΕ Υδραυλικών	1	0
			ΔΕ Δενδροκόμων – Δενδροκηπουρών	1	0
			ΥΕ Εργατών Πρασίνου	10	0
			ΔΕ29 Οδηγών	1	0
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ					
11	Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες με έδρα την Τοπική Κοινότητα Ματαράγκας	Γραφείο Διοικητικών και Οικονομικών Θεμάτων	ΔΕ1 Διοικητικού	1	0
		Γραφείο ΚΕΠ	ΠΕ ΔΥΠ	2	1
12	Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες με έδρα την Τοπική Κοινότητα Κέδρου	Γραφείο Διοικητικών και Οικονομικών Θεμάτων	ΔΕ1 Διοικητικού	1	0
		Γραφείο ΚΕΠ	ΠΕ ΔΥΠ	2	2
13	Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες με έδρα την Τοπική Κοινότητα Λεονταρίου	Γραφείο Διοικητικών και Οικονομικών Θεμάτων	ΔΕ1 Διοικητικού	1	0
		Γραφείο ΚΕΠ	ΠΕ ΔΥΠ	2	1
14	Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες με έδρα την Τοπική Κοινότητα Ρεντίνας	Γραφείο Διοικητικών και Οικονομικών Θεμάτων	ΔΕ1 Διοικητικού	1	0
		Γραφείο ΚΕΠ	ΠΕ ΔΥΠ	2	0

Πηγή: Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού Δήμου Σοφάδων (2025), ίδια επεξεργασία

Ο πίνακας παρουσιάζει τη δομή των υπηρεσιών του Δήμου Σοφάδων, καταγράφοντας τις τακτικές θέσεις προσωπικού και την πληρότητά τους, όπως αυτές κατανέμονται. Η ανάλυση των δεδομένων αποκαλύπτει μια εκτεταμένη υποστελέχωση τόσο στις κεντρικές όσο και στις αποκεντρωμένες διοικητικές μονάδες του Δήμου, η οποία δύναται να επηρεάσει καθοριστικά την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα και τη διοικητική ικανότητα του οργανισμού.

Στην Ενότητα Α, όπου υπάγονται υπηρεσίες απευθείας στον Δήμαρχο, διαπιστώνεται ελλιπής στελέχωση σε βασικές λειτουργικές μονάδες, όπως το Γραφείο Δημάρχου, η Νομική Υπηρεσία και το Τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας.

Στις Επιτελικές υπηρεσίες (Ενότητα Β), αν και υφίσταται σχετική πληρότητα σε επιμέρους ειδικότητες (όπως μηχανικοί και πληροφορικοί), παρατηρούνται ελλείψεις σε υποστηρικτικό προσωπικό, περιορίζοντας τη δυνατότητα συνολικής υποστήριξης του αναπτυξιακού και ψηφιακού μετασχηματισμού του Δήμου.

Η Ενότητα Γ, αρμόδια για την τοπική οικονομική ανάπτυξη, παρουσιάζει σημαντικά κενά σε επιστημονικό δυναμικό (γεωτεχνικοί, δασολόγοι, διοικητικοί).

Η Ενότητα Δ, που αφορά τις κοινωνικές πολιτικές, την παιδεία και τον πολιτισμό, εμφανίζει μεγάλες ελλείψεις σε κοινωνικούς επιστήμονες, προσωπικό υγείας και καθαριότητας. Παρότι κάποιες δομές (π.χ. «Βοήθεια στο Σπίτι») παρουσιάζουν επάρκεια, η συνολική εικόνα υποδεικνύει περιορισμένη ικανότητα του Δήμου να ανταποκριθεί στις κοινωνικές ανάγκες των πολιτών.

Στις υποστηρικτικές υπηρεσίες (Ενότητα Ε), παρατηρείται έντονη διοικητική αποδιοργάνωση, με πληθώρα κρίσιμων θέσεων – ιδίως στις Διευθύνσεις Διοικητικών, Οικονομικών και Τεχνικών Υπηρεσιών – να παραμένουν ακάλυπτες. Το έλλειμμα σε τεχνικό προσωπικό, τόσο σε ανώτερες όσο και σε βοηθητικές ειδικότητες, ενδέχεται να παρεμποδίζει την υλοποίηση τεχνικών έργων και την περιβαλλοντική διαχείριση.

Τέλος, στις αποκεντρωμένες υπηρεσίες καταγράφεται σαφής διοικητική υποστελέχωση, με τη σχεδόν καθολική απουσία διοικητικών υπαλλήλων και μερική μόνο στελέχωση των τοπικών ΚΕΠ. Το φαινόμενο αυτό ενδέχεται να επιφέρει χωρικές ανισότητες στην παροχή υπηρεσιών και να πλήξει την προσβασιμότητα των δημοτών στην τοπική διοίκηση.

Στη συνέχεια αποτυπώνεται η κατανομή των μόνιμων υπηρετούντων υπαλλήλων, των υπαλλήλων που απασχολούνται με σύμβαση Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου (ΙΔΑΧ) και των υπαλλήλων που απασχολούνται με σύμβαση Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου (ΙΔΟΧ), ανά ειδικότητα και ανά επίπεδο εκπαίδευσης.

Πίνακας 30: Κατανομή προσωπικού ανά ειδικότητα και επίπεδο εκπαίδευσης Δήμου Σοφάδων

	ΤΑΚΤΙΚΕΣ	ΚΑΛΥΜΕΝΕΣ	ΚΕΝΕΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ			
ΠΕ1 Διοικητικού	15	6	9
ΠΕ1 Διοικητικού Οικονομικού	1	0	1
ΠΕ10 Κοινωνιολόγων	1	1	0
ΠΕ1 Οικονομικού – Λογιστικού	3	0	3
ΠΕ3 Πολιτικών Μηχανικών	6	4	2
ΠΕ4 Αρχιτεκτόνων Μηχανικών	2	1	1
ΠΕ5 Ηλεκτρολόγων Μηχανικών, Μηχανολόγων Μηχανικών	3	1	2

	ΤΑΚΤΙΚΕΣ	ΚΑΛΥΜΕΝΕΣ	ΚΕΝΕΣ
ΠΕ6 Τοπογράφων Μηχανικών	2	1	1
ΠΕ Μηχανικών χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης	1	0	1
ΠΕ Μηχανικών (Διαχειρ. Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων)	1	0	1
ΠΕ Μεταλλειολόγων Μηχανικών	1	0	1
ΠΕ9 Γεωπόνων	4	3	1
ΠΕ14 Δασολόγων	1	1	0
ΠΕ Κτηνιάτρων	1	0	1
ΠΕ11 Πληροφορικής	1	1	0
ΠΕ 19 Μηχανικός Η/Υ και πληροφορικής	1	0	1
ΠΕ Δημοτικής Αστυνομίας	1	0	1
ΠΕ Διεκπεραίωσης υποθέσεων πολιτών	9	7	2
ΠΕ Νοσηλευτών/τριών	1	0	1
ΠΕ Νηπιαγωγών	2	0	2
Σύνολο θέσεων ΠΕ	57	25	32
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ			
ΤΕ3 Τεχνολόγων Πολιτικών Μηχανικών (Έργων Υποδομής)	1	1	0
ΤΕ3 Τεχνολόγων Πολιτικών Μηχανικών (Δομικών Έργων)	4	1	3
ΤΕ4 Τεχνολόγων Ηλεκτρολόγων, Μηχανολόγων Μηχανικών	4	1	3
ΤΕ5 Τεχνολόγων Τοπογράφων	3	2	1
ΤΕ Γεωπληροφορικής και Τοπογραφίας	1	0	1
ΤΕ11 Εποπτών Δημόσιας Υγείας	1	0	1
ΤΕ13 Τεχνολόγων Γεωπονίας	1	1	0
ΤΕ Τεχνολόγων Ιχθυοκομίας – Αλιείας	1	0	1
ΤΕ Διοικητικού	1	0	1
ΤΕ17 Διοικητικού – Λογιστικού	3	0	3
ΤΕ Τηλεπικοινωνιών και Δικτύων Υπολογιστών	1	0	1
ΤΕ 23 Δημοτικής Αστυνομίας	1	0	1
ΤΕ Διεκπεραίωσης υποθέσεων πολιτών	1	1	0
ΤΕ Κοινωνικών Λειτουργιών	5	4	1
ΤΕ Νοσηλευτών/τριών	1	1	0
ΤΕ Εργοθεραπείας	1	0	1
ΤΕ Παιδαγωγών Πρώιμης Παιδικής Ηλικίας	3	3	0
Σύνολο θέσεων ΤΕ	33	15	18
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ			
ΔΕ1 Διοικητικού	13	5	8
ΔΕ1 Ελεγκτών	1	0	1
ΔΕ Δημοτικής Αστυνομίας	1	0	1
ΔΕ Γεωργικού – Κτηνοτροφικού	1	0	1
ΔΕ24 Ηλεκτρολόγων	2	0	2
ΔΕ30 Υδραυλικών	2	0	2
ΔΕ28 Χειριστών Μηχανημάτων Έργων	4	2	2
ΔΕ29 Οδηγών Αυτοκινήτων	4	3	1
ΔΕ29 Οδηγού Απορριμματοφόρου	7	2	5
ΔΕ30 Τεχνιτών (ελαιοχρωματιστών)	1	0	1
ΔΕ Δενδροκόμων Δενδροκηπουρών	1	0	1
ΔΕ Νοσηλευτών/τριών	3	3	0
ΔΕ Βοηθών Βρεφονηπιοκόμων	1	1	0
ΔΕ Διοικητικού Λογιστικού	1	0	1
Σύνολο θέσεων ΔΕ	42	16	26
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ			
ΥΕ Κλητήρων – Θυρωρών– Γενικών Καθηκόντων	1	0	1

	ΤΑΚΤΙΚΕΣ	ΚΑΛΥΜΕΝΕΣ	ΚΕΝΕΣ
ΥΕ Εργατών Καθαριότητας	12	2	10
ΥΕ Καθαριστριών Δημοτικών Κτιρίων	1	0	1
ΥΕ Εργατών Πρασίνου	10	0	10
ΥΕ Εργατών Οδοποιίας	2	0	2
ΥΕ Οικογενειακών Βοηθών	4	3	1
ΥΕ Προσωπικού Εστίασης/Προσωπικού Μαγειρειών	1	0	1
ΥΕ Προσωπικού Καθαριότητας Εσωτερικών Χώρων	1	0	1
Σύνολο θέσεων ΥΕ	32	5	27
ΘΕΣΕΙΣ ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ			
ΤΕ17 Διοικητικού Λογιστών	1	1	0
ΔΕ1 Διοικητικού	2	1	1
ΔΕ24 Ηλεκτρολόγων	1	0	1
ΔΕ30 Τεχνιτών	1	0	1
ΥΕ Καθαριστριών Σχολείων	14	6	8
ΔΕ Υπάλληλος Γραφείου	4	0	4
ΤΕ Κοινωνικής Εργασίας/Κοινωνικών Λειτουργιών	1	1	0
ΔΕ Δακτυλογράφων	2	1	1
ΤΕ Υπάλληλος Γραφείου	1	0	1
Σύνολο θέσεων ΙΔΑΧ	27	10	17
ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΜΕΡΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ			
ΥΕ Φυλάκων Κοιμητηρίου	1	0	1
ΥΕ Καθαριστριών Σχολείων	11	6	5
ΥΕ Καθαριστριών Δημοτικών Κτιρίων	1	0	1
Σύνολο προσωρινών θέσεων ΙΔΑΧ	13	6	7
ΘΕΣΕΙΣ ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ			
Σύνολο προσωποπαγών θέσεων ΙΔΟΧ	45		45

Πηγή: Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού Δήμου Σοφάδων (2025), ίδια επεξεργασία

Ο παραπάνω πίνακας παρουσιάζει αναλυτικά την κατανομή των τακτικών θέσεων, με βάση τις θέσεις μόνιμου προσωπικού που προβλέπονται από τους θεσμοθετημένους ΟΕΥ του Δήμου Σοφάδων, σε αντιπαραβολή με τις καλυμμένες και κενές θέσεις, βάση των στοιχείων της Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών του Δήμου Σοφάδων, κατανεμημένων ανά επίπεδο εκπαίδευσης και ειδικότητα, και καταγράφει τις καλυμμένες και τις κενές θέσεις. Σε γενικές γραμμές παρατηρείται έντονη υποστελέχωση σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης, με τις μεγαλύτερες ελλείψεις να εντοπίζονται στην Πανεπιστημιακή (ΠΕ) και Δευτεροβάθμια (ΔΕ) Εκπαίδευση, όπου οι κενές θέσεις ανέρχονται σε 34 και 26 αντίστοιχα. Αντίστοιχα, στην Τεχνολογική Εκπαίδευση (ΤΕ) λείπουν 18 άτομα από τις 33 προβλεπόμενες θέσεις, ενώ στην Υποχρεωτική Εκπαίδευση (ΥΕ) παρατηρείται ακόμα μεγαλύτερη ανεπάρκεια, με 27 κενές από τις 32 θέσεις, γεγονός που επηρεάζει άμεσα την εκτέλεση βοηθητικών και τεχνικών καθηκόντων. Στις θέσεις ΙΔΑΧ (Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου) οι κενές ανέρχονται σε 17 από τις 27 θέσεις, ενώ στις προσωρινές θέσεις ΙΔΑΧ μερικής απασχόλησης, περισσότερες από τις μισές (7/13) παραμένουν ακάλυπτες.

Η συγκεντρωτική κατανομή του προσωπικού του Δήμου ανά κατηγορία θέσης και όσο αναφορά τις προβλεπόμενες και υφιστάμενες θέσεις αυτών, φαίνεται στον παρακάτω πίνακα και στα διαγράμματα. Η συντριπτική πλειοψηφία των θέσεων αφορά Τακτικές Θέσεις με σχέση εργασίας Δημοσίου Δικαίου και ακολουθούν οι θέσεις εργασίας με Σχέση Εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου (ΙΔΑΧ).

Πίνακας 31: Κατανομή προσωπικού ανά κατηγορία θέσης και ανά προβλεπόμενες και υφιστάμενες θέσεις στο Δήμο Σοφάδων

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΘΕΣΗΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ	ΚΑΛΥΜΕΝΕΣ
ΘΕΣΕΙΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	10	8
ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	164	61
ΘΕΣΕΙΣ ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ (ΙΔΑΧ)	40	16
ΘΕΣΕΙΣ ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ (ΙΔΟΧ)	45	0
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	259	85

Πηγή: Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού Δήμου Σοφάδων (2025), ίδια επεξεργασία

Διάγραμμα 16: Ποσοστιαία κατανομή προβλεπόμενου προσωπικού ΟΕΥ ανά κατηγορία θέσης στο Δήμο Σοφάδων

Πηγή: Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού Δήμου Σοφάδων (2025), ίδια επεξεργασία

Διάγραμμα 17: Ποσοστιαία κατανομή υφιστάμενου προσωπικού (2025) ανά κατηγορία θέσης στο Δήμο Σοφάδων

Πηγή: Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού Δήμου Σοφάδων (2025), ίδια επεξεργασία

Η ποσοστιαία κατανομή του προβλεπόμενου προσωπικού ΟΕΥ σε τακτικές θέσεις, θέσεις ειδικού προσωπικού, θέσεις ΙΔΑΧ και ΙΔΟΧ, σε σχέση με την αντίστοιχη κατανομή του υφιστάμενου προσωπικού το 2025 είναι ανομοιογενής, με μεγάλες διαφοροποιήσεις, όπως φαίνεται και στα γραφήματα. Διαπιστώνεται ότι υπάρχει σημαντικό έλλειμμα προσωπικού, καθώς από τις 259 προβλεπόμενες θέσεις καλύπτονται μόλις οι 85. Η μεγαλύτερη απόκλιση εντοπίζεται στις «Τακτικές Θέσεις με Σχέση Εργασίας Δημοσίου Δικαίου», όπου από τις 164 προβλεπόμενες καλύπτονται μόνο

οι 59 (36%), υποδηλώνοντας έντονη υποστελέχωση στο μόνιμο προσωπικό. Αντίστοιχα, στις θέσεις ΙΔΑΧ καλύπτεται μόλις το 40% (16 από 40), ενώ στις θέσεις ΙΔΟΧ δεν υπάρχει καμία κάλυψη, παρόλο που προβλέπονται 45 θέσεις. Η μοναδική κατηγορία με σχετικά μικρή απόκλιση είναι οι «Θέσεις Ειδικού Προσωπικού», με κάλυψη 8 από τις 10 θέσεις.

Συμπερασματικά, το σύνολο των στοιχείων που αποτυπώνονται στην ενότητα 2.5.5. αναδεικνύει μία δομική και εκτεταμένη υποστελέχωση στον Δήμο Σοφάδων, τόσο σε επίπεδο κεντρικών όσο και αποκεντρωμένων υπηρεσιών. Παρότι ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας (ΟΕΥ) προβλέπει 259 θέσεις εργασίας για το 2025, μόλις 83 εξ αυτών είναι καλυμμένες, δηλαδή μόλις το 32% του προβλεπόμενου προσωπικού. Η μεγαλύτερη έλλειψη καταγράφεται στις τακτικές θέσεις με σχέση εργασίας Δημοσίου Δικαίου, με ποσοστό πληρότητας 36%, ενώ ανησυχητικό είναι το γεγονός ότι οι θέσεις ΙΔΟΧ παραμένουν πλήρως ακάλυπτες. Η μόνη κατηγορία με σχετική επάρκεια είναι οι θέσεις ειδικού προσωπικού, με κάλυψη 80%, γεγονός που υποδηλώνει προτεραιοποίηση εξειδικευμένων αναγκών, χωρίς όμως να καλύπτεται το σύνολο του λειτουργικού φάσματος του Δήμου.

Σε επίπεδο ειδικοτήτων και επιπέδων εκπαίδευσης, η εικόνα είναι εξίσου προβληματική. Οι μεγαλύτερες ελλείψεις καταγράφονται στην Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση (34 κενές από 57 προβλεπόμενες θέσεις) και στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (26 από 42), πλήττοντας το τεχνικό, διοικητικό και επιστημονικό προσωπικό. Παράλληλα, στις κατηγορίες Τεχνολογικής και Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης, όπου στηρίζεται η παροχή κρίσιμων βοηθητικών και λειτουργικών υπηρεσιών (καθαριότητα, υποστήριξη πρασίνου, κοινωνικές υπηρεσίες), καταγράφονται αντίστοιχα 18 και 27 κενές θέσεις. Η ανισομερής και ελλιπής στελέχωση δημιουργεί σοβαρούς περιορισμούς στη διοικητική ικανότητα του Δήμου να ανταποκριθεί στις αυξανόμενες ανάγκες των δημοτών.

Το σύνολο των παραπάνω ευρημάτων αναδεικνύει την επιτακτική ανάγκη για άμεσο ανασχεδιασμό και ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου Σοφάδων, με στόχο τη λειτουργική επάρκεια και την ποιοτική εξυπηρέτηση των πολιτών. Απαιτείται συστηματικός προγραμματισμός προσλήψεων με βάση τις πραγματικές ανάγκες κάθε υπηρεσιακής μονάδας, αλλά και ενίσχυση εναλλακτικών μορφών στελέχωσης (ΙΔΑΧ, ΙΔΟΧ), ώστε να αντιμετωπιστούν τόσο οι διαρθρωτικές ελλείψεις όσο και οι έκτακτες ανάγκες. Η αναβάθμιση της διοικητικής ικανότητας αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για τη βιώσιμη ανάπτυξη της τοπικής αυτοδιοίκησης και την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

2.6. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

2.6.1. ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

Σύμφωνα με το Ε9 του Δήμου Σοφάδων (2012) όπου έκτοτε δεν επικαιροποιήθηκε, στην ΔΕ Άρνης οι μονοετείς καλλιέργειες καλύπτουν 3.264.440 τ.μ., ενώ οι βοσκότοποι και οι χέρσες εκτάσεις φτάνουν τα 1.255.353 τ.μ., με μικρή επιφάνεια (59.467 τ.μ.) να προορίζεται για υπαίθριες εκθέσεις ή χώρους στάθμευσης, ενώ από τα 56 συνολικά γήπεδα, χρησιμοποιούνται τα 18. Ακόμη η ΔΕ Σοφάδων παρουσιάζει τη μεγαλύτερη έκταση, με 8.537.047 τ.μ. μονοετούς καλλιέργειας και 4.321.534 τ.μ. μη καλλιεργήσιμης γης και χωρίς καθόλου υπαίθριες εκτάσεις, ενώ από τα 126 γήπεδα, τα 43 βρίσκονται σε χρήση. Τέλος, στην ΔΕ Ταμασίου, οι

καλλιεργήσιμες εκτάσεις φτάνουν τα 3.458.426 τ.μ. και οι μη καλλιεργήσιμες τα 1.675.441 τ.μ., ενώ υπάρχουν 2.450 τ.μ. υπαίθριων χώρων, ενώ από τα 67 γήπεδα, χρησιμοποιούνται τα 23.

Πίνακας 32: Εκτάσεις γηπέδων Δήμου Σοφάδων

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΜΟΝΟΕΤΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ (τ.μ.)	ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ/ΧΕΡΣΕΣ ΜΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΣΙΜΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ (τ.μ.)	ΥΠΑΙΘΡΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ή ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ (τ.μ.)	ΣΥΝΟΛΟ ΓΗΠΕΔΩΝ	ΧΡΗΣΗ ΓΗΠΕΔΟΥ
ΑΡΝΗΣ	3.264.440	1.255.353	59.467	56	18
ΣΟΦΑΔΩΝ	8.537.047	4.321.534	0	126	43
ΤΑΜΑΣΙΟΥ	3.458.426	1.675.441	2.450	67	23

Πηγή: Ε9 Δήμου Σοφάδων 2012, ίδια επεξεργασία

Συνολικά, η ΔΕ Σοφάδων υπερέχουν σε μέγεθος και αριθμό γηπέδων, όμως και στις τρεις δημοτικές ενότητες παρατηρείται χαμηλό ποσοστό αξιοποίησης, γύρω στο 30–35%.

Στον παρακάτω Πίνακα αποτυπώνονται τα κτίρια και οι εγκαταστάσεις των βασικότερων διοικητικών και κοινωνικών Υπηρεσιών του Δήμου Σοφάδων:

Πίνακας 33: Κτίρια και εγκαταστάσεις Δήμου Σοφάδων

	Όνομα	Περιγραφή	Ειδική Χρήση	Αποκλειστική Χρήση	Συστεγαζόμενες Χρήσεις
ΔΕ ΣΟΦΑΔΩΝ					
1	ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΣΟΦΑΔΩΝ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΤΑ (3οροφο κτίριο με υπόγειο)	Κτίριο διοίκησης	ΟΧΙ	Δημοτολόγια, Ληξιαρχείο, Τεχνική Υπηρεσία, Οικονομική, ΚΕΠ, Αιρετοί ...
2	ΚΑΠΗ ΣΟΦΑΔΩΝ	ΚΑΠΗ - ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ - ΔΕΥΑ - ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ - ΤΜΗΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΥ - ΣΥΛΛΟΓΟΙ	Γραφεία	ΟΧΙ	ΚΑΠΗ, ΔΕΥΑ, ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
3	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ	ΘΕΑΤΡΟ-ΣΙΝΕΜΑ, ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΧΟΛΗ	Κτίριο συγκέντρωσης κοινού	ΟΧΙ	ΘΕΑΤΡΟ-ΣΙΝΕΜΑ, ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
4	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	Γραφεία	ΟΧΙ	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ-ΙΑΤΡΕΙΟ
5	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	Βοηθητικό κτίριο	ΝΑΙ	
6	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	Γραφεία	ΝΑΙ	
7	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	Γραφεία	ΝΑΙ	
8	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	Γραφεία	ΝΑΙ	
9	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	Γραφεία	ΝΑΙ	
10	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΠΡΩΗΝ ΚΥΛΙΚΕΙΟ	Άλλο	ΟΧΙ	ΚΥΛΙΚΕΙΟ - ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ

	Όνομα	Περιγραφή	Ειδική Χρήση	Αποκλειστική Χρήση	Συστεγαζόμενες Χρήσεις
11	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	Γραφεία	ΝΑΙ	
12	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	Γραφεία	ΝΑΙ	
13	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	Γραφεία	ΝΑΙ	
14	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	Γραφεία	ΝΑΙ	
15	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	Γραφεία	ΝΑΙ	
16	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	Γραφεία	ΝΑΙ	
17	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	Γραφεία	ΝΑΙ	
18	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	Γραφεία	ΝΑΙ	
19	ΑΠΟΘΗΚΗ	ΑΠΟΘΗΚΗ ΔΗΜΟΥ (ΠΡΩΗΝ ΕΑΣ - ΣΙΤΑΠΟΘΗΚΗ)	Άλλο	ΝΑΙ	
20	ΑΠΟΘΗΚΗ	ΑΠΟΘΗΚΗ ΔΗΜΟΥ (ΠΡΩΗΝ ΕΑΣ - ΣΙΤΑΠΟΘΗΚΗ)	Άλλο	ΝΑΙ	
21	ΑΠΟΘΗΚΗ	ΑΠΟΘΗΚΗ ΔΗΜΟΥ (ΠΡΩΗΝ ΕΑΣ - ΣΙΤΑΠΟΘΗΚΗ)	Άλλο	ΝΑΙ	
22	ΑΠΟΘΗΚΗ	ΑΠΟΘΗΚΗ ΔΗΜΟΥ (ΠΡΩΗΝ ΕΑΣ - ΣΙΤΑΠΟΘΗΚΗ)	Άλλο	ΝΑΙ	
23	ΑΠΟΘΗΚΗ	ΑΠΟΘΗΚΗ ΔΗΜΟΥ (ΠΡΩΗΝ ΕΑΣ - ΣΙΤΑΠΟΘΗΚΗ)	Άλλο	ΝΑΙ	
24	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΟΧΙ	ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ-ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΘΛΗΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ-ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
25	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΝΑΙ	
26	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΟΧΙ	ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
27	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΟΧΙ	ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
28	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΟΧΙ	ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΟΦΑΔΩΝ
29	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΟΧΙ	ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΣΧΑΛΙΤΣΑΣ
30	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΟΧΙ	ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
31	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΟΧΙ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
32	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΝΑΙ	

	Όνομα	Περιγραφή	Ειδική Χρήση	Αποκλειστική Χρήση	Συστεγαζόμενες Χρήσεις
33	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΟΧΙ	ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
34	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΟΧΙ	ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ - ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
35	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΝΑΙ	
36	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΟΧΙ	ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
37	ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ	ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	Κτίριο διοίκησης	ΝΑΙ	
38	ΠΑΛΙΑ ΣΦΑΓΕΙΑ	ΠΡΩΗΝ ΣΦΑΓΕΙΑ	Άλλο	ΟΧΙ	ΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΤΟ ΕΡΕΙΠΙΟ
39	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΓΕΦΥΡΟΠΛΑΣΤΙΚΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΓΕΦΥΡΟΠΛΑΣΤΙΚΑ	Άλλο	ΝΑΙ	
40	ΙΑΤΡΕΙΟ	ΙΑΤΡΕΙΟ	Άλλο	ΝΑΙ	
41	ΓΗΠΕΔΟ ΣΟΦΑΔΩΝ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ ΣΟΦΑΔΩΝ	Κτίριο διοίκησης	ΟΧΙ	ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ
42	ΚΛΕΙΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ ΣΟΦΑΔΩΝ	ΚΛΕΙΣΤΟ ΓΗΠΕΔΟ ΜΠΑΣΚΕΤ - ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ	Κτίριο συγκέντρωσης κοινού	ΟΧΙ	ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ
43	ΕΠΑΛ ΣΟΦΑΔΩΝ	ΤΕΕ - ΕΠΑΛ ΣΟΦΑΔΩΝ	Αίθουσες Διδασκαλίας	ΟΧΙ	ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ-ΕΕΕΕΚ
44	ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ	ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ	Αίθουσες Διδασκαλίας	ΝΑΙ	
45	1ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ - 1ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ - ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Αίθουσες Διδασκαλίας	ΝΑΙ	
46	2ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Αίθουσες Διδασκαλίας	ΝΑΙ	
47	4ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ - 4ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ - ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Αίθουσες Διδασκαλίας	ΝΑΙ	
48	5ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΣΟΦΑΔΩΝ	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Αίθουσες Διδασκαλίας	ΝΑΙ	
49	2ο-3ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΣΟΦΑΔΩΝ	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ (ΔΩΡΕΑ ΜΕΛΑ)	Αίθουσες Διδασκαλίας	ΝΑΙ	
50	ΓΥΜΝΑΣΙΟ - ΛΥΚΕΙΟ	ΓΥΜΝΑΣΙΟ-ΛΥΚΕΙΟ -ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ	Αίθουσες Διδασκαλίας	ΝΑΙ	
51	ΑΠΟΘΗΚΗ	ΑΠΟΘΗΚΗ ΔΗΜΟΥ (ΠΡΩΗΝ ΕΑΣ - ΣΙΤΑΠΟΘΗΚΗ)	Άλλο	ΝΑΙ	
52	ΟΣΤΕΟΦΥΛΑΚΙΟ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟΥ	ΟΣΤΕΟΦΥΛΑΚΙΟ	Άλλο	ΝΑΙ	
ΔΕ ΤΑΜΑΣΙΟΥ					
1	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΑΜΑΣΙΟΥ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΤΑ (2οροφο)	Κτίριο διοίκησης	ΟΧΙ	ΚΕΠ

	Όνομα	Περιγραφή	Ειδική Χρήση	Αποκλειστική Χρήση	Συστεγαζόμενες Χρήσεις
2	ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ	ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ	Αίθουσες Διδασκαλίας	ΝΑΙ	
3	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	Γραφεία	ΟΧΙ	ΙΑΤΡΕΙΟ
4	ΚΥΛΙΚΕΙΟ	ΚΤΙΡΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ (ΠΡΩΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ)	Μη χρησιμοποιούμενο	ΟΧΙ	ΚΕΝΟ
5	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ - ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ - ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Αίθουσες Διδασκαλίας	ΝΑΙ	
6	ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ	ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ	Αίθουσες Διδασκαλίας	ΝΑΙ	
7	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ - ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ - ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Αίθουσες Διδασκαλίας	ΝΑΙ	
8	ΝΕΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ	ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ (ΥΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ)	Μη χρησιμοποιούμενο	ΝΑΙ	
9	ΓΥΜΝΑΣΙΟ - ΛΥΚΕΙΟ	ΓΥΜΝΑΣΙΟ-ΛΥΚΕΙΟ	Αίθουσες Διδασκαλίας	ΝΑΙ	
10	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ (ΠΡΩΗΝ ΑΠΟΘΗΚΗ Ε.Α.Σ)	Γραφεία	ΟΧΙ	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ-ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ
11	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΝΑΙ	
12	ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ	Κτίριο συγκέντρωσης κοινού	ΝΑΙ	
13	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	Γραφεία	ΝΑΙ	
14	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	Γραφεία	ΟΧΙ	ΙΑΤΡΕΙΟ
15	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΟΧΙ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
16	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΝΑΙ	
17	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	Γραφεία	ΟΧΙ	ΙΑΤΡΕΙΟ
18	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	Γραφεία	ΟΧΙ	ΙΑΤΡΕΙΟ
19	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΝΑΙ	
20	ΘΕΑΤΡΟ ΚΤΙΜΕΝΗΣ	ΘΕΑΤΡΟ ΚΤΙΜΕΝΗΣ	Βοηθητικό κτίριο	ΝΑΙ	
21	ΙΑΤΡΕΙΟ	ΙΑΤΡΕΙΟ	Άλλο	ΝΑΙ	
22	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	Γραφεία	ΟΧΙ	ΙΑΤΡΕΙΟ
23	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΟΧΙ	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
24	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	Γραφεία	ΟΧΙ	ΙΑΤΡΕΙΟ
25	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΝΑΙ	

	Όνομα	Περιγραφή	Ειδική Χρήση	Αποκλειστική Χρήση	Συστεγαζόμενες Χρήσεις
ΔΕ ΑΡΝΗΣ					
1	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΝΗΣ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΤΑ (Ζόροφο με υπόγειο)	Κτίριο διοίκησης	ΟΧΙ	ΚΕΠ - ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ
2	ΑΠΟΘΗΚΗ	ΑΠΟΘΗΚΗ ΔΗΜΟΥ (ΠΡΩΗΝ ΕΑΣ - ΣΙΤΑΠΟΘΗΚΗ)	Άλλο	ΝΑΙ	
3	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΟΧΙ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
4	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	Γραφεία	ΝΑΙ	
5	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΝΑΙ	
6	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Αίθουσες Διδασκαλίας	ΝΑΙ	
7	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Αίθουσες Διδασκαλίας	ΝΑΙ	
8	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	Γραφεία	ΟΧΙ	ΙΑΤΡΕΙΟ
9	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	Γραφεία	ΝΑΙ	
10	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΟΧΙ	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
11	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (ΤΩΡΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ)	Μη χρησιμοποιούμενο	ΟΧΙ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ
12	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Αίθουσες Διδασκαλίας	ΝΑΙ	
13	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ - ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ - ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ - ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ (4 ΚΤΙΡΙΑ)	Αίθουσες Διδασκαλίας	ΟΧΙ	ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
14	ΓΥΜΝΑΣΙΟ - ΛΥΚΕΙΟ	ΓΥΜΝΑΣΙΟ-ΛΥΚΕΙΟ	Αίθουσες Διδασκαλίας	ΟΧΙ	ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
15	ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ	ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ	Αίθουσες Διδασκαλίας	ΝΑΙ	
ΔΕ ΜΕΝΕΛΑΪΔΑΣ					
1	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΕΝΕΛΑΪΔΑΣ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΤΑ (Ζόροφο με υπόγειο)	Κτίριο διοίκησης	ΟΧΙ	ΚΕΠ
2	ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ (ΠΡΩΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΤΜΗΜΑ)	Γραφεία	ΟΧΙ	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
3	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΠΟΛΥΚΕΝΤΡΟ - ΙΑΤΡΕΙΟ	Γραφεία	ΟΧΙ	ΠΟΛΥΚΕΝΤΡΟ-ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ-ΙΑΤΡΕΙΟ
4	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΟΧΙ	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ - ΙΑΤΡΕΙΟ
5	ΔΗΜΟΤΙΚΟ-ΓΥΜΝΑΣΙΟ-ΛΥΚΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ-ΓΥΜΝΑΣΙΟ-ΛΥΚΕΙΟ	Αίθουσες Διδασκαλίας	ΟΧΙ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ-ΓΥΜΝΑΣΙΟ-ΛΥΚΕΙΟ

	Όνομα	Περιγραφή	Ειδική Χρήση	Αποκλειστική Χρήση	Συστεγαζόμενες Χρήσεις
6	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Αίθουσες Διδασκαλίας	ΝΑΙ	
7	ΑΠΟΘΗΚΗ	ΑΠΟΘΗΚΗ ΔΗΜΟΥ (ΠΡΩΗΝ ΕΑΣ - ΣΙΤΑΠΟΘΗΚΗ)	Άλλο	ΝΑΙ	
8	ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ	Κτίριο πολυτίμων ειδών	ΟΧΙ	ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
9	ΠΡΩΗΝ ΚΤΙΡΙΟ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	ΑΠΟΘΗΚΗ	Άλλο	ΝΑΙ	
10	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΛΕΣΧΗ	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΛΕΣΧΗ - ΔΟΜΕΣ ΟΤΑ	Άλλο	ΝΑΙ	
11	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΟΧΙ	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
12	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	Γραφεία	ΟΧΙ	ΙΑΤΡΕΙΟ
13	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΟΧΙ	ΙΑΤΡΕΙΟ
14	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ - ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΟΧΙ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
15	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΝΑΙ	
16	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΟΧΙ	ΙΑΤΡΕΙΟ
17	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΟΧΙ	ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
18	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Μη χρησιμοποιούμενο	ΟΧΙ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΟΙΜΗΣΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
19	ΙΑΤΡΕΙΟ	ΙΑΤΡΕΙΟ	Άλλο	ΝΑΙ	
20	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	Γραφεία	ΟΧΙ	ΙΑΤΡΕΙΟ
ΔΕ ΡΕΝΤΙΝΗΣ					
1	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΡΕΝΤΙΝΑΣ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΤΑ (2οροφο)	Κτίριο διοίκησης	ΝΑΙ	
2	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟ)	Αίθουσες Διδασκαλίας	ΟΧΙ	ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ, ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
3	ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΞΕΝΩΝΑΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΞΕΝΩΝΑΣ	Άλλο	ΝΑΙ	
4	ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΑ ΓΗΠΕΔΟΥ	ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΑ (ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ)	Κτίριο συγκέντρωσης κοινού	ΝΑΙ	
5	ΙΑΤΡΕΙΟ	ΙΑΤΡΕΙΟ	Κτίριο Διοίκησης / Γραφεία	ΝΑΙ	
6	ΜΟΥΣΕΙΟ	ΜΟΥΣΕΙΟ (ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΑ)	Μη χρησιμοποιούμενο	ΝΑΙ	

Πηγή: Δήμος Σοφάδων

Ο αριθμός των καταγεγραμμένων κτιρίων στον Δήμο Σοφάδων είναι ιδιαίτερα αυξημένος, ξεπερνώντας τα 100, γεγονός που καταδεικνύει τη σημαντική κτιριακή υποδομή που διαθέτει ο δήμος. Η μεγαλύτερη συγκέντρωση εντοπίζεται στη Δημοτική Ενότητα Σοφάδων, η οποία λειτουργεί ως το διοικητικό και πληθυσμιακό κέντρο του δήμου, κάτι που δικαιολογεί την πυκνότητα των υποδομών. Η πλειονότητα των κτιρίων κατασκευάστηκε πριν το 1984, ενώ η περίοδος πριν το 1959 περιλαμβάνει κυρίως παλιά σχολεία, κοινοτικά καταστήματα και αποθήκες, αρκετά εκ των οποίων είναι σήμερα ανενεργά ή στεγάζουν πολιτιστικούς και μορφωτικούς συλλόγους. Από το 1985 και μετά παρατηρείται μείωση στον ρυθμό κατασκευής, με έμφαση σε ειδικά κτίρια πολιτισμού, αθλητισμού και κοινωνικών υπηρεσιών. Σε σχέση με τον πληθυσμό του Δήμου Σοφάδων, ο αριθμός των κτιρίων θεωρείται ικανοποιητικός, καθώς καλύπτει τις βασικές λειτουργικές ανάγκες, ιδίως αν ληφθεί υπόψη ότι πολλές κοινότητες διαθέτουν πολλαπλές υποδομές (παλαιά σχολεία, κοινοτικά καταστήματα, πολιτιστικά κέντρα κ.ά.).

2.6.2. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ – ΥΛΙΚΑ

Ο Δήμος Σοφάδων διαθέτει σημαντικό αριθμό από επιβατικά, φορτηγά, απορριμματοφόρα, και μηχανήματα έργου όπως παρουσιάζονται αναλυτικά στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 34: Απογραφή υφιστάμενων οχημάτων & μηχανημάτων Δήμου Σοφάδων

A/A	Υπηρεσία	Είδος	1 ^ο Έτος Κυκλοφορίας	Είδος καυσίμου
1	ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ	10/6/1999	Π
2	ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΗΡΑΣ	6/11/2008	Π
3	ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΑΓΡΟΤΙΚΟ 4Χ4	10/8/2000	Π
4	ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΦΟΡΤΗΓΟ	29/3/1985	Π
5	ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΓΕΡΑΝΟΣ - ΔΑΓΚΑΝΑ	24/8/1993	Π
6	ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΥΔΡΟΦΟΡΑ	19/3/1982	Π
7	ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΥΔΡΟΦΟΡΑ	8/8/2016	Π
8	ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΦΟΡΤΗΓΟ	16/6/2021	Π
9	ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΣ	ΠΛΥΝΤΗΡΙΟ ΚΑΔΩΝ	24/9/2008	Π
10	ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΣ	ΚΑΛΑΘΟΦΟΡΟ	1/12/2004	Π
11	ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΣ	ΣΑΡΩΘΡΟ	1/12/2004	
12	ΠΡΑΣΙΝΟ	ΧΟΡΤΟΚΟΠΤΙΚΟ	21/7/2021	Π
13	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ	19/11/2019	Β
14	ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΦΟΡΤΗΓΟ	10/12/2002	Π
15	ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ - ΦΟΡΤΩΤΗΣ(JCB)	4/1/2000	Π
16	ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΗΡΑΣ	21/10/2008	Π
17	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ (9 ΘΕΣΕΩΝ)	2/11/2005	Β
18	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΑΓΡΟΤΙΚΟ 4Χ4	29/5/2000	Β
19	ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ - ΦΟΡΤΩΤΗΣ(JCB)	30/7/1999	Π
20	ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΑΓΡΟΤΙΚΟ 4Χ4	23/10/2001	Π
21	ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΦΟΡΤΗΓΟ	16/5/2006	Π
22	ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΗΡΑΣ	13/11/2006	Π

A/A	Υπηρεσία	Είδος	1 ^ο Έτος Κυκλοφορίας	Είδος καυσίμου
23	ΠΡΑΣΙΝΟ	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΕΛΚΥΣΤΗΡΑΣ (ΧΛΟΟΚΟΠΤΙΚΟ)	14/5/2010	Π
24	ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΦΟΡΤΗΓΟ	31/10/2000	Π
25	ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΑΓΡΟΤΙΚΟ 4Χ4	28/3/2006	Π
26	ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ - ΦΟΡΤΩΤΗΣ(JCB)	26/7/2000	Π
27	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ	27/3/2008	Β
28	ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ - ΦΟΡΤΩΤΗΣ(JCB)	6/7/2000	Π
29	ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΑΓΡΟΤΙΚΟ 4Χ4	30/8/2004	Π
30	ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ	2/8/2001	Π
31	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ- ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ- ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ	5/2/2004	Β
32	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ- ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ- ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ	8/1/2003	Β
ΟΧΗΜΑΤΑ ΔΕΥΑΣ				
1	ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ	10/6/1999	Π
2	ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΗΡΑΣ	6/11/2008	Π
3	ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΑΓΡΟΤΙΚΟ 4Χ4	10/8/2000	Π
4	ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΦΟΡΤΗΓΟ	29/3/1985	Π

Πηγή: Δήμος Σοφάδων

Πίνακας 35: Πλήθος οχημάτων ανά τύπο οχήματος

Τύπος Οχήματος	Πλήθος Οχημάτων 2024	Πλήθος Οχημάτων 2019	Είδος καυσίμου
ΙΧ	8	6	Β
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ	14	13	Π
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΡΓΟΥ	13	12	Π

Πηγή: Δήμος Σοφάδων

Από τον πίνακα φαίνεται ότι ο Δήμος Σοφάδων διαθέτει έναν σημαντικό αριθμό οχημάτων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για διαφορετικές εργασίες καλύπτοντας σε αρκετά μεγάλο βαθμό τις ανάγκες μετακινήσεων και εργασιών. Ωστόσο, από την ανάλυση του στόλου οχημάτων και μηχανημάτων προκύπτει ότι κυριαρχεί η παλαιότητα, με πολλά οχήματα να έχουν τεθεί σε κυκλοφορία πριν από 20 ή και περισσότερα χρόνια. Ακόμη, η Υπηρεσία Τεχνικών Έργων διαθέτει τον μεγαλύτερο αριθμό οχημάτων, ενώ οι υπόλοιπες υπηρεσίες (διοικητικές, καθαριότητας, πρασίνου κ.ά.) διαθέτουν λιγότερα και πιο εξειδικευμένα. Η πλειονότητα των οχημάτων χρησιμοποιεί πετρέλαιο, ενώ απουσιάζουν πλήρως οχήματα νέας τεχνολογίας (ηλεκτρικά ή υβριδικά).

Software και εφαρμογές

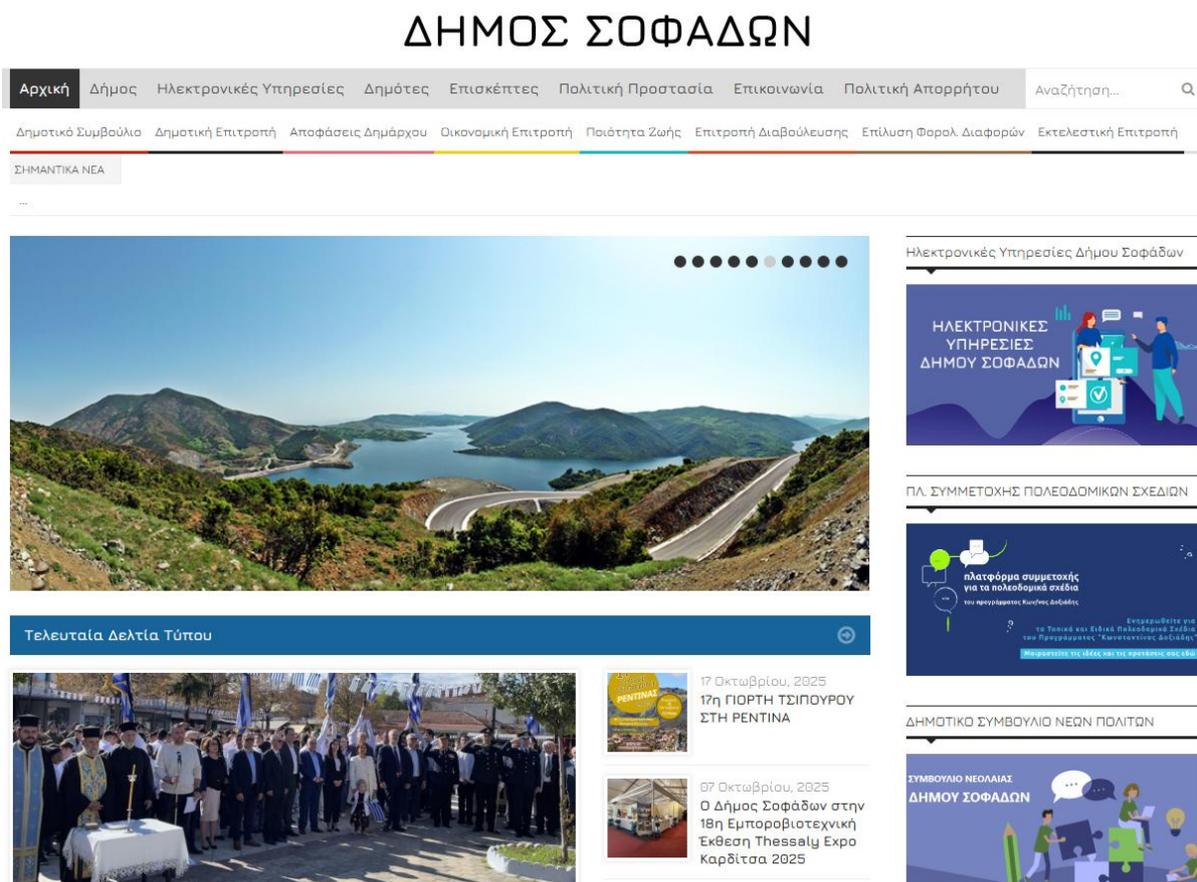
Ο Δήμος Σοφάδων διαθέτει ένα πλήρες και σύγχρονο πληροφοριακό περιβάλλον για τη διαχείριση των οικονομικών και διοικητικών του λειτουργιών, αξιοποιώντας ένα Ολοκληρωμένο Οικονομικό Διαχειριστικό Σύστημα το οποίο καλύπτει κρίσιμους τομείς όπως ο προϋπολογισμός, οι προμήθειες, το λογιστήριο, τα έσοδα, η ταμειακή υπηρεσία, η γενική και αναλυτική λογιστική, οι λογαριασμοί τάξεως και η παραγωγή στατιστικών υποδειγμάτων. Παράλληλα, υποστηρίζεται η διαχείριση του Τέλους Ακίνητης Περιουσίας (ΤΑΠ), των τεχνικών έργων, καθώς και του τέλους επί των ακαθαρίστων εσόδων. Σε επίπεδο διοικητικής υποστήριξης, εφαρμόζεται ηλεκτρονικό πρωτόκολλο και σύστημα

διακίνησης εγγράφων, ενώ σε θέματα ανθρώπινου δυναμικού λειτουργούν εφαρμογές για τη διαχείριση προσωπικού και τη μισθοδοσία. Επιπλέον, υπάρχει εξειδικευμένη εφαρμογή για τη διαχείριση αδειών καταστημάτων, ενισχύοντας τον έλεγχο και την εξυπηρέτηση των δημοτών στον τομέα της επιχειρηματικότητας.

Ιστοσελίδα του Δήμου Σοφάδων

Η επίσημη ιστοσελίδα του Δήμου Σοφάδων (<https://sofades.gr/>) αποτελεί ένα εργαλείο επικοινωνίας και εξυπηρέτησης των πολιτών. Μέσα από ένα οργανωμένο και ευδιάκριτο μενού, οι επισκέπτες έχουν πρόσβαση σε βασικές πληροφορίες για τον Δήμο, τις δημοτικές ενότητες, τις υπηρεσίες προς τους δημότες, καθώς και σε χρήσιμες ηλεκτρονικές υπηρεσίες. Η ιστοσελίδα παρέχει δυνατότητα άμεσης ενημέρωσης μέσα από δελτία τύπου, ανακοινώσεις, εκδηλώσεις και νέα, ενώ διαθέτει και ενότητα διαφάνειας, στην οποία δημοσιεύονται στοιχεία όπως διακηρύξεις, αποφάσεις, προϋπολογισμοί και άλλες οικονομικές και διοικητικές πληροφορίες. Επιπλέον, προσφέρονται πληροφορίες για κοινωνικές παροχές, τοπικές δράσεις και παρεμβάσεις, ενισχύοντας τον ρόλο της ιστοσελίδας ως εργαλείου κοινωνικής.

Εικόνα 7: Ιστοσελίδα του Δήμου Σοφάδων

Πηγή: <https://sofades.gr/>

Ηλεκτρονική Υπηρεσία του Δήμου Σοφάδων

Ακόμη, ο Δήμος Σοφάδων διαθέτει μια ολοκληρωμένη ηλεκτρονική υπηρεσία εξυπηρέτησης μέσω της διαδικτυακής πύλης e-sofades.gr, με στόχο τη διευκόλυνση της επικοινωνίας και της αλληλεπίδρασης με τις δημοτικές υπηρεσίες, αξιοποιώντας τις δυνατότητες των ψηφιακών τεχνολογιών. Η πλατφόρμα παρέχει ένα φιλικό και λειτουργικό περιβάλλον χρήσης, επιτρέποντας

την εύκολη υποβολή αιτημάτων που αφορούν καθημερινά προβλήματα, όπως αντικατάσταση καμένων λαμπτήρων, επισκευή κάδων απορριμμάτων, αποκατάσταση φθορών στο οδόστρωμα και άλλες συναφείς παρεμβάσεις, με δυνατότητα παρακολούθησης της πορείας διεκπεραίωσης κάθε αιτήματος. Επιπλέον, προσφέρεται η δυνατότητα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και πληρωμής οφειλών προς τον Δήμο, μειώνοντας έτσι την ανάγκη φυσικής παρουσίας στις υπηρεσίες. Παράλληλα, σημαντικός αριθμός διοικητικών πράξεων, όπως η έκδοση ληξιαρχικών πράξεων και λοιπών πιστοποιητικών, πραγματοποιείται μέσω της εθνικής πλατφόρμας gov.gr, στην οποία οι χρήστες ανακατευθύνονται αυτόματα, διασφαλίζοντας την πλήρη διαλειτουργικότητα και την απλοποίηση των διαδικασιών. Οι διαθέσιμες ψηφιακές υπηρεσίες συνεχώς επεκτείνονται, ενισχύοντας την αποτελεσματικότητα της δημοτικής διοίκησης και την εξυπηρέτηση των πολιτών.

Εικόνα 8: Ιστοσελίδα των Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών του Δήμου Σοφάδων

The screenshot shows the website header with the logo of the Municipality of Sofades and contact information (info@sofades.gr, 2443353200). Below the header, there are navigation links: Αρχική / Προφίλ / Τα Αιτήματά μου / Οδηγίες Λειτουργίας. The main content area features a large heading: "Καλώς ήρθατε στην ιστοσελίδα των Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών του Δήμου Σοφάδων". To the right of the heading is an icon of a document and pen. Below the heading, there are two buttons: "Είσοδος" (Login) and "Εγγραφή στις Ηλ. Υπηρεσίες" (Register for e-services). The text below the heading provides information about the municipality's commitment to digital services and the availability of various services through the website.

Πηγή: <https://e-sofades.gr/>

2.6.3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

2.6.3.1. ΈΣΟΔΑ

Οι κύριες ομάδες στις οποίες ταξινομούνται τα έσοδα του Δήμου είναι έξι (6) και ο διαχωρισμός γίνεται με κριτήριο την προέλευσή τους. Οι ομάδες υποδιαιρούνται σε κατηγορίες, υποκατηγορίες και είδος εσόδου με βάση το δεκαδικό σύστημα:

- Τακτικά έσοδα (ΚΑ 0)
- Έκτακτα έσοδα (ΚΑ 1)
- Έσοδα παρελθόντων οικονομικών ετών (Π.Ο.Ε.), που βεβαιώνονται για πρώτη φορά (ΚΑ 2)
- Εισπράξεις δανείων και απαιτήσεων από Π.Ο.Ε. (εισπρακτέα υπόλοιπα από βεβαιωθέντα κατά το παρελθόν τακτικά και έκτακτα έσοδα) (ΚΑ 3)
- Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων και επιστροφές χρημάτων (ΚΑ 4)
- Χρηματικό υπόλοιπο προηγούμενης χρήσης (ΚΑ 5)

Σε ό,τι αφορά την κατάσταση εσόδων του Δήμου Σοφάδων, παρουσιάζονται και αναλύονται στοιχεία οι προϋπολογισμοί για τα έτη 2020 έως 2025.

Πίνακας 36: Συνολικά Έσοδα 2020 -2025 Δήμου Σοφάδων

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / ΕΤΟΣ	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Τακτικά Έσοδα (ΚΑ 0)	4.666. 320,41	4.679. 625,54	4.491. 597,84	5.818. 829,44	6.077. 612,02	7.840. 693,72
Έκτακτα έσοδα και επιχορηγήσεις για επενδύσεις (ΚΑ 1)	3.229. 874,20	8.258. 172,48	8.002. 025,87	5.433. 903,93	5.640. 726,40	5.043. 003,44
Έσοδα παρελθόντων ετών	22.200 ,00	21.900 ,00	190.60 0,00	94.950 ,00	71.300 ,00	64.200 ,00
Εισπράξεις από Δάνεια και Εισπρακτέα υπόλοιπα από βεβαιωθέντα έσοδα κατά τα παρελθόντα έτη (ΚΑ 3)	4.959. 702,61	5.120. 855,87	3.897. 497,31	4.871. 074,58	4.988. 297,87	6.227. 929,42
Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου, Ασφ. Φορέων και Τρίτων (ΚΑ 4)	1.174. 320,00	1.416. 320,00	1.424. 320,00	1.609. 995,95	2.225. 918,66	1.733. 750,00
Χρηματικό υπόλοιπο προηγ. Έτους (ΚΑ 5)	3.143. 265,37	3.987. 471,56	4.032. 913,43	3.810. 422,21	2.956. 418,25	3.775. 777,13
ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΡΩΝ	17.19 7.702, 59	23.48 6.366, 45	22.03 8.954, 45	21.63 9.176, 11	21.96 0.273, 20	24.68 5.353, 71

Πηγή: Δήμος Σοφάδων, Ιδία Επεξεργασία

Βάσει του πίνακα του Δήμου Σοφάδων για τα έτη 2020–2025, προκύπτουν τα εξής βασικά σημεία:

- Τα Τακτικά Έσοδα (ΚΑ 0) εμφανίζουν σταθερή ανοδική πορεία από 4,66 εκ. € το 2020 σε 7,84 εκ. € το 2025, δηλαδή η συμμετοχή τους αυξήθηκε από 27,1% σε 31,8%.
- Τα Έκτακτα Έσοδα και Επιχορηγήσεις για Επενδύσεις (ΚΑ 1) παρουσιάζουν έντονες διακυμάνσεις, με κορύφωση το 2021–2022 (8,25 εκ. € και 8,00 εκ. € αντίστοιχα) και πτώση μετά το 2023, έχοντας μέσο ποσοστό συμμετοχής περίπου 26,9%.
- Τα Έσοδα Παρελθόντων Ετών (ΚΑ 2) παραμένουν ελάχιστα καθ' όλη την περίοδο (0,1%–0,9%), με μικρή αύξηση το 2022–2023.
- Οι Εισπράξεις από Δάνεια και Εισπρακτέα Υπόλοιπα (ΚΑ 3) μειώνονται σημαντικά το 2021–2022 και σταθεροποιούνται στη συνέχεια, από 4,95 εκ. € το 2020 σε 6,22 εκ. € το 2025.
- Οι Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και Τρίτων (ΚΑ 4) αυξάνονται σταδιακά (1,17 εκ. € το 2020 → 1,73 εκ. € το 2025), αντιπροσωπεύοντας σταθερή αλλά δευτερεύουσα πηγή εσόδων (6–10% ετησίως).
- Το Χρηματικό Υπόλοιπο Προηγούμενου Έτους (ΚΑ 5) κυμαίνεται από 3,14 εκ. € το 2020 σε 3,77 εκ. € το 2025, με ποσοστό συμμετοχής που μειώνεται από 18,3% σε 15,3%.

Στο σύνολο της περιόδου ανάλυσης (2020 – 2025), τα συνολικά έσοδα του Δήμου Σοφάδων παρουσίασαν αύξηση, σχεδόν 43,6% το 2020 σε σχέση με το 2025. Στη συνέχεια αναλύονται τα των οικονομικά στοιχεία της πενταετίας 2020-2025 που παρουσιάστηκαν, σε ποσοστιαία κατανομή. Τα ποσοστά αφορούν συμμετοχή στα συνολικά έσοδα του έτους.

Πίνακας 37: Συμμετοχή Κατηγορίας Εσόδων στα Συνολικά Έσοδα 2020 -2025 Δήμου Σοφάδων

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / ΕΤΟΣ	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Τακτικά Έσοδα (ΚΑ 0)	27,1%	19,9%	20,4%	26,9%	27,7%	31,8%
Έκτακτα έσοδα και επιχορηγήσεις για επενδύσεις (ΚΑ 1)	18,8%	35,2%	36,3%	25,1%	25,7%	20,4%

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / ΕΤΟΣ	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Έσοδα παρελθόντων ετών (ΚΑ 2)	0,1%	0,1%	0,9%	0,4%	0,3%	0,3%
Εισπράξεις από Δάνεια και Εισπρακτέα υπόλοιπα από βεβαιωθέντα έσοδα κατά τα παρελθόντα έτη (ΚΑ 3)	28,8%	21,8%	17,7%	22,5%	22,7%	25,2%
Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου, Ασφ. Φορέων και Τρίτων (ΚΑ 4)	6,8%	6,0%	6,5%	7,4%	10,1%	7,0%
Χρηματικό υπόλοιπο προηγ. Έτους (ΚΑ 5)	18,3%	17,0%	18,3%	17,6%	13,5%	15,3%
ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΡΩΝ	100%	100%	100%	100%	100%	100%

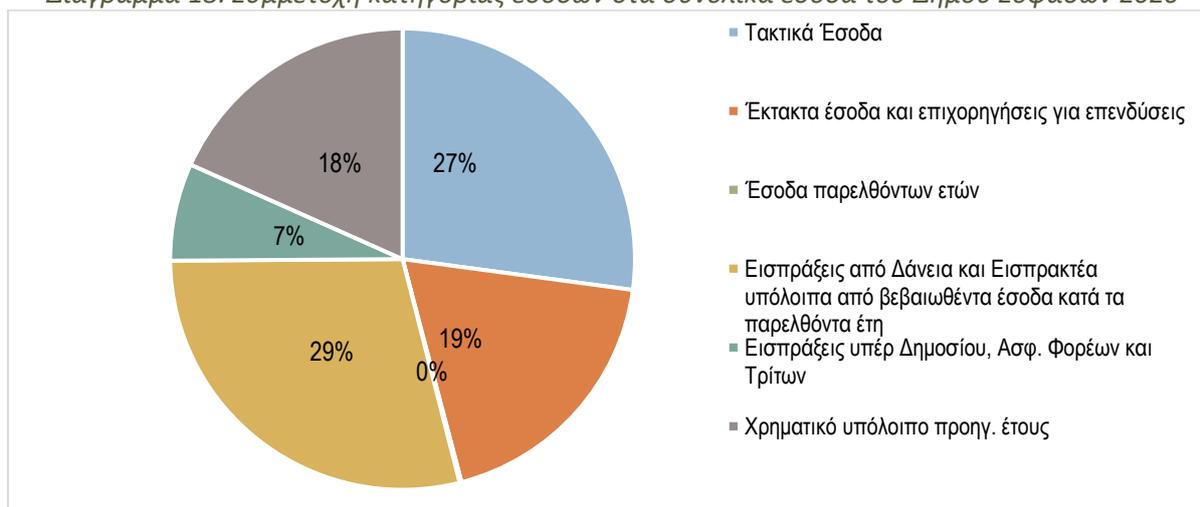
Πηγή: Δήμος Σοφάδων, Ιδία Επεξεργασία

Από την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των εσόδων προήλθε από τα Τακτικά Έσοδα (ΚΑ 0), με μέσο ποσοστό 25,6% για την εξαετία 2020–2025. Σημειώνεται ότι τα Χρηματικά Υπόλοιπα Προηγούμενων Χρήσεων (ΚΑ 5) αντιστοιχούν σε 16,7% των συνολικών εσόδων (μέσος όρος εξαετίας). Ειδικότερα:

- Τα Έκτακτα Έσοδα και Επιχορηγήσεις για Επενδύσεις (ΚΑ 1) ανέρχονται από 18,8% το 2020 έως 36,3% το 2022, με μέσο όρο 26,9%,
- Οι Εισπράξεις από Δάνεια και Εισπρακτέα Υπόλοιπα (ΚΑ 3) εμφανίζουν μείωση έως το 2022 και στη συνέχεια σταθεροποίηση, με μέσο όρο 23,1%.
- Οι Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου ή Τρίτων και Επιστροφές χρημάτων (ΚΑ 4) παραμένουν σχετικά σταθερές, με μέσο όρο 7,3%.
- Τα Έσοδα Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (ΚΑ 2) έχουν πολύ μικρή συμμετοχή (0,35%).

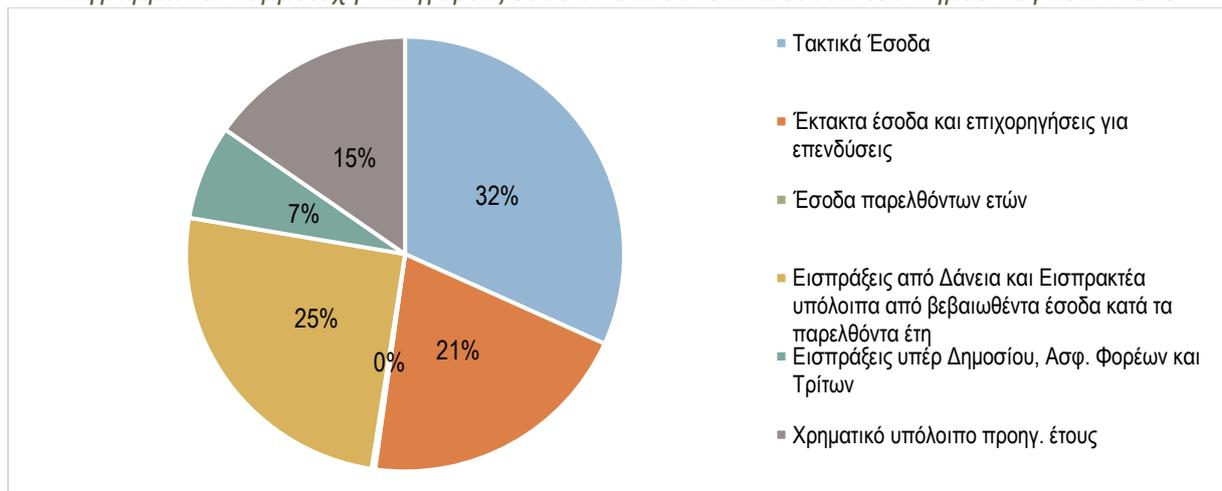
Στα επόμενα διαγράμματα αποτυπώνεται για τα έτη 2020 και 2025 η συμμετοχή των κατηγοριών εσόδων στα συνολικά έσοδα.

Διάγραμμα 18: Συμμετοχή κατηγορίας εσόδων στα συνολικά έσοδα του Δήμου Σοφάδων 2020

Πηγή: Δήμος Σοφάδων, Ιδία Επεξεργασία

Διάγραμμα 19: Συμμετοχή κατηγορίας εσόδων στα συνολικά έσοδα του Δήμου Σοφάδων 2025

Πηγή: Δήμος Σοφάδων, Ιδία Επεξεργασία

Σε γενικές γραμμές, τα τακτικά έσοδα και τα έκτακτα/επενδυτικά αποτελούν τους βασικούς πυλώνες των συνολικών εσόδων του Δήμου Σοφάδων, καλύπτοντας μαζί πάνω από το 50% κάθε έτους. Ακόμη, παρατηρείται ενίσχυση της σταθερής φορολογικής βάσης (ΚΑ 0) και μείωση της εξάρτησης από δάνεια (ΚΑ 3), ενώ τα έσοδα παρελθόντων ετών παραμένουν αμελητέα. Το χρηματικό υπόλοιπο προηγούμενου έτους εμφανίζει μείωση, γεγονός που υποδηλώνει πιο ενεργή αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων. Συνολικά, ο Δήμος Σοφάδων φαίνεται να μεταβαίνει σε πιο σταθερή και αυτοδύναμη οικονομική δομή, με λιγότερη εξάρτηση από δανεισμό και μεγαλύτερη στήριξη σε τακτικά έσοδα.

2.6.3.2. ΔΑΠΑΝΕΣ

Οι δαπάνες ταξινομούνται σε τέσσερις κύριες ομάδες (κεφάλαια) και ακολουθούν την ίδια μεθοδολογία υποδιαίρεσης σε κατηγορίες, υποκατηγορίες και είδος εξόδου (οριζόντια ταξινόμηση ή παρακολούθηση κατά είδος δαπάνης):

- Έξοδα Χρήσης (ΚΑ 6),
 - Αμοιβές και έξοδα προσωπικού
 - Αμοιβές και παροχές τρίτων
 - Φόροι / τέλη, λοιπά γενικά έξοδα
 - Τοκοχρεολύσια δανείων
 - Προμήθειες / Αναλώσεις υλικών
 - Μεταβιβάσεις σε τρίτους, λοιπά έξοδα
 - Τοκοχρεολύσια δανείων επενδύσεων
- Επενδύσεις (ΚΑ 7),
 - Αγορές
 - Έργα
 - Μελέτες
 - Συμμετοχή σε επιχειρήσεις
- Πληρωμές από Υποχρεώσεις Παρελθόντων Οικονομικών Ετών (Π.Ο.Ε.), Αποδόσεις και Προβλέψεις (ΚΑ 8),
 - Πληρωμές για υποχρεώσεις Π.Ο.Ε.

- Επιχορηγούμενες Πληρωμές Υποχρεώσεων Π.Ο.Ε.
- Λοιπές αποδόσεις και προβλέψεις
- Αποθεματικό (ΚΑ 9).

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι συνολικές δαπάνες του Δήμου Σοφάδων για την περίοδο 2020–2025, κατανεμημένες ανά βασική κατηγορία εξόδων. Η ανάλυση αποτυπώνει την πορεία των εξόδων χρήσης, των επενδυτικών δαπανών, των πληρωμών παρελθόντων οικονομικών ετών καθώς και του αποθεματικού, επιτρέποντας την αξιολόγηση της εξέλιξης της δημοσιονομικής διαχείρισης του Δήμου στη διάρκεια της εξαετίας.

Πίνακας 38: Συνολικές Δαπάνες 2020 – 2025 Δήμου Σοφάδων

ΚΩ Δ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / ΕΤΟΣ	2020	2021	2022	2023	2024	2025
6	Έξοδα Χρήσης	5.556.68 7,02	6.441.81 7,42	6.684.95 3,55	7.314.10 3,47	8.515.26 0,42	9.703.22 7,96
7	Επενδύσεις	6.691.93 0,72	10.437.7 17,04	9.876.07 5,00	8.620.62 0,96	7.201.97 7,33	8.040.22 0,38
8	Πληρωμές Π.Ο.Ε., Αποδόσεις και Προβλέψεις	4.933.91 3,56	6.589.24 8,41	5.445.65 8,47	5.645.12 2,48	6.229.99 6,56	6.829.22 1,18
9	Αποθεματικό	13.151,2 9	15.562,5 8	32.266,4 3	59.309,2 0	13.038,8 9	112.684, 19
ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ		17.195.6 82,59	23.484.3 45,45	22.038.9 53,45	21.639.1 56,11	21.960.2 73,20	24.685.3 53,71

Πηγή: Δήμος Σοφάδων, Ιδία Επεξεργασία

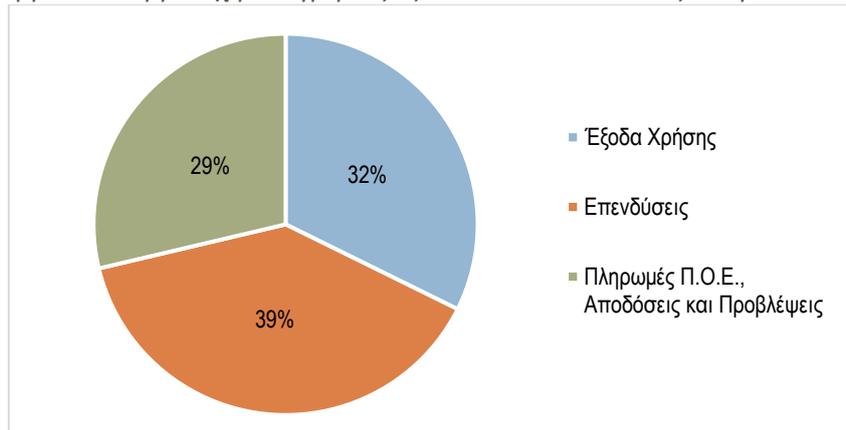
Οι συνολικές ετήσιες δαπάνες του Δήμου Σοφάδων αυξήθηκαν από 17.195.682,59 € (2020) σε 24.685.353,71 € (2025), δηλαδή υπάρχει αύξηση περίπου 43,6%. Ωστόσο, υπάρχει σημαντική άνοδο των λειτουργικών εξόδων (+74,6%) και μεταβολές στις επενδύσεις, οι οποίες κορυφώθηκαν το 2021.

Πιο αναλυτικά:

- Έξοδα χρήσης: Ανεβαίνουν σταθερά από 5.556.687,02 € (2020) σε 9.703.227,96 € (2025) — αύξηση περίπου +74,6%.
- Επενδύσεις: Μεγάλη αύξηση το 2021 (αιχμή 10.437.717,04 €), ακολουθεί μείωση και σταθεροποίηση (2025: 8.040.220,38 €).
- Πληρωμές / Αποδόσεις / Προβλέψεις: Με διακυμάνσεις — από 4.933.913,56 € (2020) σε 6.829.221,18 € (2025), περίπου +38,4% συνολικά.
- Αποθεματικό: Από πολύ χαμηλή βάση (13.151,29 € το 2020) σε 112.684,19 € το 2025 — ποσοστιαία αύξηση πολύ μεγάλη (οφείλεται στο χαμηλό αρχικό ποσό).

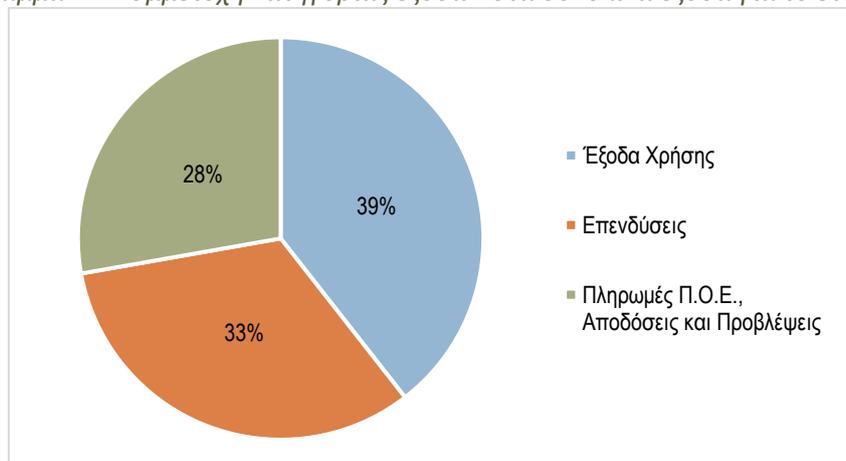
Στα επόμενα διαγράμματα αποτυπώνεται για τα έτη 2020 και 2025 η συμμετοχή των κατηγοριών εξόδων στα συνολικά έξοδα, χωρίς το αποθεματικό.

Διάγραμμα 20: Συμμετοχή κατηγορίας εξόδων στα συνολικά έξοδα για το έτος 2020

Πηγή Δήμος Σοφάδων, Ίδια Επεξεργασία

Διάγραμμα 21: Συμμετοχή κατηγορίας εξόδων στα συνολικά έξοδα για το έτος 2025

Πηγή Δήμος Σοφάδων, Ίδια Επεξεργασία

2.6.3.3. ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΣΟΦΑΔΩΝ

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται μια συνοπτική εικόνα του προϋπολογισμού του καταρτισμένου Τεχνικού Προγράμματος του Δήμου Σοφάδων για το έτος 2025, σύμφωνα με την απόφαση 189/2024 (ΑΔΑ: ΨΣΙΝΩ1Μ-Η5Ε) του Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Σοφάδων.

Πίνακας 39: Τεχνικό Πρόγραμμα Δήμου Σοφάδων 2025

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΣΥΝΕΧΙΖΟΜ ΕΝΟ ΕΡΓΟ	ΝΕΟ ΕΡΓΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ				ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ	
				ΑΛΛΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜ.	ΚΑΠ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ (ΣΑΤΑ)	Τ.Ε.	ΔΩΡΕΑ		
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΟΦΑΔΩΝ									
1	Συντήρηση αύλειων χώρων σχολικών κτιρίων ΔΕ Σοφάδων		ΝΑΙ	ΥΠ. ΕΕ. (ΦΙΛΟΔΗ ΜΟΣ ΙΙ)	85.300,00	0,00	0,00	0,00	85.300,00
2	Βελτίωση Υποδομών Δήμου Σοφάδων ΙΙ (Β' ΦΑΣΗ)		ΝΑΙ	ΥΠ. ΕΕ. ΣΑΝΑ 255	108.969,18	0,00	0,00	0,00	108.969,18
3	Βελτίωση Υποδομών Δήμου Σοφάδων ΙΙ (Β' ΦΑΣΗ) (ΣΑΤΑ)		ΝΑΙ			44.530,82	0,00	0,00	44.530,82
4	Ανάπλαση Κ/Χ εργατικών κατοικιών	ΝΑΙ		ΥΠ. ΕΕ. (ΦΙΛΟΔΗΜ ΟΣ ΙΙ)	227.296,01	0,00	0,00	0,00	227.296,01
5	Αρδευτικό αντλιοστάσιο Μελισσοχωρίου Δήμου Σοφάδων	ΝΑΙ		(ΠΑΑ) 2014- 2020	1.400.000,00	0,00	0,00	0,00	1.400.000,00
6	Ανακατασκευή υποδομών που επλήγησαν από την θεομηνία (ΙΑΝΟΣ) Δήμου Σοφάδων	ΝΑΙ		ΠΔΕ- ΥΠ.ΕΣ.ΣΑΝ 055	178.431,51	0,00	0,00	0,00	178.431,51
7	Αποκατάσταση πεζοδρομίων Δ.Ε. Σοφάδων		ΝΑΙ	ΠΔΕ- ΥΠ.ΕΣ.ΣΑΝ Α 255	62.000,00	0,00	0,00	0,00	62.000,00

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΣΥΝΕΧΙΖΟΜ ΕΝΟ ΕΡΓΟ	ΝΕΟ ΕΡΓΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ				ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ	
				ΆΛΛΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜ.	ΚΑΠ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ (ΣΑΤΑ)	Τ.Ε.	ΔΩΡΕΑ		
8	Εκσυγχρονισμός των ΚΕΠ: Δράση για τις εργασίες ανακαίνισης των ΚΕΠ	ΝΑΙ		ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	114.166,80	0,00	0,00	0,00	114.166,80
9	Αποκατάσταση ζημιών στο κλειστό γυμναστήριο της ΔΚ Σοφάδων που προκλήθηκαν από την θεομηνία (daniel)	ΝΑΙ				74.400,00	0,00	0,00	74.400,00
10	Αποκατάσταση ζημιών στην αγροτική οδοποιία που προκλήθηκαν από την θεομηνία (daniel) Δ.Ε. Σοφάδων		ΝΑΙ	ΠΔΕ- ΥΠ.ΕΣ.ΣΑΝ Α 255 (daniel)	60.000,00	0,00	0,00	0,00	60.000,00
11	Αποκατάσταση ζημιών στο οδικό δίκτυο που προκλήθηκαν από την θεομηνία (daniel) Δήμου Σοφάδων	ΝΑΙ		ΠΔΕ- ΥΠ.ΕΣ.ΣΑΝ Α 255 (daniel)	80.375,58	0,00	0,00	0,00	80.375,58
12	Ανακαίνιση-Διαρρύθμιση των υφιστάμενων χώρων υγιεινής στο 2ο Δημοτικό Σχολείο Σοφάδων		ΝΑΙ			74.400,00	0,00	0,00	74.400,00
13	Ηλεκτροφωτισμός Δημοτικών οδών Δ.Κ. Σοφάδων		ΝΑΙ			74.400,00	0,00	0,00	74.400,00
14	Ασφαλτοστρώσεις οδών σε Δημοτικές Κοινότητες Δ.Ε. Σοφάδων	ΝΑΙ				15.183,89	0,00	0,00	15.183,89
15	Αποκατάσταση τεχνικού στη Δ.Κ. Γεφυριών (daniel)		ΝΑΙ			20.000,00	0,00	0,00	20.000,00
16	Ασφαλτοστρώσεις δημοτικού οδικού δικτύου		ΝΑΙ			250.000,00	0,00	0,00	250.000,00
17	Επισκευή και συντήρηση Δημοτικών κτιρίων		ΝΑΙ			74.400,00	0,00	0,00	74.400,00
18	Διαμόρφωση χώρων παιδικών χαρών		ΝΑΙ			139.192,00	60.808,00	0,00	200.000,00

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΣΥΝΕΧΙΖΟΜ ΕΝΟ ΕΡΓΟ	ΝΕΟ ΕΡΓΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ				ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ	
				ΑΛΛΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜ.	ΚΑΠ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ (ΣΑΤΑ)	Τ.Ε.	ΔΩΡΕΑ		
19	Επισκευή και συντήρηση Κ/Χ Δήμου Σοφάδων		ΝΑΙ			0,00	74.400,00	0,00	74.400,00
20	Επισκευή και συντήρηση σχολικών κτιρίων		ΝΑΙ	ΣΑΤΑ (ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ)	53.100,00	0,00	0,00	0,00	53.100,00
ΣΥΝΟΛΟ					2.369.639,08	766.506,71	135.208,00	0,00	3.271.353,79
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΝΗΣ									
1	Ηλεκτροφωτισμός εισόδου ΔΚ Ματαράγκας		ΝΑΙ			74.400,00	0,00	0,00	74.400,00
2	Αποκατάσταση ζημιών στην αγροτική οδοποιία που προκλήθηκαν από τη θεομηνία (daniel) ΔΕ Άρνης		ΝΑΙ	ΠΑΕ- ΥΠ.ΕΣ.ΣΑΝ Α 255 (daniel)	60.000,00	0,00	0,00	0,00	60.000,00
ΣΥΝΟΛΟ					60.000,00	74.400,00	0,00	0,00	134.400,00
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΡΕΝΤΙΝΑΣ									
1	Επισκευή- Συντήρηση δημοτικού κτιρίου (Πρώην οικία Μπούτα) ΔΕ Ρεντίνας	ΝΑΙ				0,00	0,00	74.400,00	74.400,00
2	Μελέτη-κατασκευή κτιρίου για την στέγαση μουσείου Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής τέχνης ΔΕ Ρεντίνας		ΝΑΙ			0,00	0,00	300.634,02	300.634,02
3	Αποκατάσταση ζημιών στο οδικό δίκτυο που προκλήθηκαν από την θεομηνία (ΙΑΝΟΣ) ΔΕ Μενελαΐδας και ΔΕ Ρεντίνας	ΝΑΙ		ΠΑΕ- ΥΠ.ΕΣ.ΣΑ N A 255	31.181,61	0,00	0,00	0,00	31.181,61
ΣΥΝΟΛΟ					31.181,61	0,00	0,00	375.034,02	406.215,63
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΕΝΕΛΑΪΔΑΣ									
1	Αποκατάσταση αγροτικού - δασικού και δημοτικού οδικού δικτύου	ΝΑΙ		ΥΠ. ΕΕ. ΣΑΝΑ 255	6.111,13	0,00	0,00	0,00	6.111,13

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΣΥΝΕΧΙΖΟΜ ΕΝΟ ΕΡΓΟ	ΝΕΟ ΕΡΓΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ				ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ	
				ΆΛΛΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜ.		ΚΑΠ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ (ΣΑΤΑ)	Τ.Ε.		ΔΩΡΕΑ
2	Αποκατάσταση ζημιών σε Δημοτικά κτίρια		ΝΑΙ	ΥΠ. ΕΕ. ΣΑΝΑ 255	49.779,73	0,00	0,00	0,00	49.779,73
ΣΥΝΟΛΟ					55.890,86	0,00	0,00	0,00	55.890,86
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΑΜΑΣΙΟΥ									
1	Αισθητικές και λειτουργικές παρεμβάσεις στην πλατεία Τ.Κ. Ανάβρας	ΝΑΙ		ΕΣΠΑ (ΠΑΑ 2014-2020)	131.992,00	0,00	0,00	0,00	131.992,00
2	Αποκατάσταση ζημιών στο οδικό δίκτυο που προκλήθηκαν από την θεομηνία (ΙΑΝΟΣ) ΔΕ Ταμασίου	ΝΑΙ		ΠΑΕ- ΥΠ.ΕΣ.ΣΑΝ Α 255	109.499,75	0,00	0,00	0,00	109.499,75
3	Αντικατάσταση επικίνδυνων τσιμεντοιστών σε Κ/Χ ΔΕ Άρνης, ΔΕ Ταμασίου, ΔΕ Σοφάδων		ΝΑΙ			74.400,00	0,00	0,00	74.400,00
4	Τσιμεντοστρώσεις στις ΔΕ Ρεντίνας, ΔΕ Μενελαΐδας, ΔΕ Ταμασίου		ΝΑΙ			74.400,00	0,00	0,00	74.400,00
ΣΥΝΟΛΟ					241.491,75	148.800,00	0,00	0,00	390.291,75
ΜΕΛΕΤΕΣ									
1	Οριοθέτηση ρεμάτων στην Τ.Κ. Ρεντίνας	ΝΑΙ				1.500,00	0,00	0,00	1.500,00
2	Μελέτη ενιαίου ειδικού επαγγελματικού γυμνασίου λυκείου και ειδικού εργαστηρίου επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στο Δήμο Σοφάδων		ΝΑΙ	ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ	876.256,33	0,00	0,00	0,00	876.256,33
3	Εναρμόνιση Χρήσεων Γης του ισχύοντος ΓΠΣ Σοφάδων στα εγκεκριμένα Ρυμοτομικά Σχέδια των οικισμών Σοφάδων	ΝΑΙ				14.306,85	0,00	0,00	14.306,85

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΣΥΝΕΧΙΖΟΜ ΕΝΟ ΕΡΓΟ	ΝΕΟ ΕΡΓΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ				ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ
				ΑΛΛΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜ.	ΚΑΠ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ (ΣΑΤΑ)	Τ.Ε.	ΔΩΡΕΑ	
4	Γεωλογική-υδρογεωτεχνική μελέτη νέου κοιμητηρίου Καρποχωρίου		ΝΑΙ		7440,00	29760,00	0,00	37.200,00
5	Σύνταξη διαχειριστικής μελέτης διακατεχόμενου δάσους Αηδονοχωρίου		ΝΑΙ		37.200,00	0,00	0,00	37.200,00
6	Σημειακές τροποποιήσεις ισχύοντος ΓΠΣ Δήμου Σοφάδων στην ΔΕ Σοφάδων	ΝΑΙ			17.000,00	0,00	0,00	17.000,00
ΣΥΝΟΛΟ				876.256,33	77.446,85	29.760,00	0,00	983.463,18
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ				3.634.459,63	1.067.153,56	164.968,00	375.034,02	5.241.615,21

Πηγή: Δήμος Σοφάδων

Το συνολικό ποσό που έχει εγγραφεί στον προϋπολογισμό για την υλοποίηση Έργων και Μελετών του Τεχνικού Προγράμματος του Δήμου Σοφάδων 2025 ανέρχεται σε 5.241.615,21€. Συνολικά περιλαμβάνονται 37 έργα, εκ των οποίων 15 είναι συνεχιζόμενα, με προϋπολογισμό 2.475.845,13€, και 22 νέα έργα, με προϋπολογισμό 2.765.770,08€. Από το συνολικό ποσό, οι μελέτες αντιστοιχούν σε 1.284.097,20€ (24%), ενώ οι κατασκευές σε 3.957.518,01€ (76%).

2.7. ΔΙΚΤΥΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Ο Δήμος Σοφάδων συμμετέχει ενεργά σε ένα ευρύ φάσμα δικτύων συνεργασίας και προγραμμάτων ανάπτυξης, επιδιώκοντας τη συνεχή ενίσχυση της τοπικής ανάπτυξης, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών, και την προώθηση της κοινωνικής συνοχής.

Μέσω της συμμετοχής του σε θεσμικά, εθνικά και ευρωπαϊκά δίκτυα, ο Δήμος συμβάλλει στην ανταλλαγή τεχνογνωσίας, στην υιοθέτηση καλών πρακτικών και στην ενίσχυση της διαδημοτικής συνεργασίας, σε τομείς όπως η ανθεκτικότητα, η προστασία του περιβάλλοντος, η βιώσιμη ανάπτυξη, η δημόσια υγεία και η αξιοποίηση των φυσικών πόρων.

Παράλληλα, με την ένταξή του σε χρηματοδοτικά και κοινωνικά προγράμματα, αξιοποιεί εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους για την υλοποίηση έργων και δράσεων που ενισχύουν την τοπική οικονομία, προάγουν την κοινωνική ένταξη και υποστηρίζουν τις ευάλωτες ομάδες πληθυσμού. Συγκεκριμένα, συμμετέχει στα εξής:

ΔΙΚΤΥΑ

- Ελληνικό Δίκτυο Ανθεκτικών Πόλεων

Η πρωτοβουλία του Ελ.Δ.Α.Π. γεννήθηκε μέσα από το 3ο FORUM του Συνδέσμου Προστασίας & Ανάπτυξης Υμηττού (Σ.Π.Α.Υ.), τον Μάρτιο του 2024, ως μια ανάγκη να υιοθετηθεί ευρύτερα το αποτελεσματικό παράδειγμα του Σ.Π.Α.Υ. στον τομέα της πρόληψης, και το επιτυχημένο αναπτυξιακό μοντέλο που παρήγαγε τα τελευταία 4 χρόνια, να εφαρμοστεί στην επικράτεια. Δραστηριοποιείται στο πλαίσιο που θέτει η Εθνική Στρατηγική Διαχείρισης Κινδύνων, η Εθνική Στρατηγική Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, η Στρατηγική για τα Δάση, και γενικότερα οι κατευθύνσεις δημόσιας πολιτικής για κοινωνίες ασφαλείς και ανθεκτικές.

- Ελληνικό Δίκτυο Δήμων με ποτάμια

Το Ελληνικό Δίκτυο Δήμων με ποτάμια, με έδρα τον Δήμο Τρικκαίων, ιδρύθηκε στα Τρίκαλα στις 13 Ιουνίου του 2006 με αφορμή τη συμμετοχή της Δημοτικής Επιχείρησης Κοινωνικής Ανάπτυξης (Δ.Ε.Κ.Α) Τρικάλων και κατ' επέκταση του Δήμου Τρικκαίων, στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Interreg III C-South Ένωση περιοχών με ποτάμια. Το Ελληνικό Δίκτυο Δήμων με ποτάμια αποτελεί Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρία που αριθμεί σήμερα, 32 μέλη - Δήμους της χώρας που διαρρέονται από ποτάμια. Σκοπός του Ελληνικού Δικτύου Δήμων με ποτάμια είναι η ανάληψη και υλοποίηση πολιτικών που αφορούν την περιβαλλοντική, πολιτιστική, αισθητική και οικονομική ανάπτυξη των ποτάμιων οικοσυστημάτων.

- Δίκτυο πόλεων με λίμνες

Το Δίκτυο Πόλεων με Λίμνες, ιδρύθηκε το έτος 2012 με πρωτοβουλία του Δήμου Δωρίδος και έδρα τα Λουτρά Σμοκόβου, Δήμου Σοφάδων. Λειτουργεί με τη νομική μορφή της Αστικής μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας (ΑμΚΕ). Διοικείται από 9μελές Διοικητικό Συμβούλιο, έχει τακτικά μέλη 43 Δήμους από την Ελλάδα και την Κύπρο, με 80 φυσικές και τεχνητές λίμνες, συνδεδεμένα μέλη Περιφέρειες, Δήμους άλλων χωρών και Πανεπιστημιακά Κέντρα.

- Δίκτυο «Πίνδος»

Το “ Δίκτυο Δήμων Περιοχής Πίνδου” είναι αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία, που ιδρύθηκε το 2017. Έδρα του Δικτύου είναι ο Δήμος πύλης Τρικάλων και η Τ.Κ. Στουρναρέικων. Ο σκοπός της αστικής Εταιρείας είναι κοινωφελής, εκπαιδευτικός, πολιτιστικός και αναπτυξιακός και σε καμία περίπτωση

δε θεωρείται κερδοσκοπικός/εμπορικός. Η Εταιρεία επικεντρώνει την δραστηριότητά της σε όλες τις περιοχές επικράτειας των εταίρων της. Στο Δίκτυο συμμετέχουν επίσης οι Δήμοι Αργιθέας, Λ. Πλαστήρα και Μουζακίου από το Ν. Καρδίτσας.

- Εθνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων - Προαγωγής Υγείας

Το Ελληνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων του Π.Ο.Υ. έχει ως αποκλειστικό του σκοπό την Πρόληψη των Νοσημάτων, την Προαγωγή της Υγείας, τον Προσυμπτωματικό Έλεγχο των πληθυσμιακών ομάδων υψηλού κινδύνου και γενικότερα την προώθηση ολοκληρωμένων Πολιτικών και Δράσεων στο πεδίο της Δημόσιας Υγείας. Δραστηριοποιείται κυρίως στους τομείς της Υγειονομικής Ενημέρωσης, της Προστασίας του Περιβάλλοντος και της Προληπτικής Ιατρικής. Σήμερα αριθμεί 248 ΟΤΑ Μέλη από όλες τις Περιφέρειες της χώρας και διοικείται από 13 μέλη Δ.Σ. Αποτελεί τη συνένωση 3 Δικτύων: του Διαδημοτικού Δικτύου Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ο.Τ.Α. που ιδρύθηκε το 2005, του Εθνικού Δικτύου Δήμων Προαγωγής Υγείας που ιδρύθηκε το 2007 και του Εθνικού Δικτύου Υγιών Πόλεων που ιδρύθηκε το 1994.

- Σύνδεσμος Δήμων Ιαματικών Πηγών Ελλάδας

Ο Σύνδεσμος Δήμων Ιαματικών Πηγών Ελλάδας (ΣΔΙΠΕ) είναι ΝΠΔΔ της τοπικής αυτοδιοίκησης. Είναι ο μοναδικός πανελλαδικός σύνδεσμος ΟΤΑ και αριθμεί σήμερα 61 μέλη – δήμους στα διοικητικά όρια των οποίων υπάρχουν Ιαματικές πηγές. Ο ΣΔΙΠΕ ιδρύθηκε το 1983 και εδρεύει στη Θεσσαλονίκη. Το 1992, προκειμένου να παράσχει άρτια τεχνική και επιστημονική υποστήριξη στα μέλη του, ιδρύει την Ελληνική Θερμαλιστική Εταιρεία (ΕΘΕ) Α.Ε. η οποία το 2009 μετατράπηκε σε Αναπτυξιακή ΑΕ. ΟΤΑ και λύθηκε το 2018. Το 1995, συμμετείχε στην ίδρυση του Ευρωπαϊκού Συνδέσμου Λουτροπόλεων (European Spas Association - ESPA). Από το 2015 είναι μέλος του Ευρωπαϊκού Συνδέσμου Ιστορικών Λουτροπόλεων (European Historic Thermal Towns Association – ΕΗΤΤΑ) ο οποίος έχει πιστοποιηθεί από το 2010 σαν πολιτιστική διαδρομή του Συμβουλίου της Ευρώπης.

3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ - ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT

Η SWOT αποτελεί χρήσιμο εργαλείο για τη συστηματική αποτύπωση, διερεύνηση και εκτίμηση των εσωτερικών και εξωτερικών παραγόντων που πρέπει να συνυπολογιστούν στον στρατηγικό και επιχειρησιακό σχεδιασμό του Δήμου Σοφάδων. Μέσω αυτής αναδεικνύονται τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία του Δήμου, καθώς και οι ευκαιρίες και οι απειλές του περιβάλλοντος. Στο πλαίσιο του παρόντος σχεδίου, η SWOT αξιοποιείται ως μεθοδολογικό εργαλείο για την καταγραφή και στη συνέχεια την αξιολόγηση των παραπάνω παραμέτρων. Σκοπός είναι, αφενός, να εντοπιστούν τα ισχυρά σημεία ή στρατηγικά πλεονεκτήματα που θα στηρίξουν την αναπτυξιακή πορεία και θα κατευθύνουν τη στρατηγική της επόμενης πενταετίας και, αφετέρου, να αναγνωριστούν τα «αδύνατα σημεία», ώστε να σχεδιαστούν και να εφαρμοστούν οι κατάλληλες πολιτικές και δράσεις αντιμετώπισής τους, περιορίζοντας τις επιπτώσεις τους. Παράλληλα, στο σημερινό δυναμικό οικονομικό περιβάλλον, ανακύπτουν διαρκώς ευκαιρίες και κίνδυνοι, οι οποίοι οφείλουν να αξιολογούνται και να ενσωματώνονται στον σχεδιασμό, ώστε είτε να αξιοποιούνται είτε να αντιμετωπίζονται προς όφελος του Δήμου.

3.1. ΆΞΟΝΑΣ 1: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

Πίνακας 40: Ανάλυση SWOT- Άξονας 1: Περιβάλλον και ποιότητα ζωής

ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΜΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> ○ Υψηλής αξίας φυσικό κεφάλαιο. ○ Εκτεταμένος ορεινός όγκος με πλούσια δασική κάλυψη. ○ Αναπτυγμένο υδρογραφικό δίκτυο. ○ Παρουσία ιαματικών πηγών. ○ Λίμνη Σμοκόβου ως σημαντικός φυσικός πόρος. ○ Φράγμα Σμοκόβου. ○ Διαχρονικά σημαντικό ποσοστό γεωργικών εκτάσεων (78%). ○ Η αγροτική γη έχει, σχεδόν στο σύνολό της, διαμορφωθεί μέσω αναδασμών. ○ Θεσμοθετημένες ζώνες προστασίας γεωργικής γης πρώτης προτεραιότητας στη Δ.Ε. Σοφάδων. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Περιβαλλοντικές πιέσεις από την εντατική γεωργία. ○ Απουσία φορέα ολοκληρωμένης διαχείρισης δασών. ○ Περιβαλλοντική υποβάθμιση υδάτων. ○ Ελλείμματα σε περιβαλλοντικές υποδομές. ○ Δεν υφίσταται οργανωμένος φορέας για διαχείριση-ανάπλαση της Λίμνης Σμοκόβου και του Σοφαδίτη. ○ Εκτεταμένη εγκατάσταση φωτοβολταϊκών που μετατρέπει αγροτικές εκτάσεις σε ζώνες ΑΠΕ και έλλειψη ζωνών προστασίας γεωργικής γης στις Δ.Ε. Άρνης και Ταμασίου. ○ Απουσία σχεδίων διαχείρισης βοσκοτόπων.
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ○ Αξιοποίηση προγραμμάτων παρακολούθησης και πρόληψης δασικών πυρκαγιών με σύγχρονα πληροφοριακά συστήματα. ○ Ένταξη Θεσσαλικής Πεδιάδας σε Ζώνη Τοπίου (3) του ΠΠΧΣΑΑ. ○ Αξιοποίηση νέων χρηματοδοτικών εργαλείων από ΕΣΠΑ και Ταμείο Ανάκαμψης. ○ Συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα και καινοτόμες πρωτοβουλίες για την κλιματική αλλαγή. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Αυξημένοι φυσικοί κίνδυνοι, όπως πλημμύρες και πυρκαγιές στο περιαστικό πράσινο. ○ Φαινόμενα λαθροϋλοτομίας. ○ Μεγάλες καθυστερήσεις σε εγκρίσεις περιβαλλοντικών μελετών. ○ Συχνές αλλαγές στη νομοθεσία. ○ Πλαίσιο εγκατάστασης ΑΠΕ σε γεωργική γη που δημιουργεί πιέσεις στη χρήση γης.

ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΜΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> ○ Υπό θεσμοθέτηση ΤΠΣ για τις Δ.Ε. Σοφάδων, Άρνης, Ταμασίου, Ρεντίνας. ○ Ύπαρξη γενικών χρήσεων ΓΠΣ σε Σοφάδες-Μασχολούρι, Νέα Ζωή, Ταυρωπό, Αγ. Παρασκευή, Αγ. Βησσάριο, Άμπελο, Ανώγειο, Γεφύρια, Δασοχώρι, Καππαδοκικό, Καρποχώρι, Μαυραχάδες, Μελισσοχώρι, Πασχαλίτσα, Φιλιά. ○ Είκοσι εννέα οικισμοί έχουν οριοθετηθεί με αποφάσεις Νομάρχη χωρίς ακτινικά/κυκλικά όρια. ○ Η πλειονότητα διαθέτει βασικές κοινόχρηστες και κοινωφελείς υποδομές. ○ Ύπαρξη ελεύθερων κοινόχρηστων χώρων. που προσφέρονται για παρεμβάσεις ανάπλασης. ○ Οικισμός Ρεντίνα χαρακτηρισμένος ως παραδοσιακός. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Δ.Ε. Μενελαΐδας εκτός περιοχή μελέτης του εκπονούμενου ΤΠΣ. ○ Συγκρούσεις χρήσεων γης. ○ Μικρός αριθμός οικισμών κάτω των δύο χιλιάδων κατοίκων χωρίς εγκεκριμένα όρια. ○ Αδυναμία αποζημίωσης δεσμευμένων κοινόχρηστων χώρων στην έδρα. ○ Δημογραφική συρρίκνωση. ○ Σταδιακή γήρανση κτιριακού αποθέματος και αστικού εξοπλισμού.
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ○ Ο Δήμος κατατάσσεται στις ορεινές περιοχές, με κατευθύνσεις αξιοποίησης πλεονάζοντος οικιστικού αποθέματος φθινόντων οικισμών (σύμφωνα με το υπό διαβούλευση ΕΧΠ Τουρισμού). ○ Δυνατότητες ανάδειξης κτιριακού αποθέματος και τυπολογιών κατοικίας προ του '80. ○ Εφαρμογή Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας για δημιουργία νέων ελεύθερων χώρων και προώθηση πεζοδρομήσεων και ποδηλατοδρόμων. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Περιβαλλοντικές και αισθητικές πιέσεις από συνύπαρξη κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και κατοικίας εντός ορίων οικισμών. ○ Κίνδυνοι για το αστικό περιβάλλον από ακραία πλημμυρικά φαινόμενα. ○ Συντήρηση και διατήρηση υποδομών σε φθινόντες οικισμούς. ○ Απαξίωση εγκαταλελειμμένου κτιριακού δυναμικού. ○ Κίνδυνος απώλειας χαρακτηρισμένων κοινόχρηστων/κοινωφελών χώρων λόγω άρσεων απαλλοτριώσεων.
ΥΠΟΔΟΜΕΣ-ΔΙΚΤΥΑ	
ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΜΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> ○ Διάσχιση του δήμου από σημαντικούς υπερτοπικούς οδικούς άξονες. ○ Ικανοποιητική συνδεσιμότητα μεταξύ Δ.Ε. και οικισμών με την έδρα. ○ Ικανοποιητική κατάσταση οδικού δικτύου. ○ Εξυπηρέτηση από σιδηροδρομική γραμμή. ○ Παρουσία Υδροηλεκτρικού Σταθμού Σμοκόβου. ○ Λειτουργία μονάδας βιοαερίου στην Τ.Κ. Αγίου Βησσαρίου. ○ Πλήρης κάλυψη από δίκτυα xDSL. ○ Ικανοποιητική κάλυψη κινητής τηλεφωνίας σε όλη την επικράτεια. ○ Ύδρευση σε όλες τις περιοχές μελέτης. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Υψηλή εξάρτηση από το ΙΧ. ○ Έλλειψη ολοκληρωμένων δικτύων ήπιων μετακινήσεων. ○ Ελλιπείς υποδομές προσβασιμότητας για ΑμεΑ. ○ Ελλείψεις στη σήμανση εντός οικισμών. ○ Μέτριες ταχύτητες διαδικτύου στην πόλη των Σοφάδων και πολύ χαμηλές στους περισσότερους οικισμούς. ○ Ελλιπής ευρυζωνική κάλυψη άνω των 30 Mbps. ○ Απουσία αποχετευτικών δικτύων στους οικισμούς, πλην της έδρας. ○ Ελλείμματα επάρκειας πόσιμου νερού τους θερινούς μήνες λόγω άρδευσης. ○ Μεγάλοι όγκοι αγροτικών απορριμμάτων.

<ul style="list-style-type: none"> ○ Αποχετευτικό δίκτυο στο αστικό κέντρο των Σοφάδων. ○ Ύπαρξη ολοκληρωμένου δικτύου φυσικού αερίου στην έδρα του Δήμου. ○ Εγκατάσταση ΕΕΛ στη θέση Τσικαρλί. ○ Σταθμός Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων στη θέση Τσικαρλί. ○ Σύστημα μπλε κάδων ανακύκλωσης. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Παράνομες απορρίψεις αποβλήτων από βιοτεχνικές και κτηνοτροφικές μονάδες.
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ○ Σχεδιασμός για αναβάθμιση της Ε.Ο. 30 Νέο Μοναστήρι – Καρδίτσα – Τρίκαλα. ○ Σε εξέλιξη η αναθεώρηση του χωροταξικού για ΑΠΕ. ○ Δυνατότητα ενεργειακής αξιοποίησης κτηνοτροφικών αποβλήτων για παραγωγή βιοαερίου. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Σημαντικές ζημιές στο οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο από τις θεομηνίες (ΙΑΝΟΣ) και (DANIEL). ○ Παράνομες συνδέσεις ακαθάρτων με τα δίκτυα ομβρίων και απορρίψεις σε ρέματα και αρδευτικά κανάλια.
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	
ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΜΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> ○ Κάλυψη του Δήμου από ειδικά σχέδια αντιμετώπισης συνεπειών για πλημμύρες, χιονοπτώσεις-παγετό, δασικές πυρκαγιές και σεισμούς. ○ Ύπαρξη άτυπου Ειδικού ΣΑΤΑΜΕ για ΝΤΑΜΑΒΑΝΤ Α.Ε. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ο Δήμος κατατάσσεται σε ζώνη δυνητικά υψηλού κινδύνου πλημμύρας. ○ Αυξημένος κίνδυνος πλημμύρας για Σοφάδες, Πύργο Κιέρου και Ερμήτσι σύμφωνα με το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας. ○ Μεγάλη χωρική έκταση με απομακρυσμένες ορεινές περιοχές και οικισμούς που δυσχεραίνουν την άμεση απόκριση.
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ○ Προώθηση έργων που προβλέπονται στα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας και στο Master Plan Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας μετά την κακοκαιρία Daniel. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Κίνδυνος λειψυδρίας, συνδεδεμένος τόσο με τα δίκτυα διαχείρισης υδάτων όσο και με τα τρέχοντα πρότυπα κατανάλωσης.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

3.2. ΆΞΟΝΑΣ 2: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΥΓΕΙΑ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Πίνακας 41: Ανάλυση SWOT-Άξονας 2: Κοινωνική πολιτική, υγεία, παιδεία, πολιτισμός και αθλητισμός

ΥΓΕΙΑ	
ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΜΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> ○ Λειτουργία Κέντρου Υγείας στην έδρα του Δήμου. ○ Λειτουργία ιδιωτικών ιατρείων διαφόρων ειδικοτήτων που δραστηριοποιούνται στη πόλη των Σοφάδων. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Υποβάθμιση κρατικών υποδομών υγείας και μείωση των κονδυλίων. ○ Μεγάλος αριθμός ηλικιωμένων με αυξημένες απαιτήσεις ιατρικής φροντίδας.

<ul style="list-style-type: none"> ○ Λειτουργία αγροτικών ιατρείων στους περισσότερους οικισμούς. ○ Λειτουργία Κέντρου Στήριξης Ρομά & Ευπαθών Ομάδων. 	
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ○ Δυνατότητα εξέλιξης της λειτουργίας και αναβάθμισης των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών μέσω πόρων της νέας Προγραμματικής Περιόδου του ΕΣΠΑ. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Σοβαρές ελλείψεις σε προσωπικό και ιατροτεχνολογικό εξοπλισμό σε όλες τις δομές. ○ Καθυστερήσεις και περιορισμοί στη χρηματοδότηση υγειονομικών και προνοιακών δομών. ○ Αυξανόμενη ζήτηση για κοινωνικές υπηρεσίες από ποικίλες κατηγορίες ευάλωτων πολιτών.
ΠΡΟΝΟΙΑ	
ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΜΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> ○ Λειτουργία δομών κοινωνικής μέριμνας του Δήμου: ΚΑΠΗ, Βοήθεια στο Σπίτι, Κέντρο Στήριξης Ρομά & Ευπαθών Ομάδων, παιδικοί σταθμοί, πρόγραμμα διανομής τροφίμων σε ευπαθείς ομάδες. ○ Λειτουργία ιδιωτικών ΚΔΑΠ 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Έλλειψη ΚΑΠΗ σε πολλές Τοπικές Κοινότητες. ○ Ελλιπής υποδομές πρόσβασης ΑμεΑ σε ορισμένα δημοτικά κτίρια. ○ Μη λειτουργία βρεφονηπιακού σταθμού.
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ○ Δυνατότητα ένταξης σε προγράμματα καταπολέμησης της φτώχειας και αντιμετώπισης των διακρίσεων. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Σημαντική αύξηση του πληθυσμού που χρήζει κοινωνικής στήριξης, λόγω της οικονομικής κρίσης και της γήρανσης του πληθυσμού.
ΠΑΙΔΕΙΑ	
ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΜΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> ○ Ύπαρξη όλων των σχολικών βαθμίδων. ○ Λειτουργία τριών ειδικών σχολείων (ΤΕΕ Ειδικής αγωγής, τμήμα ένταξης και Εργαστηρίου Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ε.Ε.Ε.Ε.Κ. Σοφάδων). ○ Λειτουργία προγράμματος Διά Βίου Μάθησης στο Δήμο. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ελλείψεις σε σχολικές μονάδες και σε σχολικό εξοπλισμό. ○ Υποβαθμισμένες κτιριακές εγκαταστάσεις των σχολείων που λειτουργούν.
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ○ Αξιοποίηση Τ.Π.Ε. για διοργάνωση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων (e-learning). ○ Ενίσχυση υποδομών και εξοπλισμού σχολικών κτιρίων μέσω ΕΣΠΑ/ΠΔΕ. ○ Αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων για αξιοποίηση νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση, αλλά και για ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων νέων και ευρύτερου πληθυσμού. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Δυσκολίες μετακίνησης μαθητών κατά τους χειμερινούς μήνες στις δυσπρόσιτες περιοχές. ○ Περιορισμένοι οικονομικοί πόροι για αναβάθμιση υποδομών, κατασκευή νέων και προμήθεια εξοπλισμού. ○ Ανομοιογένεια μαθητικού πληθυσμού. ○ Έλλειψη εκπαιδευτικού προσωπικού.
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	
ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΜΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> ○ Πλούσιο πολιτιστικό απόθεμα. ○ Σημαντικά θρησκευτικά μνημεία και αρχαιολογικοί χώροι. ○ Χαρακτηρισμένος Παραδοσιακός οικισμός και Ιστορική Έδρα του Δήμου ο οικισμός Ρεντίνα. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Περιορισμένη αξιοποίηση του τοπικού πολιτιστικού προϊόντος. ○ Ασθενής σύνδεση της ταυτότητας/εικόνας της πόλης με την πολιτιστική διάσταση.

	<ul style="list-style-type: none"> Έλλειψη πόρων για συντήρηση υφιστάμενων υποδομών πολιτιστικών εκδηλώσεων και για ανάπτυξη νέων.
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> Συνεργασίες με αρμόδιους φορείς για ανάδειξη και προβολή των αρχαιοτήτων. Ανάδειξη Λαογραφικών Μουσείων. 	<ul style="list-style-type: none"> Δυσκολίες εξεύρεσης χρηματοδότησης. Αυξημένο κόστος συντήρησης/βελτίωσης υπαρχουσών πολιτιστικών υποδομών και δημιουργίας νέων.
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	
ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΜΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> Επαρκής αριθμός αθλητικών εγκαταστάσεων. Παρουσία κλειστού γυμναστηρίου στους Σοφάδες. 	<ul style="list-style-type: none"> Υποβαθμισμένη κατάσταση σημαντικού μέρους των αθλητικών υποδομών.
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> Συμπράξεις με τοπικούς φορείς/συνδέσμους για διοργάνωση αθλητικών διοργανώσεων με απήχηση εντός και εκτός Δήμου. Αναβάθμιση παλαιών εγκαταστάσεων και μείωση κόστους λειτουργίας (λ.χ. ενεργειακές παρεμβάσεις), με παράλληλη μεγιστοποίηση της πρόσβασης για όλες τις ηλικίες. 	<ul style="list-style-type: none"> Περιορισμένοι δημοτικοί πόροι και χαμηλές δυνατότητες ανταποδοτικής λειτουργίας των εγκαταστάσεων. Δυσκολίες ανεύρεσης εξωτερικής χρηματοδότησης για έργα αναβάθμισης.

Πηγή: ίδια επεξεργασία

3.3. ΆΞΟΝΑΣ 3: ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Πίνακας 42: Ανάλυση SWOT- Άξονας 3: Τοπική οικονομία και ανάπτυξη

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	
ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΜΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> Ισχυρός πρωτογενής τομέας. Παραγωγή προϊόντων πιστοποιημένης ποιότητας (βιολογική γεωργία). Σημαντικός αριθμός παραδοσιακών τοπικών προϊόντων. Λειτουργία υπηρεσιακής μονάδας Γραφείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Ορεινές περιοχές με σημαντικά περιθώρια τουριστικής ανάπτυξης. Ύπαρξη της Λίμνης Σμοκόβου και δυνατότητα τουριστικής αξιοποίησης αυτής. Ύπαρξη χαρακτηρισμένου παραδοσιακού οικισμού Τ.Κ. Ρεντίνας. Κατασκευή του αυτοκινητόδρομου Ε65. 	<ul style="list-style-type: none"> Έντονη μονό- καλλιέργεια βάμβακος. Αδυναμίες σύνδεσης τοπικής επιχειρηματικότητας με τη γεωργία-κτηνοτροφία. Έλλειψη οργανωμένων δομών για την προώθηση προϊόντων. Έλλειψη διαδικασιών τυποποίησης και συσκευασίας αγροτικών προϊόντων. Έλλειψη μακροπρόθεσμου στρατηγικού σχεδιασμού τουριστικής προβολής της περιοχής. Υποβαθμισμένες τουριστικές υποδομές στα Λουτρά Σμοκόβου. Μη αξιοποίηση ιαματικών πηγών Σουλαντά.
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> Πιστοποίηση τοπικών προϊόντων (Π.Ο.Π.). Επενδυτικό ενδιαφέρον για ειδικές καλλιέργειες (αρωματικά φυτά, βιομάζα, ενεργειακές καλλιέργειες, βιομηχανικές καλλιέργειες). 	<ul style="list-style-type: none"> Κίνδυνοι καταστροφών των γεωργικών καλλιεργειών είτε από φυσικά φαινόμενα (πλημμύρες) είτε από ασθένειες.

<ul style="list-style-type: none"> ○ Χρηματοδότηση αγροτουριστικών-εναλλακτικών δράσεων. ○ Αξιοποίηση πολιτισμικού αποθέματος. ○ Δημιουργία στοχευμένων τουριστικών πακέτων (ιαματικού, θρησκευτικού, φυσιολατρικού τουρισμού κ.α.). ○ Υλοποίηση εθνικής στρατηγικής για την καλλιέργεια, μεταποίησης και εμπορία βαμβακιού (2019-2029). 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Υδατικό πρόβλημα που υφίσταται γενικά στην Περιφέρεια Θεσσαλίας. ○ Αυξημένο κόστος παραγωγής, λόγω αυξήσεων των τιμών των καυσίμων, των πρώτων υλών και της έμμεσης και άμεσης φορολογίας. ○ Ισχυρός «ανταγωνισμός» από την -ήδη ανεπτυγμένη τουριστικά- Λίμνη Πλαστήρα.
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	
ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΜΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> ○ Ισχυρός πρωτογενής τομέας με παράδοση και εμπειρία στις γεωργο-κτηνοτροφικές δραστηριότητες. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό ανεργίας. ○ Περιορισμένη ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και του ανταγωνισμού.
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ○ Αξιοποίηση των προγραμμάτων επιδότησης της απασχόλησης (ΟΑΕΔ). ○ Συνεργασία με ΟΤΑ και αρμόδιους φορείς για υλοποίηση δράσεων καταπολέμησης της ανεργίας. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Αλματώδη αύξηση της ανεργίας σε πανελλαδικό επίπεδο. ○ Περικοπές πόρων από την κεντρική κυβέρνηση για την καταπολέμηση της ανεργίας. ○ Περιορισμοί, απαγορεύσεις στις προσλήψεις από τους δήμους. ○ Μη ύπαρξη θέσεων εργασίας στον δευτερογενή και τριτογενή τομέα.

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

3.4. ΆΞΟΝΑΣ 4: ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ-ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΗΜΟΥ

Πίνακας 43: Ανάλυση SWOT-Άξονας 4: Διοικητική ικανότητα-εσωτερική ανάπτυξη Δήμου

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΔΗΜΟΥ	
ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΜΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> ○ Ύπαρξη Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας (ΟΕΥ). ○ Κεντρικές και αποκεντρωμένες υπηρεσίες. ○ Παρουσία ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ και ΥΕ υπαλλήλων διαφορετικών ειδικοτήτων. ○ OnLine υπηρεσίες μέσω e-sofades.gr. ○ Ηλεκτρονική υποβολή αιτημάτων από τους πολίτες μέσω της ιστοσελίδας του Δήμου. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Περεταίρω ενίσχυση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για εξυπηρέτηση πολιτών και διαφάνεια. ○ Αδυναμία κάλυψης σε μόνιμο προσωπικό.
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ○ Αξιοποίηση προγραμμάτων του ΕΚΔΔ για επιμόρφωση των στελεχών. ○ Αξιοποίηση των προγραμμάτων κατάρτισης του Ο.Α.Ε.Δ., για διοργάνωση εσωτερικών εκπαιδευτικών δράσεων από τις δημοτικές επιχειρήσεις. 	
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΜΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> ○ Στόλο οχημάτων και μηχανημάτων. ○ Ύπαρξη ακίνητης περιουσίας εκτάσεων και κτιρίων. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Παλαιότητα οχημάτων και μηχανημάτων έργου – μεγάλο ποσοστό πριν το 2000. ○ Ελλιπής συντήρηση δημοτικών κτιρίων.
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ○ Προγράμματα αξιοποίησης ΑΠΕ και εξοικονόμησης ενέργειας σε δημοτικά κτίρια και άλλες εγκαταστάσεις. ○ Πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης του δημοτικού φωτισμού και επέκταση του δικτύου. ○ Περιθώριο βελτίωσης στη διαχείριση και αξιοποίηση των διαθέσιμων γηπεδικών εκτάσεων. ○ Αναδιοργάνωση και αξιοποίηση υφιστάμενης ακίνητης περιουσίας. ○ Αξιοποίηση δημοτικών εκτάσεων. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Υψηλό κόστος συντήρησης μηχανημάτων και κτιριακών εγκαταστάσεων. ○ Δυσκολία στη νομιμοποίηση των δημοτικών κτιρίων που δεν διαθέτουν οικοδομική άδεια.
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΜΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> ○ Σταθερά αυξανόμενα τακτικά έσοδα. ○ Σταδιακή απεξάρτηση από δανεισμό. ○ Επάρκεια πόρων για επενδυτικά έργα – υψηλά ποσοστά δαπανών για έργα (ΚΑ 7). 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Υψηλή εξάρτηση από έκτακτα έσοδα/επιχορηγήσεις. ○ Το αποθεματικό παραμένει χαμηλό.
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ○ Δυνατότητα περαιτέρω αξιοποίησης προγραμμάτων ΕΣΠΑ, Πράσινο Ταμείο, ΠΔΕ, Ταμείο Ανάκαμψης. 	

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

3.5. ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Η ανάλυση SWOT για τους τέσσερις θεματικούς άξονες ανέδειξε μια σειρά από διαρθρωτικά χαρακτηριστικά, ευκαιρίες και απειλές που επηρεάζουν τη μελλοντική αναπτυξιακή πορεία του Δήμου Σοφάδων. Από τη σύνθεση των αποτελεσμάτων προκύπτουν τα παρακάτω κρίσιμα ζητήματα, τα οποία απαιτούν στρατηγικές παρεμβάσεις σε επίπεδο σχεδιασμού, οργάνωσης και υλοποίησης:

1. Τοπική οικονομία και απασχόληση

- Η τοπική οικονομία βασίζεται σε ισχυρό αλλά μονοκαλλιεργημένο πρωτογενή τομέα, με χαμηλή διαφοροποίηση και περιορισμένη μεταποίηση.
- Υπάρχουν ανεκμετάλλετες δυνατότητες αγροδιατροφικής ανάπτυξης μέσω προϊόντων ποιότητας, πιστοποίησης, συνεργασιών και τοπικής ταυτότητας.
- Η ανεργία, ιδίως των νέων, παραμένει σε υψηλά επίπεδα, ενώ η επιχειρηματικότητα και η καινοτομία είναι περιορισμένες.
- Η αξιοποίηση του Ε65, της λίμνης Σμοκόβου και των ιαματικών πηγών Σουλαντά δημιουργεί προοπτικές για ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού και νέων επενδύσεων.

2. Περιβάλλον και ποιότητα ζωής

- Το φυσικό περιβάλλον αποτελεί σημαντικό πλεονέκτημα (δάση, υδάτινοι πόροι, ιαματικές πηγές), ωστόσο υφίστανται πιέσεις από εντατική γεωργία και πλημμυρικούς κινδύνους.
- Η έλλειψη ολοκληρωμένου σχεδίου διαχείρισης φυσικών πόρων και προστασίας οικοσυστημάτων περιορίζει την αειφορική ανάπτυξη.
- Οι οικισμοί παρουσιάζουν ανισότητες σε υποδομές, ποιότητα κατοικίας και πρόσβαση σε υπηρεσίες, ενώ απαιτούνται παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης και βελτίωσης βιώσιμης κινητικότητας.

3. Κοινωνική συνοχή, παιδεία και πολιτισμός

- Οι κοινωνικές ανισότητες και η παρουσία ευπαθών ομάδων (π.χ. Ρομά, ηλικιωμένοι, άνεργοι) δημιουργούν ανάγκη ενίσχυσης της κοινωνικής πολιτικής και στοχευμένων παρεμβάσεων ένταξης.
- Η εκπαιδευτική και πολιτιστική υποδομή χρειάζεται αναβάθμιση και καλύτερη διασύνδεση με την τοπική οικονομία (π.χ. αγροτική εκπαίδευση, δημιουργικές βιομηχανίες).
- Υπάρχει πλούσιο πολιτιστικό απόθεμα και ιστορική ταυτότητα, με περιθώρια αξιοποίησης για τουρισμό και κοινωνική ανάπτυξη.

4. Διοικητική ικανότητα και διακυβέρνηση

- Ο Δήμος διαθέτει οργανωμένη δομή και ηλεκτρονικές υπηρεσίες, αλλά χρειάζεται περαιτέρω εκσυγχρονισμό και ενίσχυση ανθρώπινων πόρων.
- Η οικονομική στενότητα και οι περιορισμοί στις προσλήψεις επηρεάζουν την αποδοτικότητα και την παροχή υπηρεσιών.
- Η ενίσχυση της διαφάνειας, της συμμετοχικότητας και της συνεργασίας με τοπικούς φορείς αποτελεί κρίσιμη προϋπόθεση για αποτελεσματική τοπική διακυβέρνηση.

4. ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ ΥΠΕΡΚΕΙΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ**4.1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ****Long-term Vision for Rural Areas 2040**

Στο ευρωπαϊκό επίπεδο πολιτικής, το «Long-term Vision for Rural Areas 2040» λειτουργεί ως ομπρέλα στρατηγικής για τη μετάβαση των αγροτικών περιοχών σε ένα πρότυπο ισχυρότερων, περισσότερο συνδεδεμένων, ανθεκτικών και ευημερουσών κοινοτήτων, εδράζοντας τον μετασχηματισμό τους στον ψηφιακό εκσυγχρονισμό, την ενεργειακή μετάβαση και την ανάπτυξη τοπικών αλυσίδων αξίας. Το Σχέδιο Δράσης της LTVRA 2040 εξειδικεύει παρεμβάσεις σε τέσσερις συμπληρωματικούς άξονες:

- α) ενδυνάμωση των κοινοτήτων μέσω πολυλειτουργικών «multi-service hubs» (υγεία, πρόνοια, εκπαίδευση, πολιτισμός) και συστημικής αναβάθμισης δεξιοτήτων
- β) χωρική και ψηφιακή συνδεσιμότητα με αξιόπιστη, ευέλικτη κινητικότητα (on-demand λύσεις, κόμβους μετεπιβίβασης) και υποδομές FTTH/5G και δημόσιου Wi-Fi
- γ) ανθεκτικότητα σε κλιματικούς κινδύνους μέσω ολοκληρωμένων πολιτικών πρόληψης και προσαρμογής (διαχείριση δασών και ορεινών λεκανών, αντιπλημμυρικά, αντιτυρική θωράκιση)
- δ) ευημερία με διαφοροποίηση της τοπικής οικονομίας (αγροδιατροφικά προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας, κυκλική και βιο-οικονομία, κοινωνική οικονομία, ειδικές μορφές τουρισμού).

Υπό αυτό το πρίσμα, η Ανακοίνωση θεσπίζει ένα «Αγροτικό Σύμφωνο» για τη συμπερίληψη δημόσιων αρχών και ενδιαφερομένων μερών και ένα συνοδευτικό Αγροτικό Σχέδιο Δράσης της ΕΕ που ενισχύει την εδαφική συνοχή και διαμορφώνει ευνοϊκό οικοσύστημα για καινοτόμες επιχειρήσεις, ποιοτικές θέσεις εργασίας, νέες και βελτιωμένες δεξιότητες, σύγχρονες υποδομές και υπηρεσίες, καθώς και για τη μόχλευση του ρόλου της βιώσιμης γεωργίας σε συνέργεια με διαφοροποιημένες οικονομικές δραστηριότητες.

Κοινή Γεωργική Πολιτική (ΚΓΠ)

Η Κοινή Γεωργική Πολιτική (ΚΓΠ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί μία από τις μακροβιότερες και πιο σύνθετες πολιτικές ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Συνδυάζει την επιδίωξη της επισιτιστικής ασφάλειας και της αγροτικής παραγωγικότητας με τον στόχο της ισόρροπης ανάπτυξης της υπαίθρου, της προστασίας του περιβάλλοντος και της διατήρησης του κοινωνικού της ιστού.

Η νέα ΚΓΠ για την περίοδο 2023–2027 επαναπροσδιορίζει τον προσανατολισμό της γύρω από τρεις θεμελιώδεις άξονες: οικονομική βιωσιμότητα, περιβαλλοντική υπευθυνότητα και κοινωνική συνοχή. Η αγροτική ανάπτυξη προσεγγίζεται πλέον ως ολοκληρωμένη χωρική πολιτική που διασυνδέει τη γεωργία με την ενέργεια, τη βιοποικιλότητα, την καινοτομία, τον πολιτισμό και τη διατροφική αυτάρκεια.

Σε αυτό το πλαίσιο, οι αγροτικοί δήμοι —όπως ο Δήμος Σοφάδων— αναδεικνύονται σε βασικούς φορείς της «πράσινης» μετάβασης. Η ύπαιθρος δεν αντιμετωπίζεται πλέον ως μονοδιάστατος παραγωγικός χώρος, αλλά ως πολυλειτουργικό σύστημα όπου:

- Η αγροδιατροφική αλυσίδα στηρίζει την τοπική οικονομία,
- Το αγροτικό τοπίο λειτουργεί ως οικολογικό και πολιτισμικό κεφάλαιο,
- Και η αγροτική κοινότητα συγκροτεί έναν κοινωνικό και πολιτικό χώρο με ιδιαίτερες ανάγκες και δυνατότητες.

Η ΚΓΠ εισάγει νέες έννοιες, όπως η πράσινη αρχιτεκτονική, τα οικολογικά σχήματα (eco-schemes) και η ενισχυμένη αιρεσιμότητα, οι οποίες αναδιαμορφώνουν τις πρακτικές παραγωγής και τις

αναπτυξιακές προτεραιότητες σε τοπικό επίπεδο. Οι αγρότες δεν αντιμετωπίζονται πλέον ως απλοί αποδέκτες ενισχύσεων, αλλά ως ενεργά υποκείμενα ενός νέου, συμμετοχικού μοντέλου ανάπτυξης. Παράλληλα, η ύπαιθρος νοείται ως πολύπλευρος κοινωνικός χώρος, που χρειάζεται επαρκείς υποδομές, ψηφιακή συνδεσιμότητα, υπηρεσίες και πολιτισμική αναβάθμιση. Η τοπική αυτοδιοίκηση καλείται να ερμηνεύσει και να ενσωματώσει τους θεσμικούς μετασχηματισμούς της ΚΓΠ, διαμορφώνοντας ένα συνεκτικό και ανθεκτικό αγροτικό περιβάλλον που βασίζεται στην αναγεννητική του δυναμική.

Έτσι, η αγροτική ανάπτυξη καθίσταται κεντρικό στοιχείο του τοπικού στρατηγικού σχεδιασμού, συνδέοντας την παραγωγή με τον χωρικό σχεδιασμό, την πολιτιστική κληρονομιά, την περιβαλλοντική ευθύνη και την κοινωνική συνοχή. Η ύπαιθρος δεν αποτελεί πλέον μόνο χώρο παραγωγής· αναδεικνύεται σε χώρο ζωής και μέλλοντος.

4.2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ

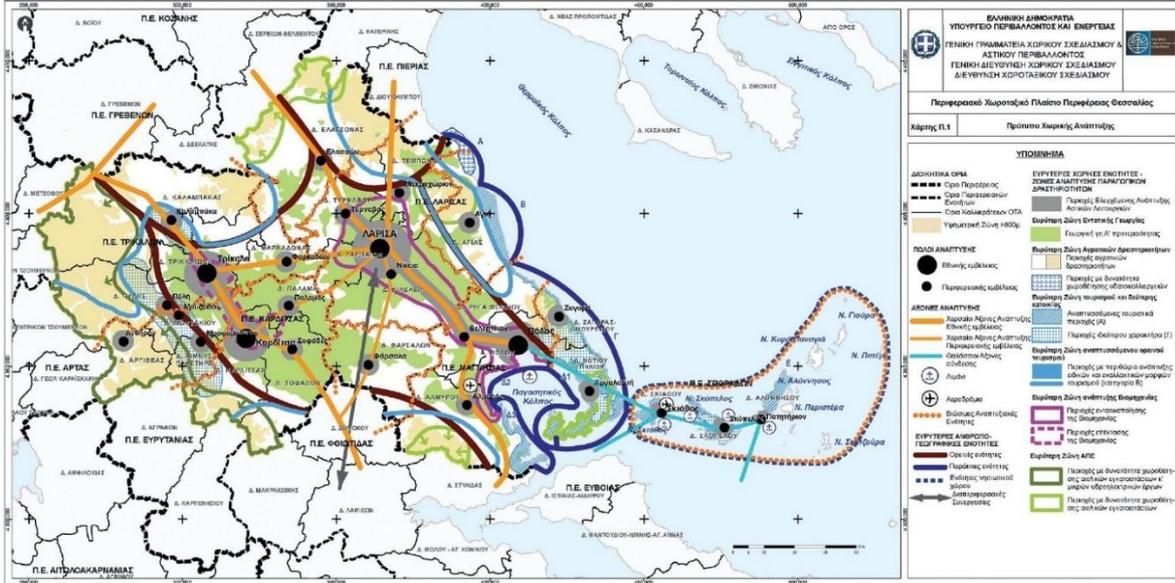
Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Περιφέρεια Θεσσαλίας

Σύμφωνα με το αναθεωρημένο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο της Περιφέρειας Θεσσαλίας (ΦΕΚ 269/τ.Α.Α.Π./15-11-2018), η περιοχή της Θεσσαλίας οργανώνεται, κατά κύριο λόγο, βάσει αξόνων και πόλων ανάπτυξης. Αυτοί αποτελούν τις περιοχές κλειδιά που αναλαμβάνουν δομικό ρόλο στη διάρθρωση του χώρου, όπου εστιάζονται οι δράσεις και τα μέσα για την υλοποίηση των στόχων του Πλαισίου, πάντα με βάση τα γεωγραφικά και επιμέρους φυσιογνωμικά τους χαρακτηριστικά, λαμβάνοντας υπόψη τη νέα διοικητική διάρθρωση, όπως αυτή ορίζεται στη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 3852/2010 (Α' 90), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας αναπτύσσεται χωρικά πάνω σε δύο από τους κύριους χερσαίους άξονες ανάπτυξης της Χώρας, τον Ανατολικό (ΠΑΘΕ) και της Κεντρικής Ενδοχώρας (Ε65), ενώ παράλληλα οι τέσσερις μεγάλες πόλεις της δημιουργούν δίπολα πάνω σε αυτούς τους άξονες. Αυτά εντοπίζονται μεταξύ Λάρισας και Βόλου, το οποίο κατατάσσεται στους Πρωτεύοντες Εθνικούς Πόλους, και μεταξύ Καρδίτσας και Τρικάλων, το οποίο κατατάσσεται στους Λοιπούς Εθνικούς Πόλους, χωρίς να παραβλέπεται η δυναμική δευτερευόντων αναπτυξιακών αξόνων μεταξύ Λάρισας – Καρδίτσας, Λάρισας – Φαρσάλων και Βόλου – Σποράδων.

Επίσης, προσδιορίζονται 10 βιώσιμες διοικητικές – αναπτυξιακές ενότητες. Οι ενότητες αυτές αντανακλούν την υφιστάμενη οργάνωση του χώρου, αλλά αποτελούν παράλληλα και επιλογές πολιτικής. Ο Δήμος Σοφάδων βρίσκεται πάνω στον άξονα ανάπτυξης εθνικής εμβέλειας της Κεντρικής Ενδοχώρας (Ε65) και περιλαμβάνεται στην 5η ενότητα (Διοικητική - Αναπτυξιακή Ενότητα ευρύτερης περιοχής Καρδίτσας).

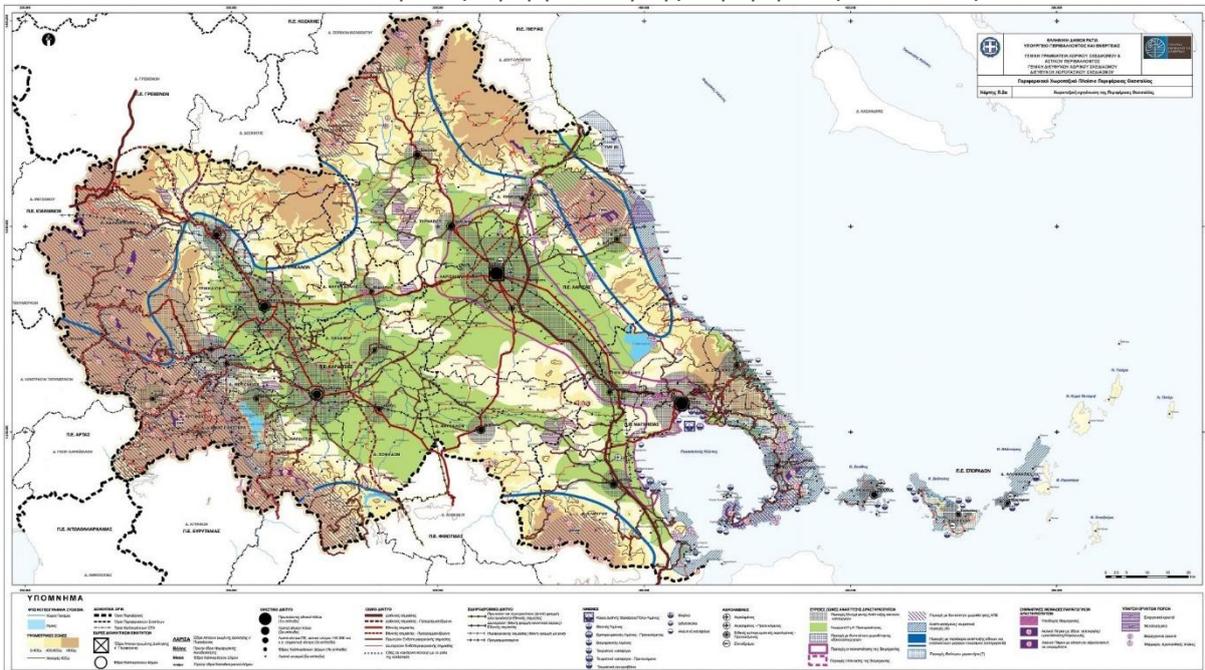
Εικόνα 9: Πρότυπο Χωρικής Ανάπτυξης Περιφέρειας Θεσσαλίας

Πηγή: Αναθεωρημένο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο της Περιφέρειας Θεσσαλίας (ΦΕΚ 269/τ.Α.Α.Π./15-11-2018)

Οι οικισμοί της Θεσσαλίας, σε αντιστοιχία με την κατάταξη των οικισμών σε επίπεδα από το ΓΠΧΣΑΑ, κατατάσσονται σε πέντε (5) επίπεδα. Οι Σοφάδες κατατάσσονται στο 4ο Περιφερειακό Επίπεδο, ενώ οι λοιποί οικισμοί του Δήμου στο 5ο Περιφερειακό Επίπεδο.

Εικόνα 10: Χωροταξική οργάνωση της Περιφέρειας Θεσσαλίας

Πηγή: Αναθεωρημένο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο της Περιφέρειας Θεσσαλίας (ΦΕΚ 269/τ.Α.Α.Π./15-11-2018)

Οι βασικοί στόχοι που προτείνονται για το Δήμο Σοφάδων, ως τμήμα μιας περιοχής ελεγχόμενης ανάπτυξης αστικών λειτουργιών, είναι η συγκράτηση του πληθυσμού στους οικισμούς της υπαίθρου, ο σχεδιασμός σε επίπεδο ΤΧΣ, με σκοπό τον περιορισμό των αναπτυξιακών πιέσεων, και ο δραστήριος

περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης.

Ο θεσσαλικός κάμπος (Ζώνη Τοπίου 3) και η Πίνδος (Ζώνη Τοπίου 4) αποτελούν τοπία περιφερειακής αξίας. Το ορεινό τμήμα του Δήμου Σοφάδων περιλαμβάνει, πέρα από το λιμναίο τοπίο του Σμοκόβου, τα γύρω γραφικά χωριά, τα βυζαντινά μνημεία και τα ιαματικά λουτρά της περιοχής. Αποτελεί ένα νέο τουριστικό προορισμό με προοπτικές ανάπτυξης.

Ο Δήμος Σοφάδων ως τμήμα της οροσειράς της Πίνδου, μιας ζώνης στα δυτικά της Θεσσαλίας με σημαντικής έκτασης και αξίας φυσικό απόθεμα, με ιστορικούς και τουριστικούς προορισμούς βουνού, ανήκει στις περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Στην περιοχή των Σοφάδων δίνεται προτεραιότητα όσο αφορά το στοχευμένο σχεδιασμό για την περιβαλλοντική διαχείριση, την πολιτιστική προστασία και την τουριστική ανάδειξη, αφού αποτελεί περιοχή που προβλέπεται να αποκτήσει συγκριτικό πλεονέκτημα μέσω των υφιστάμενων έργων (τεχνητές λίμνες, οδικά κυκλώματα) και αναμένεται να υποστεί έντονη πίεση στο άμεσο μέλλον.

Οι κατευθύνσεις, που προβλέπονται για την περιοχή, είναι η διαχείριση φυσικών πόρων με στόχο την πολυλειτουργικότητα του αγροτικού τομέα, η διατήρηση, προστασία και ανάδειξη των ιδιαίτερων στοιχείων του χώρου, καθώς και της κλίμακας των οικισμών, η επανάχρηση αξιόλογων κτιρίων και παροχή κινήτρων για μετατροπή παραδοσιακών κτιρίων σε τουριστικά καταλύματα, η προσαρμογή της τυπολογίας των καταλυμάτων σύμφωνα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής, και η ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών θεματικού τουρισμού.

Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία, ανάδειξη και επέκταση των πολιτιστικών πόρων, στη προώθηση της δημιουργίας ενιαίων δικτύων φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, στη διαχείριση και διατήρηση των ορεινών περιοχών ως φυσικούς πόρους και στη διαφύλαξη του γενετικού αποθέματος και των τοπικών ποικιλιών.

Δεδομένων των κλιματικών συνθηκών προβλέπεται η διαχείριση των λεκανών απορροής αλλά και των κινδύνων πλημμύρας, η πρόληψη και η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, μέσω της εφαρμογής των βέλτιστων διαθέσιμων πρακτικών και τεχνολογιών για την αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας, της προώθησης των ΑΠΕ και της συμπαραγωγή ενέργειας σε όλους τους τομείς.

Το πεδινό τμήμα του Δήμου Σοφάδων, ως μέρος του θεσσαλικού κάμπου, είναι μία γεωργική περιοχή για άσκηση «αποτελεσματικής γεωργίας». Για το λόγο αυτό προωθείται ο περιορισμός/κατάργηση της εκτός σχεδίου δόμησης, με εξαίρεση χρήσεις και δραστηριότητες σχετικές και συμβατές με τη γεωργία, ενώ οποιαδήποτε αλλαγή χρήσης σε γεωργική γη είναι απαραίτητο να συμφωνεί με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που καθορίζουν την ποιότητα της περιοχής. Προβλέπεται η αντιμετώπιση του ιδιοκτησιακού προβλήματος, ώστε να καθίσταται ασύμφορη η κατοχή γεωργικής γης Α' προτεραιότητας από μη κατ' επάγγελμα αγρότες, σε συνδυασμό με τη δημιουργία "τράπεζας αγροτικής γης", η εφαρμογή μεθόδων και η υλοποίηση έργων περιβαλλοντικής εξυγίανσης των πεδινών εδαφών, με προτεραιότητα την μονοκαλλιέργεια του βαμβακιού, η υλοποίηση των έργων και μέτρων με σκοπό την αναβάθμιση των υδατικών πόρων και την εξοικονόμηση νερού και η στήριξη του γεωργικού τομέα, των παραγωγών και των προϊόντων τους.

Όσο αφορά την κτηνοτροφία οι κατευθύνσεις αφορούν τον καθορισμό ζωνών, όπου οι κτηνοτροφικές δραστηριότητες θα ασκούνται κατά προτεραιότητα, παράλληλα με άλλες συμβατές χρήσεις (ευρύτερες περιοχές αναζήτησης ΠΟΑΠΔ κτηνοτροφίας), την εξειδίκευση-θεσμοθέτηση κινήτρων / περιοριστικών μέτρων με σκοπό την εγκατάσταση / μετεγκατάσταση μονάδων σε καθορισμένες ζώνες, και την προσεκτική εγκατάσταση μονάδων ενσταβλισμένης κτηνοτροφίας στη γεωργική γη Α' προτεραιότητας.

Ο Δήμος Σοφάδων εμφανίζεται να συμπεριλαμβάνεται στις περιοχές επέκτασης της βιομηχανίας, ως όμορος με το Δήμο Καρδίτσας, και αποτελεί πυρήνα περιορισμένης μεταποίησης χωρίς να δημιουργείται μια συνεκτική ζώνη. Συνυπολογίζοντας τους κινδύνους συγκρούσεων με τη διάσπαρτη βιοτεχνία προτείνεται η αποτροπή της διάσπαρτης χωροθέτησης των μονάδων και η δημιουργία νέων οργανωμένων υποδοχέων, λόγω της ανάγκης μετεγκατάστασης των επιχειρήσεων που λειτουργούν εκτός αυτών και σε ασύμβατες θέσεις, και η τήρηση των όρων δόμησης της βιομηχανίας σε εκτός σχεδίου περιοχές. Το Ειδικών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία προτείνει ειδική διερεύνηση των δυνατοτήτων ανάπτυξής της, με στήριξη των όποιων ισχυρών σημείων της βιομηχανίας με ανάλογη μετατόπιση της πολιτικής μακροπρόθεσμα. Όσο αφορά τα δίκτυα μεταφορικής υποδομής, η ολοκλήρωση του οδικού άξονα Ε65 αποτελεί στοιχείο που, δυνητικά, μπορεί να αξιοποιηθεί αναπτυξιακά, και επίσης να απεγκλωβίσει την ενότητα προς τις όμορες περιφέρειες (Στερεά Ελλάδα, Ήπειρο, Δυτική Μακεδονία). Σε ενδοπεριφερειακό επίπεδο, η βελτίωση των χαρακτηριστικών της οδού Νέο Μοναστήρι - Καρδίτσα - Τρίκαλα – Καλαμπάκα θα δράσει συμπληρωματικά, ενώ στις ορεινές περιοχές προτείνεται η αντιμετώπιση ελλείψεων σύνδεσης οικισμών με τις έδρες των Δήμων και η δημιουργία τουριστικών κυκλωμάτων, με την αξιοποίηση των ήδη υπάρχουσών χαράξεων. Σχετικά με το σιδηροδρομικό δίκτυο, το οποίο διέρχεται μέσα από τους Σοφάδες, προωθείται η εγκατάσταση ηλεκτροκίνησης για τη Σ.Γ. Παλαιοφαρσάλου - Καλαμπάκας και η κατασκευή διπλής γραμμής σε επόμενη φάση. Στον τομέα της ενέργειας, ο υδροηλεκτρικός σταθμός της τεχνητής λίμνης Σμοκόβου αποτελεί σημαντική μονάδα παραγωγής ενέργειας στην Περιφέρεια, ενώ το ορεινό τμήμα του Δήμου Σοφάδων (ΔΕ Ρεντίνας) καθορίζεται ως Περιοχή Αιολικής Προτεραιότητας (ΠΑΠ), που διαθέτει συγκριτικά πλεονεκτήματα για την εγκατάσταση αιολικών σταθμών, ενώ ταυτόχρονα προσφέρεται από απόψεως επίτευξης των χωροταξικών στόχων.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Θεσσαλίας 2021-2027

Το Περιφερειακό Πρόγραμμα «Θεσσαλία 2021–2027» αποτελεί το κεντρικό χρηματοδοτικό εργαλείο της Περιφέρειας για έργα υποδομών, ψηφιακού και πράσινου μετασχηματισμού, κοινωνικών υπηρεσιών και επιχειρηματικότητας. Στρατηγικός Στόχος του Προγράμματος “Θεσσαλία” 2021-2027 είναι «*Η Ενίσχυση της καινοτομίας και της εξωστρέφειας του παραγωγικού συστήματος και η μετάβαση της οικονομίας σε ένα μοντέλο αειφόρου και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης με σύμμαχο τη φύση*».

Στο πλαίσιο αυτής της στρατηγικής, το Πρόγραμμα Θεσσαλία 2021-2027 θέτει ως Στρατηγικές προτεραιότητες:

- Την ανάπτυξη ενός σύγχρονου, εξωστρεφούς & καινοτόμου παραγωγικού συστήματος.
- Την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος & την αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής.
- Την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής & των κοινωνικών υποδομών.
- Την ενίσχυση των μεταφορικών υποδομών.
- Την περαιτέρω προστασία & ανάδειξη των πολιτιστικών και τουριστικών πόρων.
- Τη βιώσιμη ανάπτυξη των αστικών κέντρων.
- Την ενίσχυση της χωρικής συνοχής & της ενδογενούς ανάπτυξης.

Το περιβάλλον πολιτικής του ΠεΠ εξασφαλίζει στην Περίοδο 2021-27 για την Θεσσαλία σημαντικούς πόρους, ύψους 554 εκ. € Δημόσιας Δαπάνης.

Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3 Θεσσαλίας 2021–2027)

Η Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) της Περιφέρειας Θεσσαλίας για την περίοδο 2021–2027 συνιστά τον βασικό αναπτυξιακό μηχανισμό της Περιφέρειας στον τομέα της έρευνας, της καινοτομίας και της τεχνολογικής ανάπτυξης. Αποτελεί τη θεσμική «γέφυρα» ανάμεσα στην παραγωγή, τη γνώση και την επιχειρηματικότητα, στοχεύοντας στη μετάβαση προς μια έξυπνη, πράσινη και ανθεκτική οικονομία.

Η Στρατηγική διαρθρώνεται γύρω από επτά βασικούς τομείς προτεραιότητας, που αντανακλούν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Θεσσαλίας:

- **Αγροδιατροφικό σύμπλεγμα** – Αναβάθμιση του πρωτογενούς τομέα με την ενσωμάτωση καινοτόμων τεχνολογιών, την προώθηση προϊόντων ποιότητας και την ανάπτυξη τοπικών αλυσίδων αξίας.
- **Τουρισμός και Πολιτισμός** – Διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος, σύνδεση με τον πολιτισμό και τη γαστρονομία, αξιοποίηση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.
- **Ψηφιακές Τεχνολογίες και Industry 4.0** – Εφαρμογή προηγμένων ψηφιακών λύσεων, αυτοματοποίησης και τεχνητής νοημοσύνης για τη βελτίωση παραγωγικότητας και υπηρεσιών.
- **Αειφορία και Πράσινη Μετάβαση** – Προώθηση της κυκλικής οικονομίας, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της ανθεκτικότητας απέναντι στην κλιματική κρίση.
- **Προηγμένες Υπηρεσίες Υγείας και Βιο-εφαρμογές** – Υποστήριξη της τηλεϊατρικής, των βιοτεχνολογικών εφαρμογών και της καινοτομίας στον τομέα της υγείας.
- **Μέταλλο – Δομικά Υλικά** – Ανάπτυξη νέων υλικών, τεχνικών και πράσινων κατασκευών που συνδέουν την τοπική βιομηχανία με την καινοτομία.
- **Οικοσύστημα Καινοτομίας και Ανθρώπινο Δυναμικό** – Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ Πανεπιστημίων, ερευνητικών κέντρων και επιχειρήσεων, ανάπτυξη δεξιοτήτων και δημιουργία καινοτόμου κουλτούρας.

Η Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης, επομένως, προσδίδει στην Περιφέρεια και στους δήμους της τη δυνατότητα να συνδέσουν την τοπική παραγωγή με τη γνώση και την καινοτομία, ενισχύοντας την εξωστρέφεια, τη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα της περιφερειακής οικονομίας.

Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή

Το Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) της Περιφέρειας Θεσσαλίας αποτελεί το βασικό στρατηγικό εργαλείο για τη θωράκιση της Περιφέρειας έναντι των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και για την προώθηση ενός βιώσιμου και ανθεκτικού μοντέλου ανάπτυξης. Το σχέδιο εγκρίθηκε από το Περιφερειακό Συμβούλιο Θεσσαλίας το 2025 και εναρμονίζεται με την Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή.

Το ΠεΣΠΚΑ προβλέπει ένα συνεκτικό πλαίσιο **μέτρων και δράσεων** που στοχεύουν στην ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας, την προστασία των φυσικών πόρων, την ανθεκτικότητα της γεωργίας και της υπαίθρου, και την ανάπτυξη πράσινων υποδομών.

Για τον Δήμο Σοφάδων, το ΠεΣΠΚΑ έχει ιδιαίτερη σημασία, καθώς η περιοχή κατατάσσεται μεταξύ των ζωνών υψηλού πλημμυρικού κινδύνου (ζώνη 100) και αποτελεί προτεραιότητα για έργα αντιπλημμυρικής θωράκισης και βιώσιμης διαχείρισης λεκανών απορροής. Παράλληλα, οι αγροτικές δραστηριότητες του Δήμου επηρεάζονται άμεσα από τις μεταβολές του κλίματος, γεγονός που καθιστά απαραίτητη την ενσωμάτωση των κατευθύνσεων του ΠεΣΠΚΑ στις τοπικές πολιτικές ανάπτυξης, χωρικού σχεδιασμού και αγροτικής οικονομίας.

4.3. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑ ΔΗΜΟΥ ΣΟΦΑΔΩΝ

- Σχέδιο Αστικής Προσβασιμότητας (ΣΑΠ)

Το ΣΑΠ του Δήμου Σοφάδων περιλαμβάνει προτάσεις για μια σειρά παρεμβάσεων που αποσκοπούν στην εξασφάλιση προσβασιμότητας τόσο στους υπαίθριους δημόσιους Κ.Χ. των οικισμών της περιοχής μελέτης όσο και στα δημόσια κτίρια ή κτίρια που στεγάζουν δημόσιες υπηρεσίες και άλλες χρήσεις. Η πλειονότητα των παρεμβάσεων αφορά τη δημιουργία ραμπών ΑμεΑ προς εξασφάλιση της πρόσβασης σε Κ.Χ. και σε κτίρια κοινωφελών χρήσεων και την αναβάθμιση υφιστάμενων πεζοδρομίων είτε μέσω διαπλάτυνσης τους είτε μέσω αναδιοργάνωσης του υφιστάμενου αστικού εξοπλισμού που απομειώνει το ελεύθερο πλάτος όδευσης για τους πεζούς. Ειδικότερα, το ΣΑΠ θεωρεί ως το σημαντικότερο εμπόδιο στα υφιστάμενα πεζοδρόμια τις κολώνες της ΔΕΗ και ως εκ τούτου επισημαίνει την ανάγκη εκπόνησης μελέτης για την υπογειοποίηση του δικτύου κατά προτεραιότητα στους οικισμούς με τα σημαντικότερα προβλήματα (π.χ. Σοφάδες, Ματαράγκα, Κέδρος, κ.λπ.). Επιπλέον, για τον οικισμό των Σοφάδων το ΣΑΠ υπογραμμίζει την ανάγκη εκπόνησης ειδικής συγκοινωνιακής μελέτης, η οποία λαμβάνοντας υπόψη την υπάρχουσα κυκλοφοριακή κατάσταση, θα διαμορφώσει κυκλοφοριακές και κυρίως βιώσιμες λύσεις.

- Σχέδιο Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (ΣΦΗΟ)

Σύμφωνα με το ΣΦΗΟ του Δήμου Σοφάδων προτείνεται η χωροθέτηση 26 σταθμών φόρτισης Η/Ο σε όλη την έκταση του Δήμου με την πλειονότητα των σταθμών να χωροθετούνται στη Δ.Ε. Σοφάδων. Ειδικότερα, προτείνεται η χωροθέτηση 12 σταθμών φόρτισης στην έδρα του Δήμου, ήτοι στον οικισμό των Σοφάδων, εκ των οποίων ο ένας (1) αντιστοιχεί σε θέση στάθμευσης ΑμεΑ και οι δύο (2) σε χώρους στάθμευσης ταξί. Οι υπόλοιποι σταθμοί φόρτισης αφορούν σταθμούς φόρτισης ΙΧ αυτοκινήτων και κατανέμονται στους μεγαλύτερους οικισμούς των Δ.Ε. είτε κατά μήκος κεντρικών οδικών αξόνων είτε πλησίον σημείων ειδικού ενδιαφέροντος.

- Επιχειρησιακό Σχέδιο για την εξασφάλιση των Κοινοχρήστων και Κοινωφελών Χώρων (ΕΣΕΚΚ)

Στο επιχειρησιακό Σχέδιο (2022) καταγράφονται όλοι οι κοινόχρηστοι και κοινωφελείς χώροι που προβλέπονται στο εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο του Δήμου, είτε έχουν ήδη αποκτηθεί είτε η απαλλοτρίωσή τους δεν έχει συντελεστεί για οποιοδήποτε λόγο. Επίσης, καταγράφονται χώροι για τους οποίους αρμόδιος για την απαλλοτρίωση δεν είναι ο Δήμος, αλλά δύναται να γίνει φορέας απαλλοτρίωσης. Επίσης, σε περιοχές οικισμών προ του 1923 καθώς και σε μικρούς οικισμούς μέχρι 2000 κατοίκων καταγράφονται μόνον οι χώροι για τους οποίους έχει γίνει καθορισμός τους ως κοινοχρήστων ή κοινωφελών με εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο.

Εξαιρούνται οι χώροι που προβλέπονται από τα Γ.Π.Σ. ή τα Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π., καθώς αποτελούν προβλεπόμενους χώρους και όχι εγκεκριμένους από το εκάστοτε ισχύον ρυμοτομικό σχέδιο.

Πίνακας 44: Καταγραφή Κοινόχρηστων και Κοινωφελών Χώρων οικισμών (πλην οικισμού Σοφάδων)
Δ. Σοφάδων

Οικισμοί	Ελεύθεροι χώροι - αστικό πράσινο	Κοινωφελείς εξυπηρετήσεις	ΣΥΝΟΛΟ
Αγ. Βησσαρίου	8	4	12
Αγ. Παρασκευής	6	1	7
Ανάβρας	9	9	18
Ανωγείου	3	2	5
Γεφυριών	3	3	6
Γραμματικού	7	3	10

Οικισμοί	Ελεύθεροι χώροι - αστικό πράσινο	Κοινωνοφελείς εξυπηρετήσεις	ΣΥΝΟΛΟ
Δασοχωρίου	5	2	7
Καππαδοκικού	3	4	7
Καρποχωρίου	4	3	7
Ματαράγκας	8	10	18
Μαυραχάδων	13	4	17
Νέου Ικόνιου	7	4	11
Πασχαλίτσας	13	4	17
Πύργου Κιερίου	4	4	8
Κλειτσού	3	3	6
Χατζηεμίρ	1	2	3

Πηγή: Επιχειρησιακό Σχέδιο για την εξασφάλιση κοινόχρηστων και κοινωνοφελών χώρων Δήμου Σοφάδων, 2022

Το σύνολο των καταγεγραμμένων κοινόχρηστων και κοινωνοφελών χώρων για τους οικισμούς των Σοφάδων – Μασχολουρίου (συμπεριλαμβανόμενων του Ταυρωπού και της Νέας Ζωής) ανέρχεται συνολικά σε 148. Από αυτούς, οι ΚΧ/ΚΦ χώροι για τους οποίους δεν έχει συντελεστεί απαλλοτρίωση και κατ' ακολουθία δε βρίσκονται στην ιδιοκτησία του Δήμου υπολογίζονται σε 71.

Η μη απόκτηση των παραπάνω χώρων οδηγεί στην απώλεια έκτασης περίπου 190.495,2 τ.μ. Κ.Χ. και Κ.Φ. χώρων, με συνέπειες στην ποιότητα του αστικού περιβάλλοντος.

- Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων Δήμου Σοφάδων

Υποχρέωση των Δήμων είναι να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν Τοπικά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων, στο πλαίσιο των Εθνικών και των Περιφερειακών σχεδιασμών.

Οι στόχοι του τοπικού σχεδίου αφορούν:

- Στην ικανοποίηση των στόχων του Περιφερειακού (ΠΕΣΔΑ), του Εθνικού Σχεδίου (ΕΣΔΑ) Διαχείρισης Αποβλήτων και του Εθνικού Σχεδίου Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων.
- Στον εξορθολογισμό του κόστους διαχείρισης των αποβλήτων και τη κατοχύρωση του δημοσίου συμφέροντος χαρακτήρα της όλης διαχείρισης.
- Στη βελτίωση και στην αναβάθμιση της ποιότητας των υπηρεσιών ως προς τους πολίτες.
- Στην ευαισθητοποίηση των δημοτών σε θέματα πρόληψης και διαχείρισης αποβλήτων και κατ' επέκταση στην ενεργή συμμετοχή τους στην επίτευξη των στόχων.
- Στις ασφαλέστερες περιβαλλοντικά λύσεις.
- Στη παραγωγή καλής ποιότητας και μεγαλύτερης αξίας ανακυκλώσιμων προϊόντων.
- Στην αύξηση της απασχόλησης και της κοινωνικής επιχειρηματικότητας.

Δράσεις του σχεδίου είναι:

- Να αναπτυχθεί σε μεγάλο βαθμό η οικιακή κομποστοποίηση.
- Να αναπτυχθεί και λειτουργήσει το χωριστό δίκτυο για τα βιοαπόβλητα (καφέ κάδος)
- Να αναπτυχθεί παράλληλα με τους μπλε κάδους, το χωριστό δίκτυο για το χαρτί / χαρτόνι (κίτρινος κάδος).
- Να επεκταθεί το δίκτυο των μπλε ειδικών κωδώνων για το γυαλί.
- Να λειτουργήσει το σύστημα αποκομιδής των πράσινων αποβλήτων (κλαδιά, χόρτα, κλπ.).
- Να κατασκευασθεί και λειτουργήσει το Πράσινο Σημείο.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη διαχείριση των βιοαποβλήτων και των πράσινων, είναι η έναρξη λειτουργίας της Μονάδας Επεξεργασίας Αποβλήτων.

- Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη, την Ισότητα και τη Συμμετοχή των Ρομά

Το «Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη, την Ισότητα και τη Συμμετοχή των Ρομά των Δήμων» αποτελεί την εξειδίκευση της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά, 2021-2030 σε επίπεδο Δήμου. Έχει ως σκοπό να περιγράψει τις προβλεπόμενες ενέργειες που πρόκειται να υλοποιηθούν σε τοπικό επίπεδο και επικαιροποιείται ανά διετία.

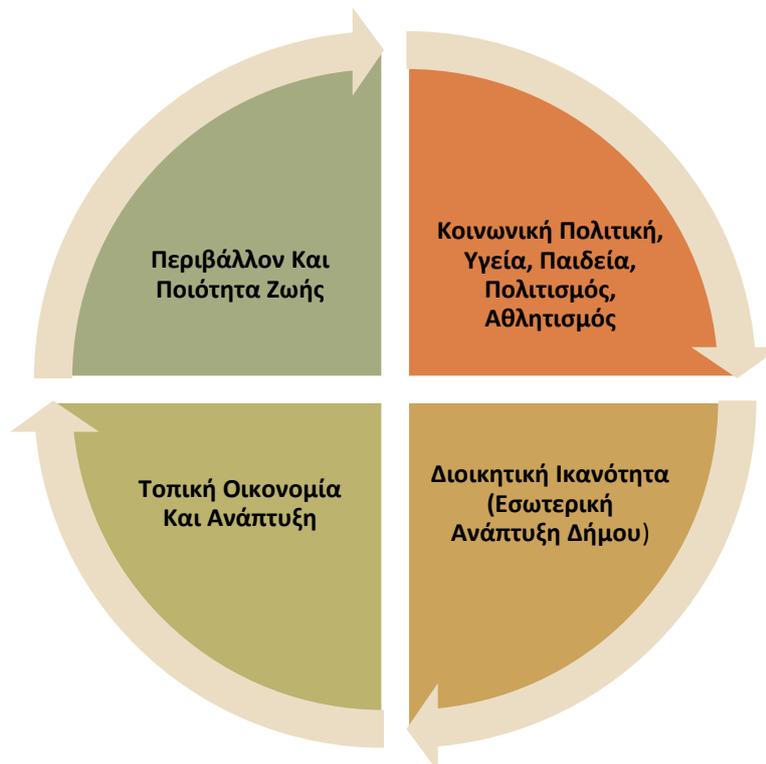
Οι Γενικοί στόχοι του Δήμου προκειμένου να εξασφαλίσει την ομαλή συμβίωση των κατοίκων του, την ασφάλεια των πολιτών και την καλή λειτουργία των σχολείων, είναι:

1. η αναβάθμιση των βασικών υποδομών (ύδρευση, αποχέτευση, οδικό δίκτυο, συντήρηση Κ.Χ.) ιδιαίτερα στον παλιό οικισμό Ρομά,
2. η συντήρηση και αναβάθμιση των σχολικών υποδομών και η παροχή ενισχυτικής διδασκαλίας και
3. η υποστήριξη στην εξάλειψη της παραβατικότητας, της σχολικής διαρροής, των παιδικών και εφηβικών γάμων, της παιδικής επαιτείας και της παιδικής παραβατικότητας.

5. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΟΦΑΔΩΝ

Στην παρούσα ενότητα καθορίζονται οι αναπτυξιακές προτεραιότητες και η στρατηγική του Δήμου Σοφάδων για την περίοδο 2025–2029, σε ευθυγράμμιση με τις εθνικές και περιφερειακές κατευθύνσεις. Το όραμα αποτυπώνεται ως επιθυμητή μελλοντική κατάσταση του Δήμου—τόσο ως χωρικής ενότητας όσο και ως οργανισμού—και μεταφράζεται σε θεματικούς άξονες, αντίστοιχα μέτρα και συγκεκριμένους στόχους υλοποίησης. Η εξειδίκευση στηρίζεται σε τεκμηριωμένη αποτίμηση της υφιστάμενης κατάστασης και σε στοχοθέτηση βάσει κρίσιμων δεικτών (δημογραφία/επισκεψιμότητα, παραγωγική βάση, φυσικοί–περιβαλλοντικοί–πολιτιστικοί πόροι, αναπτυξιακές προοπτικές). Ακολουθώντας τις αρχές της βιωσιμότητας, στον πυρήνα τίθενται αφενός η εσωτερική ενδυνάμωση του Δήμου (διοικητική ικανότητα, αποδοτική διαχείριση, ψηφιακός μετασχηματισμός) και αφετέρου η ενίσχυση της εξωστρέφειας, με παράλληλη βελτίωση της παραγωγικής δυναμικής και αξιοποίηση των ενδογενών πόρων. Προς αυτή την κατεύθυνση διαμορφώνεται ολοκληρωμένη και συνεκτική στρατηγική, οργανωμένη σε τέσσερις θεματικούς άξονες: (α) Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής, (β) Κοινωνική Πολιτική–Υγεία–Παιδεία–Πολιτισμός–Αθλητισμός, (γ) Τοπική Οικονομία και Ανάπτυξη, (δ) Διοικητική Ικανότητα (Εσωτερική Ανάπτυξη Δήμου).

Εικόνα 11: Θεματικοί άξονες Επιχειρησιακού Σχεδίου

Πηγή: ίδια επεξεργασία

5.1. ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Ως αφητηρία και κανονιστικό θεμέλιο της στρατηγικής τίθεται η αποστολή του Δήμου. Η αποστολή καθορίζει «τι οφείλει» να πράττει ο Δήμος, ώστε οι άξονες και τα μέτρα της στρατηγικής να είναι όχι μόνο αποτελεσματικά, αλλά και θεσμικά τεκμηριωμένα.

Με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, το άρθρο 102 του Συντάγματος κατοχυρώνει το δικαίωμα και την υποχρέωση της τοπικής αυτοδιοίκησης να διοικεί τις τοπικές υποθέσεις με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια. Παράλληλα, το άρθρο 75 του Ν. 3463/2006 προσδιορίζει την αποστολή των ΟΤΑ ως τη διεύθυνση και ρύθμιση όλων των τοπικών ζητημάτων σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της εγγύτητας, με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος, την ανάπτυξη και τη συνεχή αναβάθμιση της ποιότητας ζωής.

Επιπλέον, από το άρθρο 58 του Ν. 3852/2010 προκύπτει η ευθύνη του Δήμου να προασπίζει τα τοπικά συμφέροντα και να διασφαλίζει την ενότητα της τοπικής κοινωνίας με διαφάνεια και αποτελεσματικότητα. Τέλος, το άρθρο 96 του ίδιου νόμου προβλέπει τη συμμετοχή των Δήμων σε προγράμματα και τη συγχρηματοδότηση δράσεων που ενισχύουν την οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική πρόνοια και συνοχή, την περιβαλλοντική προστασία και τη συνολική βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Βάσει των παραπάνω η αποστολή του Δήμου είναι η εξής:

«Να εξασφαλίζουμε, με διαφάνεια και αποτελεσματικότητα, υψηλής ποιότητας δημόσιες υπηρεσίες και έργα που προστατεύουν το περιβάλλον, ενισχύουν την τοπική οικονομία, προάγουν την κοινωνική συνοχή και βελτιώνουν διαρκώς την ποιότητα ζωής σε όλο τον Δήμο Σοφάδων.»

5.2. ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΚΑΙ ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Ο Δήμος Σοφάδων καλείται να προσδιορίσει το όραμά του και τις γενικές αρχές της αναπτυξιακής του Στρατηγικής, διατυπώνοντας τη μελλοντική επιθυμητή κατάσταση του Δήμου.

Για να μετουσιωθεί το Όραμα σε συνεκτικό σχέδιο δράσης, ο Δήμος υιοθετεί Κατευθυντήριες Αρχές που λειτουργούν ως κανόνες επιλογής, ιεράρχησης και σχεδιασμού. Η διαμόρφωση των κατευθυντήριων αρχών βασίστηκε:

- (α) στη συστηματική αξιολόγηση της παρούσας κατάστασης και των κρίσιμων ζητημάτων της τοπικής κοινωνίας,
- (β) στην αποτύπωση των πόρων και των δυνατοτήτων της περιοχής (ανθρώπινων, παραγωγικών, περιβαλλοντικών, χωρικών)
- (γ) στις τοπικές, περιφερειακές, εθνικές και Ευρωπαϊκές προτεραιότητες και στοχεύσεις και
- (δ) στη χάραξη μιας ευέλικτης στρατηγικής που συνδυάζει την εδαφική οικονομία, την ανθεκτικότητα και την κοινωνική συνοχή.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο λαμβάνεται ρητά υπόψη η ταυτότητα του Δήμου. Ο Δήμος Σοφάδων είναι κατ' εξοχήν αγροτικός, με εκτεταμένες πεδινές αρδευόμενες εκτάσεις υψηλής παραγωγικότητας και ισχυρή παράδοση στον πρωτογενή τομέα όπως κτηνοτροφία, μελισσοκομία, αμπελοκαλλιέργεια και κηπευτικά-πωροφόρα. Συμπληρώνεται από ορεινό και ημιορεινό ανάγλυφο με σημαντικό φυσικό και πολιτιστικό κεφάλαιο, στον οποίο εντάσσονται ο παραδοσιακός οικισμός της Ρεντίνας, η λίμνη Σμοκόβου και τα ιαματικά Σμοκόβου και Σουλαντά, δάση, βοσκοτόπια και ιδιαίτερα τοπία. Σε συνθήκες παγκοσμιοποίησης και κλιματικής-δημογραφικής πίεσης, οι πεδινές ζώνες χρειάζονται

μετάβαση σε πολυλειτουργική και πράσινη αγροτική παραγωγή που προσθέτει ταυτότητα και αξία στα προϊόντα και προστατεύει τους πόρους, ενώ οι ορεινές και ημιορεινές ενότητες απαιτούν ενεργοποίηση του συχνά λανθάνοντος φυσικού, πολιτιστικού και ανθρώπινου κεφαλαίου τους. Η απαίτηση για χωρική συνοχή, ανταγωνιστικότητα των τοπικών προϊόντων, διατήρηση τοπίου και βιοποικιλότητας, ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας και συμμετοχική, τεκμηριωμένη διακυβέρνηση, καθοδηγεί τις επιλογές που ακολουθούν.

Το πλαίσιο προτεραιοτήτων, στοχεύσεων και επιδιώξεων του Δήμου Σοφάδων για την περίοδο 2025–2029 διαμορφώνεται και οριοθετείται από τις κάτωθι αρχές:

1. Προώθηση βιώσιμης κοινωνικο-οικονομικής ανάπτυξης στον Δήμο Σοφάδων, με δίκαιη κατανομή ωφελειών σε όλους τους οικισμούς και ενίσχυση της συνοχής.
2. Αναβάθμιση της εικόνας, της αισθητικής και της λειτουργικότητας των οικισμών, μέσω βέλτιστης αξιοποίησης και ανασχεδιασμού του δημόσιου χώρου, με έμφαση στην προσβασιμότητα και την ασφάλεια.
3. Ενίσχυση της δημογραφικής βιωσιμότητας και αναστροφή της πληθυσμιακής συρρίκνωσης, μέσω δράσεων που βελτιώνουν τις προοπτικές διαβίωσης, εργασίας και εγκατάστασης στον Δήμο.
4. Προστασία και βελτίωση του φυσικού και αστικού περιβάλλοντος, με ενσωμάτωση αρχών βιωσιμότητας, πράσινης μετάβασης, κυκλικής οικονομίας και βιώσιμης κινητικότητας.
5. Ενίσχυση της ανθεκτικότητας έναντι της κλιματικής αλλαγής και ακραίων φαινομένων, με προτεραιότητα στην πρόληψη, τη θωράκιση κρίσιμων υποδομών και τη διαχείριση κινδύνων.
6. Στήριξη της τοπικής παραγωγής και της μικρής μεταποίησης και καλλιέργεια επιχειρηματικού οικοσυστήματος, με συνεργασίες, καινοτομία, εξωστρέφεια και δημιουργία σταθερών θέσεων απασχόλησης.
7. Ανάδειξη της ταυτότητας του τόπου και της πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και της σύγχρονης δημιουργίας, με ανάπτυξη ήπιων, ποιοτικών μορφών τουρισμού συνδεδεμένων με την τοπική παραγωγή.
8. Ενίσχυση και στοχευμένη διεύρυνση των κοινωνικών δομών και υπηρεσιών, διασφαλίζοντας ισότιμη πρόσβαση και ουσιαστική στήριξη για τα νοικοκυριά και τις ομάδες με αυξημένες ανάγκες.
9. Προαγωγή της παιδείας, του πολιτισμού και του αθλητισμού σε τοπικό επίπεδο, ως πεδίων ενδυνάμωσης της νεολαίας, κοινωνικής ένταξης και βελτίωσης της ποιότητας ζωής.
10. Βελτίωση της οργάνωσης και της λειτουργίας του Δήμου, με ψηφιακό μετασχηματισμό, ανασχεδιασμό διαδικασιών, συστήματα δεικτών και λογοδοσίας, για αποτελεσματική και διαφανή εξυπηρέτηση πολιτών και επιχειρήσεων.

Ολοκληρώνοντας τη σύνθεση των αρχών και κατευθύνσεων, με αφετηρία την ιδιαίτερη αγροτική φυσιογνωμία του Δήμου και λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και τις προκλήσεις που αναδείχθηκαν από την ανάλυση, το όραμα του Δήμου Σοφάδων για την περίοδο 2025 – 2029 και την ανάπτυξη της περιοχής διατυπώνεται ως ακολούθως:

«Ο Δήμος Σοφάδων διαμορφώνεται ως ένας πολυκεντρικός και βιώσιμος δήμος, όπου η ισόρροπη ανάπτυξη, η ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου και η ενίσχυση των τοπικών παραγωγικών δραστηριοτήτων συνθέτουν ένα πρότυπο αγροτο-οικοτουριστικής και κοινωνικά συνεκτικής περιοχής.»

Η έννοια του **πολυκεντρικού** δήμου αποτυπώνει ένα μοντέλο όπου η ανάπτυξη και οι υπηρεσίες δεν συγκεντρώνονται αποκλειστικά στην έδρα αλλά κατανέμονται σε επιλεγμένους οικισμούς που λειτουργούν ως συμπληρωματικοί πόλοι. Κάθε ενότητα αποκτά ρόλο και εξειδίκευση, με στοχευμένες παρεμβάσεις σε υποδομές, δημόσιο χώρο και πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες. Με αυτόν τον τρόπο μειώνονται οι εσωτερικές ανισότητες πρόσβασης και ενισχύεται η καθημερινή λειτουργικότητα σε όλη την επικράτεια.

Η **βιωσιμότητα** αφορά την ισορροπία οικονομίας, κοινωνίας και περιβάλλοντος με προοπτική ανθεκτικότητας. Περιλαμβάνει ορθολογική χρήση νερού και ενέργειας, προστασία εδάφους και βιοποικιλότητας, μείωση αποβλήτων και κυκλικές πρακτικές στην παραγωγή και στην κατανάλωση. Προϋποθέτει επίσης σχεδιασμό μετακινήσεων και δημόσιου χώρου που περιορίζει το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και θωρακίζει τον τόπο απέναντι σε κλιματικούς κινδύνους.

Η **ισόρροπη ανάπτυξη** σημαίνει δίκαιη διάχυση ωφελειών, ευκαιριών και επενδύσεων μεταξύ πεδινών και ορεινών ζωνών και μεταξύ οικισμών. Η στόχευση πόρων γίνεται με κριτήρια αναγκών και δυνατοτήτων, ώστε να αναβαθμίζονται υποδομές, κοινωνικές υπηρεσίες και τοπικές αγορές εκεί όπου υπάρχει υστέρηση. Το αποτέλεσμα είναι μια συνεκτική χωρική οργάνωση που μειώνει αποκλεισμούς και ενισχύει τη συνολική ανταγωνιστικότητα.

Η **ανάδειξη του φυσικού και του πολιτιστικού** πλούτου μετατρέπει το τοπίο, τα μνημεία, τους παραδοσιακούς οικισμούς, τις ιαματικές πηγές και τις τοπικές αφηγήσεις σε στοιχεία ταυτότητας με οικονομική αξία. Προβλέπει προστασία και διαχείριση των πόρων, θεματικές διαδρομές και ήπιες παρεμβάσεις ερμηνείας και προβολής. Οι ιαματικές πηγές, ως φορείς ευεξίας και εμπειρίας, μπορούν να συνδεθούν με την γαστρονομία και τα τοπικά προϊόντα, δημιουργώντας ένα συνεκτικό αφήγημα ευζωίας που συνδυάζει το σώμα, τον τόπο και τον πολιτισμό.

Η **ενίσχυση των τοπικών παραγωγικών δραστηριοτήτων** εστιάζει στη μετάβαση από τον όγκο στην ποιότητα και την ταυτότητα. Η γεωργία, η κτηνοτροφία, η μελισσοκομία και η αμπελοργαία αποκτούν προστιθέμενη αξία μέσα από τυποποίηση και πιστοποίηση, μικρή μεταποίηση, σύγχρονες αλυσίδες διάθεσης και συνεργατικά σχήματα. Η τεχνολογία, η καινοτομία και η δικτύωση με εστίαση και τουρισμό λειτουργούν ως επιταχυντές.

Το πρότυπο **αγροτο-οικοτουριστικής** περιοχής περιγράφει οικονομία που ενώνει αυθεντική παραγωγή, ιαματικούς προορισμούς και εμπειρίες φύσης με ήπιο, ποιοτικό τουρισμό. Έτσι διαχέεται εισόδημα σε πολλούς κλάδους και δημιουργούνται σταθερές, καλύτερα αμειβόμενες θέσεις εργασίας.

Η **κοινωνική συνοχή** διασφαλίζει ότι η ανάπτυξη αφορά όλους. Οι κοινωνικές δομές γίνονται πιο προσιτές και στοχευμένες, οι νέοι και οι γυναίκες ενδυναμώνονται με δεξιότητες και ευκαιρίες, οι ευάλωτες ομάδες έχουν διαδρομές ένταξης και οι ηλικιωμένοι συμμετέχουν ενεργά στη συλλογική ζωή. Η συμμετοχική διακυβέρνηση και η λογοδοσία δημιουργούν εμπιστοσύνη και σταθερότητα στις επιλογές πολιτικής.

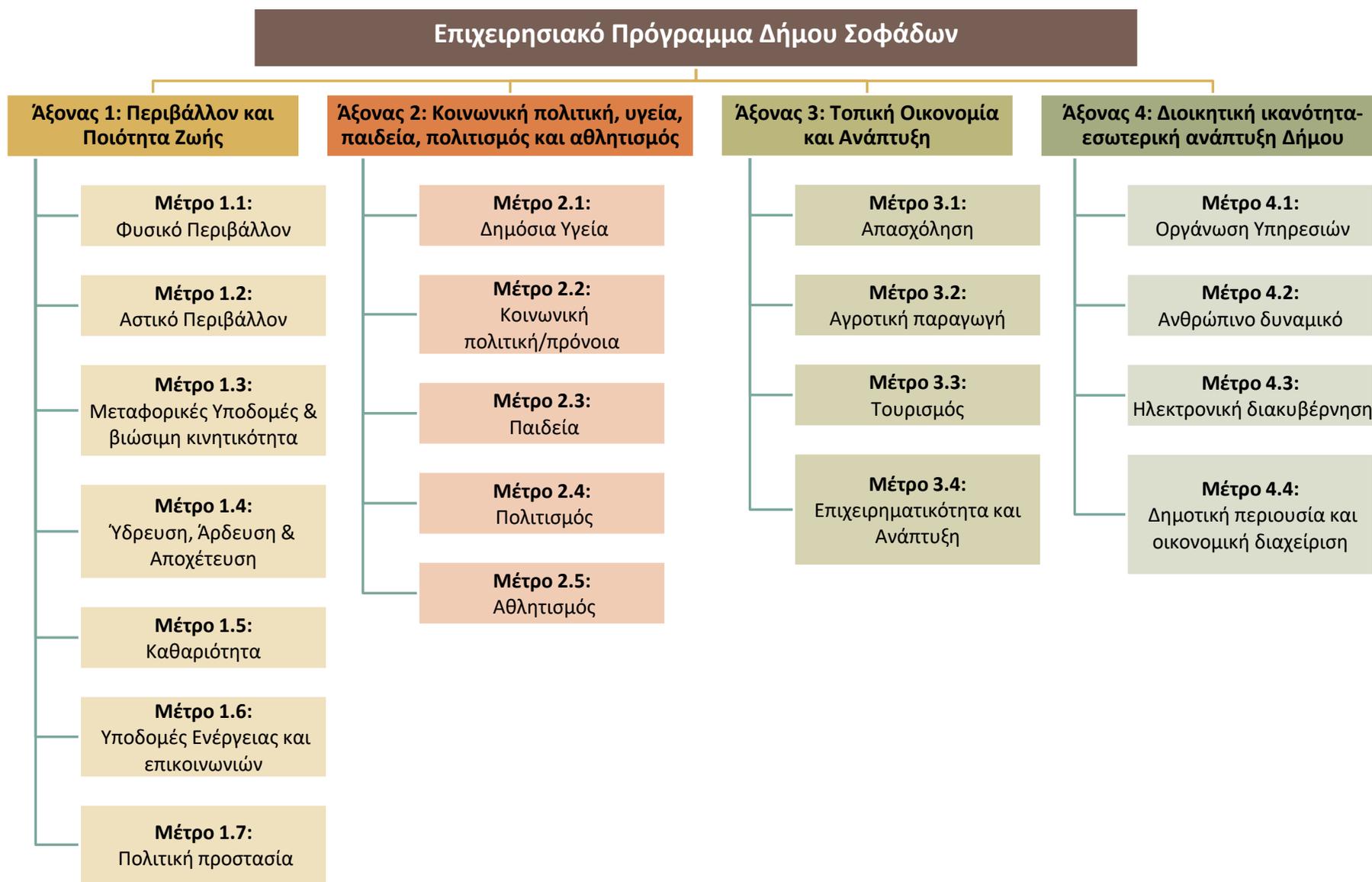
Με αυτή την ερμηνεία, το όραμα παύει να είναι γενική διακήρυξη και λειτουργεί ως επιχειρησιακό πλαίσιο που καθοδηγεί τον σχεδιασμό των αξόνων, των μέτρων και των στόχων, αλλά και τον τρόπο με τον οποίο θα αξιολογούνται τα αποτελέσματα για την επόμενη περίοδο.

5.3. ΆΞΟΝΕΣ, ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Η στρατηγική προσδιορίζει το σχέδιο δράσης του Δήμου το οποίο συμβάλλει στην υλοποίηση της αποστολής και του οράματός του και σέβεται τις αρχές της αποτελεσματικής λειτουργίας και

διακυβέρνησης του Δήμου. Ειδικότερα, η εξειδίκευση των στρατηγικών επιλογών του Δήμου Σοφάδων πραγματοποιείται με τον προσδιορισμό **4 Θεματικών αξόνων, 20 μέτρων και 66 στόχων** του Επιχειρησιακού Προγράμματος, στους οποίους κατανέμονται οι προγραμματιζόμενες και υλοποιούμενες λειτουργίες, δράσεις και έργα και ορίζονται οι αρμόδιοι και εμπλεκόμενοι φορείς υλοποίησης.

Διάγραμμα 22: Διάρθρωση Επιχειρησιακού Σχεδίου Δήμου Σοφάδων

Πίνακας 45: Διάρθρωση αξόνων-μέτρων-στόχων

ΑΞΟΝΕΣ	ΜΕΤΡΑ	ΣΤΟΧΟΙ
Άξονας 1: Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής	1.1 Φυσικό περιβάλλον	1.1.1 Προστασία, αποκατάσταση και αειφορική διαχείριση των φυσικών οικοσυστημάτων
		1.1.2 Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση πολιτών σε περιβαλλοντικά θέματα
		1.1.3 Ολοκληρωμένες δράσεις για την ανάπτυξη της υπαίθρου
	1.2 Αστικό περιβάλλον	1.2.1 Προώθηση θεμάτων χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού
		1.2.2 Προστασία και ανάδειξη οικισμών
		1.2.3 Αναβάθμιση τοπικών υποδομών και δημόσιων χώρων
	1.3 Μεταφορικές υποδομές & βιώσιμη κινητικότητα	1.3.1 Βελτίωση, επέκταση και συντήρηση αστικού – αγροτικού οδικού δικτύου
		1.3.2 Βελτίωση προσπελασιμότητας και προσβασιμότητας
		1.3.4 Ενίσχυση οδικής ασφάλειας και βελτίωση συνθηκών στάθμευσης
	1.4 Ύδρευση, Άρδευση & Αποχέτευση	1.4.1 Συντήρηση, αναβάθμιση και επέκταση δικτύων ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης
		1.4.2 Ορθολογική διαχείριση υδάτινων πόρων
	1.5 Καθαριότητα	1.5.1 Ορθολογική διαχείριση & ανακύκλωση απορριμμάτων
		1.5.2 Ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων
		1.5.3 Ενεργοποίηση πολιτών σε θέματα ορθολογικής διαχείρισης απορριμμάτων και ανακύκλωσης
		1.5.4 Βελτίωση υπηρεσιών και υποδομών καθαριότητας
	1.6 Υποδομές Ενέργειας και επικοινωνιών	1.6.1 Βελτίωση δικτύων ευρυζωνικότητας
		1.6.2 Συντήρηση, αναβάθμιση και επέκταση υποδομών, δικτύων και υπηρεσιών επικοινωνιών
		1.6.3 Εξοικονόμηση ενέργειας με βιοκλιματικές αναβαθμίσεις υποδομών και χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας
	1.7 Πολιτική προστασία	1.7.1 Ανάπτυξη υποδομών πολιτικής προστασίας
		1.7.2 Βελτίωση ικανότητας πρόληψης και αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων
1.7.3 Προστασία περιβάλλοντος από φυσικές καταστροφές		
1.7.4 Ενημέρωση - εκπαίδευση πολιτών και στελεχών σε θέματα πολιτικής προστασίας		
Άξονας 2: Κοινωνική πολιτική, υγεία, παιδεία, πολιτισμός και αθλητισμός	2.1 Δημόσια Υγεία	2.1.1 Ενίσχυση πρόληψης και ενημέρωσης σε θέματα υγείας
		2.1.2 Αναβάθμιση δομών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας
	2.2 Κοινωνική πολιτική/πρόνοια	2.2.1 Αναβάθμιση υποδομών και υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας
		2.2.2 Στήριξη κοινωνικά ευπαθών ομάδων
		2.2.3 Ενσωμάτωση POMA στην τοπική οικονομία
		2.2.4 Βελτίωση συνθηκών διαβίωσης κοινότητας POMA
	2.3 Παιδεία και Δια Βίου Μάθηση	2.3.1 Αναβάθμιση και βελτίωση σχολικών μονάδων
		2.3.2 Ενίσχυση της δημιουργικής απασχόλησης παιδιών και νέων
		2.3.3 Ενίσχυση της δια βίου μάθησης

ΑΞΟΝΕΣ	ΜΕΤΡΑ	ΣΤΟΧΟΙ	
	2.4 Πολιτισμός	2.4.1 Προστασία και ανάδειξη πολιτιστικής και ιστορικής κληρονομιάς	
		2.4.2 Αναβάθμιση, δημιουργία πολιτιστικών υποδομών	
		2.4.3 Ανάπτυξη δράσεων προώθησης του πολιτισμού	
	2.5 Αθλητισμός	2.5.1 Αναβάθμιση και δημιουργία αθλητικών υποδομών	
		2.5.2 Ανάπτυξη της Αθλητικής Συνείδησης στους κατοίκους του Δήμου και ειδικά στους νέους	
		2.5.3 Ανάπτυξη δράσεων προώθησης του αθλητισμού	
Άξονας 3: Τοπική Οικονομία και Ανάπτυξης	3.1 Απασχόληση	3.1.1 Συμμετοχή του Δήμου σε χρηματοδοτούμενες δράσεις απασχόλησης	
		3.1.2 Στήριξη ανέργων	
		3.1.3 Εφαρμογή προγραμμάτων κατάρτισης	
	3.2 Αγροτική παραγωγή	3.2.1 Στήριξη της γεωργικής παραγωγής και των συναφών δραστηριοτήτων	
		3.2.2 Προώθηση εναλλακτικών καλλιεργειών και καινοτομίας στον πρωτογενή τομέα	
		3.2.3 Αύξηση παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας της αγροτικής οικονομίας	
	3.3 Τουρισμός	3.3.1 Ανάπτυξη ήπιων μορφών τουρισμού και δραστηριοτήτων αναψυχής	
		3.3.2 Βιώσιμη ανάπτυξη υποδομών και υπηρεσιών τουρισμό	
		3.3.3 Ενίσχυση επιχειρηματικότητας και προβολής τουριστικού προϊόντος	
	3.4 Επιχειρηματικότητα και Ανάπτυξη	3.4.1 Προσέλκυση νέων επενδύσεων	
		3.4.2 Προώθηση καινοτόμων εφαρμογών	
		3.4.3 Αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας	
		3.4.4 Ενίσχυση θέσεων εργασίας	
	Άξονας 4: Διοικητική ικανότητα- εσωτερική ανάπτυξη Δήμου	4.1 Οργάνωση Υπηρεσιών	4.1.1 Βελτίωση διοικητικής ικανότητας και οργάνωσης
			4.1.2 Αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών στους πολίτες
			4.1.3 Δημιουργία συστήματος διοίκησης ολικής ποιότητας
4.2 Ανθρώπινο δυναμικό		4.2.1 Κατάρτιση, επιμόρφωση και βέλτιστη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου	
		4.2.2 Διαμόρφωση ασφαλούς, υγιούς και λειτουργικού περιβάλλοντος εργασίας	
4.3 Ηλεκτρονική διακυβέρνηση		4.3.1 Αναβάθμιση των υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και επικοινωνίας με τους πολίτες	
		4.3.2 Αναβάθμιση τεχνολογιών ψηφιακής λειτουργίας των υπηρεσιών	
4.4 Δημοτική περιουσία και οικονομική διαχείριση		4.4.1 Αναβάθμιση τεχνολογικού εξοπλισμού	
		4.4.2 Αναβάθμιση μηχανολογικού εξοπλισμού	
		4.4.3 Ολοκληρωμένη διαχείριση της δημοτικής περιουσίας	
		4.4.4 Αναζήτηση επιπλέον πηγών χρηματοδότησης και ενέργειες εξοικονόμησης οικονομικών πόρων	

Πηγή: Ιδία επεξεργασία